

**Sprawozdanie Zarządu
z działalności
Banku Millennium
i Grupy Kapitałowej
Banku Millennium
za 2021 rok**

Dokument ten nie stanowi oficjalnej wersji Sprawozdania Zarządu z działalności Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium za 2021 rok. Oficjalne Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium za 2021 rok zostało sporządzone zgodnie z wymogami ESEF.

Spis treści

1.	KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GRUPY BANKU MILLENNIUM	6
2.	NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI I OSIĄGNIĘCIA W 2021 ROKU	9
2.1.	PODSUMOWANIE WYNIKÓW SKONSOLIDOWANYCH GRUPY W 2021 ROKU	9
2.2.	NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA W 2021 ROKU	14
3.	INFORMACJE DLA INWESTORÓW	19
3.1.	ZMIANY KURSU AKCJI	19
3.2.	RATINGI BANKU MILLENNIUM	20
3.3.	RELACJE INWESTORSKIE	21
3.4.	POLITYKA DYWIDENDOWA	21
4.	WARUNKI RYNKOWE ORAZ PERSPEKTYWY DZIAŁALNOŚCI	23
4.1.	SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA	23
4.2.	CZYNNIKI NIEPEWNOŚCI DLA GOSPODARKI I GRUPY BANKU MILLENNIUM	25
4.3.	POLSKI SEKTOR BANKOWY I POZYCJA BANKU MILLENNIUM/GRUPY BM	25
5.	STRATEGIA ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU BIZNESU	27
5.1.	STRATEGIA 2021 I JEJ REALIZACJA	27
5.2.	STRATEGIA 2022 - 2024	28
5.3.	PERSPEKTYWY NA 2022 ROK	30
6.	SYTUACJA FINANSOWA	31
6.1.	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	31
6.2.	WYNIKI SEGMENTÓW BIZNESU	36
6.3.	POZYCJE BILANSOWE I POZABILANSOWE	39
7.	OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ	48
7.1.	INNOWACYJNOŚĆ I NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI POZYTYWNE DOŚWIADCZENIE KLIENTA	48
7.2.	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	49
7.3.	BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW	56
7.4.	DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK ZALEŻNYCH	63
8.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	67
8.1.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	67
8.2.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	70
8.3.	RYZYO KREDYTOWE	75
8.4.	POZOSTAŁE RODZAJE RYZYKA	77
8.5.	RYZYO PRAWNE ZWIĄZANE KREDYTAMI HIPOTECZNYMI W WALUTACH OBCYCH	83
8.6.	KOLEJNE CZYNNIKI RYZYKA	87
9.	ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI	89
9.1.	POLITYKA PERSONALNA	89
9.2.	ZATRUDNIENIE I KOSZTY OSOBOWE	91
9.3.	POLITYKA WYNAGRODZEŃ	92
10.	ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO W BANKU MILLENNIUM	97
10.1.	OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO STOSOWANYCH W 2021 ROKU	97
10.2.	AKCJONARIAT I WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY	99
10.3.	RADA NADZORCZA	101
10.4.	ZARZĄD	113
10.5.	AUDYT WEWNĘTRZNY I ZEWNĘTRZNY ORAZ POLITYKA ZAPEWNIENIA ZGODNOŚCI	119
12.	DZIAŁANIA Z OBSZARU ESG: ŚRODOWISKO, SPOŁECZEŃSTWO I ŁAD KORPORACYJNY	124

13. DODATKOWE INFORMACJE.....	126
14. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU	127

Szanowni Państwo,

Rok 2021 był kolejnym nietypowym i trudnym okresem w naszej działalności. Mimo że perspektywy gospodarcze po zakończeniu pierwszych fal pandemii były dobre, a szczepionki dały nadzieję na normalizację życia, druga połowa roku przyniosła inflację, niepewność gospodarczą i ... nowe odmiany koronawirusa. Zamykam jednak rok z poczuciem spełnienia i satysfakcji z efektów, które udało się nam uzyskać. Było to możliwe dzięki zaangażowaniu i harmonijnej współpracy wszystkich pracowników Grupy Banku Millennium, którym serdecznie za to dziękuję.

W 2021 roku osiągnęliśmy dobre wyniki operacyjne i biznesowe, aktywnie zarządzając i łagodząc ryzyka związane z działalnością bankową. Był to rok wysokiego wzrostu detalicznej akcji kredytowej, do czego przyczyniła się rekordowa sprzedaż nowych kredytów hipotecznych oraz ożywienie w sprzedaży pożyczek gotówkowych. Jak przystało na lidera doświadczeń klienta w świecie cyfrowym, liczba aktywnych klientów bankowości elektronicznej przekroczyła 2,3 mln (wzrost o 10% r/r), a klientów mobilnych 1,9 mln (wzrost o 16% r/r). Bank zwiększył podstawowe przychody (przychody z tytułu odsetek i prowizji) i obniżył koszty operacyjne. Poprawiła się jakość portfela kredytowego, co pozwoliło na obniżenie kosztów ryzyka kredytowego. Strata finansowa w wysokości 1 332 mln zł spowodowana była utworzeniem rezerw na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych (bez Euro Banku) w wysokości 2 086 mln zł, dodatkowymi kosztami poniesionymi z tytułu indywidualnych uгод z kredytobiorcami kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich i kosztami prawnymi. Po skorygowaniu wyniku o wymienione rezerwy i koszty, zysk netto Grupy wyniósłby 1 098 mln zł netto.

W 2021 roku przyspieszyliśmy proces rozwiązywania kwestii kredytów we frankach szwajcarskich, co było dla nas niezwykle istotne. W wyniku podpisania uгод z klientami liczba aktywnych walutowych kredytów hipotecznych spadła o 8 449 w porównaniu do ponad 57 800 aktywnych umów kredytowych na koniec 2020 roku. Liczba zawartych uгод była wyższa niż napływ nowych spraw sądowych.

Wydarzeniem roku dla Banku było ogłoszenie nowej strategii na lata 2022-2024 zatytułowanej „Inspirują nas ludzie”. Dokument jest efektem pracy wielu zespołów oraz wynika bezpośrednio z wiedzy i inspiracji pracowników. Strategia zakłada inteligentny wzrost, solidny rozwój biznesu i dalszy postęp technologiczny. Chcemy utrzymać wysoką wydajność operacyjną i wzmocnić akwizycję klientów w oparciu o wypracowane w ostatnich latach lokomotywy wzrostu - sprzedaż kont osobistych, kredytów gotówkowych i hipotecznych oraz selektywny wzrost w bankowości przedsiębiorstw. Kluczowe wartości naszych działań pozostają bez zmian. Są to klientocentryzm, oferowanie wysokiej jakości usług, ciągła innowacyjność i przyspieszona cyfryzacja, której centrum jest aplikacja mobilna oraz zaangażowanie na rzecz społeczeństwa i środowiska.

Bank jest sygnatariuszem partnerstwa na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, które wyznacza kierunek naszego działania. Od 2010 roku Bank wchodzi w skład indeksu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie skupiającego firmy o najwyższych standardach zrównoważonego rozwoju. Grupa Banku Millennium nie udziela finansowania nowym kopalniom węgla oraz inwestycjom w energetykę opartą na źródłach węglowych, z wyjątkiem nowych inwestycji związanych z redukcją zanieczyszczeń. Kilka lat temu Bank podjął decyzję o znacznej redukcji zaangażowania w finansowanie branży węglowej. W rezultacie ekspozycja portfela związane z wydobyciem węgla oraz węglowodorów są bliskie zeru. Na najbliższe lata wyznaczaliśmy sobie konkretne cele klimatyczne. W 2022 roku Bank planuje zmniejszyć własne emisje gazów cieplarnianych o 50% w stosunku do 2020 roku oraz osiągnąć neutralność klimatyczną pod względem emisji własnych do 2027 roku. Bank będzie też aktywnie wspierać klientów korporacyjnych w podejmowanych przez nich działaniach dekarbonizacyjnych, w rozwijaniu ich planów inwestycyjnych związanych z pakietem funduszy europejskich, zwłaszcza zielonym finansowaniem.

Po długim okresie jedynie wirtualnej aktywności Fundacji Banku Millennium spowodowanej pandemią, w 2021 roku jej działalność wróciła do realnego świata. Kontynuowaliśmy projekt wolontariatu pracowniczego #słuchaMYwspieraMY i program edukacyjny „Finansowy elementarz”. Przeprowadziliśmy 200 warsztatów w przedszkolach w całej Polsce, a ponad 2 600 osób znajdujących

się w trudnej sytuacji życiowej otrzymało od nas pomoc. Po cieszącej się dużą popularnością 18. edycji festiwalu Millennium Docs Against Gravity, przedłużyliśmy współpracę z jego organizatorem na kolejne trzy lata.

Co przed nami? Zgodnie z nową strategią na lata 2022-2024 Bank planuje sprostać rosnącym, post-pandemicznym oczekiwaniom klientów i akcjonariuszy. Do 2024 roku zamierzamy osiągnąć 2 mld zł zysku netto (bez kosztów związanych z portfelem walutowych kredytów hipotecznych) i współczynnik ROE (bez ww. kosztów) na poziomie ok. 14%. Ambitne wskaźniki efektywności i inteligentny wzrost biznesu będą możliwe dzięki dalszemu zwiększaniu liczby aktywnych klientów do ponad 3 mln w 2024 roku oraz doskonaleniu efektywnej kosztowo, skalowalnej platformy operacyjnej pozwalającej osiągnąć wskaźnik koszty/dochody na poziomie poniżej 37% w 2024 roku.

Oczekujemy, że w 2022 roku polska gospodarka utrzyma się na pozytywnej ścieżce, chociaż wzrost gospodarczy wyhamuje nieznacznie w porównaniu do 2021 roku. Gospodarka wciąż będzie wspierana przez konsumpcję gospodarstw domowych, czemu sprzyjać będzie spodziewany dalszy spadek stopy bezrobocia i wzrost wynagrodzeń. Niemniej wysoka inflacja oraz podwyżki stóp procentowych ograniczą dynamikę wydatków konsumpcyjnych. Rok 2022 może być także rokiem odbudowy inwestycji, szczególnie jeśli szerszym strumieniem zaczną do Polski napływać środki z funduszy europejskich. Czynnikiem niepewności pozostaje pandemia, mimo że w 2021 roku gospodarka w dużej mierze dostosowała się do działania w jej warunkach. Ryzykiem pozostaje wysoka inflacja, która może wymusić wyższe od oczekiwanych podwyżki stóp procentowych, co mogłoby implikować silniejsze wyhamowanie gospodarki.

Patrząc w nadchodzący rok jestem optymistą. Bank Millennium jest w pełni gotowy na wyzwania przyszłości i przygotowany do realizacji ambitnych, strategicznych celów. Mam nadzieję, że praca nad nimi będzie źródłem satysfakcji dla każdego pracownika. Serdecznie zapraszam do lektury raportu.

Joao Bras Jorge

Prezes Zarządu Banku Millennium

1. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GRUPY BANKU MILLENNIUM

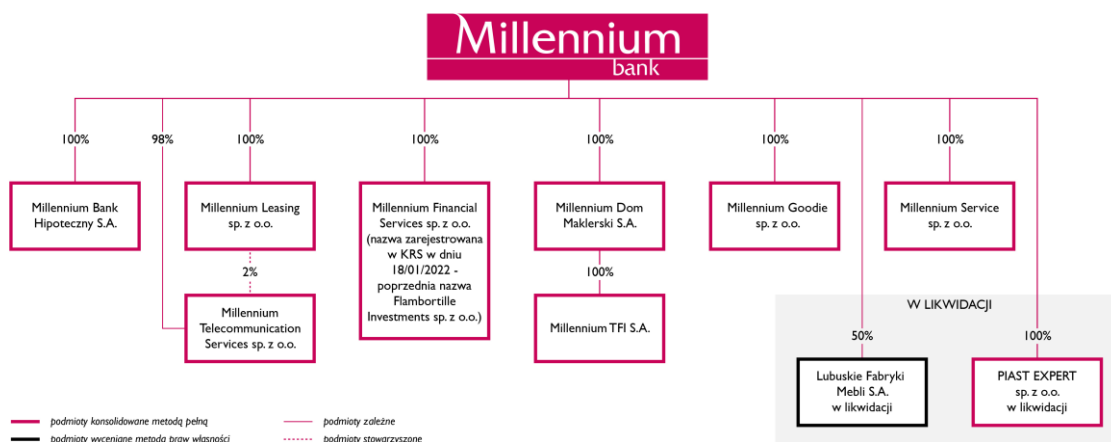
Bank Millennium S.A. („Bank Millennium”, „Bank”) powstał w 1989 roku jako jeden z pierwszych polskich banków komercyjnych. Obecnie jest jednym z siedmiu największych pod względem aktywów w Polsce banków komercyjnych kierującym swoje usługi do wszystkich segmentów rynku poprzez sieć oddziałów, sieci indywidualnych doradców oraz bankowość elektroniczną i mobilną.

Od początku swojej działalności wyznacza trendy w polskiej bankowości, na przykład był pierwszym bankiem notowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz wydawcą pierwszej na polskim rynku karty płatniczej. Bank spełnia najwyższe standardy ładu korporacyjnego, realizuje programy społeczne wspierające rozwój kultury oraz edukację młodzieży.

Bank Millennium jest liderem rynku w obszarze innowacji rozumianych jako nowości technologiczne i udogodnienia procesowe. Innowacyjność w Banku Millennium jest częścią jego strategii biznesowej.

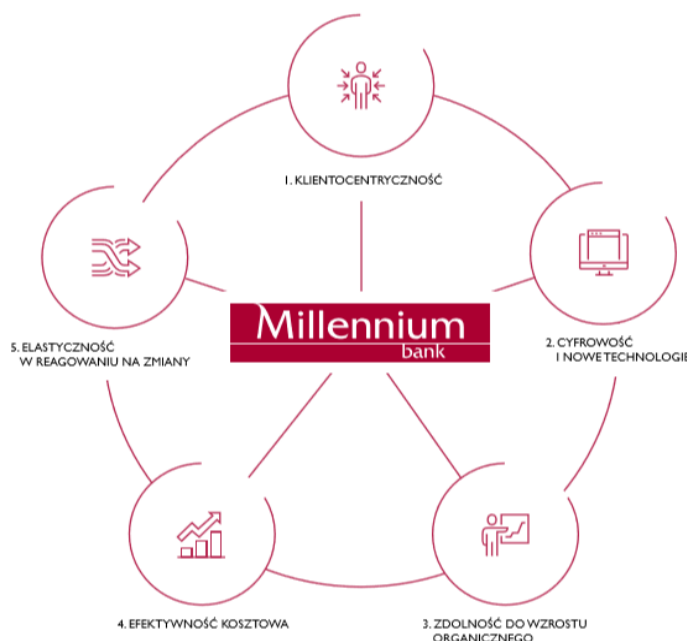
Bank Millennium, wraz ze swoimi spółkami zależnymi, tworzy Grupę Banku Millennium („Grupa BM”, „Grupa”) jedną z najbardziej nowoczesnych i najbardziej kompleksowo rozwijających się grup finansowych w Polsce - zatrudniającą łącznie 6 942 osób (FTE).

Najważniejszymi jej spółkami są: Millennium Leasing (działalność leasingowa), Millennium Dom Maklerski (działalność brokerska), Millennium TFI (fundusze inwestycyjne) oraz Millennium Bank Hipoteczny (pozyskiwanie długoterminowego finansowania poprzez emisję listów zastawnych). Od roku 2016 roku Millennium Goodie Spółka z o.o. prowadzi wraz z Bankiem innowacyjną, opartą na zaawansowanej technologii platformę smartshoppingową. Oferta wyżej wymienionych spółek stanowi uzupełnienie usług i produktów oferowanych przez Bank.

Model biznesowy

Bank Millennium prowadzi działalność w oparciu o model biznesowy bazujący na pięciu filarach:

1. KLIENTOCENTRYCZNOŚĆ

Jesteśmy najbardziej klientocentrycznym bankiem, który nieustannie się rozwija. Chcemy być najbardziej spersonalizowanym bankiem na skalę masową.

2. CYFROWOŚĆ I NOWE TECHNOLOGIE

Jesteśmy liderem bankowości cyfrowej, oferując połączenie szerokiego zakresu dotarcia i wysokiej jakości usług.

3. ZDOLNOŚĆ DO WZROSTU ORGANICZNEGO

Rośniemy najszybciej wśród banków w zakresie pozyskiwania klientów z główną relacją..

4. EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA

Mamy wiodący efektywny kosztowo model, zbudowany na najnowszej technologii i elastyczny pod kątem zmian i wzrostu skali Banku.

5. ELASTYCZNOŚĆ W REAGOWANIU NA ZMIANY

Bank Millennium posiada elastyczny model operacyjny, kulturę organizacyjną umożliwiającą szybkie reagowanie oraz kompetencje cyfrowe i analizy danych.

Fundamentem modelu biznesowego są wartości firmy: budowanie relacji opartych na zaufaniu, pasja do jakości i innowacyjności, rozwój pracowników i promowanie współpracy oraz ambicja, by zawsze mierzyć wyżej.

2. NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI I OSIĄGNIĘCIA W 2021 ROKU

2.1. PODSUMOWANIE WYNIKÓW SKONSOLIDOWANYCH GRUPY W 2021 ROKU

W roku 2021 Grupa Kapitałowa Banku Millennium S.A. („Bank”, „Grupa BM”) poniosła na poziomie skonsolidowanym stratę netto w wysokości 1 332 mln zł. Wynik ten poprzedzony był zyskiem netto w wysokości 23 mln zł w roku 2020. Rok 2021 był do pewnego stopnia lustrzanym odbiciem roku 2020, w którym z powodu bezpośredniego i pośredniego wpływu pandemii COVID-19 oraz pogarszających się warunków makroekonomicznych wyniki operacyjne Grupy BM oraz spółek z grupy porównawczej pogarszały się w trakcie trwania roku. Rok 2021 natomiast, po wolnym starcie, przyniósł stopniowe odbudowanie się działalności biznesowej i w rezultacie rekordowy wynik operacyjny (bez kosztów związanych z portfelem walutowych kredytów hipotecznych) w 4kw21.

Roczne wyniki Grupy BM (ujęcie zarządcze)

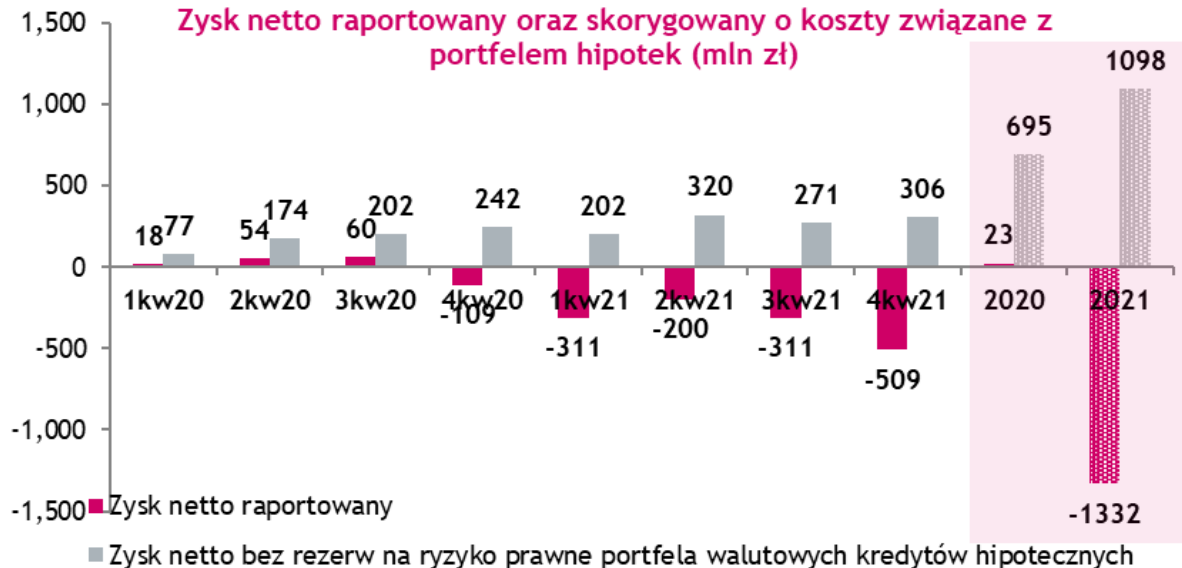
(mln zł)	2019*	2020	2021	r/r
Wynik odsetkowy netto	2 499	2 549	2 713	6%
Prowizje i opłaty	699	746	831	11%
Pozostałe przychody	273	283	14	-95%
Przychody operacyjne	3 472	3 578	3 558	-1%
Przychody operacyjne skoryg.**	-	3 589	3 703	3%
Koszty operacyjne	-1 726	-1 753	-1 642	-6%
Koszty operacyjne skoryg.	-	-1 560	-1 458	-7%
Wynik operacyjny przed kosztami rezerw	1 745	1 825	1 916	5%
Koszty rezerw	-439	-621	-299	-52%
Rezerwy na ryzyko prawne portfela walut. kredytów hipot.	-223	-714	-2 305	223%
Podatek bankowy	-248	-279	-313	12%
Wynik przed podatkiem	835	211	-1 001	-
Podatek dochodowy	-275	-188	-331	76%
Wynik netto raportowany	561	23	-1 332	-
Wynik netto bez kosztów zw. z portfelem walutowych kredytów hipotecznych	-	695	1 098	58%
Kredyty netto	69 542	73 639	78 603	7%
Depozyty	81 455	81 511	91 448	12%
Kapitał własny	8 942	9 091	6 697	-26%

* Wynik odsetkowy/pozostałe przychody na bazie pro-forma z odsetkami od inst. pochodnych prezentowane w wyniku odsetkowym, ** bez wyniku na portfelu FV, kosztów dobrowolnych konwersji oraz pozycji neutralizujących rezerwy na ryzyko prawne portfela kredytów walutowych d.EB,*** bez kosztów BFG oraz kosztów prawnych

Koszty związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych stanowiły jeszcze większe obciążenie naszej działalności podstawowej

To powiedziawszy, należy podkreślić iż ponownie, koszty związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium S.A. (m.in. rezerwy na ryzyko prawne, koszty zamiany na kredyty hipoteczne w złotych lub wcześniejszych całkowitych spłat, obu operacji uzgodnionych na negocjowanych warunkach z kredytobiorcami posiadającymi walutowe kredyty hipoteczne czyli „dobrowolne konwersje” oraz koszty prawne) były głównym obciążeniem dla wyników i główną przyczyną straty netto poniesionej w 2021 r. Wyniosły one razem 2 430 mln zł (z czego rezerwy na ryzyko prawne 2 082 mln zł) w porównaniu z 673 mln zł (614 mln zł) kosztów w roku 2020. Gdyby nie powyższe obciążenia, Grupa zanotowałaby w roku 2021 rekordowy zysk netto w wysokości 1 098 mln zł w porównaniu do skorygowanego zysku netto za 2020 rok w wysokości 695 mln zł.

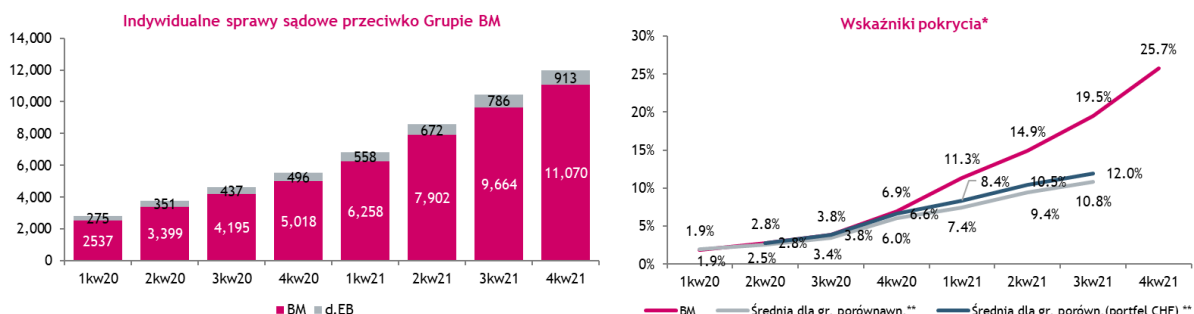
Wynik netto roku 2021 skorygowany o jednorazowe zdarzenia (wyżej wskazane koszty związane z portfelem kredytów hipotecznych w walutach obcych, dodatnią aktualizację wyceny akcji Visa oraz rezerwa na sądową sprawę dotyczącą ekspozycji z sektora przedsiębiorstw) wyniósł 1 123 mln zł, +46% r/r. Skorygowany zwrot z kapitału (*ang. ROE*) wyniósł 13,8% w porównaniu z 8,4% w roku 2020.

Istotny wzrost wyżej kosztów związanych z portfelem walutowych kredytów hipotecznych wynikał z bardziej konserwatywnych parametrów w metodologii tworzenia rezerw przez Bank, odzwierciedlając, *inter alia*, trudniejsze środowisko, istotnie wyższej liczby ugód z klientami oraz wyższe koszty prawne, związane, m.in. z pozwami przeciwko klientom.

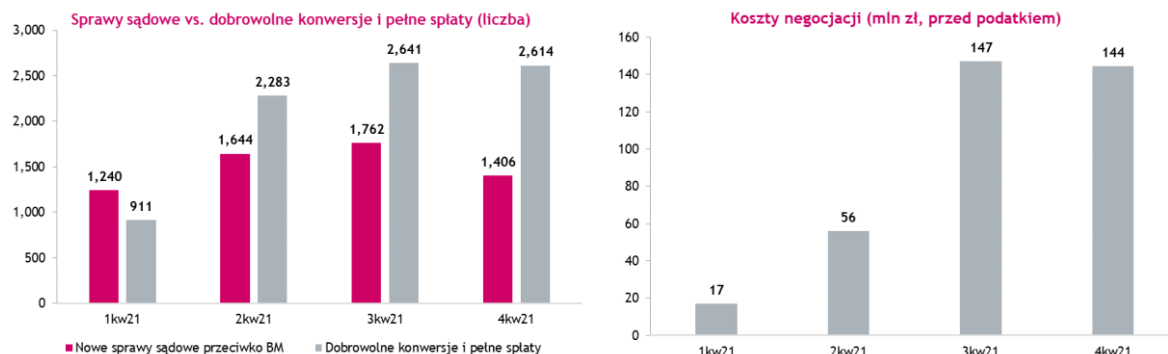
Cały rok 2021 przyniósł istotny przyrost liczby indywidualnych pozwów sądowych związanych z kredytami udzielonymi przez Bank. Na koniec grudnia 2021 r. osiągnęły one poziom 11 070 w porównaniu z 5 018 na koniec roku 2020. Napływ nowych spraw w ciągu roku był nieliniowy. 3kw21 przyniósł rekordową jak dotąd liczbę nowych pozwów (1 762) a w 4kw21 liczba ta pozostawała na wysokim poziomie, jednakże poniżej wartości z dwóch poprzednich kwartałów. Jednocześnie, negatywny dla banków, trend w wyrokach sądowych był kontynuowany (szczegóły dotyczące spraw sądowych przeciw Grupie BM można znaleźć w dalszej części raportu).

Na koniec grudnia 2021 r. saldo rezerw na portfel kredytów udzielonych przez Bank wyniosło 3 079 mln zł (na koniec grudnia 2020 r. 924 mln zł), co odpowiadało 25,7% aktywnego portfela kredytów walutowych brutto (na koniec 2020 r.: 6,9%).

Jednocześnie, Bank pozostawał otwarty wobec swoich klientów w kwestii walutowych kredytów hipotecznych mając na celu osiągnięcie polubownych rozwiązań na negocjowanych warunkach. W efekcie tych negocjacji oraz pozostałych naturalnych czynników, liczba aktywnych walutowych kredytów hipotecznych w trakcie roku 2021 zmniejszyła się o prawie 10 000 porównaniu do ponad

57 800 aktywnych umów kredytowych na koniec 2020 r. W ciągu ostatnich kwartałów (oraz w całym roku 2021) spadek liczby aktywnych umów walutowych kredytów hipotecznych był większy niż napływ nowych indywidualnych pozwów sądowych przeciwko Bankowi.

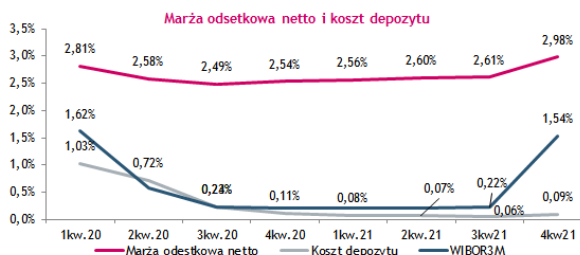
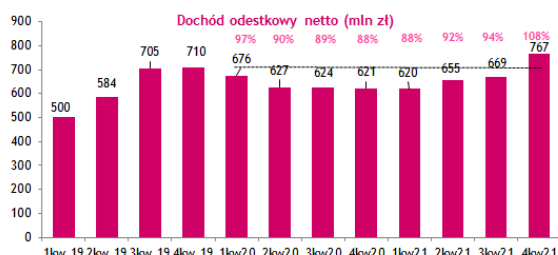
Kwartałne trendy/dynamiki wartości operacyjnych

Warto podkreślić że rok 2021 był kolejnym „nieliniowym” rokiem zarówno dla Grupy BM jak i dla całego polskiego sektora bankowego. Podobnie jak rok poprzedni, rok 2021 przyniósł istotne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym Polski i w rezultacie zmienność w naszym biznesie. Początek roku pozostawał pod wpływem historycznie niskich stóp procentowych, był naznaczony wpływem drugiej fali pandemii oraz negatywnych warunków makroekonomicznych. Miesiące letnie przyniosły osłabienie fali koronawirusa, poluzowanie restrykcji pandemicznych oraz szybką odbudowę aktywności gospodarczej. Wreszcie, druga część roku była przede wszystkim pod wpływem szybującej inflacji (i wynikającego z niej, aczkolwiek spóźnionego, początku cyklu podnoszenia stóp procentowych) jako że trzecia fala pandemia miała jedynie niewielki (jeśli jakkolwiek) negatywny wpływ na działalność operacyjną banków oraz ich biznes.

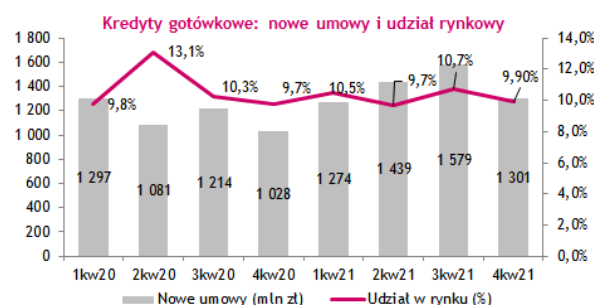
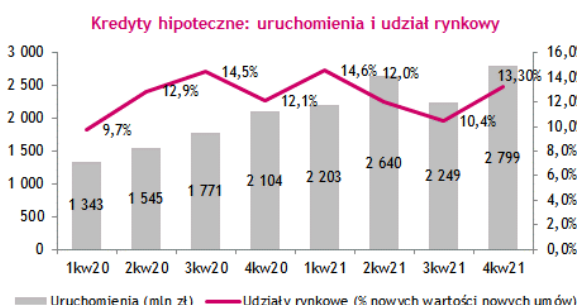
W rezultacie działania powyższych czynników i trendów, 4kw21 był najmocniejszym kwartałem roku pod względem wyników operacyjnych. Poprawa naszych wyników operacyjnych w tym okresie była tak znacząca, że w jej efekcie wiele miar za cały rok 2021, znalazło się na poziomach powyżej tych z roku 2020. Raportowane przychody w 4kw21 wzrosły o 4% r/r (te za cały rok 2021 o 2% r/r), podczas gdy koszty operacyjne (z wył. kosztów opłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny - „BFG” - oraz kosztów prawnych) pozostały na niezmiennym poziomie w stosunku do roku ubiegłego (cały rok 2021: spadek o 7% r/r). Przychody podstawowe (*ang. core income*) były szczególnie wysokie w okresie, a wzrost kwartałny o 13% przyczynił się do zwiększenia rocznej stopy wzrostu przychodów podstawowych do poziomu 6% z 2% po dziewięciu pierwszych miesiącach 2021 r. oraz - 1% po pierwszej połowie 2021 r. Wynik odsetkowy netto („NII”), główne źródło wzrostu, zwiększył się o 15% kw/kw do poziomu powyżej wartości sprzed pandemii a NII w całym roku 2021 wzrósł o 5% r/r. Ten mocny wzrost był spowodowany połączeniem wpływu wyższych stóp procentowych (średni poziom WIBOR 3M w 4kw21 wyniósł 1,53% w porównaniu z 0,22% 3kw21) z solidnym, 3% kw/kw, wzrostem portfela kredytowego (z wyłączeniem portfela walutowych kredytów hipotecznych). Rekordowo wysokie wypłaty kredytów hipotecznych (4kw21: 2,8 mld zł, +33% r/r, 2021: 9,8 mld zł, + 46% r/r) oraz znaczne przyspieszenie sprzedaży w leasingu (4kw21: 1,1 mld zł, +39% r/r, 2021: 3.9 mld zł, +7% r/r) miały największy wkład. W całym roku 2021, udział rynkowy Banku w sprzedaży kredytów hipotecznych osiągnął 12,5% (2020: 12,2%), co przełożyło się na pozycję #3 na rynku (2020” #4).

Kluczowe elementy wyników Grupy BM w 2021 r.:

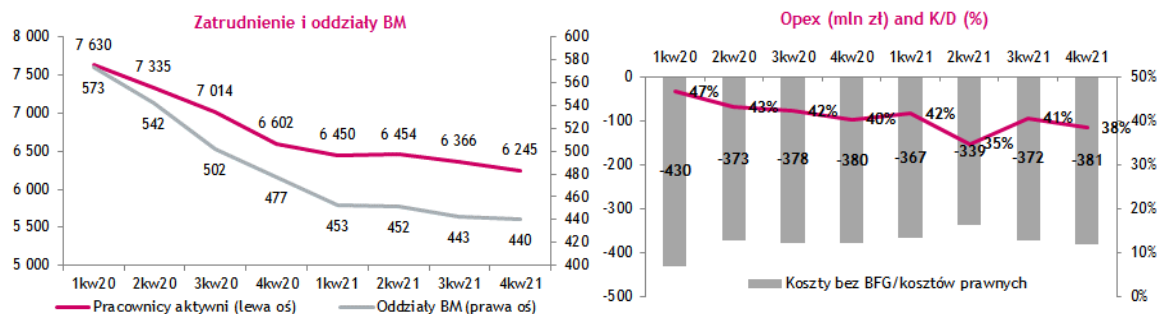
- M** **znaczne przyspieszenie odbudowy wyniku odsetkowego** z 4kw21 przynoszącym wzrost 15% r/r do poziomu 108% poprzedniego rekordowego poziomu z 4kw19; wynik odsetkowy za cały rok wzrósł o 5% r/r;
- M** **przyspieszenie poprawy kwartalnej marży odsetkowej** (*ang. NIM*) (298 p.b. w 4kw21 z poziomu 261 p.b. w 3kw21, do poziomu jedynie 1 p.b. poniżej dotychczasowego szczytu na poziomie 299 p.b. w 3kw19 oraz 49 p.b. powyżej najniższego poziomu 249 p.b. w 3kw20); NIM w całym roku 2021 wyniosła 270 p.b. w porównaniu do 261 p.b. w 2020 r.;

M **ponad-rynkowy poziom wzrostu kredytów (kredyty netto +7% r/r) pomimo szybkiej redukcji portfela walutowych kredytów hipotecznych;** solidne wartości produkcji kredytów detalicznych odegrały tu kluczową rolę, ale 4% wzrost r/r całego portfela kredytów przedsiębiorstw (wzrost portfela leasingowego o 7% r/r wart podkreślenia) również miał pozytywny wkład; wypłaty kredytów hipotecznych w 4kw21 osiągnęły nowy rekord w wysokości 2,8 mld zł, co oznacza wzrost o 33% r/r (2021: 9,8 mld zł, wzrost o 46% r/r) przekładający się na udział rynkowy 13,3% w por. z 12,2% w 4kw20 (2021r.: 12,5% w por. z 12,2% w 2020 r.); nowe wypłaty pożyczek gotówkowych w 4kw21 osiągnęła poziom 1,3 mld zł, co prawda niższy kwartalnie, ale powyżej poziomu z tego samego okresu roku ubiegłego (2021r.: 5,6 mld zł, wzrost 21% r/r); niezależnie od tego nasz portfel walutowych kredytów hipotecznych brutto zmniejszył się o 28% r/r, co było wynikiem spłat, tworzenia rezerw (zgodnie z MSSF9 rezerwy na ryzyko prawne księguje się jako pomniejszenie wartości brutto „zaskarżanych” kredytów) i konwersji na kredyty złotowe negocjowanych przez Bank oraz kredytobiorców („ubruttwione” walutowe kredyty hipoteczne w CHF z wyłączeniem d. EB spadły o 17% r/r); w wyniku tych czynników udział walutowych kredytów hipotecznych w kredytach brutto ogółem zmniejszył się do 12,4% (kredyty udzielone przez BM:11,4%) z poziomu 18,3% (17,0%) na koniec roku 2020;

M **poprawa efektywności kosztowej** w wyniku stałego wzrostu ucyfrowienia naszego biznesu, jak również relacji z klientami i silnej odpowiedzi kosztowej na presję przychodowe na początku roku; spadająca liczba pracowników (liczba aktywnych pracowników spadła o 357, tj. 5% od końca 2020 r.), trwająca optymalizacja naszej sieci dystrybucji fizycznej (liczba oddziałów własnych spadła o 37 jednostek, tj. 8% w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy) komplementarna w stosunku do rosnącego udziału usług cyfrowych (klienci cyfrowi: 2,3 mln, wzrost o 10% r/r, aktywni użytkownicy bankowości mobilnej: 1,9 mln, wzrost o 16% r/r); kosztowe działania optymalizacyjne nie tylko skutkowały nominalną redukcją kosztów operacyjnych, lecz również przełożyły się na znaczną poprawę efektywności kosztowej; raportowany wskaźnik koszty/dochody w 2021 r. obniżył się do poziomu 46,2% z 49,0% w 2020 r., wskaźnik koszty/dochody z wyłączeniem BFG, portfela FV, kosztów prawnych, kosztów dobrowolnych konwersji oraz wpływu pozycji kompensujących rezerwy utworzone na walutowe kredyty hipoteczne dot. portfela d. EB zmniejszył się w ciągu roku do poziomu 39,4% z 43,5% w roku 2020;

- M stabilna jakość portfela kredytowego** i w rezultacie niski koszt ryzyka (2021r.: 37 p.b. w por. do 2020r.: 83 p.b.) które odzwierciedlają pozytywne trendy w jakości zarówno portfela detalicznego jak i korporacyjnego oraz dalszą sprzedaż kredytów zagrożonych (NPL) (56 mln zł w całym 2021 r. vs. 19 mln zł w 2020 r.); wskaźnik NPL zmniejszył się do 4,4% na koniec grudnia 2021 r. z niemal 5,0% rok wcześniej;
- M depozyty klientów istotnie wzrosły w ciągu roku** (+12% r/r) z depozytami korporacyjnymi rosnącymi o 29% r/r i depozytami detalicznymi rosnącymi 6%; płynność Banku pozostawała na bardzo komfortowym poziomie ze wskaźnikiem Kredyty/Depozyty w wys. 86,0% w porównaniu do 90% na koniec roku 2020;
- M wskaźniki kapitałowe obniżyły w ciągu roku** (skonsolidowany TCR: 17,1%/T1: 14,0% w porównaniu z odpowiednio 19,5%/16,5% na koniec roku poprzedniego) gdyż spadek kapitałów własnych (strata netto za rok bieżący oraz niezrealizowane straty na wycenie instrumentów finansowych) był większy niż spadek aktywów ważonych ryzykiem (RWA);
- M Aktywa zarządzane zarówno przez Millennium TFI, jak i fundusze zewnętrzne wzrosły o 6% r/r do ponad 8,9 mld zł.**

2.2. NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA W 2021 ROKU

Bank Millennium najlepszym Bankiem w Polsce

W konkursie Best Bank Awards 2021 organizowanym przez renomowany magazyn Global Finance Bank Millennium został uznany za Najlepszy Bank w Polsce. Wyboru dokonali redaktorzy Global Finance po szeroko zakrojonych konsultacjach z dyrektorami finansowymi przedsiębiorstw, bankierami i konsultantami bankowymi oraz analitykami na całym świecie.

Złoty Bankier 2021 - Millennium z najlepszym kredytem hipotecznym

- 1 miejsce w kategorii Kredyt hipoteczny
- 2 miejsce w kategorii Bank wrażliwy społecznie za wsparcie projektu w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu
- 3 miejsce w kategorii Najlepsza wielokanałowa jakość obsługi

2 miejsce w rankingu najlepszych pracodawców bankowości i usług finansowych w rankingu Forbesa i Statisty

Poland's Best Employers 2021 to zestawienie 300 działających w Polsce firm, których osiągnięcia w zakresie HR uhonorowane zostały tytułem najlepszego pracodawcy. W kategorii banki i usługi finansowe Millennium uplasowało się na drugiej pozycji. Ranking przygotował i opublikował magazyn Forbes, partnerem merytorycznym projektu jest Statista. iecie.

Najlepszy Bank 2021

Millennium zajęło drugie miejsce w konkursie „Najlepszy Bank 2021” w grupie małych i średnich banków komercyjnych. Organizatorem konkursu jest „Gazeta Bankowa”. Najlepsze banki komercyjne i spółdzielcze zostały wybrane na podstawie szczegółowych ankiet uwzględniających wskaźniki finansowe, sprzedażowe, obsługowe, informacje o innowacyjności i bezpieczeństwie.

Złoty Listek CSR

Podobnie jak w ubiegłym roku, Bank nagrodzony został Złotym Listkiem CSR tygodnika Polityka, otrzymywanym przez firmy, których działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu i zrównoważonego rozwoju oceniane są najwyżej. We wcześniejszych latach Bank Millennium aż pięciokrotnie zdobył Srebrny Listek CSR.

Celent Model Bank in Open Banking

Bank Millennium zdobył nagrodę Celent Model Bank za swoje usługi otwartej bankowości, wdrażane systematycznie w 2020 roku. Rozwiązania banku oceniono jako doskonały przykład dobrych praktyk we wdrażaniu projektów, mających znaczący wpływ na wyniki biznesowe i całą branżę.

Bank Millennium Innowatorem 2021 według magazynu Global Finance

W plebiscycie przeprowadzonym przez magazyn Global Finance Bank Millennium został uznany za wybitnego innowatora w bankowości detalicznej za swoje usługi otwartej bankowości - 2021 Outstanding Innovator in Retail Banking for "Bank Millennium Open Banking Services" (Special Honours).

Bank Millennium Dźwigaczem Kultury

Już po raz szósty Bank został wyróżniony Dźwigaczem Kultury przez Krakowskie Biuro Festiwalowe za mecenat nad festiwalem Sacrum Profanum w czasach pandemii. To kolejne w tym roku po Złotym Bankierze wyróżnienie za wspieranie wydarzeń kulturalnych.

Instytucja Roku 2021 - Millennium najlepszym bankiem w obsłudze hipotecznej i zwycięzcą w większości pozostałych kategorii

W rankingu Instytucja Roku Bank uznano za najlepszy w obsłudze hipotecznej. Znalazł się też wśród zwycięzców w kategoriach: Najlepszy Bank

w Polsce, Najlepsza obsługa w placówce, Najlepsza obsługa w kanałach zdalnych, Najlepsza bankowość internetowa, Najlepsza aplikacja mobilna i Najlepszy proces otwarcia konta. 11 oddziałów znalazło się na liście najlepszych placówek bankowych w Polsce. Projekty Fundacji Banku Millennium zostały wyróżnione w kategorii Społeczna odpowiedzialność Biznesu.

Zespoły Contact Center zwycięzcami w konkursach Złota Słuchawka i Telemarketer Roku

Złotą Słuchawką nagrodzono: Zespół Obsługi Produktów Hipotecznych, Wydział Jakości Dep. Bankowości Bezpośredniej, Justynę Witkowską i Projekt EasyBanKing. Pracownicy Contact Centre zwyciężyli również w konkursie Telemarketer Roku w kategoriach Obsługa Klienta i Helpdesk. Konkurs na najlepsze projekty Customer Care w Polsce organizuje Stowarzyszenie Marketingu Bezpośredniego

Gwiazdy Bankowości - 3 miejsce w kategorii „Gwiazda relacji z klientami”

Bank znalazł się w gronie banków wyróżnionych w rankingu Gwiazdy Bankowości organizowanym przez „Dziennik Gazetę Prawną” i PwC. W kategorii konkursowej „Gwiazda relacji z klientami”, w której oceny dokonują klienci banków Bank Millennium zajął trzecie miejsce (w poprzedniej edycji drugie).

Bank Millennium najlepszym bankiem cyfrowym według magazynu Global Finance

Bank Millennium otrzymał nagrodę The Best Consumer Digital Bank in Poland for 2021 w konkursie World's Best Digital Banks organizowanym przez renomowany magazyn Global Finance. To już kolejna w tym roku międzynarodowa nagroda dla dokonań banku.

NAJLEPSZE POLSKIE MARKI 2021				
Miejsce w rankingu	Miejsce w kategorii	Marka	Kategoria	Wartość w mln PLN
1	1	BIEDRONKA	Sprzedaż detaliczna żywności	4 587
2	1	ORLEN	Paliwa	1 721
3	1	BANK MILLENNIUM	Banki	1 699
4	2	PKO BP	Banki	1 642
5	3	MBANK	Banki	1 541
6	4	ING BANK ŚLĄSKI	Banki	1 494
7	-	ALLEGRO	Sprzedaż detaliczna	1 475
8	5	ALIOR BANK	Banki	1 392

Bank Millennium trzeci w rankingu TOP 200 Najlepszych Polskich Marek

W rankingu TOP 200 Najlepszych Polskich Marek magazynu "Forbes" Bank znalazł się na wysokim, trzecim miejscu (najwyżej pozycjonowany bank w zestawieniu). Ranking TOP 200 Najlepszych Polskich Marek pokazuje pozycję i wartość marek z perspektywy ich siły w umysłach klientów oraz roli w generowaniu przychodów.

Zwycięstwo w tegorocznej edycji rankingu „Przyjazny Bank Newsweeka”

1 miejsce w kategorii „Bank dla Kowalskiego”

2 miejsce w kategorii „Bankowość zdalna”

Bank Millennium został zwycięzcą tegorocznej edycji rankingu „Przyjazny Bank Newsweeka” i jest to powrót na rankingowe szczyty w wielkim stylu. Millennium znalazło się w ścisłej czołówce we wszystkich aspektach oceny usług, zwłaszcza w zakresie bankowości mobilnej. To właśnie ona, wysoko punktowana w obu rankingach, przesądziła o zwycięstwach w jubileuszowej edycji konkursu.

Bank Millennium w rankingu „Europejskich liderów różnorodności 2022”

W najnowszym zestawieniu Financial Times z 15 000 firm wyłoniono 850 pracodawców, którzy wspierają i promują różnorodność w swoich organizacjach. Bank Millennium jest jednym z nich. Ranking sporządzono na podstawie opinii 100 tys. pracowników oraz ekspertów zajmujących się zasobami ludzkimi i rekrutacją. Partnerem merytorycznym projektu jest firma badawcza Statista.

Konto Mój Biznes numerem jeden dla mikroprzedsiębiorców

W rankingu Bankiera, spośród 11 banków to właśnie nasz rachunek firmowy znalazł się na pierwszym miejscu. Konto Mój Biznes to idealne rozwiązanie dla osób, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą i nowoczesne, wielofunkcyjne narzędzie do zarządzania finansami firmy. W ostatnim czasie bardzo mocno pracowaliśmy nad ofertą dla biznesu.

CSR Bank Millennium na podium rankingu deweloperów

Deweloperzy zrzeszeni w Polskim Związku Firm Deweloperskich już po raz piętnasty ocenili banki pod kątem współpracy w zakresie finansowania i obsługi deweloperskich inwestycji mieszkaniowych - Bank Millennium znalazł się na podium zajmując trzecie miejsce.

Bank laureatem plebiscytu „Wrocław bez barier” w kategorii „Społeczna odpowiedzialność biznesu”

Certyfikat został przyznany za udogodnienia w zakresie korzystania z bankowości cyfrowej i wdrażanie dostosowań architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami oraz za prowadzenie szkoleń dla personelu z obsługi osób ze szczególnymi potrzebami. Organizatorzy docenili również nasze działania na rzecz kształtowania marki społecznie odpowiedzialnej.

3. INFORMACJE DLA INWESTORÓW

3.1. ZMIANY KURSU AKCJI

W 2021 r. wyraźnie poprawiło się nastawienie inwestorów do akcji banków. Rotacja w spółki „value” na początku roku, poprawiające się prognozy makro, przyspieszające tempo szczepień przeciwko koronawirusowi oraz wyższe od oczekiwań odczyty inflacji i wynikające z nich oczekiwania o rychłych podwyżkach stóp procentowych wspierały na początku roku kursy banków w całej Europie. W drugiej połowie maja, zaraz po tym jak Polski Sąd Najwyższy przesunął na bliżej nieokreśloną przyszłość werdykt w sprawie kredytów frankowych nastąpiła dalsza poprawa notowań akcji polskich banków. W drugiej połowie czerwca, wiadomości o szybko rozprzestrzeniającym się nowym wariantie koronawirusa delta oraz niższy niż oczekiwano odczyt inflacji, osłabiły notowania akcji banków w Polsce.

W kolejnych miesiącach uparcie wyższe od oczekiwań odczyty inflacji i związane z nimi oczekiwania na rychłe podwyżki stóp procentowych sprawiły, że ceny akcji banków znów znalazły się w centrum uwagi.

Ostatecznie w 4 kwartale 2021 r. nastąpiły długo oczekiwane podwyżki stóp procentowych, w których stopa referencyjna została podniesiona w trzech krokach do 1,75 z 0,1%). Wprawdzie podwyżki były pozytywne z punktu widzenia sektora bankowego, ale niektórzy inwestorzy zdyskontowali je wcześniej (od początku 2021 r. indeks bankowy WIG-Banki był jednym z najsilniejszych indeksów sektorowych) w wyniku czego akcje banków straciły na atrakcyjności w oczach inwestorów.

W okresie 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2021, indeks szerokiego rynku WIG wzrósł o 22%, indeks największych spółek WIG20 wzrósł o 14% podczas gdy WIG Banki wzrósł o 81%. W tym samym czasie cena akcji Banku Millennium wzrosła o 151% (drugi najlepszy wynik wśród banków na warszawskiej giełdzie).

Roczna zmiana kursu akcji Banku Millennium w stosunku do indeksu WIG Banki

W 2021 r. dzienne obroty akcjami Banku Millennium wyniosły średnio 8,2 mln zł i były o 20% wyższe niż w roku poprzednim.

Wskaźniki rynkowe	30.12.2021*	30.12.2020*	Zmiana r/r
Liczba akcji Banku (w tys.)	1 213 117	1 213 117	0,00%
Średnie dzienne obroty w skali roku (w tys. zł)	8 177	6 832	19,7%
Cena akcji Banku (zł)	8,195	3,27	150,6%
Wartość rynkowa Banku (mln zł)	9 941	3 967	150,6%
WIG Banki	8 640	4 765	81,3%
WIG20	2 267	1 984	14,3%
WIG30	2 765	2 313	19,6%
WIG - indeks główny	69 296	57 026	21,5%

(*) ostatni dzień notowań w 2021r. i 2020r.

Akcje Banku Millennium są uczestnikiem następujących indeksów Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie: WIG, WIG Banki, WIG 30, mWIG 40, WIG Poland oraz WIG-ESG.

3.2. RATINGI BANKU MILLENNIUM

W dniu 16 marca 2021 roku agencja ratingowa Fitch Ratings umieściła ratingi Banku: IDRs (rating emitenta), Viability Rating oraz ratingi narodowe na liście obserwacyjnej ze wskazaniem negatywnym (Rating Watch Negative / RWN). (szczegóły w RB 8/2021, [Raporty bieżące - Relacje inwestorskie - Bank Millennium](#)).

Natomiast w dniu 10 września 2021 roku agencja ratingowa Fitch Ratings usunęła rating Banku Millennium z listy obserwacyjnej ze wskazaniem negatywnym oraz potwierdziła długoterminowy rating Banku na poziomie „BBB-” z perspektywą negatywną (szczegóły w RB 29/2021, [Raporty bieżące - Relacje inwestorskie - Bank Millennium](#)).

W dniu 27 stycznia 2022 roku, agencja ratingowa Moody's potwierdziła rating Banku Millennium z pozytywną perspektywą.

Ratingi Banku, na dzień 31 grudnia 2021 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Rating	MOODY'S	FITCH
Długoterminowy rating depozytowy/IDR	Baa1 (perspektywa stabilna)	BBB- (perspektywa negatywna)
Krajowy długoterminowy IDR	-	A(pol) (perspektywa negatywna)
Krótkoterminowy rating depozytowy	Prime-2	F-3
Rentowność / indywidualny rating BCA	baa3	bbb-
Rating ryzyka kontrahenta (CRR)	A3/Prime-2	-
Rating wsparcia		4

3.3. RELACJE INWESTORSKIE

Bank w komunikacji ze środowiskiem inwestorskim dba o wysoki poziom przejrzystości oraz o odpowiedni dostęp do informacji dla wszystkich jej odbiorców. Rzetelne i aktualne informacje przekazywane są w trybie i z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa. Lista publikowanych przez Bank informacji z określeniem częstotliwości i miejsca publikacji znajduje się na stronie Banku w dedykowanej sekcji Relacji z Inwestorami - część pt. Polityka Informacyjna [Polityka informacyjna Banku Millennium - Bank Millennium](#).

Na stronie internetowej relacji z inwestorami [Relacje inwestorskie - O Banku - Bank Millennium](#) znajdują się zawsze aktualne informacje, dotyczące m.in. notowań akcji Banku Millennium na GPW, akcjonariatu spółki, Walnych Zgromadzeń, historii wypłaty dywidendy czy ratingów kredytowych. Znajdują się tam również raporty bieżące i okresowe, prezentacje wyników, arkusze .xlsx z kluczowymi informacjami finansowymi oraz inne istotne informacje o Banku. Warto zwrócić uwagę, że strona internetowa jest responsywna, co oznacza, że jest dostosowana do urządzeń mobilnych - tabletów i smartfonów.

Bank wykorzystuje różne kanały komunikacji w celu dotarcia do obecnych i potencjalnych Akcjonariuszy, w tym głównie takie jak:

- okresowe konferencje z udziałem Zarządu na temat kwartalnych wyników Grupy Kapitałowej Banku (4 w ciągu 2021 r.),
- udział w konferencjach organizowanych dla inwestorów w kraju i za granicą (8)
- indywidualne i grupowe spotkania z uczestnikami rynku kapitałowego (431 osób),
- bieżące komunikaty giełdowe (36) i prasowe,
- dedykowana strona internetowa w portalu Banku poświęcona relacjom inwestorskim,
- zachęcanie do udziału w dorocznym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy,
- kontakty bieżące z uczestnikami rynku (przez e-mail lub telefon).

W ramach realizacji najlepszej praktyki dotyczącej równego dostępu do informacji, od 2006 roku Bank zapewnia nieograniczony dostęp do konferencji przez internet (transmisja wideo w języku polskim i angielskim) i przez telefon. Zapis z każdej konferencji dostępny jest na stronie Banku. Bank zapewnia również transmisję internetową video z obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Zapis z obrad wraz z podjętymi uchwałami jest także dostępny na stronie Banku.

Bank Millennium jest analizowany przez 12 analityków reprezentujących lokalne i międzynarodowe biura maklerskie, którzy publikują swoje raporty i rekomendacje dla akcji Banku Millennium. Pełna lista analityków znajduje się na stronie Banku <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/relacje-inwestorskie/analitycy>.

W ciągu 2021 roku biura maklerskie wydały, według wiedzy Banku, 49 rekomendacji dot. akcji Banku Millennium z czego 16 to rekomendacje „Kupuj”, 17 „Trzymaj”, 4 „Neutralnie” i 12 „Sprzedaj”. Na dzień 31 grudnia 2021 r. struktura rekomendacji (nie starszych niż 6 miesięcy) przedstawiała się następująco:

Kupuj	Trzymaj	Sprzedaj
5	2	2

3.4. POLITYKA DYWIDENDOWA

Polityka dywidendowa Banku Millennium zakłada wypłatę 35% do 50% zysku netto Banku, przy założeniu, że zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), dotyczące wypłaty dywidendy, zostaną spełniane.

W dniu 16 grudnia 2020 r. KNF opublikował stanowisko w sprawie polityki dywidendowej banków komercyjnych w 2021 r. Biorąc pod uwagę istotną niepewność co do dalszego rozwoju wydarzeń związanych z pandemią COVID-19, przejściowy charakter rozwiązań wykorzystywanych przez banki do poprawy sytuacji kapitałowej w okresie pandemii, utrzymujące się ostrożne stanowiska nadzorcze w UE w zakresie ograniczeń dywidendowych oraz innych form obniżania zasobów kapitałowych oraz zmianę wytycznych EUNB wydłużającą moratoria kredytowe, KNF uznał za konieczne wstrzymanie przez banki komercyjne wypłat dywidendy. W dniu 13 stycznia 2021 r. Bank otrzymał analogiczne indywidualne zalecenie KNF w sprawie wstrzymania przez Bank wypłaty w pierwszym półroczu 2021 r.

24 czerwca 2021 r., KNF opublikował zestaw nowych, łagodniejszych rekomendacji dywidendowych, umożliwiających bankom, po spełnieniu określonych kryteriów, m.in. wypłatę zysków z roku 2020. Zarząd Banku nie zrewidował zasadności wypłaty dywidendy ze względu m.in. na dość symboliczny zysk netto odnotowany w 2020 roku oraz z uwagi na fakt iż Walne Zgromadzenie Banku w dniu 23 marca 2020 roku jednogłośnie przegłosowało zatrzymanie 100% zysku za 2020 rok.

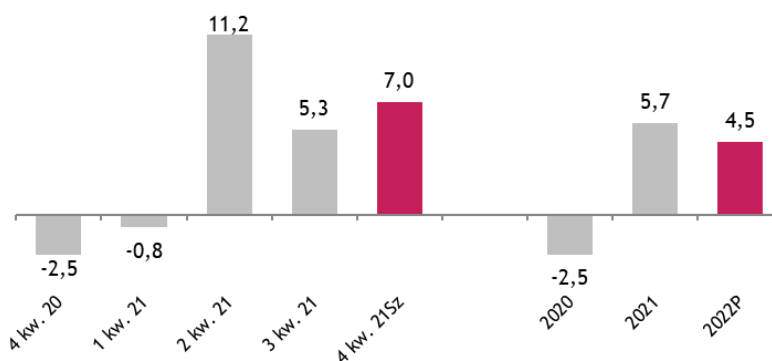
Bank odnotował stratę netto w 2021 roku, stąd też brak jest podstaw do wypłaty dywidendy. W związku z powyższym, Zarząd nie zamierza rekomendować akcjonariuszom wypłaty dywidendy w roku 2022.

4. WARUNKI RYNKOWE ORAZ PERSPEKTYWY DZIAŁALNOŚCI

4.1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA

Rok 2021 był okresem odbudowy gospodarek po szoku pandemicznym w 2020 r. oraz ich dalszej adaptacji do sytuacji epidemicznej, czemu sprzyjał postęp szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2. Polski PKB już w połowie 2021 r. odrobił straty wywołane pandemią COVID-19, a w II poł. roku kontynuowane było dynamiczne ożywienie gospodarcze. Głównym czynnikiem odpowiedzialnym za wzrost PKB była konsumpcja gospodarstw domowych, która wzrosła o 6,2% po spadku o 3,0% w 2020 r. Jej odbudowie sprzyjała ekspansywna polityka fiskalna i monetarna, niskie bezrobocie, szybki wzrost płac oraz zgromadzone podczas okresów surowych obostrzeń oszczędności. Silny wpływ na wzrost PKB, zwłaszcza w II poł. roku miała odbudowa zapasów przez przedsiębiorstwa w reakcji na problemy z zaopatrzeniem w materiały i dobra pośrednie produkcji, w warunkach zsynchronizowanego silnego wzrostu popytu na świecie. Pomimo tych trudności, sektor przemysłowy wspierany eksportem miał w 2021 znaczący wkład do ożywienia w krajowej gospodarce. Wzrosły także inwestycje w środki trwałe, choć nie powróciły one do poziomu z poprzedzającego wybuch pandemii 2019 r., głównie z powodu ograniczonej aktywności sektora publicznego. Wynikało to z początkowej fazy nowej perspektywy budżetu Unii Europejskiej. W warunkach odbudowy zapasów saldo obrotów handlowych z zagranicą miało silnie ujemny wkład do wzrostu PKB. Ostatecznie w 2021 r. PKB w cenach stałych wzrósł o 5,7% po spadku o 2,5% rok wcześniej i był o 3,0% wyższy niż poziom z 2019 r., co pozytywnie wyróżnia Polskę spośród członków Unii Europejskiej.

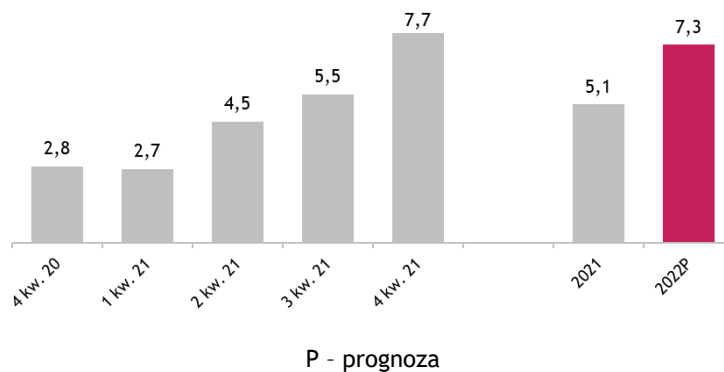
Ewolucja wzrostu PKB w Polsce

P - prognoza, Sz-Szacunek

W 2021 r. rosnący popyt napędzał globalny wzrost cen. Ponadto w Polsce w warunkach niskiego bezrobocia i dobrej sytuacji dochodowej gospodarstw domowych przedsiębiorstwa były w stanie przerzucać część rosnących kosztów działalności na konsumentów, co silnie podniosło inflację. W 2021 r. wzrosła ona średnio do 5,1% r/r z 3,4% r/r w roku poprzednim rokiem, natomiast w samym grudniu 2021 r. osiągnęła 8,6% r/r, najwyższą wartość od 20 lat. Wobec mocnego popytu na pracę, szybkiego wzrostu gospodarczego, wysokiej inflacji i jej niekorzystnych perspektyw Rada Polityki Pieniężnej w 4 kwartale 2021 r. podniosła stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego. Stopa referencyjna z historycznie niskiego poziomu 0,10% we wrześniu wzrosła do 1,75% na koniec 2021 r. Zacieśnianie polityki pieniężnej jest kontynuowane w 2022 r.

Ewolucja inflacji CPI

Szybki wzrost gospodarczy i wysoka inflacja sprzyjały znaczącemu przyrostowi depozytów w sektorze bankowym w 2021 r. W przypadku gospodarstw domowych wzrost wyniósł 6,7% r/r a przedsiębiorstw niefinansowych 10,4% r/r. W warunkach rekordowo niskich stóp procentowych wzrosła akcja kredytowa sektora bankowego. W 2021 r. łączna wartość nowo udzielonych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych wzrosła o 49,0% w stosunku do poziomu w roku 2020, a kredytów konsumpcyjnych o 26,7%. Ożywienie było widoczne ponadto w kredytach dla przedsiębiorstw, aczkolwiek dotyczyło ono kredytów o charakterze bieżącym. Wobec bardzo dobrych wyników firm, popyt na kredyt inwestycyjny pozostawał ograniczony. W 4 kw21 wraz ze wzrostem stóp procentowych popyt na kredyty ze strony gospodarstw domowych nieco zmniejszył się.

Dostępne dane wskazują, że wzrost PKB w 4 kw21 spowolnił do ok. 1,0% kw/kw z 2,3% kw/kw w 3 kw21 (dane odsezonowane), głównie na skutek wygasania w warunkach wysokiej inflacji i podwyżek stóp procentowych wcześniejszej realizacji wzmożonego popytu konsumpcyjnego, a także ograniczeń podaży w przemyśle. W ocenie Banku, krajowa gospodarka w 2022 r. utrzyma się na ścieżce wzrostu, choć wysoka inflacja, przedłużające się napięcia w łańcuchach dostaw, zacieśnianie polityki monetarnej, a także opóźnienie akceptacji Krajowego Planu Odbudowy przez Komisję Europejską spowodują obniżenie dynamiki PKB do 4,5%. Skalę spowalniania ograniczać powinny pro-konsumpcyjne zmiany w programie reform „Polski Ład” po uporządkowaniu jego wdrożenia. W ocenie Banku bezrobocie dalej będzie się obniżało, choć w coraz wolniejszym tempie, ze względu na niewystarczającą liczbę kandydatów do pracy o pożądanych kwalifikacjach. Wymiana handlowa z zagranicą, pomimo korzystnych perspektyw eksportu, najprawdopodobniej będzie miała ujemny wkład do wzrostu PKB z powodu silniej rosnącego importu.

Perspektywy inflacji na 2022 r. pozostają niekorzystne. W ocenie Banku, Tarcze antyinflacyjne rządu, tj. zestaw zmian podatkowych obejmujących m.in. czasową obniżkę stawek podatku VAT na energię elektryczną, gaz i paliwa, ograniczą jedynie szczyt wskaźnika CPI w 2022 r. podwyższając jednak dynamikę cen po wygaśnięciu tych rozwiązań. Sytuacja na rynku pracy będzie sprzyjała utrzymywaniu wysokiej presji płacowej. W tych warunkach w ocenie Banku średnioroczna inflacja CPI w 2022 r. wzrośnie do 7,3% r/r, a zacieśnianie polityki pieniężnej będzie kontynuowane. W podstawowym scenariuszu Banku stopa referencyjna NBP wzrośnie na koniec 2022 r. do 4,00%, a wyższej skali podwyżek przeciwdziałać będzie spodziewane na II poł. 2022 r. spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego. Czynnikiem niepewności dla tych oczekiwań pozostaje rozwój pandemii, jednak dotychczasowe dane wskazują na coraz większą odporność gospodarki na kolejne fale zachorowań i mniejszy ich wpływ na mobilność społeczną. Coraz bardziej istotnym czynnikiem ryzyka staje się reakcja konsumentów na wysoką inflację oraz towarzyszące jej podwyżki stóp procentowych.

4.2. CZYNNIKI NIEPEWNOŚCI DLA GOSPODARKI I GRUPY BANKU MILLENNIUM

Poniższe zestawienie prezentuje najważniejsze w ocenie Banku Millennium negatywne czynniki ryzyka dla gospodarki i Grupy Banku Millennium.

- Wyższa od oczekiwań dynamika cen, która mogłaby wynikać z napędzenia spirali inflacja-płace, pogorszenia relacji pomiędzy kosztami pracy a jej wydajnością, wzrostem cen żywności i energii oraz dłuższym od oczekiwań okresem utrzymywania się trudności zaopatrzeniowych w przemyśle. W warunkach wyższej od prognoz inflacji jeszcze bardziej wzrosłyby oczekiwania inflacyjne gospodarstw domowych i firm, siła nabywcza gospodarstw domowych uległaby pogorszeniu (zwiększając ryzyko kredytowe), a szybciej słabnący popyt wywierałby presję na marże i wyniki finansowe firm utrudniając regulację zobowiązań i rozwój inwestycji.
- Silne i szybkie zacieśnienie warunków monetarnych wpływające na zmniejszenie popytu na kredyt, spadek jakości portfela kredytowego Grupy BM oraz pogorszenie wyceny portfela skarbowych papierów wartościowych Grupy.
- Gwałtowny rozwój pandemii COVID-19 (np. odporne na szczepienia mutacje wirusa SARS-CoV-2) i nowe obostrzenia przeciwepidemiczne utrudniające wzrost popytu w gospodarce, pogarszające płynność firm oraz zwiększające ryzyko kredytowe dla Grupy.
- Dalsze opóźnienie lub brak akceptacji Komisji Europejskiej dla Krajowego Planu Odbudowy na skutek pogłębiającego się sporu prawnego między polskim rządem a Unią Europejską, co wpływałoby na niższą niż w scenariuszu bazowym dynamikę inwestycji w gospodarce.
- Działania militarne pomiędzy Rosją a Ukrainą zwiększające znacząco niepewność na rynkach finansowych, co mogłoby skutkować częściowym odpływem z Polski kapitału portfelowego oraz pogorszeniem perspektywy firm z ekspozycją na rynki Wschodniej Europy.

Istnieje również prawdopodobieństwo lepszych wyników gospodarczych w Polsce, które mogłyby wynikać m.in. z szybszej od założeń realizacji Krajowego Planu Odbudowy, mocniejszego od przyjętego wpływu zmian podatkowych przyjętych w programie reform „Polski Ład”, czy też szybszego odblokowania zatorów w sieciach dostaw. W ocenie Banku bilans czynników ryzyka dla prognozy PKB jest nieznacznie skierowany w dół, a dla oczekiwań dotyczących inflacji jest skierowany w górę.

4.3. POLSKI SEKTOR BANKOWY I POZYCJA BANKU MILLENNIUM/GRUPY BM

Polski sektor bankowy

Rok 2020 był nieodłącznie związany z pandemią Covid-19. Połączenie tzw. rezerw „kovidowych”, niskich stóp procentowych (co spowodowało, że wynik odsetkowy odsetek i marża odsetkowa netto znalazły się pod presją), a także niższej aktywności ekonomicznej zasadniczo zmniejszyły rentowność sektora bankowego. Dodatkowo, istotne obciążenie stanowiły wysokie rezerwy utworzone na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych. Po bezprecedensowej stracie netto w wysokości niemal 6 miliardów zł w 4kw20 (głównym powodem były wspomniane wyżej rezerwy prawne), banki komercyjne zakończyły rok 2020 z roczną stratą netto w wysokości prawie 0,7 mld zł.

Rok 2021, choć nadal zaburzony przez wpływ kolejnych fal pandemii, w większym stopniu przyniósł ożywienie oraz dostosowanie do „nowej pandemicznej” rzeczywistości. Pierwsze dwa kwartały roku charakteryzowały się kontynuacją spadku wyniku z odsetek, który w 3kw21 osiągnął najniższy punkt na przestrzeni wielu lat (około 90% szczytu przed pandemią w 3kw19). Równocześnie jednak zaczęły się stopniowo poprawiać inne źródła dochodu, w szczególności prowizje i opłaty. W połączeniu ze stabilnymi kosztami operacyjnymi (niższe składki na BFG oraz oszczędności kosztowe) oraz przede wszystkim niższymi kosztami ryzyka, źródła te przyczyniły się do istotnej poprawy zysku netto sektora bankowego w 1kw21 oraz 2kw21. W pierwszych trzech kwartałach 2021 r., zysk netto zwiększył się o 60% r/r, jednak 4kw21 raz jeszcze przyniósł istotny wzrost rezerw na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi. Te ostatnie przewyższyły silne odbicie wyniku z odsetek, jedną

z pierwszych konsekwencji podniesienia przez Narodowy Bank Polski stóp procentowych o 165 punktów bazowych. W wyniku tego, cały sektor raz jeszcze poniósł stratę netto w kwartale (0,2 mld zł) obniżając w wysoką dynamikę wzrostu r/r. W całym roku 2021 banki komercyjne łącznie zarobiły 8,7 mld zł (wstępne dane KNF) po stracie netto w wysokości 0,7 mld zł w 2020 r. oraz zysku netto w wysokości 13,2 mld zł za 2019 r.

W ciągu roku znacznie poprawiły się trendy operacyjne sektorów bankowych. Tempo wzrostu przychodów r/r uległo przyspieszeniu do 10% z -2% w 1 poł. 2021 r. Przychody odsetkowe, główne źródło wzrostu przychodów w latach przed pandemią, zmniejszyły się o 1% r/r po 3% spadku w poprzednim roku (wynik z odsetek za 4kw21 wzrósł już o 16% r/r), natomiast marża odsetkowa netto (NIM) wzrosła do 2,07% (ostatnie 12 miesięcy do końca grudnia) odbijając się od najniższego punktu 2,02% we wrześniu 2021 r. i w porównaniu z 2,26% w 2020 r. Wynik z prowizji wzrósł o 16% r/r po 12% wzroście w poprzednim roku, natomiast jego udział w przychodach ogółem wzrósł do 26% z 23% w 2020 r. Banki w dalszym ciągu reagowały na wyzwania w zakresie przychodów inicjatywami ograniczania kosztów (wspomagały je dodatkowo niższe składki na BFG), jednakże rosnąca inflacja oraz presja płacowa przełożyły się na 1% r/r wzrost kosztów operacyjnych w całym 2021 roku, po spadku o 1% w 2020 r. Wskaźnik koszty/dochody dla całego sektora poprawił się do 59% z 63% w roku ubiegłym. Pandemia w dalszym ciągu przyspieszała ucyfrowienie sektora, co między innymi doprowadziło do dalszych likwidacji oddziałów i redukcji liczby pracowników. Na koniec grudnia 2021 r. liczba oddziałów bankowych była o 6% niższa niż na koniec 2020 r. (9% spadek w całym roku 2020), natomiast liczba pracowników zmniejszyła się o 4% (5%). Spadające koszty ryzyka (-48% r/r) były jednym z powodów istotnej poprawy wyników sektora. Koszty ryzyka odpowiadały mniej niż 20% zysku operacyjnego w porównaniu z 30% rok wcześniej. Udział kredytów koszyka 3 zmniejszył się znacznie poniżej 6% z prawie 7% na koniec roku 2020 r., natomiast wskaźnik pokrycia zwiększył się odpowiednio do 60% z poniżej 59%. ROE sektora za 12 miesięcy do grudnia 2021 r. poprawiło się do ponad 4% z ujemnej wartości w 2020 r. i 6,7% w 2019 r. Zgodnie z danymi KNF w 2021 r. 9 banków komercyjnych zaksięgowano stratę netto w wysokości prawie 4,0 mld zł (1,5 mld zł in 2020 r.), natomiast ich udział w aktywach sektora ogółem niemal się podwoił do prawie 16%.

Bilanse banków wzrosły istotnie w 2021 roku (+10% r/r), choć wolniej niż w roku 2020 (+18%), przy czym głównym determinantą był napływ depozytów. Te ostatnie pochodziły głównie z sektora przedsiębiorstw, jednakże luka między wzrostem depozytów przedsiębiorstw (+12% r/r) a depozytów detalicznych (7%) zmniejszyła się z odpowiednio 18%/11% r/r w poprzednim roku. Od początku roku, należności z sektora niefinansowego (brutto) wzrosły o 5% (2020: +1%), przy czym wzrost w przypadku gospodarstw domowych i korporacji miał to samo tempo (+5%). Depozyty ogółem wzrosły o 8% (2020: 13%) i w konsekwencji nadpłynność sektora wzrosła jeszcze bardziej. Dowodził tego m.in. spadek współczynnika kredyty/depozyty do 74% z 76% na koniec 2020 roku, czy wzrost współczynników NSFR do 150% (dane na koniec września 2021 r.) z 125% na koniec roku 2020.

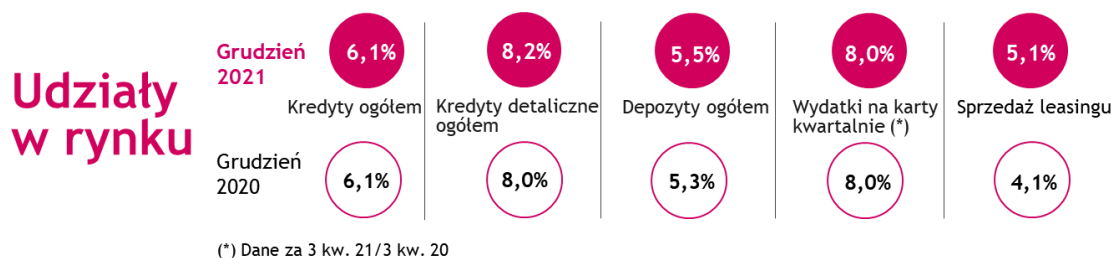
Polski sektor bankowy utrzymywał bardzo silną pozycję kapitałową. Na koniec września 2021 r. fundusze własne polskich banków osiągnęły 228 mld zł, natomiast współczynniki kapitałowe nie były aż tak odległe od poziomów z końca 2020 r. (TCR na poziomie 20,0% na koniec września w porównaniu z 19,1%, natomiast wskaźnik Tier 1 na poziomie 18,1% w por. z 17,0%). W grudniu 2021 r. KNF opublikował swoją rekomendację na temat polityki dywidendowej banków komercyjnych w 2022 r., w których zezwolił na wypłatę dywidend na warunkach podobnych do warunków w okresie przed pandemią.

Rok 2021 przyniósł procesy dalszej koncentracji i konsolidacji sektora. Na koniec grudnia 2021 r. udział pięciu największych banków w aktywach sektora ogółem wyniósł 57% w porównaniu z 48% na koniec 2020 roku, natomiast ich udział w rocznym zysku netto wyniósł odpowiednio 122% w por. z 67%. Liczba banków komercyjnych pozostawała niezmienną - 30.

Pozycja Banku oraz Grupy BM

Na koniec 2021 roku, Bank Millennium znajdował się na 7 miejscu wśród największych banków komercyjnych w Polsce wg aktywów ogółem i depozytów. Udział Banku w depozytach wynosił 5,5% (5,3% na koniec roku 2020), a w kredytach 6,1% (6,1%). Grupa Banku Millennium utrzymywała relatywnie silniejszą pozycję w segmencie gospodarstw domowych (kredyty 8,3% wobec 8,0% na

koniec roku 2020, depozyty odpowiednio 6,8% i 6,7%), w szczególności w kredytach hipotecznych (8,7% wobec 8,6% na koniec roku poprzedniego), niehipotecznych (pow. 8,6% wobec 8,6% odpowiednio) czy transakcjach dokonanych kartami **8,0% za trzy kwartały roku 2021 wobec 7,8% w roku 2020**). W segmencie przedsiębiorstw, gdzie Grupa posiada mniejszy udział niż w segmencie detalicznym (3,7% w depozytach i 4,2% w kredytach), ponadprzeciętną pozycję Grupa utrzymuje tradycyjnie w produktach faktoringowych (ok. 7,3% na koniec roku 2021). Dodatkowo, w roku 2021, spółka zależna Grupy BM istotnie zwiększyła swój udział rynkowy sprzedaży, zwiększając swój udział w grudniu 2021 r. do 5,4% z 4,5% w tym samym okresie roku ubiegłego. Grupa prowadzi dystrybucję swoich produktów i usług poprzez sieć 655 placówek (własne oraz franczyzowe), a także kanałami elektronicznymi w tym poprzez bankomaty, Internet, aplikacje telefoniczne i mobilne.

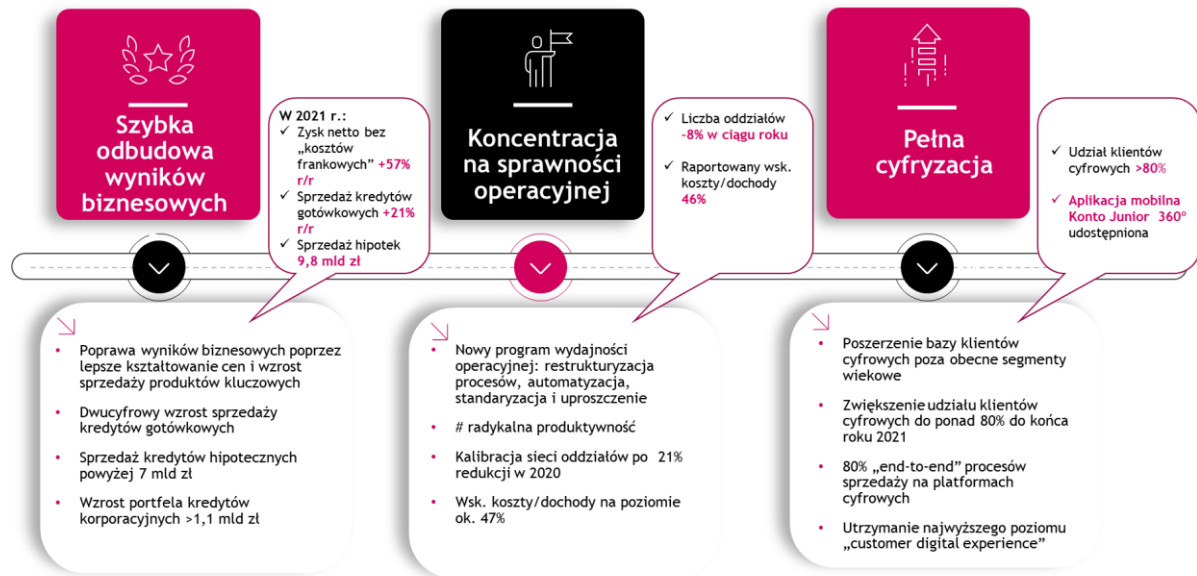
5. STRATEGIA ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU BIZNESU

5.1. STRATEGIA 2021 I JEJ REALIZACJA

Zmiany otoczenia gospodarczego, bezprecedensowe w swojej skali, spowodowane wybuchem pandemii COVID-19 na początku 2020 roku, w połączeniu z dynamicznymi zmianami zachowań klientów doprowadziły do gwałtownego wzrostu liczby wyzwań, przed którymi stają banki, ograniczyły przewidywalność a także zwiększyły niepewność do wyjątkowego poziomu. W tej sytuacji, Grupa BM podjęła decyzję o przedłużeniu strategii na lata 2018-20 o dodatkowy rok i o przygotowaniu nowej na lata 2022-2024.

Zdecydowana większość celów wyznaczonych na 2021 r. została osiągnięta, a wiele z nich zostało przekroczonych, jak przedstawiono na poniższej grafice.

2021 - ROK TRANSFORMACJI PRZED WPROWADZENIEM NOWEJ STRATEGII

Dodatkowo Millennium Bank Hipoteczny, zgodnie z planem, rozpoczął działalność operacyjną w 2021 r., umożliwiając rozpoczęcie przygotowań do przeniesienia kredytów hipotecznych.

5.2. STRATEGIA 2022 - 2024

W strategii na lata 2022 - 2024 („Strategia”) ogłoszonej przez Grupę BM 6 grudnia 2021 r. (szczegóły tutaj: [2022-24 Strategia zarys](#) and [2022-2024 Strategia prezentacja](#)). Grupa BM koncentruje się na odpowiedzi na rosnące oczekiwania klientów i akcjonariuszy po pandemii. Nasze aspiracje obejmują osiągnięcie do roku 2024 zysku netto w wysokości 2 miliardów zł (z wyłączeniem kosztów związanych z portfelem walutowych kredytów hipotecznych) oraz ROE przed tymi kosztami w wysokości około 14%. Poprawa wskaźników efektywności oraz wzrostu biznesu ma wynikać z dalszego wzrostu liczby aktywnych klientów (do ponad 3 milionów w 2024 roku), jak również usprawnień efektywnej kosztowo i skalowalnej platformy operacyjnej (współczynnik koszty-do-dochodów poniżej 37% w roku 2024).

AMBICJE STRATEGII 2024 W SKRÓCIE

Rentowny wzrost, podwojenie powtarzalnego zysku Banku Millennium przy jednoczesnym wzroście skali, pogłębiona diagnoza klienta

Nasze ambicje do 2024 r.:

1. Koszty/dochody, zysk netto i ROE (zwrot z kapitału) bez kosztów związanych z portfelem kredytów walutowych

Strategia zakłada solidny wzrost biznesu, prowadząc do rosnącej rentowności, z uwzględnieniem preferencji naszych klientów, zmienionych lub zintensyfikowanych w wyniku pandemii Covid-19. Nowe cele strategiczne w średnim okresie są pogrupowane w trzech filarach rozwoju:

1. Silny wzrost liczby aktywnych klientów

Bank planuje dalszy istotny wzrost liczby aktywnych klientów, do poziomu ponad 3 miliony w 2024 roku. Oznacza to około 100 tysięcy wzrostu netto rocznie, zaś oczekiwany udział rynkowy nowych rachunków osobistych wynosi około 9%. Z uwagi na rosnącą bazę klientów oraz ukierunkowanie cyfrowe Bank dąży do tego, by:

- 90% aktywnych klientów używało kanałów cyfrowych (83% pod koniec 2021 r.) - wzrost o 500.000 z 2,2 mln w 2021 roku do 2,7 miliona w 2024 r.;
- 99% wszystkich transakcji w dalszym ciągu miało charakter cyfrowy/zdalny;
- 80% sprzedaży kilku głównych produktów było w pełni lub częściowo cyfrowych/samoobsługowych;
- utrzymać wiodącą pozycję w zakresie NPS, oferując klientom poziom obsługi, którego oczekują - wygoda transakcji i prosta sprzedaż; ta ostatnia stanowi większość codziennych interakcji z bankiem, jak również wysoką jakość usług wspomaganych doradztwem w trakcie pozyskiwania klientów i przy złożonych transakcjach (np. sprzedaży kredytów hipotecznych).

2. Silny, selektywny wzrost całego biznesu, wspomagany rozwiązaniami innowacyjnymi dążącymi do zaspokajania potrzeb klientów Banku.

Bank planuje w dalszym ciągu „ucyfrować” sprzedaż i model biznesowy korzystając ze zmiany preferencji klientów spowodowanych pandemią Covid-19. Planowane jest osiągnięcie tego celu poprzez rozwój możliwości cyfrowych w całym Banku w celu przekroczenia oczekiwań klientów (w zakresie codziennego bankowania, finansów konsumpcyjnych, kredytu hipotecznego, bankowości rodzinnej, bancassurance, inwestycji). Kanał mobilny będzie głównym kanałem sprzedaży „łatwych” produktów i obsługi klienta. Oddziały Banku koncentrować się będą na akwizycji klientów, bardziej złożonych produktach, edukacji i zachęcaniu klientów do korzystania z bankowości cyfrowej. Bank zamierza w większym stopniu personalizować swoje produkty i usługi. W bankowości detalicznej Bank planuje istotnie poprawić doświadczenie klientów: w zakresie kredytów hipotecznych z nowym kompleksowym procesem cyfrowym/hybrydowym, który ma zapewniać niezawodne, ale równocześnie szybsze weryfikacje i decyzje; w zakresie kredytów gotówkowych przewiduje się osiągnięcie korzyści z możliwości oferowanych przez PSD2; w zakresie produktów oszczędnościowo-inwestycyjnych

oferowanie nowych, atrakcyjnych cyfrowych narzędzi samoobsługowych oraz usług zdalnych. W zakresie mikroprzedsiębiorstw, Bank planuje opracowanie nowego rozwiązania dla samoobsługowych kredytów dla klientów, jak również nowych usług związanych z rejestracją firm i codziennym bankowaniem. W bankowości przedsiębiorstw, Bank stawia na aktywne wspieranie klientów kładzie nacisk na cel aktywnego wspomagania klientów w ich programach inwestycyjnych, mianowicie przy realizacji ich zielonej transformacji wspomaganej przez programy publiczne.

3. Wzrost rentowności i efektywności

Bank dąży do istotnego wzrostu powtarzalnej rentowności i efektywności. Wykorzystując oczekiwany wzrost rynku (oczekuje się, że wszystkie segmenty biznesowe wzrosną o ponad 10% rocznie) oraz środowiska wyższych stóp procentowych, Bank dąży do osiągnięcia przychodów ogółem za rok 2024 (suma przychodów z głównych segmentów biznesowych przed korektami konsolidacyjnymi) ok. 50% wyższych niż w roku 2021, przy czym głównym determinantem ma być biznes detaliczny.

W horyzoncie Strategii Bank będzie się odnosił do wyzwań związanych z kredytami hipotecznymi w walutach obcych. Bank dąży do obniżenia swojej ekspozycji na walutowe kredyty hipoteczne do około 7% portfela kredytowego ogółem z około 14,6% w 2021 r. Bank zamierza stawić czoła temu wyzwaniu wspólnie z klientami. Ilustrują to dobrze dobrowolne ugody, których liczba w 2021 roku przewyższyła liczbę nowych spraw sądowych. W ciągu najbliższych 12 miesięcy Bank aspiruje do utrzymania tempa udanych negocjacji z klientami.

Od lat Bank bierze aktywny udział we wspieraniu środowiska, w tym finansowaniu projektów oszczędności energii. Grupa Banku Millennium nie udziela finansowania dla nowych kopalni węgla oraz inwestycji w energetykę opartą na źródłach węglowych, z wyłączeniem nowych inwestycji związanych z redukcją zanieczyszczeń. Kilka lat temu Bank podjął decyzję o znacznej redukcji ekspozycji finansujących branżę węglową. W efekcie ekspozycje na wydobywanie węgla i węglowodorów w portfelu są w chwili obecnej bliskie zera, natomiast branże bezpośrednio związane z górnictwem są w chwili obecnej marginalne (na koniec 3kw21. ekspozycja Grupy Banku Millennium stanowiła 0,96% portfela korporacyjnego oraz 0,27% całego portfela Grupy). Bank planuje w 2022 r. redukcję własnych emisji CO₂e o 50% w porównaniu z poziomem 2020 r.; osiągnięcie neutralności klimatycznej w obszarze emisji własnych (na poziomie 1 i 2) do 2027 r., oraz pełnej neutralności (zakres 3) do roku 2050. Bank będzie aktywnie wspomagać klientów korporacyjnych w podejmowanych przez nich działaniach dekarbonizacyjnych, głównie w rozwijaniu ich planów inwestycyjnych związanych z pakietem funduszy europejskich, zwłaszcza zielonych finansów.

5.3. PERSPEKTYWY NA 2022 ROK

Podczas gdy wyniki za rok 2021 pod pewnymi względami są poniżej naszych aspiracji, jesteśmy przekonani, że inicjatywy już rozpoczęte i pozytywne trendy już zaobserwowane w tym roku będą miały pozytywny wpływ na wyniki operacyjne w przyszłości. W szczególności, dalsze kwartały prawdopodobnie przyniosą kontynuację pozytywnych trendów w zakresie wyniku z odsetek i marży odsetkowej netto (NIM), ponieważ zacznie być odczuwalny pełny wpływ wyższych stóp procentowych. Prawdopodobnie istotnie zrekompensuje to mniej pozytywną dynamikę oczekiwaną w kosztach operacyjnych, gdzie pewne dodatkowe obciążenia mogą, z pewnym prawdopodobieństwem, spowodować inflacyjne presje na koszty oraz, zgodnie z informacjami medialnymi, prawdopodobny istotny wzrost składek na BFG w 2022 roku. Jesteśmy jednak przekonani, że choć na razie trudno jest dokładnie przewidzieć przyszły poziom kosztów związanych z kredytami hipotecznymi w walucie, to wyniki na działalności podstawowej (dane związane z nową sprawozdawczością segmentową są zawarte w dalszych częściach niniejszego raportu oraz Rocznym Skonsolidowanym Raporcie Finansowym Grupy Millennium za rok 2021) powinny się istotnie poprawić, zwiększając nasz potencjał absorbowania kosztów związanych z portfelem walutowych kredytów hipotecznych.

6. SYTUACJA FINANSOWA

6.1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Przychody operacyjne Grupy (mln zł)	2021	2020	Zmiana r/r
Wynik z tytułu odsetek	2 713,1	2 583,1	5,0%
Wynik z tytułu prowizji	830,6	746,1	11,3%
Wynik na działalności podstawowej	3 543,8	3 329,1	6,4%
Pozostałe przychody poza odsetkowe **	14,4	248,7	-94,2%
Przychody operacyjne ogółem **	3 558,1	3 577,8	-0,5%

(*) Bez korekty portfela kredytów wg. wartości godziwej (39,9 mln zł w 2021r. i -42,9 mln zł in 2020r.), która jest włączona do pozycji „koszt ryzyka”

Wynik z odsetek w 2021r. osiągnął 2 713 mln zł i wzrósł o 5% r/r wspierany przyspieszeniem dynamiki w ujęciu kwartalnym (767 mln zł w 4kw21, +15% kw/kw) co wzmocniło już wcześniejszy pozytywny kwartalny trend.

Trzy z rzędu podwyżki stóp procentowych przez Radę Polityki pieniężnej w październiku, listopadzie i grudniu 2021 r. (stopa referencyjna wzrosła z 0,1% do 1,75%, tj. o 165 pkt. bazowych) były dodatkowo pomocne dla Grupy w częściowym zneutralizowaniu negatywnego wpływu cięcia stóp procentowych przez RPP w 2020r. (obniżka o 140 punktów bazowych w okresie od marca do maja 2020 r.), po tym jak Grupa zdołała zminimalizować ten wpływ w pierwszych trzech kwartałach raportowanego roku.

Marża odsetkowa netto (w stosunku do średnich aktywów odsetkowych) w 2021 r. osiągnęła 2,70% i była o 9 punktów bazowych wyższa niż w 2020r. Tak jak w przypadku wyniku z odsetek, widzimy kwartalną poprawę marży od początku roku. Marża odsetkowa za 4kw 2021 r. skoczyła do 2,98%, tzn. o 37 punktów bazowych więcej niż w 3kw21 (2,61%) i 49 pkt. baz. więcej od najniższego poziomu (w 3kw20) po obniżce stóp procentowych przez RPP.

Wynik z tytułu prowizji w 2021 r. wyniósł 831 mln zł, rosnąc o 11% w stosunku do roku finansowego 2020. Głównym źródłem poprawy były rosnące prowizje na transakcjach bankowych (rachunki, kredyty i karty) wspomagane zmianami w zakresie poziomu i struktury opłat i prowizji. Prowizje związane z funduszami inwestycyjnymi także wzrosły w ujęciu rocznym.

Wynik na działalności podstawowej, określony jako suma wyniku z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji, osiągnął 3 544 mln zł w 2021, wykazując wzrost o 6% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe, które obejmują wynik z pozycji wymiany, wyniki na aktywach i zobowiązaniach finansowych (bez marży odsetkowej na instrumentach pochodnych oraz korekty portfela kredytów wg. wartości godziwej), a także pozostałe przychody i koszty operacyjne netto, wyniosły 14 mln zł w 2021 r. i spadły znacząco w stosunku do roku poprzedniego. Pozycje obciążające wynik stanowiły przede wszystkim koszty dobrowolnych ugod wynegocjowanych z kredytobiorcami walutowych kredytów hipotecznych (-356 mln zł), ale także koszty związane z negatywnym dla Banku wyrokiem sądu odnośnie roszczeń jednego klienta korporacyjnego na znaczną kwotę 103 mln zł co bank raportował w 4kw21. Z drugiej strony w 2021 r. pozostałe przychody operacyjne były również wspomagane pewnymi potrąceniami rezerw na portfel walutowych kredytów hipotecznych, co wynikało z klauzul gwarancyjnych i ubezpieczeniowych odnoszących się do portfela byłego Euro Banku jak również pozytywną wyceną akcji VISA.

Przychody operacyjne Grupy ogółem osiągnęły 3 558 mln zł w 2021 r. i były nieznacznie niższe (-1%) niż w 2020 r. ze względu na niższy wynik we wspomnianej grupie ‘pozostałych przychodów pozaodsetkowych’.

Koszty operacyjne <i>(mln zł)</i>	2021	2020	Zmiana r/r
Koszty osobowe	(815,3)	(856,3)	-4,8%
Pozostałe koszty administracyjne*	(827,0)	(896,5)	-7,8%
– z czego składka na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG)	(118,2)	(167,2)	-29,3%
Koszty operacyjne ogółem	(1 642,3)	(1 752,8)	-6,3%
– z czego koszty integracji i restrukturyzacji**	0,0	(66,1)	-
Koszty ogółem bez kosztów BFG	(1 524,1)	(1 585,6)	-3,9%
Koszty ogółem bez kosztów integracji i restrukturyzacji**	(1 642,3)	(1 685,0)	-2,5%
Koszty ogółem bez kosztów integracji, restrukturyzacji i BFG**	(1 524,1)	(1 517,8)	0,4%
Koszty/dochody - raportowane	46,2%	49,0%	-2,8 pp
Koszty/dochody - skorygowane ***	42,2%	45,8%	-3,6 pp

(*) w tym amortyzacja

(**) dodatkowe koszty administracyjne bezp. związane z zakupem Euro Banku, procesem fuzji i integracji

(**) bez dochodów jednorazowych i kosztów integracji

Koszty ogółem wyniosły 1 642 mln zł w 2021 r., co przekłada się na 6% spadek w stosunku do 2020 r. głównie z powodu kosztów administracyjnych bezpośrednio związanych z zakupem Euro Banku, procesem fuzji i integracji poniesionych w roku 2020 (66 mln zł w 2020 r., z czego 41.4mln zł wydano na restrukturyzację zatrudnienia) i niższych wpłat do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG). Koszty ogółem bez składek na BFG i kosztów integracji pozostawały na podobnym poziomie jak w poprzednim roku.

Koszty osobowe wyniosły 815 mln zł i zmniejszyły się o 5% r/r. Po włączeniu pracowników z Euro Bank (2,4 tys. w maju 2019 r.) i zwiększeniu zatrudnienia do ponad 8,5 tys. etatów. Grupa stopniowo zmniejszała liczbę swoich pracowników osiągając poziom 6 942 etatów na koniec grudnia 2021 r., a w skali roku redukcja wyniosła o 550 etatów (-7% r/r). Wyłączając pracowników na długoterminowych zwolnieniach liczba tzw. aktywnych etatów była znacznie niższa, tzn. wynosiła 6 245. Bez alokowanych kosztów wynikających z integracji i restrukturyzacji w 2020, koszty osobowe pozostawały na podobnym poziomie jak w 2020 r.

Zatrudnienie <i>(etaty)</i>	31.12.2021	31.12.2020	Zmiana r/r
Bank Millennium S.A. (z Euro Bankiem)	6 598	7 164	-7,9%
Spółki zależne	345	329	4,8%
Razem Grupa BM	6 942	7 493	-7,3%
Razem Grupa BM (aktywne* etaty)	6 245	6 602	-5,4%

(*) liczba aktywnych etatów oznacza liczbę pracowników, którzy nie są na długoterminowych zwolnieniach

Pozostałe koszty administracyjne (w tym amortyzacja) osiągnęły 827 mln zł w 2021 r. i zmniejszyły się o 8% r/r przy nieco wyższym poziomie w 4kw21 z powodu wyraźnie wyższych kosztów marketingu i promocji oraz kosztów doradztwa i usług prawnych. Koszty te bez składek BFG i kosztów integracji zwiększyły się o 1% r/r.

Przejęcie Euro Banku spowodowało początkowo bardzo znaczny wzrost liczby placówek, która uległa redukcji zgodnie z polityką optymalizacji sieci oddziałów Banku, przyspieszonej w związku z

pandemią. Na koniec grudnia 2019 r. liczba oddziałów ogółem (w tym oddziałów Euro Banku) wyniosła 830 i od tego czasu została zredukowana (przeważnie oddziały własne Banku) do 655 placówek na koniec września 2021 r. (roczna redukcja o 47 placówek).

Wskaźnik koszty/dochody za 2021 r. wyniósł 46,2% i był o 2,8 punktów procent. niższy niż poziom w 2020r (49%). Wskaźnik koszty/dochody bez wspomnianych wyżej pozycji nadzwyczajnych osiągnął 42,2% w 2021 i był o 3,6 punktów procent. niższy niż poziom w 2020.

Zysk netto (mln zł)	2021	2020	Zmiana r/r
Przychody operacyjne	3 558,1	3 577,8	-0,5%
Koszty operacyjne*	(1 642,3)	(1 752,8)	-6,3%
Odpisy na utratę wartości oraz pozostały koszt ryzyka**	(299,0)	(621,3)	-51,9%
- z czego odpis na ryzyko związane z COVID-19	0,0	(133,3)	-
Odpis na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych	(2 305,2)	(713,6)	223,0%
Podatek bankowy	(312,6)	(279,1)	12,0%
Zysk przed CIT	(1 000,9)	210,9	-
Podatek dochodowy	(330,9)	(188,1)	75,9%
Zysk netto - raportowany	(1 331,9)	22,8	-
Zysk netto (skorygowany***)	1 123,0	768,1	46,2%

(*) bez odpisów na utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych

(**) w tym korekta kredytów wg. wartości godziwej (39,9 mln zł w 2021r. i -42,9 mln zł in 2020r.) oraz efekt modyfikacji kredytów (-12,8 mln zł w 2021r. i -13,6 mln zł w 2020r.)

(***) bez pozycji nadzwyczajnych, tzn. rezerw na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych i kosztów prawnych procesów jak również kosztów dobrowolnych uгод z kredytobiorcami oraz z liniowym rozłożeniem składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (BFG); w 2020 dodatkowo: bez kosztów integracji Euro Banku oraz rezerw na zwrot prowizji od kredytów spłaconych przed terminem

Łączny koszt ryzyka, który obejmował odpisy netto na utratę wartości, korektę wg wartości godziwej (części portfela kredytowego) i wynik modyfikacji - poniesiony przez Grupę, wyniósł 299 mln zł w 2021 i był o 52% niższy niż w 2020 r. Wyższy bazowy poziom rezerw za 2020 r. wynikał z dodatkowych odpisów na ryzyko związane z oddziaływaniem pandemii Covid-19 w wys. 133 mln zł w 2020r, jak również ze zmian w modelu ryzyka w segmencie detalicznym wynikających z wprowadzenia bardziej konserwatywnej definicji niewykonania zobowiązania (default).

Odpisy na ryzyko dla segmentu detalicznego w 2021 wyniosły 290 mln zł, podczas gdy dla segmentu przedsiębiorstw i pozostałych wyniosły 9 mln zł. W ujęciu relatywnym, koszt ryzyka (tzn. odpisy netto w stosunku do średnich kredytów brutto) za 2021 r. wyniósł 37 pkt. baz. w porównaniu do 83 pkt. baz. w 2020 r.

W 2021 Bank sprzedał portfel zagrożonych kredytów konsumpcyjnych. Transakcja wygenerowała 57 mln zł dodatniego wyniku (przed podatkiem).

Dodatkowo, w 2021 r. Bank kontynuował tworzenie rezerw na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych. Stanowiły one znaczącą pozycję w Rachunku Zysków i Strat, osiągając 2 305 mln zł (2 086 mln zł z wyłączeniem kredytów generowanych przez byłego Euro Bank, ponieważ te kredyty podlegają klauzulom dot. przejęcia ryzyka i gwarancjom od Societe Generale). Saldo rezerw wzrosło do 3 333 mln zł (3 079 mln zł bez kredytów udzielonych przez Euro Bank), przy czym ta druga wielkość stanowiła równowartość 25,7% pozostałego portfela walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium.

Wynik brutto (przed podatkiem dochodowym) w 2021r był ujemny i wyniósł 1 001 mln zł (strata 407 mln zł w 4kw21). W większości był to skutek wysokich rezerw na walutowe kredyty hipoteczne, o których mowa powyżej, gdyż zysk przed utworzeniem rezerw wyniósł 1 916 mln zł i wzrost o 5% r/r. Poza odpisami, znaczny wpływ na wielkość straty miał podatek bankowy, który pomniejszył wynik operacyjny o kwotę 313 mln zł.

W 2021 r. Grupa wykazała stratę netto w wysokości 1 332 mln zł (strata 509 mln zł w 4kw21). Strata netto była znacznie wyższa od straty brutto ze względu na negatywny wpływ podatku dochodowego w kwocie 331 mln zł. Grupa osiągnęła zysk netto po korekcie o ww. pozycje nadzwyczajne (m.in. koszty związane z walutowymi kredytami hipotecznymi) w wysokości 1 123 mln zł w 2021r, tj. o 46% więcej niż skorygowany zysk netto za 2020 r. w wysokości 768 mln zł.

Raportowany zwrot z kapitału (ROE) za 2021 r. wyniósł -16,3%, jednakże po korekcie o pozycje nadzwyczajne osiągnął 13,8% w porównaniu do 8,4% za rok 2019. Raportowany zwrot z aktywów (ROA) wyniósł -1,3%

Zysk netto Grupy w podziale na poszczególne spółki Grupy przedstawia poniższa tabela:

Struktura zysku Grupy (mln zł)	2021
Bank Millennium	(1 357,5)
Millennium Bank Hipoteczny	(5,2)
Millennium Leasing	26,1
Millennium Dom Maklerski	13,7
Millennium TFI	24,8
Pozostałe spółki podlegające konsolidacji	31,3
Zyski łącznie	(1 266,8)
Eliminacje w wyniku konsolidacji	(65,1)
Skonsolidowany zysk netto Grupy	(1 331,9)

Rachunek zysków i strat Banku

Zmiany poszczególnych kluczowych pozycji Rachunku zysków i strat Banku za 2021 rok, przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Przychody operacyjne Banku (mln zł)	2021	2020	Zmiana r/r
Wynik z odsetek	2 614,2	2 490,3	5,0%
Wynik z prowizji	716,1	639,7	11,9%
Wynik na działalności podstawowej	3 330,3	3 130,1	6,4%
Pozostałe przychody pozaodsetkowe *	70,4	291,4	-75,8%
W tym dywidendy	52,4	39,3	33,2%
Przychody operacyjne ogółem *	3 400,7	3 421,5	-0,6%

(*) z wyłączeniem korekty do wartości godziwej portfela kredytowego (39,9 mln zł w 2021 r. i -42,9 mln zł in 2020 r.) przeniesionej do kosztu ryzyka

Wynik z tytułu odsetek Banku za 2021 r. wyniósł 2 614 mln zł i wzrost o 5% r/r., w podobnej skali jak w przypadku Grupy. Wynik z tytułu prowizji wzrósł o 12% rok do roku, nieco bardziej niż w przypadku Grupy. Wobec powyższego, wynik na działalności podstawowej wzrósł o 6% r/r osiągając 3 330 mln zł za rok 2021.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe Banku za rok 2021 wyniosły 70 mln zł i silnie spadły o 76% r/r, przede wszystkim z powodu wpływu podobnych nadzwyczajnych pozycji jak w przypadku Grupy, opisanych powyżej (głównie koszty i straty z pozycji walutowej związane z ugodami z kredytobiorcami hipotek walutowych). Jednym z elementów tej pozycji są dywidendy, w większości od spółek zależnych Grupy Kapitałowej (eliminowane w sprawozdaniach na poziomie Grupy). Przychody z dywidend osiągnęły 52 mln zł w roku 2021 r. co oznacza znaczny wzrost o 33% r/r.

W efekcie zmian wyżej prezentowanych pozycji **przychody operacyjne** Banku ogółem za rok 2021 wyniosły 3 400 mln zł i spadły nieznacznie o 1% r/r.

Zysk netto Banku (mln zł)	2021	2020	Zmiana r/r
Przychody operacyjne	3 400,7	3 421,5	-0,6%
Koszty operacyjne*	(1 573,7)	(1 693,5)	-7,1%
Odpisy na utratę wartości oraz pozostały koszt ryzyka**	(257,2)	(541,5)	-52,5%
<i>Odpis na ryzyko prawne związane z hipotecznymi kredytami walutowymi</i>	(2 305,2)	(713,6)	-
Podatek bankowy	(312,6)	(279,1)	12,0%
Zysk przed opodatkowaniem	(1 047,9)	193,7	-
Podatek dochodowy	(309,5)	(175,1)	76,7%
Zysk netto	(1 357,5)	18,6	-

(*) bez odpisów na utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych

(**) w tym korekta kredytów wg. wartości godziwej (39,9 mln zł w 2021 r. i -42,9 mln zł in 2020r.) oraz efekt modyfikacji kredytów (-12,8 mln zł w 2021r. i -13,6 mln zł w 2020r.)

Koszty operacyjne Banku zamknęły się kwotą 1 574 mln zł w 2021 roku i były o 7% niższe w porównaniu z rokiem 2020. Przyczyną spadku kosztów Banku w ciągu roku były identyczne jak w przypadku skonsolidowanych danych dla całej Grupy Kapitałowej. Wskaźnik koszty/dochody za rok 2021 dla Banku wyniósł 46,3%, więc spadek znacząco (o 3,2 pkt. proc.) w porównaniu do 2020 r.

Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka Banku wyniosły 257 mln zł w 2021 roku, co oznacza spadek o 52% r/r - w takiej samej skali jak w przypadku Grupy.

Oprócz odpisów na ryzyko kredytowe, Bank stworzył w 2021 r. rezerwę na ryzyko prawne związane z hipotecznymi kredytami walutowymi w wysokości 2 305 mln zł co zostało opisane powyżej w części dotyczącej całej Grupy.

Bank wykazał stratę przed opodatkowaniem za 2021 r. w kwocie 1 048 mln zł oraz stratę netto w kwocie 1 357 mln zł.

Zwrot z aktywów Banku (ROA) osiągnął -1,4%

6.2. WYNIKI SEGMENTÓW BIZNESU

Na ostatnie wyniki finansowe Banku Millennium istotny wpływ mają koszty związane z zarządzaniem portfelem kredytów hipotecznych w walutach obcych. W celu wyizolowania tych kosztów i innych wyników finansowych związanych z tym portfelem Bank zdecydował się na wyodrębnienie nowego segmentu z Bankowości Detalicznej i zaprezentowanie go w sprawozdaniu finansowym jako „Walutowe kredyty hipoteczne”. Taka zmiana wpływa jedynie na prezentację wyników i nie powoduje zmian organizacyjnych w Banku. Nowy segment obejmuje kredyty wydzielone w oparciu o aktywne walutowe umowy hipoteczne na dany okres i dotyczy portfeli detalicznych kredytów hipotecznych Banku Millennium i Eurobanku w walutach obcych. Oczekuje się, że portfel ten będzie się zmniejszał wraz ze spłatami kredytów walutowych i konwersji na kredyty złotowe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące Rachunku zysków i strat dla czterech podstawowych segmentów biznesowych Grupy: segment detaliczny, segment korporacyjny, segment walutowych kredytów hipotecznych oraz segment działalności skarbcowej, zarządzania aktywami/pasywami i pozostałej. Segment detaliczny obejmuje usługi świadczone klientom indywidualnym na rynku masowym, klientom zamożnym, osobom prowadzącym działalność gospodarczą i usługi dla małych przedsiębiorstw (o rocznych obrotach poniżej 5 mln zł). Segment korporacyjny obejmuje usługi na rzecz średnich i dużych przedsiębiorstw oraz podmiotów sektora publicznego. Działalność skarbcowa, zarządzania aktywami/pasywami i pozostała obejmuje inwestycje Grupy na rachunek własny, transakcje na rynku międzybankowym, obejmowanie pozycji w dłużnych papierach wartościowych, działalność maklerską oraz inne transakcje, nie zaklasyfikowane do trzech pierwszych segmentów.

Segment detaliczny (mln zł)	2021	2020	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	1 847,1	1 534,9	20,3%
Wynik z prowizji	640,0	588,7	8,7%
Pozostałe dochody	91,7	30,2	203,2%
Przychody operacyjne ogółem	2 578,7	2 153,8	19,7%
Koszty operacyjne ogółem	(1 246,4)	(1 385,2)	-10,0%
Dochód przed uwzględnieniem rezerw	1 332,4	768,6	73,4%
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka**	(298,0)	(449,4)	-33,7%
Zysk operacyjny	1 034,4	319,2	224,1%

(*) część wyniku z odsetek generowana przez segment (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w segmencie „Działalność skarbcowa, ALM i pozostałe” zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego

(**) w tym korekta do wartości godziwej portfela kredytowego (39,9 mln zł w 2021 r oraz -42,9 mln zł w 2020 r.) przeniesiona z pozostałych przychodów do kosztów ryzyka pro-forma. Koszt ryzyka uwzględnia również wynik z modyfikacji.

Przychody operacyjne ogółem dla segmentu detalicznego w roku 2021 wyniosły 2 579 mln zł, co oznacza silny wzrost o 20% r/r. Wynik z tytułu odsetek segmentu detalicznego mocno wzrósł o 20% w efekcie wzrostu wolumenów biznesowych i poprawy marży, częściowo dzięki podwyżkom rynkowych stóp procentowych w 4kw21 wspomnianych wcześniej w niniejszym tekście. Wynik z tytułu prowizji wykazał wyraźny wzrost o 9% r/r. Koszty operacyjne segmentu detalicznego spadły o 10% r/r wskazując na rosnącą efektywność w ramach tego segmentu.

W wyniku zaprezentowanych zmian przychodów i kosztów operacyjnych, łączny dochód segmentu detalicznego przed uwzględnieniem rezerw wzrósł bardzo mocno o 73% w porównaniu z poziomem w 2020r. Koszty ryzyka segmentu spadł znacznie o 34%

Zysk operacyjny segmentu detalicznego za 2021 r. - po uwzględnieniu rezerw - wyniósł 1 034 mln zł i wykazał wysoki wzrost o 224% w skali roku.

Segment korporacyjny (mln zł)	2021	2020	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	335,3	305,7	9,7%
Wynik z prowizji	186,4	154,2	20,8%
Pozostałe dochody	70,0	60,1	16,5%
Przychody operacyjne ogółem	591,8	520,0	13,8%
Koszty operacyjne ogółem	(235,4)	(223,9)	5,1%
Dochody przed uwzględnieniem rezerw	356,4	296,1	20,3%
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka**	(1,2)	(123,0)	-99,0%
Zysk operacyjny	355,1	173,1	105,1%

(*) Część wyniku z odsetek generowana przez segment (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w segmencie "Działalność skarbcowa, ALM i pozostałe" zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego
(**) Koszt ryzyka uwzględnia również wynik z modyfikacji.

Przychody operacyjne ogółem dla segmentu korporacyjnego w roku 2021 wyniosły 592 mln zł, czyli o 14% więcej w porównaniu z 2020 rokiem. Było to rezultatem znacznie wyższych przychodów we wszystkich liniach przychodów zaprezentowanych powyżej, z czego wynik z tytułu odsetek: +10% r/r a wynik z tytułu prowizji: +21% r/r. Koszty operacyjne segmentu korporacji zanotowały wzrost o 5% r/r. W rezultacie dochody przed uwzględnieniem rezerw wzrosły znacznie o 20% r/r. Wartość odpisów na utratę wartości kredytów dla przedsiębiorstw wykazała znaczący spadek, jako że dodatkowe rezerwy związane z wpływem COVID-19 utworzone w 2020 r. mogły być po części rozwiązane wraz z poprawą sytuacji wielu klientów korporacyjnych. Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe czynniki, zysk operacyjny segmentu korporacyjnego zanotował bardzo wysoki wzrost o 105% r/r osiągając poziom 355 mln zł w 2021 roku.

Działalność skarbu, ALM i pozostałe (mln zł)	2021	2020	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	431,0	642,0	-32,9%
Wynik z prowizji	4,2	3,9	7,7%
Pozostałe dochody	(1,1)	164,6	-
Przychody operacyjne ogółem	434,1	810,5	-46,4%
Koszty operacyjne ogółem	(110,9)	(118,4)	-6,4%
Dochody przed uwzględnieniem rezerw	323,3	692,1	-53,3%
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka	(7,7)	(7,8)	-2,2%
Zysk operacyjny	315,6	684,3	-53,9%

(*) Część wyniku z odsetek generowana przez pozostałe segmenty (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w tym segmencie zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego

Przychody operacyjne ogółem segmentu Skarbu, zarządzania aktywami i pasywami (ALM) i pozostałych segmentów w roku 2021 wyniosły 434 mln zł, co oznacza spadek o 46% r/r. Podstawową przyczyną tego spadku był niższy o 33% wynik z tytułu odsetek w rezultacie niższych przychodów z operacji ALM (zarządzania aktywami/ pasywami), w tym z portfela obligacji. Koszty operacyjne spadły o 6% r/r. Wynik operacyjny całego segmentu spadł o 54% r/r i osiągnął wartość 316 mln zł za rok 2021.

Walutowe kredyty hipoteczne (mln zł)	2021	2020	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	99,7	100,5	-0,8%
Wynik z prowizji	0,0	(0,8)	-
Pozostałe dochody	(146,2)	(6,3)	2236,1%
Przychody operacyjne ogółem	(46,5)	93,5	-149,7%
Koszty operacyjne ogółem	(49,7)	(25,3)	96,4%
Dochody przed uwzględnieniem rezerw	(96,1)	68,2	-
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka	(2 297,3)	(754,7)	204,4%
Zysk operacyjny	(2 393,5)	(686,5)	-

(*) Część wyniku z odsetek generowana przez segment (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w segmencie "Działalność skarbcowa, ALM i pozostałe" zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego

Strata operacyjna ogółem nowo wydzielonego segmentu Walutowych kredytów hipotecznych, w roku 2021 wyniosła 2 393 mln zł, i była znacząco wyższa niż w roku poprzednim ze względu na wysokie rezerwy na ryzyko prawne związane z portfelem tych kredytów o wartości 2 305 mln zł.

6.3. POZYCJE BILANSOWE I POZABILANSOWE

Aktywa

Aktywa Grupy na dzień 31 grudnia 2021 r. osiągnęły wartość 103 914 mln zł i były wyższe o 7% w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. Strukturę aktywów Grupy oraz zmiany w poszczególnych składowych aktywach przedstawiono w poniższej tabeli:

Aktywa Grupy (mln zł)	31.12.2021		31.12.2020		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	3 179,7	3,1%	1 460,3	1,5%	117,7%
Kredyty i pożyczki dla banków	770,5	0,7%	625,4	0,6%	23,2%
Kredyty i pożyczki dla klientów	78 603,3	75,6%	73 639,3	75,7%	6,7%
Należności z transakcji reverse repo	268,8	0,3%	66,4	0,1%	305,2%
Dłużne papiery wartościowe	18 220,0	17,5%	18 971,6	19,5%	-4,0%
Instrumenty pochodne (zabezpieczające i do obrotu)	100,3	0,1%	176,0	0,2%	-43,0%
Akcje i inne instrumenty finansowe*	167,3	0,2%	230,6	0,2%	-27,4%
Aktywa trwałe materialne i niematerialne**	942,2	0,9%	956,6	1,0%	-1,5%
Pozostałe aktywa	1 661,7	1,6%	1 196,6	1,2%	38,9%
Aktywa razem	103 913,9	100,0%	97 322,8	100,0%	6,8%

(*) w tym inwestycje w podmioty powiązane

(**) z wyłączeniem środków trwałych przeznaczonych do sprzedaży

Najbardziej widoczne ruchy na aktywach w 2021 r. to wzrost kredytów o blisko 5 mld zł.

Kredyty i pożyczki dla klientów

Kredyty netto ogółem Grupy Banku Millennium osiągnęły 78 603 mln zł na koniec grudnia 2021 r. i wzrosły o 7% r/r. Wzrost kredytów bez portfela walutowych kredytów hipotecznych osiągnął wyraźnie wyższą dynamikę, tzn. 15% r/r. Walutowe kredyty hipoteczne netto po odjęciu odpisów obniżyły się wyraźnie w ciągu minionych 12 miesięcy (o 28%) a udział walutowych kredytów hipotecznych (bez kredytów przejętych z Euro Banku) w kredytach brutto ogółem spadł w sposób istotny w ciągu roku do 11,4% na dzień 30 września 2021 roku z poziomu 17% rok temu.

Wartość netto kredytów dla gospodarstw domowych wyniosła 59 546 mln zł na koniec grudnia 2021 r., co oznacza wzrost o 8% r/r (+2% kw/kw). W ramach tej pozycji kredyty hipoteczne w złotych wzrosły dynamicznie o 29% r/r, podczas gdy tempo wzrostu kredytów konsumpcyjnych spowolniło do 4% r/r.

W 4kw 2021 r. Wartość wypłaconych kredytów hipotecznych osiągnęła 2,8 mld zł (rekordowa wartość kwartalna) a w 2021 r. osiągnęła 9.75 mld zł, co wskazuje na wyjątkowo wysoki roczny wzrost o 46%.

Wartość netto kredytów konsumpcyjnych wyniosła 15 833 mln zł, rosnąc o 4% r/r (-1% kw/kw). Wartość nowo udzielonych kredytów gotówkowych odbiła w 2021, osiągając wartość 5,6 mld zł. Wzrost roczny osiągnął znaczący poziom 21%.

Wartość netto kredytów dla przedsiębiorstw wyniosła 19 058 mln zł na koniec grudnia 2021 r. i wzrosła o 4% r/r wsparta odbiciem w biznesie leasingowym (+8% r/r), po okresie spowolnienia wywołanego niekorzystnym wpływem pandemii COVID-19 na poziom nowej akcji kredytowej dla przedsiębiorstw.

Strukturę i dynamikę kredytów dla Klientów Grupy przedstawia poniższa tabela:

Kredyty i pożyczki dla klientów (mln zł)	31.12.2021	31.12.2020	Zmiana r/r
Kredyty dla gospodarstw domowych	59 545,8	55 248,4	7,8%
- złotowe kredyty hipoteczne	33 915,8	26 273,9	29,1%
- walutowe kredyty hipoteczne	9 797,1	13 678,9	-28,4%
- w tym kredyty Banku Millennium	9 046,6	12 690,8	-28,7%
- w tym kredyty byłego Euro Banku	750,6	988,1	-24,0%
- kredyty konsumpcyjne	15 832,8	15 295,6	3,5%
Kredyty dla przedsiębiorstw i sektora publicznego	19 057,5	18 390,9	3,6%
- leasing	6 805,5	6 303,5	8,0%
- pozostałe kredyty dla przedsiębiorstw i faktoring	12 252,0	12 087,4	1,4%
Kredyty i pożyczki netto dla klientów	78 603,3	73 639,3	6,7%
<i>Kredyty i pożyczki netto dla klientów bez walutowych kredytów hipotecznych</i>	<i>68 806,2</i>	<i>59 960,4</i>	<i>14,8%</i>
Odpisy na utratę wartości	2 440,6	2 489,4	-2,0%
Kredyty i pożyczki dla klientów brutto*	81 043,9	76 128,7	6,5%

(*) W tym, poza rezerwami na ryzyko kredytowe, także korekta do wartości godziwej portfela kredytów, ujmowanego wg. wartości godziwej oraz modyfikacja. Uwzględnia także początkową korektę MSSF9. W tym przypadku portfel kredytów brutto przedstawia wartość kredytów i pożyczek przed wspomnianymi rezerwami i korektami.

Średni poziom oprocentowania dla portfela kredytowego Banku w roku 2021 wyniósł 3,4%. Stopa ta uwzględnia wynik z odsetek na zabezpieczających transakcjach pochodnych (głównie SWAP-y walutowe i stopy procentowej) dotyczących kredytów udzielanych w walutach, co rekompensuje niższą nominalnie stopę oprocentowania dla tych kredytów.

Dłużne papiery wartościowe

Wartość dłużnych papierów wartościowych osiągnęła 18 220 mln zł na koniec grudnia 2021 r., co oznacza spadek o 4% r/r. Przeważającą część portfela dłużnych papierów wartościowych (99,6%) stanowiły obligacje i bony emitowane przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski (bank centralny). Spadek portfela papierów dłużnych był konsekwencją polityki zarządzania aktywami/pasywami oraz marżą odsetkową i był skorelowany ze zmianami w kredytach i depozytach. Udział dłużnych papierów wartościowych w aktywach razem Grupy wyniósł 17,5% na koniec 2021 r., co wskazywało na satysfakcjonującą pozycję płynności Grupy.

Instrumenty pochodne

Wartość instrumentów pochodnych (przeznaczonych do obrotu i zabezpieczających) wyniosła łącznie 100 mln zł na koniec grudnia 2021 roku, co stanowi spadek o 43% w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2020 r. z powodu wyższego kursu CHF/PLN.

Kredyty i pożyczki dla banków

Wartość kredytów i pożyczek dla banków (w tym depozytów międzybankowych) osiągnęła poziom 771 mln zł na koniec grudnia 2021 r., co oznacza wzrost o 23% r/r, w wyniku wyższych sald na rachunkach bieżących i wyższych sald depozytów terminowych.

Akcje/udziały i inne instrumenty finansowe

Wartość akcji/udziałów i innych instrumentów finansowych wyniosła 167 mln zł na koniec grudnia 2021 roku i spała o 27% r/r w związku z częściową sprzedażą posiadanych akcji Visa.

Rzeczowe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne i wartość firmy (nakłady inwestycyjne)

Rzeczowe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne oraz wartość firmy (goodwill) Grupy wyniosły 942 mln zł na koniec grudnia 2021 i spadły nieznacznie o 2% r/r, głównie w wyniku niższej wartości środków rzeczowych.

Łączne nakłady inwestycyjne Grupy w 2021r. wyniosły 114,0 mln zł. Nakłady na infrastrukturę fizyczną Banku (oddziały, bankomaty, ochronę itp.) wyniosły 18,7 mln zł, a na oprogramowanie i infrastrukturę informatyczną 94,2 mln zł. Pozostała wartość nakładów, tj. 1,1 mln zł, dotyczy spółek zależnych Banku.

Grupa Banku Millennium planuje nakłady inwestycyjne w roku 2022 w kwocie 187,9 mln zł z czego około 63% nakładów zostanie przeznaczonych na inwestycje w zakresie IT (tj. dalszy rozwój i zwiększanie wydajności bankowości internetowej i mobilnej).

Aktywa Banku w ujęciu nieskonsolidowanym na dzień 31 grudnia 2021 r. osiągnęły wartość 103 388 mln zł i były o 7% wyższe w porównaniu do stanu na koniec 2020 roku. Strukturę aktywów Banku oraz zmiany w poszczególnych składowych przedstawia poniższa tabela:

Aktywa Banku (mln zł)	31.12.2021		31.12.2020		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	3 179,7	3,1%	1 460,3	1,5%	117,7%
Kredyty i pożyczki dla banków	943,3	0,9%	625,4	0,6%	50,8%
Kredyty i pożyczki dla klientów	78 237,6	75,7%	73 052,4	75,6%	7,1%
Należności z transakcji reverse repo	268,8	0,3%	66,4	0,1%	305,2%
Dłużne papiery wartościowe	18 175,1	17,6%	18 955,7	19,6%	-4,1%
Instrumenty pochodne (zabezpieczające i do obrotu)	101,0	0,1%	177,2	0,2%	-43,0%
Akcje i inne instrumenty finansowe*	375,7	0,4%	438,9	0,5%	-14,4%
Aktywa trwałe materialne i niematerialne**	913,8	0,9%	915,0	0,9%	-0,1%
Pozostałe aktywa	1 193,0	1,2%	875,4	0,9%	36,3%
Aktywa razem	103 388,1	100,0%	96 566,6	100,0%	7,1%

(*) w tym inwestycje w jednostki stowarzyszone

(**) z wyjątkiem aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Kluczową różnicą pomiędzy wielkością aktywów nieskonsolidowanego Banku, a skonsolidowanej Grupy jest wartość kredytów dla klientów. Przede wszystkim odnosi się to do należności od klientów spółki leasingowej w kwocie 6 805 mln zł (choćby znaczącą część tych należności została nabyta przez Bank) oraz dotyczy eliminacji wzajemnych transakcji pomiędzy Bankiem, a pozostałymi spółkami Grupy Kapitałowej w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych.

Kredyty dla klientów ogółem Banku wyniosły 78 238 mln zł na koniec grudnia 2021 roku, co oznacza wzrost o 7% w ujęciu rocznym (podobna dynamika jak w przypadku Grupy). Z wyjątkiem należności leasingowych, wartości i roczne zmiany pozostałych kluczowych składowych kredytów Banku są zbliżone lub takie same, jak dla Grupy Kapitałowej.

Wartość dłużnych papierów wartościowych w aktywach Banku osiągnęła wartość 18 175 mln zł na koniec grudnia 2021 r. Zarówno dynamika, jak i struktura tego portfela były bardzo podobne jak w przypadku Grupy (jak opisano powyżej).

Akcje/udziały i inne instrumenty finansowe prezentowane w sprawozdaniach finansowych Banku, inaczej niż w przypadku sprawozdań Grupy, uwzględniały wycenę udziałów w spółkach zależnych. Wartość tej pozycji na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 376 mln zł, odnotowując spadek o 14% w ujęciu rocznym.

Środki trwałe i aktywa niematerialne i prawne Banku wyniosły 914 mln zł na koniec grudnia 2021 roku, i znajdowały się na podobnym poziomie jak na koniec poprzedniego roku.

Wartości i roczne zmiany pozostałych prezentowanych w tabeli pozycji aktywów są zbliżone do pozycji uwzględnionych w skonsolidowanych sprawozdaniach Grupy, co zostało już opisane powyżej w niniejszym dokumencie.

Zobowiązania

Strukturę pasywów (zobowiązań i kapitału) Grupy oraz zmiany w poszczególnych składowych pasywów przedstawiono w poniższej tabeli:

Zobowiązania i kapitał Grupy (mln zł)	31.12.2021		31.12.2020		Zmiana r/r (%)
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Depozyty od banków	539,4	0,6%	1 057,7	1,2%	-49,0%
Depozyty klientów	91 447,5	94,1%	81 510,5	92,4%	12,2%
Zobowiązania z transakcji repo	18,0	0,0%	248,6	0,3%	-92,7%
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne	757,6	0,8%	907,4	1,0%	-16,5%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	39,6	0,0%	558,6	0,6%	-92,9%
Rezerwy	595,5	0,6%	158,7	0,2%	275,4%
Zobowiązania podporządkowane	1 541,1	1,6%	1 540,2	1,7%	0,1%
Pozostałe pasywa*	2 277,9	2,3%	2 250,2	2,6%	1,2%
Zobowiązania razem	97 216,7	100,0%	88 231,8	100,0%	10,2%
Kapitały własne razem	6 697,2		9 091,0		-26,3%
Zobowiązania i kapitał razem	103 913,9		97 322,8		6,8%

(*) w tym zobowiązania podatkowe

Na koniec grudnia 2021 r. zobowiązania stanowiły 93,6%, podczas gdy kapitały własne Grupy stanowiły 6,4% pasywów razem (zobowiązań i kapitału).

Na dzień 31 grudnia 2021 r. zobowiązania razem Grupy wyniosły 97 217 mln zł i były wyższe o 10% w stosunku do ich wartości na dzień 31 grudnia 2020 r. Główną przyczyną zmian wartości zobowiązań był wzrost depozytów o 9 937 mln zł w ciągu raportowanego roku.

Depozyty klientów

Depozyty klientów stanowiły główną pozycję zobowiązań Grupy obejmującą na dzień 31 grudnia 2021 r. 94,1% zobowiązań ogółem. Depozyty klientów stanowią główne źródło finansowania działań Grupy i obejmują głównie fundusze klientów na rachunkach bieżących i oszczędnościowych, jak również rachunkach depozytów terminowych.

Depozyty ogółem wyniosły 91 448 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 r. i wykazały solidny wzrost o 12% r/r (+1% kw/kw). Wartość środków na rachunkach bieżących i oszczędnościowych zwiększyła się o 8.2mld zł od 31 grudnia 2020 r. (czyli o 12%).

Dynamikę depozytów Klientów przedstawia poniższa tabela:

Depozyty klientów (mln zł)	31.12.2021	31.12.2020	Zmiana r/r
Depozyty klientów indywidualnych	66 022,1	61 874,9	6,7%
Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego	25 425,4	19 635,6	29,5%
Depozyty ogółem	91 447,5	81 510,5	12,2%

Depozyty klientów indywidualnych osiągnęły 66 022 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 r., przyrastając o 7% r/r i 2% kw/kw. W szybkim tempie nadal rosty rachunki bieżące i oszczędnościowe osób fizycznych (o 11% r/r), podczas gdy lokaty terminowe spadły o 11% r/r. Udział rachunków bieżących i oszczędnościowych w depozytach ogółem osób fizycznych zwiększył się do 85% na koniec grudnia 2021 r. z 81% na koniec 2020r.

Depozyty ogółem przedsiębiorstw i sektora publicznego osiągnęły 25 425 mln zł na koniec września 2021 r., wzrastając o 29% r/r. Ten znaczący wzrost wynikał po części z efektu „niskiej bazy”, jako że depozyty terminowe przedsiębiorstw znacząco spadły w 4kw20, niemniej jednak środki na rachunkach bieżących utrzymywały wysokie tempo wzrostu: +18% r/r wg stanu na grudzień 2021 r.

Średnie oprocentowanie wszystkich depozytów w Banku w roku 2021 wyniosło 0,08%.

Depozyty od banków

Depozyty banków, w tym otrzymane kredyty, na dzień 31 grudnia 2021 r., zamknęły się kwotą 539 mln zł. Wartość tej pozycji zmniejszyła się o 518 mln zł (lub o 49%) w stosunku do salda na 31 grudnia 2020r., głównie w wyniku niższej o 375 mln zł, wartości depozytów terminowych oraz niższej wartości kredytów otrzymanych od instytucji finansowych o 149 mln zł. Kredyty te obejmują środki otrzymane od Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (w EUR, CHF oraz PLN) z pierwotnymi terminami zapadalności do 7 lat, co stanowiło istotną pozycję w ramach długoterminowego i średnioterminowego finansowania hurtowego otrzymanego przez Grupę.

Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz instrumenty pochodne

Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz instrumenty pochodne uwzględniały przede wszystkim ujemną wycenę instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu lub zabezpieczających oraz zobowiązań z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych. Na dzień 31 grudnia 2021 r. wartość tej pozycji wyniosła 758 mln zł odnotowując spadek o 17% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., przede wszystkim w wyniku spadku ujemnej wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających o 124 mln zł w ujęciu rocznym. Przyczyną było wygasanie transakcji CIRS zastępowanych przez FX swap-y, a także, zmiany kursów wymiany walut oraz stóp procentowych na polskim rynku.

Rezerwy

Wartość rezerw na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosła 596 mln zł, co stanowi znaczny wzrost o 437 mln zł lub o 275% r/r. Przyczyną wzrostu było utworzenie nowych rezerw na sporne sprawy prawne, w szczególności roszczenia związane z umowami kredytów hipotecznych w walutach obcych.

Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

Papiery wartościowe emitowane przez Grupę miały wartość 40 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 r. i odnotowały istotny spadek o 519 mln zł (czyli o 93%) w stosunku do salda na dzień 31 grudnia 2020 r. Spadek wynikał z odkupu obligacji oraz innych papierów wartościowych emitowanych przez Bank o wartości 243 mln zł, odkupu obligacji wyemitowanych przez Euro Bank przejętych przez Bank (250 mln zł) oraz odkupu papierów wartościowych wyemitowanych przez podmiot zależny Millennium Leasing o wartości 34 mln zł.

Zobowiązania podporządkowane

Wartość zobowiązań podporządkowanych wyniosła 1.541 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 r. i pozostawała na podobnym poziomie jak na koniec 2020 r. (bardzo nieznaczne różnice wynikające z naliczonych odsetek). Pozycja „zobowiązania podporządkowane” obejmuje obligacje podporządkowane dziesięcioletnie o całkowitej nominalnej wartości 830 mln zł zapadające w styczniu 2029 r. oraz dziesięcioletnie obligacje o całkowitej wartości nominalnej 700 mln zł zapadające w grudniu 2027 r.

Kapitały własne

Na dzień 31 grudnia 2021 r. kapitały własne Grupy wyniosły 6 697 mln zł i odnotowały znaczący spadek o 2 394 mln zł, czyli o 26% r/r. Poza stratą netto poniesioną w 2021 r. głównym czynnikiem spadku kapitałów własnych była ujemna wycena papierów wartościowych w wysokości 793 mln zł i pochodnych instrumentów zabezpieczających w wysokości 271 mln zł od 31 grudnia 2020 r.

Informacja o adekwatności kapitałowej została przedstawiona w Rozdziale 7 niniejszego dokumentu oraz w oddzielnym raporcie zatytułowanym „Raport w zakresie adekwatności kapitałowej, ryzyka oraz polityki wynagrodzeń Grupy Kapitałowej Banku Millennium za rok 2021”, który będzie opublikowany w późniejszym terminie.

Zobowiązania Banku, w ujęciu jednostkowym, na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosły 96 756 mln zł, i były wyższe o 10% w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. Strukturę zobowiązań i kapitałów własnych Banku oraz zmiany ich poszczególnych składowych zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Zobowiązania i kapitał Banku (mln zł)	31.12.2021		31.12.2020		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Depozyty od banków	186,2	0,2%	563,9	0,6%	-67,0%
Depozyty klientów	91 672,3	94,7%	81 832,5	93,3%	12,0%
Zobowiązania z transakcji repo	18,0	0,0%	248,6	0,3%	-92,7%
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne	758,0	0,8%	907,4	1,0%	-16,5%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,0	0,0%	484,7	0,6%	-100,0%
Rezerwy	594,4	0,6%	158,4	0,2%	275,3%
Zobowiązania podporządkowane	1 541,1	1,6%	1 540,2	1,8%	0,1%
Pozostałe pasywa*	1 985,8	2,1%	1 995,4	2,3%	-0,5%
Zobowiązania razem	96 755,9	100,0%	87 730,9	100,0%	10,3%
Kapitały własne razem	6 632,2		8 835,7		-24,9%
Zobowiązania i kapitał razem	103 388,1		96 566,6		7,1%

(*) w tym zobowiązania podatkowe

Kluczową różnicą pomiędzy zobowiązaniami Banku w ujęciu jednostkowym, a zobowiązaniami Grupy jest wartość zobowiązań wynikających z emisji papierów wartościowych zrealizowanej przez spółkę leasingową w wysokości 40 mln zł (przedstawioną w sprawozdaniach Grupy).

Wartość depozytów złożonych przez klientów w Banku wyniosła 91 672 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 roku i była ona wyższa o 225 mln zł niż saldo dla Grupy (głównie w wyniku eliminacji wewnątrz Grupy). Depozyty, podobnie jak w przypadku depozytów Grupy, wzrosły o 12% r/r.

Wartości i roczne zmiany takich pozycji bilansu Banku jak Zobowiązania z tyt. sprzedanych pap. wart. z przyrzeczeniem odkupu, Zobowiązania finansowe wyceniane do wart. godziwej przez RZiS i zabezpieczające instrumenty pochodne, Rezerwy i Zobowiązania podporządkowane, są podobne do ich odpowiedników w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy, które były omawiane powyżej w niniejszej części sprawozdania.

Łącznie kapitał własny Banku, na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniósł 6 632 mln zł i odnotował spadek o 25% w ujęciu rocznym (poziom spadek podobny do zanotowanego dla skonsolidowanych kapitałów Grupy).

Zobowiązania warunkowe

Strukturę zobowiązań warunkowych Grupy przedstawia poniższa tabela:

Zobowiązania warunkowe Grupy (mln zł)	31.12.2021	31.12.2020	Zmiana r/r (%)
Razem zobowiązania warunkowe	16 007,9	15 722,7	1,8%
1. Zobowiązania udzielone:	13 882,1	14 177,2	-2,1%
a) finansowe	12 034,7	12 420,9	-3,1%
b) gwarancje	1 847,4	1 756,3	5,2%
2. Zobowiązania otrzymane:	2 125,8	1 545,6	37,5%
a) finansowe	40,0	0,0	-
b) gwarancje	2 085,8	1 545,6	35,0%

W trakcie tych operacji Grupa realizuje transakcje generujące zobowiązania warunkowe. Główne pozycje zobowiązań warunkowych (udzielonych) obejmują: (i) zobowiązania finansowe, głównie dotyczące przedłużenia kredytów (w tym, między innymi, niewykorzystane limity kart kredytowych, niewykorzystane kredyty w rachunkach bieżących, niewykorzystane transze kredytów inwestycyjnych) oraz (ii) gwarancje, w tym głównie gwarancje i akredytywy wystawione przez Grupę (w celu zabezpieczenia wykonania zobowiązań podjętych przez klientów Grupy wobec stron trzecich). Zobowiązania warunkowe udzielone powodują powstanie ekspozycji Grupy na różne rodzaje ryzyka w tym na ryzyko kredytowe. Grupa tworzy rezerwy na nieodwołalne zobowiązania warunkowe obciążone ryzykiem, księgowane w pozycji "Rezerwy" po stronie pasywnej bilansu.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku łączna wartość zobowiązań warunkowych Grupy wyniosła 16 008 mln zł, w tym zobowiązania udzielone przez Grupę na poziomie 13 882 mln zł. W roku 2021 wartość warunkowych zobowiązań finansowych udzielonych przez Grupę spadły o 2%, głównie zobowiązania finansowe, które zmniejszyły się o 3% ze względu na wyższą wartość zobowiązań związanych z działalnością kredytową, podczas gdy gwarancje wzrosły o 5%.

Więcej informacji na temat zobowiązań warunkowych można znaleźć w Rozdziale 12 Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy kończący się w dniu 31 grudnia 2021 r.

Strukturę zobowiązań warunkowych Banku w ujęciu jednostkowym przedstawia poniższa tabela:

Zobowiązania warunkowe Banku (mln zł)	31.12.2021	31.12.2020	Zmiana r/r (%)
Razem zobowiązania warunkowe	17 365,8	16 589,2	4,7%
1. Zobowiązania udzielone:	15 236,7	15 040,7	1,3%
a) finansowe	12 658,4	12 478,7	1,4%
b) gwarancje	2 578,3	2 562,0	0,6%
2. Zobowiązania otrzymane:	2 129,1	1 548,4	37,5%
a) finansowe	40,0	0,0	-
b) gwarancje	2 089,1	1 548,4	34,9%

Łączna wartość udzielonych i otrzymanych zobowiązań warunkowych Banku wyniosła 17 366 mln zł, co oznacza wzrost o 5% w ujęciu rocznym. Główną różnicą pomiędzy tą wartością, a wartością

zobowiązań warunkowych Grupy jest saldo udzielonych gwarancji: na poziomie Banku prezentowane są gwarancje udzielone dla spółek Grupy, które są eliminowane na poziomie Grupy. Kluczową pozycją tych gwarancji były gwarancje spłat kredytów i linia gwarancyjna udzielone spółce Millennium Leasing w łącznej kwocie 714 mln zł. Dodatkowo Bank udzielił gwarancji zewnętrznym podmiotom na zlecenie pozostałych spółek Grupy (18 mln zł). Dynamika pozostałych udzielonych i otrzymanych zobowiązań warunkowych Banku jest podobna do tej zanotowanej dla Grupy, co opisano powyżej.

7. OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ

7.1. INNOWACYJNOŚĆ I NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI POZYTYWNE DOŚWIADCZENIE KLIENTA

Jakość obsługi klienta jest dla Banku Millennium jedną z podstawowych wartości. Specyfika rynkowa wywołana pandemią COVID-19 miała duży wpływ na działania Banku w obszarze obsługi klienta oraz zakresu i jakości produktów i usług. Punktem wyjścia była gruntowna analiza trendów rynkowych oraz nowych oczekiwań klientów i podejścia do bankowania. Dzięki stałemu monitorowaniu potrzeb klientów, Bank Millennium skutecznie dostosowuje rozwiązania do dynamicznie zmieniającego się rynku.

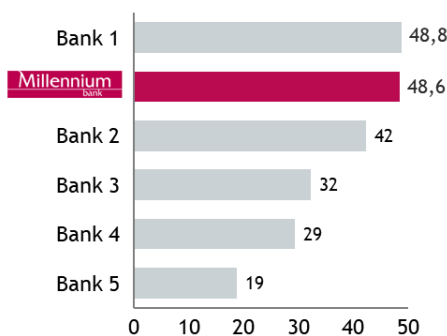
Rok 2021 był dla Banku Millennium czasem dalszego zwiększania dostępności usług w kanałach zdalnych, w zakresie komunikacji oraz możliwości realizacji transakcji. Bank Millennium koncentrował się na wzmocnieniu możliwości samoobsługi klientów zapewniając jednocześnie wsparcie pracownikom. Skutecznie i zgodnie z potrzebami klientów Bank łączy nowoczesne sposoby bankowania przez aplikację mobilną czy system transakcyjny ze stałym dostępem do wysoko wykwalifikowanej kadry doradców w oddziałach oraz doradców telefonicznych we wszystkich liniach biznesowych. Dynamiczny rozwój obsługi doradców zdalnych, także w obszarze klienta zamożnego, zwiększył wygodę w dostępie do usług i produktów Banku.

Dynamiczny rozwój obsługi klienta w kanałach zdalnych postawił przed Bankiem kolejne wyzwanie - integrację kanałów kontaktu i jeszcze większy przepływ informacji o potrzebach klienta. Wypracowane rozwiązania na linii obsługa oddziałowa - serwis zdalny, pozwalają klientom na płynne przejście pomiędzy kanałami obsługi i możliwość realizacji transakcji, w tym rozpoczętej w innym kanale kontaktu, w wygodny dla klienta sposób. Zwiększanie elastyczności i wygodne przejście między kanałami kontaktu, zapewnia klientom poczucie spójnej obsługi, a tym samym komfortowe bankowanie.

Bank Millennium podjął dynamiczne działania w obszarze zwiększenia satysfakcji klienta - nie tylko w zakresie bezpośredniej obsługi, ale także w kwestii przejrzystości komunikacji i uproszczenia języka. Podpisanie przez Bank „Deklaracji w sprawie standardu prostego języka” dało instytucji kolejny impuls do dalszej pracy nad poprawą jakości poprzez upraszczanie komunikacji - zarówno zewnętrznej, jak i wewnętrznej.

Budowanie procesów i rozwiązań w oparciu o perspektywę klientów przekłada się na ich lojalność i zadowolenie oraz pozytywne doświadczenia bankowania. Zgodnie z wynikami badania Klienci Banków w Polsce, realizowanego przez Kantar Polska, poziom rekomendacji klientów detalicznych utrzymał się na stabilnym poziomie - wskaźnik NPS w 2021 roku wyniósł 49, co plasuje Bank Millennium na drugim miejscu pod względem najchętniej polecanych banków w Polsce.

NPS Polskich banków (2021)

Realizowane przez Bank działania jakościowe zostały docenione w jednym z najbardziej prestiżowych rankingów jakości obsługi - „Przyjazny Bank Newsweeka”. Bank Millennium zajął pierwsze miejsce w kategorii „Bank dla Kowalskiego” i drugie miejsce w kategorii „Bankowość zdalna”. Z kolei w

plebiscycie „Złoty Bankier” w 2021 roku Bank Millennium znalazł się na podium w kategorii głównej „Złoty Bank - najlepsza wielokanałowa jakość obsługi”.

7.2. BANKOWOŚĆ DETALICZNA

Konto osobiste

Sprzedaż rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych w 2021 roku wyniosła blisko 365 tys. Kluczowym produktem przy akwizycji nowych klientów było Konto 360°, od kilku lat jeden z najchętniej otwieranych rachunków osobistych w Polsce. W 2021 roku liczba Kont 360° w portfelu Banku przekroczyła 1,84 mln, z czego zdecydowaną większość otworzyli klienci, którzy wcześniej nie posiadali rachunku osobistego w Banku Millennium. Po 3 kwartale 2021 roku Bank osiągnął udział w przyroście nowych kont na poziomie 9% (zgodnie z raportem PRnews).

Promocję Kont 360° w 2021 roku wspierały:

- kolejne odsłony kampanii reklamowych w telewizji i Internecie;
- działania z wykorzystaniem aplikacji zakupowej goodie i we współpracy z zewnętrznymi portalami internetowymi - blisko 28% kont osobistych zostało pozyskanych online;
- nowe edycje programu rekomendacyjnego „Lubię to polecam”, w którym za polecenie Konta 360° lub Konta 360° Student można otrzymać atrakcyjne nagrody. W 2021 roku w kolejnych edycjach programu zarejestrowało się ponad 276 tys. klientów.

Produkty Oszczędnościowe / Inwestycyjne

Bank koncentrował się na upraszczaniu oferty depozytowej i utrzymywaniu pożądanego poziomu środków klientów. Łącznie w całym 2021 r. portfel depozytowy klientów detalicznych wzrósł o 4,9 mld zł w tym ok. 4,15 mld zł dla klientów indywidualnych przy wzroście rynku w tym segmencie o 57 mld zł co pozwoliło na zwiększenie udziału rynkowego do poziomu 6,77% i ok. 7,3% we wzroście rynku.

Stopniowy wzrost rynkowego oprocentowania w 3 i 4 kwartale 2021 pozwolił na dalszą odbudowę dochodowości produktów oszczędnościowych i możliwość zaoferowania klientom bardziej atrakcyjnych ofert nakierowanych na pozyskiwanie środków do Banku. Marża odsetkowa w całym roku 2021 wyniosła ok. 0,4% przy czym w 4 kwartale wzrosła do 1,14% a w grudniu 2021 wyniosła ok. 1,8%.

W zakresie produktów inwestycyjnych Bank kontynuował strategię oferowania zdywersyfikowanego portfela składającego się zarówno z własnych rozwiązań, jak i produktów zewnętrznych partnerów. W zależności od segmentu klientów na ofertę składały się produkty strukturyzowane, fundusze inwestycyjne, produkty ubezpieczeniowe o charakterze inwestycyjnym oraz obligacje.

W związku z presją na dochodowość dłużnych funduszy inwestycyjnych wynikającą z rosnących rynkowych stóp procentowych, Bank we współpracy z Millennium TFI zmienił podstawową ofertę produktową i w październiku 2021 zaproponował nową, bardziej elastyczną i uniwersalną wersję Programu Inwestycyjnego (Plany Inwestycyjne Millennium TFI) dostępną zarówno w placówkach banku jak również w kanałach elektronicznych. Nowe Plany Inwestycyjne zostały również wykorzystane w nowej usłudze doradztwa inwestycyjnego, która w formie pilotażu została w połowie grudnia uruchomiona dla klientów indywidualnych w kanałach elektronicznych.

W celu uatrakcyjnienia oferty, w trakcie trwania roku Bank uruchamiał cykliczne promocje funduszy w zakresie wysokości opłaty manipulacyjnej za ich nabycie. Wprowadzona została również specjalna strategia premiowania korzystania z kanałów zdalnych poprzez obniżkę do 0% stawek opłat manipulacyjnych za nabycie wybranych jednostek uczestnictwa za pośrednictwem Millenet i Aplikacji Mobilnej.

Rosnące stopy procentowe pozwoliły również na uatrakcyjnienie oferty Lokat strukturyzowanych i skrócenie minimalnego okresu produktu z 3 do 2 lat, co przyczyniło się do istotnego wzrostu zainteresowania klientów tymi produktami w 4 kwartale 2021 r.

Bank kontynuował proces cyfryzacji oferty produktów inwestycyjnych i optymalizację procesów sprzedażowych z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi. Wszystkie nowo wdrażane produkty inwestycyjne zostały udostępnione od razu w kanałach elektronicznych a dla procesów realizowanych w placówkach umożliwiono zatwierdzanie dyspozycji przy wykorzystaniu telefonu klienta i Aplikacji Mobilnej bez konieczności generowania papierowych dokumentów.

Kredyty Gotówkowe

ubiegłym i wyniosła 5,6 mld zł (+21% r/r) co pozwoliło na uzyskanie udziałów w rynku (mierzonych sprzedażą) na poziomie powyżej 10%. Portfel kredytowy osiągnął poziom 13,6 mld zł.

Bank wdrożył kolejne rozwiązania umożliwiające dalszą digitalizację procesu kredytowego - funkcjonalności z wykorzystaniem weryfikacji dostarczanej poprzez rozwiązania oparte o mechanizmy PSD2, nowy proces sprzedaży krzyżowej pożyczki dla klientów kredytów ratalnych, rozwój funkcjonalności w obszarze multikanalowej konsolidacji zadłużenia. Dzięki kolejnym udogodnieniom sprzedaż pożyczki w kanałach cyfrowych w 4 kwartale wyniosła 61%.

Omnikanalowe podejście do realizacji sprzedaży pożyczki w kanałach cyfrowych zakończyło się szczególnie dobrym wynikiem dla sprzedaży w aplikacji mobilnej, której poziom w 4 kwartale sięgnął 80% całkowitej sprzedaży pożyczki w kanałach cyfrowych.

W 2021 roku sprzedaż pożyczki gotówkowej wspierała oferta „120 zł raty za każde 5 000 zł pożyczki” dotycząca pożyczek w kwocie 5 000 zł, 10 000 zł, 15 000 zł lub 20 000 zł udzielanych na okres 58 miesięcy ze znaną z góry ratą w wysokości odpowiednio 120 zł, 240 zł, 360 zł lub 480 zł.

Limit w koncie

Rok 2021 można opisać jako rok stabilnego wzrostu portfela i utrzymania atrakcyjnej oferty. Bank utrzymywał strategię rozwoju konkurencyjnej oferty oraz procesu sprzedażowego. Sprzedaż wspierały następujące akcje:

- oferta „Limit w koncie za 0 zł - III edycja” skierowana do nowych klientów Banku, umożliwiająca skorzystania z produktu w pierwszym roku bez dodatkowych kosztów - prowizja za uruchomienie limitu to 0 zł. Warunki te należą do najbardziej atrakcyjnych na rynku.
- 7-dniowy okres bezodsetkowy, który umożliwia skorzystanie z limitu bez ponoszenia kosztów odsetkowych w każdym miesiącu rozliczeniowym.

Jednocześnie udział w rynku liczony według portfela wyniósł 13% na koniec grudnia.

Produkty Ubezpieczeniowe (bancassurance)

W 2021 roku Bank kontynuował oferowanie ubezpieczeń na życie i majątkowych w różnych kanałach dystrybucji, zarówno placówkach bankowych jak i wszystkich kanałach zdalnych. Klienci Banku mogli korzystać z szerokiej gamy produktów ubezpieczeniowych oferowanych przez Bank Millennium we współpracy z wieloma towarzystwami ubezpieczeń. Istotny udział w przychodach z tytułu bancassurance miała dystrybucja ubezpieczeń związanych z kredytem gotówkowym i produktami hipotecznymi. Klienci Banku mogli skorzystać również z ofert specjalnych, w tym promocji dla umów ubezpieczenia komunikacyjnego „Ubezpieczając więcej, zyskujesz podwójnie”.

Karty Płatnicze

Wyniki akwizycyjne i transakcyjność kart płatniczych w 2021 roku charakteryzowało znaczące odbicie po okresie związanym z największymi ograniczeniami COVID-19. Dzięki wielu akcjom wspierającym, akwizycja kart kredytowych wzrosła i była wyższa niż dynamika na rynku. To pozwoliło na osiągnięcie wzrostów udziału w rynku sprzedaży kart kredytowych do poziomu średnio 10,1%. Flagowym produktem pozostała karta Impresja, która oferuje swoim posiadaczom 5% zwrot wydatków dokonanych u Partnerów tych kart.

Portfel kart kredytowych na koniec 2021 wyniósł 486 tys. kart, wzrost o ponad 9 tys. kart (+2,0%) w 2021 roku. Przy spadającej liczbie kart na rynku, pozwoliło to na zwiększenie udziału Banku Millennium do 7,9% w wielkości portfela kart kredytowych.

Liczba kart debetowych zwiększyła się wraz ze wzrostem ilości kont osobistych, gdzie głównym produktem sprzedażowym była karta debetowa wydawana do Konta 360. Portfel kart debetowych Banku na koniec 2021 roku wyniósł 3,1 mln kart, co oznacza jego przyrost r/r o 95 tys. (+3,2%). W 2021 roku Bank Millennium poszerzył ofertę i wdrożył kartę do konta dla dzieci powyżej 7 roku życia.

Dzięki intensywnym działaniom aktywizującym portfel kart oraz poprawie sytuacji rynkowej, Bank osiągnął 20% wzrost transakcyjności na kartach debetowych i kredytowych. Udział Banku Millennium w rynku pod względem obrotu na kartach wzrósł do poziomu 9,8% dla kart kredytowych oraz 7,9% dla kart debetowych.

Równocześnie działania zostały skupione na promowaniu płatnych usług wśród posiadaczy kart.

Bankowość Hipoteczna

Rok 2021 był rekordowym rokiem dla Banku Millennium, zarówno w zakresie wolumenu nowo zawartych umów o kredyt hipoteczny jak i uruchomionych kredytów. Udział Banku w rynku, który wyniósł za cały rok 12,47% (dane wg. SARFIN ZBP). Bank zawarł 34,4 tys. nowych umów o łącznej wartości 10,5 mld zł (wzrost r/r ponad 45%). Wartość uruchomionych kredytów to 9,75 mld zł.

Przez cały rok Bank aktywnie pracował nad zwiększeniem atrakcyjności oferty kredytów hipotecznych oraz usprawnieniem procesu udzielania kredytu. Produkt Banku został wyróżniony nagrodą Złoty Bankier. Zmiany miały na celu skrócenie czasu procesowania wniosku kredytowego poprzez automatyzację oraz digitalizację procesu przyjmowania oraz analizy wniosków o kredyt. Bank usprawniał także obsługę posprzedażową kredytów. Udostępniliśmy naszym klientom możliwość zdalnego dostarczenia polis ubezpieczeniowych do kredytu za pośrednictwem bankowości elektronicznej oraz aplikacji mobilnej. Główną zmianą w produkcie było wprowadzenie do oferty kredytu z okresowo stałą stopą procentową. Klient alternatywnie może wybrać ofertę, która jest dla niego najbardziej odpowiednia - z okresowo stałą lub zmienną stopą procentową. Bank prowadził również na dużą skalę proces szkoleń z zakresu nowości w procesie i produkcie, procesu kredytowego, przypominając przy tej okazji jak w jasny, rzetelny i transparentny sposób przekazać szczegóły oferty dla klienta.

Akcja kredytowa Banku podobnie jak w roku ubiegłym, oparta była na ofercie bezwarunkowego 0% prowizji za udzielenie kredytu oraz 0% prowizji za wcześniejszą spłatę kredytu. Oferta cenowa utrzymywana była na stabilnym poziomie w głównych przedziałach LTV, nawet w trudnym okresie pandemicznym.

W okresie pandemii Bank oferował klientom wsparcie w postaci wakacji kredytowych, czyli zawieszenia spłat rat kredytu.

W 2021 roku Bank kontynuował działania w zakresie oferowania specjalnych warunków dla klientów posiadających kredyt w CHF, które dotyczą przewalutowania, częściowej oraz całkowitej spłaty kredytu. Nadal proaktywnie prowadził negocjacje warunków kursu oraz parametrów kredytu po przewalutowaniu czy częściowej spłacie kredytu. Uwzględniał przy tym indywidualne podejście do sytuacji klienta oraz jego oczekiwań.

Segment klientów Prestige i Bankowości Prywatnej - oferta dla klienta zamożnego.

Prestige to oferta skierowana do klientów z min. 200 tys. zł aktywów lub 10 tys. zł wpływów miesięcznie. Dla tych klientów Bank rozbudował dotychczasowy model obsługi o kanał zdalny, pozwalający na pełną bankowość relacyjną. Zarówno model tradycyjny jak i zdalny oferują dostęp do indywidualnego eksperta, wspierającego klientów w codziennym bankowaniu oraz ważnych decyzjach finansowych przy jednoczesnym rozwoju relacji z uwzględnieniem kanałów cyfrowych. Oferta zawiera zaawansowane produkty inwestycyjne, dostarczane przez polskie jak i zagraniczne fundusze inwestycyjne oraz produkty strukturyzowane z gwarancją ochrony kapitału. Klienci zamożni mają również szeroki dostęp do wygodnych form finansowania swoich potrzeb.

Warunkiem wejścia do segmentu Private jest min. 1 mln. zł aktywów, zdeponowanych w Banku. Klienci Bankowości Prywatnej mogą korzystać z kart kredytowych Millennium MasterCard® World/Elite™ z dostępem do programu partnerskiego World/Elite Privileges Programme, pakietu ubezpieczeń oraz pakietów Assistance i Concierge.

Na koniec 2021 roku Bank obsługiwał 57 tys. klientów w modelu obsługi klienta zamożnego.

W segmencie Private liczba klientów na koniec grudnia 2021 wyniosła 4 tys.

Segment klientów Biznes - oferta dla klientów firmowych

Biznes to oferta skierowana do osób prowadzących działalność gospodarczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej oraz spółek cywilnych i handlowych z rocznymi przychodami do 5 mln zł.

W 2021r. otwartych zostało 26 tysięcy nowych rachunków firmowych dzięki:

- możliwości otwierania rachunków firmowych w systemie bankowości internetowej Millenet dla nowych i obecnych klientów Banku. W 2021 r. dzięki możliwości zdalnego założenia konta firmowego z wykorzystaniem otwartej bankowości 36% kont firmowych zostało otwartych online.
- funkcjonowaniu ofert specjalnych dla klientów otwierających rachunki online
- zwiększeniu poziomu *x-sellu* na konta firmowe w placówkach Banku.

Klientom Biznes Bank oferuje szeroką gamę produktów transakcyjnych i kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem atrakcyjnej oferty leasingowej, a także nowoczesną bankowość internetową i mobilną.

W 2021 r. wartość udzielonych kredytów dla klientów segmentu Biznes charakteryzował ponad 2,5-krotny wzrost w porównaniu do 2020. Znacznie wzrosło wykorzystanie gwarancji *de minimis* Banku Gospodarstwa Krajowego, którymi objęto ponad 80% wartości kredytów udzielonych w 2021.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. liczba aktywnych klientów segmentu Biznes wyniosła ponad 115 tys., co oznacza wzrost o 11% w stosunku do końca poprzedniego roku.

Bankowość mobilna i internetowa dla klientów indywidualnych

Bank Millennium jest jednym z liderów innowacji i bankowości cyfrowej, czego wyrazem są liczne nagrody krajowe i międzynarodowe, w tym tytuł The Best Digital Bank in Poland w rankingu magazynu Global Finance. Kanały elektroniczne zapewniają łatwy dostęp do usług bankowych i dodatkowych (tzw. VAS-ów). Usługi w aplikacji mobilnej i systemie bankowości internetowej są stale rozwijane, by zapewnić klientom pełne wsparcie i kompleksową ofertę dostępną online. Bank podejmuje współpracę z partnerami z sektora rządowego, *fintech* oraz innych branż i wdraża innowacje, również te związane z wykorzystaniem sztucznej inteligencji czy biometrii. Dodatkowo opinie użytkowników kanałów cyfrowych są monitorowane i są oni włączani w proces tworzenia nowych usług dzięki testom w UX-Lab, które są stałym elementem prac nad każdym nowym rozwiązaniem.

W 2021 stale rosła liczba aktywnych użytkowników kanałów elektronicznych, a także zwiększała się dysproporcja między klientami korzystającymi z usług banku już wyłącznie na urządzeniach mobilnych a tymi logującymi się na komputerze. Współcześni użytkownicy cenią sobie pełną obsługę dostępną mobilnie i w jednym miejscu, a usługi bankowości elektronicznej Banku Millennium dają im jedną platformę, na której mogą łatwo zarządzać finansami i codziennymi sprawami. Szczególnie młodzi ludzie, przyzwyczajeni do usług dostępnych w świecie wirtualnym, rozwiązania mobilne traktują już jako standard. Z roku na rok rośnie też udział kanałów cyfrowych w sprzedaży poszczególnych produktów.

	2021	2020	różnica
Aktywni użytkownicy kanałów cyfrowych	2 263 233	2 052 806	10%
Aktywni użytkownicy bankowości mobilnej	1 920 883	1 658 554	16%
Użytkownicy BLIK	1 326 946	1 007 745	32%

Cyfryzacja i wielokanałowe procesy

Bank Millennium rozwija usługi w duchu wielokanałowości i stawia w swoich procesach na rozwiązania mobilne. W 2021 roku Bank usprawniał dotychczasowe procesy, ale zostały też wdrożone nowe rozwiązania wspomagające klientów w codziennym zarządzaniu finansami na telefonie czy komputerze. Bank kontynuował też działania edukacyjne podjęte wraz z początkiem pandemii, których celem jest wspieranie klientów w korzystaniu z usług online. W projekcie digitalizacji uwzględniono przede wszystkim osoby, które dotychczas preferowały obsługę w oddziałach. Drugą ważną grupą włączoną w te działania były osoby korzystające z kanałów elektronicznych w ograniczonym zakresie. Do klientów kierowano kampanie promujące wygodne rozwiązania online również spoza bankowości, np. Profil Zaufany.

Otwieranie konta online. Obecnie nowi klienci mogą korzystać z trzech ścieżek online, aby otworzyć konto osobiste w Banku Millennium. Konto można otworzyć w pełni zdalnie na urządzeniu mobilnych „na selfie” lub logując się do innego banku, aby potwierdzić tożsamość. W tych procesach konto jest aktywne w ok. 15 minut wystąpienia wniosku. Jeśli klient skorzysta z trzeciej możliwej ścieżki - wypełnia wniosek online na stronie banku i podpisuje dokumenty dostarczone przez kuriera. Prawie jedna trzecia nowych klientów otwiera konto bieżące bez wizyty w oddziale, z czego prawie połowa potwierdza tożsamość logując się do innego banku.

Procesy pożyczkowe. W 2021 Bank w dalszym usprawniał procesy kredytowe dostępne w kanałach online oraz w modelu sprzedaży hybrydowej - rozpoczętej w placówce lub podczas rozmowy telefonicznej z konsultantem, a zakończonej podpisaniem umowy w Millenecie lub aplikacji mobilnej. Oprócz usprawnień widocznych dla klientów, Bank wprowadził zmiany, które ułatwiają sprzedaż hybrydową pracownikom oddziałów i konsultantom infolinii. Udział kanałów cyfrowych w sprzedaży pożyczki gotówkowej w 2021 roku wyniósł aż 69% (w 2020 było to 49%). Bank wprowadził również ankietę satysfakcji w procesie pożyczki gotówkowej. W ankiecie klienci mogą wyrazić swoje oczekiwania i zrecenzować proces. Klienci z dostępem do bankowości elektronicznej, ale bez konta bieżącego zyskali możliwość otwarcia konta bezpośrednio na procesie pożyczkowym. Rok 2021 przyniósł również zmiany w procesie konsolidacji zewnętrznych zobowiązań. Bank rozbudował proces online oraz w sprzedaży hybrydowej.

Cyfrowe hipoteki. W 2021 Bank Millennium kontynuował projekt digitalizacji kredytów hipotecznych. Rozwiązania w tym obszarze są wprowadzane od kilku lat, a prace nad cyfryzacją procesu wnioskowania są obecnie najbardziej intensywne. Bank zaprojektował i wdrożył szereg udogodnień, które znacząco zoptymalizowały procesowanie kredytów hipotecznych i pozytywnie wpłynęły na doświadczenia klientów. Klienci składający wniosek o kredyt mogą zatwierdzić wniosek o udzielenie informacji o kredycie kodem SMS oraz śledzić status tego wniosku w aplikacji mobilnej i w serwisie internetowym Millenet - każdorazowo otrzymują informację, gdy status wniosku się zmieni. Klienci mogą również skorzystać z e-operatu, czyli wygodnego, elektronicznego procesu wyceny nieruchomości. W listopadzie 2021 roku Bank udostępnił możliwość zdalnego załączania zewnętrznych polis ubezpieczeniowych w bankowości elektronicznej dla klientów z kredytem hipotecznym.

Produkty inwestycyjne. Klienci Banku Millennium mogą inwestować oszczędności z poziomu komputera, tabletu lub telefonu. W 2021 roku Bank rozbudował ofertę produktów inwestycyjnych dostępnych online, przede wszystkim w aplikacji mobilnej. Obecnie w ofercie Banku dostępne są: pojedyncze fundusze inwestycyjne Millennium TFI (dla klientów z segmentów Prestige i Private również fundusze zewnętrznych towarzystw); gotowe plany inwestycyjne o różnym poziomie ryzyka, lokaty strukturyzowane. Również ankietę MiFID można wypełnić i zaktualizować online. Niektóre

dyspozycje na funduszach zlecane w oddziale klienci mogą wygodnie potwierdzać w aplikacji mobilnej, bez konieczności podpisywania papierowych dokumentów.

Autoryzacja Mobilna w oddziałach. W 2021 roku poszerzony został zakres dyspozycji, które klienci mogą potwierdzać w oddziałach w swoim telefonie za pomocą Autoryzacji Mobilnej, bez podpisywania papierowych wydruków.

Otwarta bankowość

Bank Millennium wykorzystał potencjał PSD2 do wspierania innowacji i jest rynkowym liderem w tym obszarze. Popularność usług opartych na otwartej bankowości stale rośnie. Skorzystało z nich już kilkadziesiąt tysięcy naszych klientów. W 2021 rozszerzane były dotychczasowe usługi agregacji kont, inicjowania płatności oraz potwierdzania dochodu i tożsamości - przede wszystkim poszerzana było dostępność innych banków w tych usługach. Wdrożone zostały również kolejne rozwiązania - nowa ścieżka otwierania konta online i wniosek o kredyt ratalny w sklepach internetowych partnerów. Dodatkowo bank zaczął wykorzystywać otwartą bankowość, aby proponować klientom dopasowaną ofertę - na podstawie historii z innego banku możemy wyliczać propozycje kredytowe oraz proponować produkty oszczędnościowe i inwestycyjne.

FINANSE 360°, CZYLI USŁUGA AGREGOWANIA KONT, KTÓRA UMOŻLIWIA PODGLĄD SALDA I HISTORII RACHUNKU W INNYM BANKU	9 banków w usłudze: Alior Bank, BNP Paribas, Bank Pekao, Citi bank, ING Bank Śląski, Inteligo, mBank, PKO BP oraz Santander Bank. Wkrótce kolejne 2 banki zostaną dodane do usługi
INICJOWANIE PŁATNOŚCI Z KONT W INNYCH BANKACH	6 banków w usłudze: Alior Bank, Bank Pekao, ING Bank Śląski, mBank, PKO BP oraz Santander Bank.
POTWIERDZANIE DOCHODU NA WNIOSKU O POŻYCZKĘ GOTÓWKOWĄ	8 banków w usłudze: Alior Banku, Bank Pekao, BNP Paribas, ING Bank Śląski, Inteligo, mBank, Santander Bank oraz PKO BP.
OTWIERANIE KONTA OSOBISTEGO Z POTWIERDZENIEM TOŻSAMOŚCI PRZEZ LOGOWANIE DO KONTA W INNYM BANKU	7 banków w usłudze: Alior Bank, Bank Pekao, BNP Paribas, ING Bank Śląskim, mBank, Santander Bank oraz PKO BP.
OTWIERANIE KONTA FIRMOWEGO DLA JEDNOOSOBOWYCH DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZYCH, Z POTWIERDZENIEM TOŻSAMOŚCI PRZEZ LOGOWANIE DO KONTA W INNYM BANKU	7 banków w usłudze: Alior Bank, Bank Pekao, BNP Paribas, ING Bank Śląski, mBank, Santander Bank oraz PKO BP.
WNIOSEK O KREDYT RATALNY ONLINE (W SKLEPACH PARTNERÓW)	8 banków w usłudze: Bank Millennium, Alior Bank, Bank Pekao, BNP Paribas, ING Bank Śląski, mBank, Santander Bank oraz PKO BP.

Współpraca z administracją publiczną

Bank Millennium od kilku lat współpracuje z agendami rządowymi i ma swój udział w budowaniu cyfrowego społeczeństwa oraz popularyzowaniu rozwiązań e-administracji. Klienci indywidualni Banku mogą korzystać z Profilu Zaufanego, logować się do PUE ZUS jak do banku, składać wnioski o świadczenia 500+ i 300+ w bankowości internetowej (od 2022 roku będzie to możliwe również w aplikacji mobilnej).

E-commerce i płatności internetowe

Od kilkunastu miesięcy niezmiennie rośnie zainteresowanie zakupami i transakcjami internetowymi, dlatego Bank Millennium rozwija rozwiązania związane z e-commerce oraz ułatwia klientom dostęp

do takich usług. W 2021 kontynuowano integrację kanałów bankowych z platformą zakupową goodie. Klienci mogą łatwo przejść do goodie z Millenetu i aplikacji mobilnej, podpiąć swoją kartę kredytową do konta goodie oraz korzystać ze specjalnych zniżek, promocji i oferty *cashback*.

W 2021 rekordowa była transakcyjność z wykorzystaniem BLIKA. W całym roku 2021 ponad 1,3 mln naszych klientów (+32 proc. r/r) przynajmniej raz skorzystało z płatności mobilnych BLIK. Klienci wykonali o 79% więcej transakcji BLIKIEM niż w 2020 roku. Bank Millennium aktywnie uczestniczy w pracach nad nowymi usługami BLIK w ramach Polskiego Standardu Płatności.

W maju 2021 Bank we współpracy z partnerami e-commerce udostępnił kredyt ratalny online. Proces jest oparty na rozwiązaniach otwartej bankowości i mogą z niego skorzystać klienci popularnych sklepów ze sprzętem RTV i AGD, którzy mają konto w jednym z 8 dostępnych w usłudze banków. Proces udzielania kredytu jest autorski, bank wspiera klienta w wypełnianiu wniosku, a procesy weryfikacyjne odbywają się w czasie rzeczywistym i w tle, dzięki czemu klient tuż po wypełnieniu wniosku może otrzymać finalną decyzję kredytową.

Innowacje w bankowości mobilnej i usługi dodatkowe (VAS)

Aplikacja mobilna Banku Millennium to nowoczesna i wygodna platforma do zarządzania codziennością. Klienci mogą np. opłacić parking, przejazd autostradą czy komunikacją miejską, kupić bilet do kina czy ubezpieczyć samochód. Aplikacja pozwala na zakup ubezpieczeń turystycznych z innowacyjną usługą „Pomoc w podróży”. Pozwala także na aktualizację danych dokumentu tożsamości oraz wygodne korzystanie z produktów kredytowych czy inwestowanie oszczędności. Zapewnia dostęp do szybkiej pomocy, np. przez live chat, albo samodzielne zablokowanie zgubionej karty. W 2021 udostępniono kontekstowy live-chat, między innymi na wniosku o pożyczkę gotówkową.

Huawei Mobile Services. Na początku 2021 roku aplikacja została zintegrowana z HMS i obecnie jest dostępna w AppGallery. Mogą z niej korzystać klienci z najnowszymi urządzeniami mobilnymi marki Huawei.

BLIK zbliżeniowy. W lipcu 2021 roku Bank Millennium jako pierwszy w Polsce udostępnił dla klientów płatności zbliżeniowe BLIK. W ciągu pół roku od wdrożenia usługi klienci wykonali w ten sposób ponad milion transakcji.

Aplikacja na Apple Watch. Bank udostępnił innowacyjną aplikację, którą można sparować ze smartwatchami firmy Apple. Aplikacja działa na zegarku niezależnie od telefonu i pozwala płacić BLIKIEM, potwierdzać transakcje zlecane online i niektóre dyspozycje zlecane w oddziale.

Chatbot Milla. Aplikacja mobilna wykorzystuje rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji. Klienci mogą korzystać ze wsparcia automatycznego asystenta 24/7. W 2021 wgrane zostały nowe moduły rozpoznawania mowy i rozumienia intencji, które pozwalają Milli lepiej rozpoznawać słowa wymawiane przez użytkowników i jeszcze trafniej dopasować odpowiedzi.

Aplikacja mobilna dla dzieci. W pierwszej połowie 2021 roku bank udostępnił wersję aplikacji dla dzieci w wieku 7-12 lat, z wyjątkową funkcją „Poproś o kieszonkowe”. Podczas aktywacji aplikacja rozpoznaje użytkownika i dostosowuje wersję do jego wieku. Aplikacja dla dzieci jest nie tylko pomocnym gadżetem, ale też narzędziem do wprowadzania dzieci w świat finansów i bezpiecznego korzystania z technologii. Klienci zyskali również możliwość otwarcia konta dla dziecka w kanałach elektronicznych.

Nowy design i UX. Odświeżony został wygląd ekranu głównego aplikacji mobilnej przed i po zalogowaniu. Nowym rozwiązaniem są skróty do najpopularniejszych usług dostępne od razu po zalogowaniu. Uproszczony został proces aktywacji aplikacji mobilnej. W aplikacji dodano też możliwość zarządzania limitami kart i ułatwiono zarządzanie innymi limitami dziennymi.

Cyber-bezpieczni

Wraz z początkiem pandemii wyraźnie wzrosła liczba wyłudzeń z wykorzystaniem kanałów elektronicznych. Od tego czasu Bank znacząco wzmocnił akcje edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa płatności i cyber-bezpieczeństwa. Kwestie bezpieczeństwa poruszane są w rozmaitych kontekstach, również przy nawiązywaniu relacji z nowym klientem.

Kampanie edukacyjne dla klientów są prowadzone z wykorzystaniem dostępnych kanałów:

- bannery na portalu, w aplikacji mobilnej i Millenecie,
- wiadomości PUSH w aplikacji mobilnej,
- wiadomości w skrzynce kontaktowej dostępnej zarówno z poziomu Millenetu, jak i aplikacji,
- SMS-y do klientów mniej aktywnych w kanałach elektronicznych.

Kampanie są odświeżane regularnie, a dodatkowo komunikacja jest wzmacniana za każdym razem, gdy zaobserwowane zostaną nowe metody działania oszustów lub zintensyfikowane ataki na klientów. Plany komunikacji oraz treści są wynikiem współpracy między kilkoma departamentami. Kampanie kierowane są zarówno do klientów z dostępem do konta online (ok. 2 mln), jak i do wyselekcjonowanych grup w oparciu o przygotowane profile ryzyka.

7.3. BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW

Bankowość Przedsiębiorstw jest linią biznesową, która profesjonalnie i kompleksowo obsługuje firmy o rocznych przychodach ze sprzedaży powyżej 5 mln zł oraz instytucje i jednostki sektora publicznego. Bank kreuje kompleksowe rozwiązania finansowe dopasowane do specyfiki konkretnej działalności klienta wsparte nowoczesnymi rozwiązaniami cyfrowymi skracającymi czas zaangażowania klienta w czynności operacyjne związane ze współpracą z Bankiem. Naszym celem jest zapewnienie najwyższej jakości obsługi oraz najkrótszego czasu reakcji po stronie Banku. Dlatego konsekwentnie automatyzujemy procesy wewnętrzne związane z obsługą klienta. Równocześnie w odpowiedzi na wyzwania środowiskowe wspieramy naszych klientów w realizacji projektów zmniejszających wpływ prowadzonej działalności na środowisko naturalne - finansując projekty związane z energetyką odnawialną, innowacjami zmniejszającymi zapotrzebowanie na energię i zasoby naturalne oraz ze skuteczniejszą gospodarką odpadami.

W 29 centrach korporacyjnych Bank zatrudnia najwyższej klasy profesjonalistów gwarantujących kompleksową obsługę klientów bankowości przedsiębiorstw. Doradców bankowych, którzy są pierwszą linią kontaktu z klientem wspierają specjaliści produktowi: bankowości transakcyjnej, produktów skarbu, produktów finansowania handlu i leasingu. Również specjaliści systemów transakcyjnych oraz konsultanci wspierający klientów w kwestiach operacyjnych są dostępni lokalnie. Współpracujący z klientem zespół uzupełniany jest przez ekspertów finansowania fuzji i przejęć oraz wsparciem stanowiska w zakresie funduszy UE.

Bardzo wysokie zadowolenie klientów z jakości obsługi potwierdzone jest wynikami corocznych wewnętrznych badań satysfakcji wśród klientów bankowości przedsiębiorstw. Zgodnie z badaniem przeprowadzonym w lipcu 2021 roku wskaźnik NPS dla banku wyniósł 49, NPS dla doradcy bankowego 76 punktów, zaś 88% klientów było bardzo zadowolonych z obsługi operacyjnej realizowanej przez konsultantów.

Wsparcie przedsiębiorstw w trakcie pandemii

Ze względu na utrzymującą się sytuację pandemiczną, Bank w 2021 r. nadal koncentrował swe działania na reagowaniu na nowe potrzeby podmiotów gospodarczych związane ze zmienioną sytuacją dotyczącą ich działalności.

Programy gwarancyjne BGK

Bank Millennium wspólnie z Bankiem Gospodarstwa Krajowego realizował w 2021 roku 3 programy gwarancyjne dla zabezpieczenia udzielanych firmom kredytów: Program gwarancji *de minimis*, Program gwarancji z Funduszu Gwarancji Płynnościowych oraz Program gwarancji Biznesmax. Firmy z segmentu MSP oraz większe przedsiębiorstwa mogły z nich skorzystać na specjalnych warunkach a proces wnioskowania odbywa się z wykorzystaniem kanałów cyfrowych i podpisu kwalifikowanego.

Kredyty z gwarancją *de minimis* są przeznaczone dla przedsiębiorstw z segmentu MSP. Przez cały 2021 rok program funkcjonował na zmienionych zasadach ułatwiających firmom dostęp do kredytu oraz jego spłatę - wydłużeniu uległ okres gwarancji, podwyższono limit kwoty, zrezygnowano z prowizji na rzecz BGK za pierwszy rok obowiązywania gwarancji. Ponadto możliwe stało się zabezpieczenie gwarancją *de minimis* również spłaty kredytu w walucie obcej, co dotychczas było niedostępne. Ten warunek obowiązywać będzie do końca programu BGK.

Kontynuujemy także realizację wprowadzonego w 2020 roku programu **gwarancji z Funduszu Gwarancji Płynnościowych** tzw. **gwarancji płynnościowych**. Stanowi on element rządowej tarczy antykryzysowej i jego celem jest wsparcie płynności finansowej dla średnich i dużych podmiotów gospodarczych. W ramach gwarancji płynnościowych dotyczących kredytów utrzymano wysoki poziom ochrony do 80%, wyższą kwotę kredytu objętego gwarancją - do 200 mln zł oraz podwyższoną łączną kwotę gwarancji - do 250 mln zł. Ponadto istnieje możliwość skorzystania z gwarancji również w przypadku kredytów w walucie obcej.

Przedsiębiorcy mogli skorzystać także z faktoringu odwrotnego zabezpieczonego gwarancją spłaty udzielonego limitu w ramach programu gwarancji płynnościowych Banku Gospodarstwa Krajowego - do 250 mln zł, z terminem wymagalności do 24 miesięcy oraz gwarancji do 27 miesięcy, obejmującej do 80% kwoty limitu.

Gwarancje Biznesmax w formule obowiązującej w Banku dotyczą przede wszystkim finansowania firm nastawionych na realizację projektów przyjaznych środowisku. Na początku 2021 roku program został zmieniony, tak aby jeszcze pełniej odpowiadał nowym potrzebom firm. Obok dostępnych kredytów inwestycyjnych w PLN możliwe stało się finansowanie również działalności bieżącej firmy, w tym w ramach kredytu w rachunku bieżącym udzielanego na okres 36 miesięcy. Najważniejszym elementem programu jest oprócz braku prowizji na rzecz BGK w trakcie całego okresu obowiązywania gwarancji - niezależnie od okresu ważności gwarancji - również możliwość ubiegania się o częściowy zwrot odsetek zapłaconych z tytułu udzielonego kredytu.

Obsługa wniosków w ramach Tarczy Finansowej

Od stycznia Bank Millennium umożliwił firmom złożenie wniosku o wsparcie w ramach Tarczy Finansowej 2.0 poprzez swój serwis bankowości internetowej. Złożenie wniosku było wygodne i intuicyjne. Aby każdy uprawniony przedsiębiorca mógł wygodnie ubiegać się o subwencję Bank udostępnił wniosek zarówno w Millenecie dla Przedsiębiorstw, jak i bankowości internetowej dla klientów indywidualnych, z której korzystają też osoby prowadzące jednoosobową działalność. Cały proces odbywał się w pełni online. Umożliwiono również sprawdzenie w serwisie internetowym Banku statusu wniosku oraz potwierdzenie udzielenia lub odmowy subwencji, przygotowane na podstawie decyzji otrzymanej przez Bank z Polskiego Funduszu Rozwoju.

W drugim kwartale 2021 roku bank wprowadził w bankowości elektronicznej proces umożliwiający przedsiębiorcom rozliczenie subwencji otrzymanych w ramach Tarczy PFR 1.0. Klienci, którzy skorzystali z subwencji otrzymali w bankowości elektronicznej sporządzone przez PFR wstępne kalkulacje kwoty, która podlega umorzeniu oraz kwoty wymaganej do spłaty. Również za pomocą bankowości elektronicznej klienci mieli możliwość potwierdzenia rozliczenia wyliczanego przez PFR lub zawnioskowania o inną kwotę. Ostateczne decyzje PFR są prezentowane w bankowości elektronicznej wraz z harmonogramem spłaty. Bank wdrożył wygodny dla klientów proces automatycznej spłaty według harmonogramu. System bankowości elektronicznej Millenet umożliwia również wcześniejszą spłatę całości lub części subwencji, która nie została umorzona.

W związku z koniecznością złożenia przez przedsiębiorców wniosku, aby uzyskać umorzenie w ramach Tarczy 2.0 udostępniono w Millenecie dla Przedsiębiorstw funkcjonalność umożliwiającą złożenie oświadczenia o rozliczeniu subwencji.

Inicjatywy edukacyjne dla klientów bankowości przedsiębiorstw

Bank Millennium wspiera klientów poprzez działania edukacyjne i dystrybucję informacji o ważnych zmianach mających wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej. Wydajemy comiesięczny biuletyn przedstawiający informacje makroekonomiczne, omawiający zmiany podatkowe oraz opisujący nowe rozwiązania produktowe i systemowe. Organizujemy także webinaria edukacyjne, których przykładem może być zrealizowane w grudniu webinarium szkoleniowe dedykowane dla pracowników działów finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Poświęcone było dobrym praktykom podnoszącym bezpieczeństwo cyfrowych procesów oraz metodom przeciwdziałania próbom wyłudzeń. Eksperci Banku z zakresu bankowości transakcyjnej oraz ryzyka nadużyć w oparciu o przykłady metod, jakimi posługują się przestępcy pokazali jak identyfikować próby wyłudzeń by uniknąć strat finansowych. Pozostałe działania edukacyjne koncentrowały się wokół wspieranych przez Bank dwóch społeczności - dyrektorów finansowych oraz firm rodzinnych. W ramach Klubu CFO eksperci banku występowali podczas spotkań bezpośrednich oraz online dzieląc się wiedzą z zakresu zmian podatkowych, regulacji prawnych z zakresu zrównoważonego rozwoju, wpływu zmian makroekonomicznych na rozwój biznesu, a także umiejętności miękkich niezbędnych na stanowisku dyrektora finansowego. Natomiast spotkania w ramach Forum Firm Rodzinnych były okazją do przedstawienia przez ekspertów Banku naszych doświadczeń w zakresie analityki klientowskiej oraz budowania doświadczeń klientów w kanałach cyfrowych.

Inicjatywy edukacyjne dla pracowników sprzedaży bankowości przedsiębiorstw

Bank Millennium realizuje szkolenia dla pracowników sieci sprzedaży bankowości przedsiębiorstw przedstawiające możliwości pozyskiwania finansowania przedsiębiorstw z publicznych programów, w tym Krajowego Planu Odbudowy, oraz Wieloletnich Ram Finansowych czy tzw. funduszy unijnych. Szkolenia dotyczyły zarówno ogólnych założeń programowych, najnowszej perspektywy finansowej na lata 2021-2027, jak też konkretnych konkursów ogłaszanych w 2021 roku, umożliwiających pozyskanie dotacji dla inwestycji planowanych wśród Klientów Banku. W szkoleniach poruszane były kwestie innowacyjności, finansowania wdrażania nowych produktów i usług, wsparcia dla prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach. Szkolenia te są zarówno informacją dla doradców bankowych o programach, wraz z kryteriami i parametrami finansowania nowych inwestycji, jak i wsparciem dla nich w rozmowach z klientami o inwestycjach, w szczególności w zakresie finansowania innowacji, zielonych inwestycji, cyfryzacji.

Pracownicy bankowości przedsiębiorstw brali także udział w cyklu szkoleń „Finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych”, doskonaląc swoje kompetencje w zakresie analizy projektów inwestycyjne swoich klientów.

Pracownikom sprzedaży dostarczamy także cyklicznie wiedzę na temat aktualnej sytuacji makroekonomicznej i jej wpływu na rynki oraz działalność firm. Realizujemy to w formie comiesięcznych webinarów prowadzonych przez ekspertów Biura Analiz Makroekonomicznych Banku. Informacje te uzupełnianie są analizami branżowymi udostępnianymi w intranecie.

Pracownicy biorą także udział w szkoleniach dotyczących nowych rozwiązań dla klientów bankowości przedsiębiorstw, czego przykładem mogą być webinaria poświęcone Tarczy Finansowej 2.0 dotyczące wnioskowania oraz umarzania subwencji w Millenecie dla Przedsiębiorstw, webinar dotyczący modułu wymiany dokumentów w Millenecie, rozwiązań w zakresie terminali płatniczych czy seria szkoleń poświęcona rozwiązaniom, z których klienci mogą korzystać w ramach eBOK Millennium Leasing.

Doradcy oraz analitycy kredytowi obszaru bankowości przedsiębiorstw wzięli udział w webinarze prowadzonym przez kancelarię prawną specjalizującą się w sektorze energii odnawialnej. Spotkanie poświęcone zostało omówieniu specyfiki transakcji finansowania w sektorze PV z uwzględnieniem otoczenia prawno-regulacyjnego branży.

Finansowanie

Pomimo ograniczonego zapotrzebowania rynku na finansowanie, wolumen wszystkich produktów kredytowych - kredyty na finansowanie bieżących potrzeb, kredyty inwestycyjne, leasing, produkty

finansowania handlu oraz z udziałem środków unijnych w 2021 wzrósł w stosunku do poprzedniego roku o 3% i osiągnął poziom 19,5 mld zł netto.

Faktoring

Po rekordowym 2020 roku, również w 2021 roku Bank odnotował kolejne, rekordowe wzrosty w obszarze faktoringu. Zrealizowany obrót faktoringowy wyniósł w tym okresie 27,2 mld zł, czyli +17,1%. Pod względem wartości zrealizowanych obrotów Bank znalazł się na 6 miejscu wśród instytucji faktoringowych zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów z 7,5% udziałem w rynku. Aktywa faktoringowe na koniec 2021 roku osiągnęły najwyższy w historii poziom i wyniosły 3,14 mld zł.

Przedsiębiorcy kolejny rok mogli również skorzystać z faktoringu odwrotnego zabezpieczonego gwarancją spłaty udzielonego limitu w ramach programu gwarancji płynnościowych Banku Gospodarstwa Krajowego. Duże zainteresowanie programem wśród klientów Banku Millennium potwierdza bardzo wysoki, 16% udział Banku w finansowaniu faktoringowym oferowanym przedsiębiorstwom w ramach tego programu w Polsce.

Finansowanie handlu

W obszarze finansowania handlu odnotowano 6,3% wzrost przychodów prowizyjnych od gwarancji i akredytyw przy stabilnej wartości portfela czynnych gwarancji i akredytyw, który na koniec roku osiągnął poziom 937 mln zł. Odnotowano wzrost o 83% wartości nowych/podwyższonych limitów oraz nowych jednorazowych gwarancji i akredytyw udzielonych poza limitami.

W 4 kwartale 2021 roku systemy do obsługi gwarancji i akredytyw dostosowano do nowych standardów SWIFT w zakresie zmian komunikatów dot. gwarancji i akredytyw stand-by, co zwiększa automatyzację procesów obsługi tych produktów.

Na naszej platformie finansowania handlu rośnie zainteresowanie klientów elektronicznymi zleceniami udzielenia gwarancji i otwarcia akredytywy. Na koniec roku już 91% zleceń udzielenia gwarancji bankowej i otwarcia akredytywy dokumentowej w ramach linii było składanych przez klientów drogą elektroniczną. Prawie co trzecia gwarancja miała postać e-gwarancji, tj. elektronicznej formy gwarancji z kwalifikowanym podpisem elektronicznym gwaranta.

Bankowość Transakcyjna

Klienci Bankowości Przedsiębiorstw mają dostęp do kompleksowej oferty produktów bankowości transakcyjnej dla firm, wspartej wydajnym i ergonomicznym systemem bankowości internetowej, aplikacją mobilną oraz rozwiązaniami opartymi na technologii web service i sieci SWIFT. W zakresie produktów i usług transakcyjnych bank oferuje rozwiązania zarządzania sływem należności, rozliczania płatności, zarządzania płynnością. Efektem wysokiej jakości oferowanych usług i serwisów zdalnych jest konsekwentny wzrost aktywności transakcyjnej Klientów.

Rok 2021 charakteryzował się dalszym solidnym wzrostem o 18% salda środków zgromadzonych na rachunkach bieżących; w tym samym czasie saldo depozytów wzrosło o 38% co łącznie dało wzrost o 24%. Aktywność transakcyjna w zakresie przelewów krajowych była wyższa o 6%, a w zakresie przelewów walutowych utrzymała się na podobnym poziomie jak w roku 2020. Obserwowaliśmy odbudowę wolumenów wpłat gotówkowych zamkniętych w 4Q były one 14% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jednocześnie istotnie wzrosło zainteresowanie kartami płatniczymi - liczba kart w 2021 roku wzrosła o 27%.

Wysokie saldo na rachunkach bieżących oraz trzykrotna podwyżka, łącznie o 1,65%, podstawowych stóp procentowych NBP istotnie wpłynęła na poprawę wyniku odsetkowego o 46% (łącznie z depozytami o 42%), jednocześnie istotnie poprawił się o 32% wynik prowizyjny.

Na początku 2021 roku wprowadzono nowy typu rachunku firmowego (rachunku rozliczeniowego) - tzw. rachunek FNDR. Od 1 stycznia 2021 podatnicy CIT (spółki akcyjne, sp. z o.o., sp. komandytowo-akcyjne, spółki komandytowe) mogą skorzystać z preferencji podatkowej polegającej m.in. na odpisach na „fundusz utworzony na cele inwestycyjne”. Dzięki rachunkowi FNDR klienci otrzymali

możliwość skorzystania z ulgi podatkowej i zaliczenia „z góry” kwoty odpisów do kosztów uzyskania przychodów.

Udostępniono także we współpracy z PayTel ofertę terminali płatniczych POS Banku Millennium na specjalnych warunkach cenowych.

W II kwartale wykorzystując synergiię ze spółką Millennium Goodie Sp. z o.o., oferta kart płatniczych została poszerzona o nowoczesne i innowacyjne rozwiązanie - eKarty podarunkowe goodie. eKarta podarunkowa to rodzaj premii finansowej w formie bezpiecznej wirtualnej karty płatniczej dostępnej w aplikacji goodie, którą można płacić w sklepach stacjonarnych i internetowych. Obdarowany podczas aktywacji eKarty na swoim telefonie zobaczy animację z dedykowanymi życzeniami, logo lub innym komunikatem i elementami graficznymi dopasowanymi do okazji.

Dla wszystkich kart płatniczych wydawanych dla klientów bankowości przedsiębiorstw uruchomiliśmy możliwość dodania ich do następujących portfeli zewnętrznych: Google Pay, Apple Pay, Garmin Pay, Fitbit Pay. Dodanie karty do ulubionego portfela zapewnia wykonywanie płatności bez konieczności pamiętania o karcie w formie plastikowej.

Bankowość Elektroniczna

Zgodnie z trendem zwiększania wykorzystania kanałów bankowości elektronicznej odnotowano kolejny rok, w którym zwiększyło się wykorzystanie kanałów bankowości elektronicznej.

W 2021 znacznie rozszerzono funkcje bankowości elektronicznej umożliwiające bezpieczną wymianę dokumentów elektronicznych, co jeszcze bardziej zwiększyło zdolność Banku do zdalnej obsługi przedsiębiorstw.

Klienci mogą korzystać z dedykowanego modułu przeznaczonego do wymiany umów zawieranych w formie elektronicznej. Umożliwia on dwustronne przysyłanie dokumentów zarówno przez bank, jak i przez klienta, z możliwością dodawania komentarzy przez każdą ze stron. Zarówno klient, jak i bank mają możliwość zatwierdzania bądź odrzucania przesłanych dokumentów do czasu, kiedy obie strony nie wynegocjują zapisów, odpowiadających każdej ze stron. Moduł pozwala dołączać dokumenty zawierające podpis kwalifikowany, a każda wersja dokumentu wysłana do klienta opatrzona jest pieczęcią elektroniczną banku.

Pod koniec roku funkcja została wzbogaconą o usługę kwalifikowanej walidacji i konserwacji podpisów elektronicznych realizowaną we współpracy z Asseco Data Systems. Usługa kwalifikowanej konserwacji zapewnia w długim okresie prawną i techniczną ochronę wartości dowodowej kwalifikowanego e-podpisu lub pieczęci, powiązanych z konkretnym dokumentem elektronicznym. Integracja usług z obiegiem dokumentów w bankowości elektronicznej znacząco podwyższa komfort zawierania umów w wersji elektronicznej, ponieważ eliminuje konieczność korzystania z dodatkowego oprogramowania w celu weryfikacji podpisów.

W czwartym kwartale 2021 roku 57% umów podpisanych zostało z wykorzystaniem podpisu elektronicznego.

Bank pracował również nad rozwojem narzędzi wsparcia użytkowników bankowości elektronicznej. Udostępniono klientom bankowości przedsiębiorstw możliwość kontaktu z konsultantami wsparcia technicznego i merytorycznego bankowości elektronicznej za pośrednictwem czatu. Przedsiębiorcy mogą uzyskać w ten sposób pomoc online w korzystaniu z serwisu, poruszaniu się po nim, doborze najlepszego rozwiązania i usługi. W trakcie czatu mogą dodatkowo uaktywnić usługę współdzielenia ekranu z konsultantem (*ang. co-browsing*), co znacznie usprawnia wsparcie klienta.

Poszerzono także funkcjonalność usługi MillenetLink, która jest kanałem bezpośredniej wymiany danych między systemami ERP klientów a bankowością elektroniczną. Usługa oprócz najczęściej używanych przelewów SEPA w EUR obsługuje teraz pozostałe typy dostępnych w Banku przelewów zagranicznych. Dodano też nowe usługi umożliwiające klientom zautomatyzowaną obsługę kart przedpłaconych (np. zasilanie kart, weryfikację salda).

Wspólnie z Millennium Leasing rozwijano również funkcję elektronicznej obsługi produktów leasingowych, z której korzysta już niemal 90% klientów wspólnych (Banku i Millennium Leasing).

Moduł elektronicznej obsługi leasingu, który zawiera szeroki wachlarz funkcji dodatkowo wzbogacono o zestaw raportów zawierających kompletne dane dotyczące umów leasingowych, rat, faktur i ubezpieczeń produktów klienta zawartych z Millennium Leasing.

Działalność Skarbowa

Oferata Departamentu Skarbu obejmuje szeroki wachlarz produktów: kasowe transakcje wymiany walutowej, produkty depozytowe, instrumenty zarządzania ryzykiem zmian kursu walutowego (fx forward, fx swap, opcje) oraz instrumenty zarządzania ryzykiem zmian stóp procentowych (transakcje typu FRA, IRS, CIRS). Oferowane przez Bank rozwiązania umożliwiają eksporterom i importerom zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym, a tym samym dokonanie poprawnej kalkulacji kosztów i cen. Klienci mogą także zabezpieczyć się przed ryzykiem pogorszenia wyniku finansowego wskutek niekorzystnego kształtowania się rynkowych stóp procentowych w przyszłości. Proponowane rozwiązania umożliwiają ustalenie stałego kosztu finansowania i wpływu z tytułu odsetek, nie wymagając wprowadzania zmian do już istniejących umów kredytowych lub leasingowych.

Bank umożliwił klientom zawieranie transakcji wymiany walutowej w bankowości elektronicznej (w wersji desktop oraz w aplikacji mobilnej) przez 24 godziny na dobę 5 dni w tygodniu. Usługi dostępne są od poniedziałku od godziny 0:00 do piątku do godziny 23:00 w elektronicznej platformie walutowej Millennium Forex Trader wbudowanej w serwis internetowy Millenet dla Przedsiębiorstw.

Aplikacja pozwala na monitorowanie bieżących poziomów kursów walut jednocześnie dla 16 par walutowych i umożliwia zawieranie transakcji walutowych na wszystkich parach walut dostępnych w tabeli kursów Banku Millennium, w tym dla juana chińskiego. Zapewnia łatwy i szybki dostęp do historii transakcji wraz z możliwością eksportu danych do arkusza kalkulacyjnego. Platforma posiada przejrzysty i intuicyjny interfejs oparty o technologię HTML5. W grudniu 2021 rozszerzyliśmy funkcjonalność platformy walutowej Millennium Forex Trader o zlecenia warunkowe, które zostały udostępnione klientom na początku stycznia 2022 roku.

W 2021 roku zanotowano istotny wzrost o 26% obrotów walutowych klientów bankowości przedsiębiorstw również na platformie FX.

Usługi powiernicze

Bank Millennium świadczy usługi powiernicze w oparciu o indywidualne zezwolenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego). Bank jest bezpośrednim uczestnikiem systemów depozytowo-rozliczeniowych takich jak Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (kdpw_stream), Rejestr Papierów Wartościowych NBP (RPW), Euroclear Bank SA/NV (Bruksela) oraz Clearstream Banking Luxembourg (Luksemburg).

Klientami Departamentu Powierniczego są krajowe i zagraniczne instytucje finansowe (globalne banki powiernicze, banki depozytariusze, banki inwestycyjne, instytucje typu asset management, firmy ubezpieczeniowe, instytucje zbiorowego inwestowania, fundusze inwestycyjne) oraz inne osoby prawne aktywnie uczestniczące w operacjach rynku kapitałowego i pieniężnego, wymagające kompleksowej i zindywidualizowanej obsługi oraz zaawansowanych rozwiązań teleinformatycznych i infrastrukturalnych.

Pod względem ilości obsługiwanych zagranicznych i krajowych klientów powierzających nam swoje aktywa, Bank zajmuje jedno z czołowych miejsc w Polsce. Wartość aktywów na rachunkach papierów wartościowych klientów na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 32,7 mld zł. Jednocześnie na koniec 2021 roku Bank prowadził 13.148 rachunków papierów wartościowych i rachunków depozytowych oraz pełnił funkcję Depozytariusza dla 22 Funduszy Inwestycyjnych.

Działalność międzynarodowa i finansowanie zewnętrzne

W zakresie finansowania pozyskiwanego na rynku międzynarodowym, w ubiegłym roku kontynuowana była współpraca i zarządzanie umowami zawartymi z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w tym zwłaszcza z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOiR) oraz Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), które według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku obejmowały:

- umowę zawartą z EBOiR w sierpniu 2018 roku, której przedmiotem jest średnioterminowa pożyczka w kwocie 300 mln zł, udzielona przez EBOiR w ramach projektu PolGEFF (Polish Green Energy Financing for Leasing). Pożyczkobiorcą w ramach tej umowy jest Millennium Leasing, w oparciu o gwarancję udzieloną przez Bank Millennium. Środki pozyskane w ramach pożyczki są wykorzystywane przez ML do finansowania umów leasingowych związanych z zakupem sprzętu i urządzeń przyczyniających się do transformacji polskiej gospodarki w kierunku tzw. „green economy”, w szczególności w obszarze efektywności wykorzystania energii i zasobów, energii odnawialnej, gospodarki wodnej oraz gospodarki odpadami. Ostateczna spłata pożyczki nastąpi w sierpniu 2023 roku, zaś jej czynne saldo na koniec 2021 roku wynosiło 200 mln zł.;
- umowę zawartą z EBOiR w listopadzie 2017 roku (przez były Euro Bank), której przedmiotem jest średnioterminowa pożyczka w kwocie 40 mln zł (z opcją rozszerzenia do 100 mln zł), udzielona przez EBOiR w ramach projektu PolREFF (Polish Residential Energy Financing Facility). Środki z pożyczki udostępnione zostały klientom detalicznym Banku, z przeznaczeniem na realizację zakupów związanych z wymianą lub podwyższeniem standardu wybranego wyposażenia lub instalacji, mającego na celu zmniejszenie zużycia energii (elektrycznej lub ciepłej) i/lub wody w posiadanych przez nich nieruchomościach mieszkalnych. Spłata ostatniej raty pożyczki nastąpi w listopadzie 2022 roku;
- umowę pożyczki zawartą w grudniu 2016 roku z EBI, w kwocie 100 mln EUR, w ramach której pożyczkobiorcą jest Millennium Leasing, przeznaczoną na wsparcie działań w obszarze finansowania umów leasingowych zawieranych z firmami sektora MŚP. Pożyczka została uruchomiona w czterech transzach w okresie pomiędzy czerwcem i grudniem 2018. Saldo pożyczki na koniec 2021 roku wynosiło 33,3 mln EUR.

Bank kontynuował również przedsięwzięcia związane z trwającym od wielu lat procesem umacniania bazy wiarygodnych kontrahentów i partnerów na rynku międzybankowym, w tym zwłaszcza w segmencie instrumentów związanych z zarządzaniem średnio- i długoterminową płynnością w walutach obcych. Jednym z istotnych aspektów działań w tym obszarze było zarządzanie portfelem umów z bankami krajowymi i zagranicznymi (w tym umów typu ISDA i GMRA), których kształt wymaga regularnego dostosowywania do zmieniającego się otoczenia regulacyjnego oraz standardów rynkowych. Znacząca część aktywności związana była również z finalizacją Brexit'u, z szeroko rozumianymi kwestiami compliance (w tym rosnącymi wyzwaniem w obszarze KYC/AML oraz sankcji), a także z kontynuacją prac związanych z planowaną emisją instrumentów dłużnych spełniających kryteria MREL.

Niezależnie od wyżej wymienionych działań, w minionym okresie Bank wykonywał na bieżąco wszystkie pozostałe zadania związane z całościowym funkcjonowaniem działalności międzynarodowej, w obszarach realizacji różnorodnych celów, obejmujących, między innymi, obsługę płatności i rozliczeń, bieżące finansowanie potrzeb własnych i klientów Banku, obsługę transakcji handlu zagranicznego, uczestnictwo w operacjach międzynarodowego rynku pieniężnego i walutowego, działalność na rynku kapitałowym. Do ich osiągnięcia, w znacznej mierze przyczynił się trwający od ponad trzydziestu lat proces rozwoju współpracy Banku z jego zagranicznymi partnerami i kontrahentami. Bank utrzymuje bieżące kontakty i relacje z wybranymi renomowanymi bankami-korespondentami oraz ich jednostkami, zlokalizowanymi we wszystkich krajach istotnych z punktu widzenia struktury obrotów zarówno polskiego handlu zagranicznego, jak i transakcji o charakterze niehandlowym.

Równolegle do finansowania średnioterminowego pozyskiwanego na rynku międzynarodowym, w ostatnich kilku latach Bank przeprowadził z sukcesem emisje długu senioralnego denominowanego w złotych, w formie obligacji uplasowanych wśród inwestorów instytucjonalnych na rynku krajowym (w 2014 roku o wartości nominalnej 500 mln zł, w 2015 roku 300 mln zł oraz w 2017 roku 300 mln zł), a także długu podporządkowanego (700 mln zł w grudniu 2017 roku oraz 830 mln zł w styczniu 2019 roku).

7.4. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK ZALEŻNYCH

Millennium Goodie

W 2021 roku aplikacja goodie, którą pobrało już ponad 2,7 mln osób, zanotowała dalsze rekordy w zakresie zainteresowania użytkowników zakupami w sieci i programem goodie cashback. Za pośrednictwem goodie cashback w całym 2021 r. dokonano ponad 4,4 mln transakcji online ze zwrotem części wydatków (+66% r/r) na kwotę ponad 593 mln zł (+90% r/r). Na konta użytkowników goodie cashback naliczono ponad 12 mln zł (+42% r/r).

Wyjątkowym okresem dla goodie cashback był 4 kw. 2021 r.. Usługa cashback w tym czasie odnotowała ogromne wzrosty w zakresie wartości transakcji i sięgnęła prawie 208 mln zł (+70% r/r). Systematycznie rosła również ilość dokonanych transakcji, która w tym okresie wyniosła blisko 1,3 mln. Przełożyło się to na naliczenie na konta Użytkowników ponad 3,8 mln zł cashback.

Zaznaczyć należy, że powyższe wyniki w zakresie funkcjonalności cashback osiągnięto pomimo faktu wejścia od 1 lipca 2021 r. nowych zasad opodatkowania VAT handlu elektronicznego w zakresie importu tzw. małych przesyłek spoza Europy. Zmiana ta miała znaczący wpływ na transakcyjność na platformach e-commerce oferujących sprzedaż towarów z Chin dostępnych w goodie cashback.

Popularności usługi goodie cashback rośnie również wśród Klientów Banku Millennium - początkowo dostępna wyłącznie w aplikacji mobilnej Banku Millennium, w 4 kw. 2021 r. została udostępniona również w systemie internetowym Millenet. Usługa goodie cashback kilkakrotnie została zaprezentowana w reklamach telewizyjnych Banku Millennium.

Znaczące wyniki w roku 2021 przyniosła również sprzedaż eKart podarunkowych, których ilość wzrosła o 90% r/r.

W czerwcu 2021 r. aplikacja goodie została zintegrowana z Huawei Mobile Services. Oznacza to, że aplikacja jest dostępna w AppGallery zarówno dla najnowszych smartfonów Huawei, opartych o HMS, jak i starszych modeli z GMS.

Znacznej zmianie uległa część strony www.goodie.pl w zakresie dotyczącym cashback - dzięki temu użytkownicy goodie korzystający z cashback przez stronę internetową mają bardziej przyjazny i przejrzysty interface.

Millennium Leasing

Millennium Leasing sp. z o.o., spółka zależna Banku Millennium, powstała w 1991 roku i jest jedną z najdłużej funkcjonujących firm leasingowych na polskim rynku. Jej działalność obejmuje finansowanie wszelkich środków trwałych: samochodów osobowych i dostawczych, maszyn oraz urządzeń dla większości branż, środków transportu ciężkiego (w tym: drogowego, kolejowego, wodnego i powietrznego), a także nieruchomości.

Wartość uruchomionych przez Spółkę w 2021 roku umów leasingu wyniosła ogółem 3,88 mld zł, tj. 56,6% więcej w porównaniu do roku 2020. Według stanu na 31 grudnia 2021 roku wartość zaangażowanego kapitału w czynne umowy leasingu wyniosła 6,74 mld zł, tj. 6,4% powyżej poziomu na koniec roku 2020.

W 2021 roku spółka osiągnęła znaczący wzrost udziału w rynku leasingu, osiągając 5,1% udziału w porównaniu do 4,1% w roku 2020.

Największy wzrost sprzedaży w 2021 roku Millennium Leasing odnotowała w grupie środków transportu, i tak - transport ciężki wzrósł o 84%, a transport lekki o 63,2%.

Jako organizacja odpowiedzialna społecznie Millennium Leasing promuje działania, wspierające prowadzenie energooszczędnego biznesu. W związku z tym spółka zachęcała klientów do korzystania z ekologicznych rozwiązań w ramach programu finansowania urządzeń fotowoltaicznych MilleSun.

Produkt jest realizowany w procedurze uproszczonej, a dodatkowym ułatwieniem w pozyskaniu finansowania jest dla klientów możliwość wyboru autoryzowanego dostawcy Millennium Leasing.

W 2021 roku Spółka rozpoczęła oferowanie klientom możliwości zawarcia umowy leasingu z gwarancją BGK, dzięki której przedsiębiorcy z sektora MŚP mogą skorzystać z finansowania na atrakcyjniejszych warunkach, m.in.: w zakresie marży, kwoty finansowania, okresu umowy i wymaganych zabezpieczeń. Gwarancja BGK może objąć nawet 80% finansowania transakcji leasingowej, przy maksymalnym okresie umowy, wynoszącym 10 lat. Środki objęte gwarancją stanowią pomoc publiczną z Paneuropejskiego Funduszu Gwarancyjnego - instrumentu, wdrożonego przez Europejski Fundusz Inwestycyjny w celu ochrony gospodarki Unii Europejskiej przed skutkami pandemii COVID-19.

W 2021 roku Millennium Leasing kontynuowała wprowadzoną w 2020 roku możliwość podpisywania dokumentów z wykorzystaniem podpisu elektronicznego. Ponadto spółka aktywnie promowała wśród swoich klientów usługę elektronicznego biura obsługi umów (eBOK). Na koniec 2021 roku już 75% klientów korzystało z faktury elektronicznej.

Spółka aktywnie promowała wśród swoich klientów usługę MilleFlota, która pozwala na wygodne, szybkie i korzystne kosztowo serwisowanie pojazdów do 3,5 t. W ramach programu klienci mogą bezgotówkowo kupować części i usługi serwisowe po atrakcyjnych (i stałych w całej Polsce) cenach, także w Autoryzowanych Stacjach Obsługi pojazdów, a ponadto mogą otrzymać specjalny rabat flotowy.

Sprzedaż usług Millennium Leasing jest realizowana przez doradców leasingowych w 78 placówkach w całej Polsce. Ponadto Spółka aktywnie współpracuje z doradcami bankowymi w oddziałach detalicznych i w sieci obsługi bankowości przedsiębiorstw Banku Millennium. Dzięki temu Spółka oferuje przedsiębiorcom pełny zakres usług finansowych, obejmujący zarówno produkty leasingowe, jak i produkty bankowe.

Fundusze inwestycyjne Millennium TFI

Millennium Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest licencjonowaną instytucją finansową działającą od 2001 r. jako podmiot zajmujący się tworzeniem i zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Na koniec 2021 roku Towarzystwo zarządzało aktywami klientów o wartości 5,2 mld zł. Liczba Uczestników funduszy Millennium na koniec 2021 r. wyniosła ponad 150 tys.

Podstawowym celem działalności Millennium TFI jest dostarczanie klientom atrakcyjnych i skutecznych rozwiązań inwestycyjnych oraz zapewnienie im profesjonalnej obsługi. Zarządzając funduszami to osoby z długoletnią praktyką i doskonałą znajomością rynków finansowych.

W 2021 roku Towarzystwo zarządzając funduszami odnotowało ponadprzeciętny wzrost wartości aktywów (+14,7%) w stosunku do średniej całego rynku funduszy (+7,5%).

Jednocześnie Towarzystwu udało się sprostać zagrożeniom wynikającym z sytuacji związanej z COVID-19. Fundusze Millennium bez przeszkód realizowały wszystkie transakcje Uczestników, zachowując w całym okresie płynność aktywów. Zachowana została również ciągłość operacyjna Towarzystwa. Przejście na tryb pracy zdalnej odbyło się bez zakłóceń dla realizowanych procesów.

W pierwszym półroczu 2021 roku, fundusze Millennium odnotowały wzrost aktywów na łączną wartość 664 mln zł, co było efektem sprzyjającego środowiska makroekonomicznego i wysokiego apetytu na ryzyko. W drugiej połowie roku nastąpiła kontynuacja wzrostów do września, potem zaś systematyczny spadek wartości zarządzanych aktywów. Na koniec roku aktywa zarządzanych funduszy osiągnęły poziom 5,2 mld zł, wykazując przyrost netto o 671 mln zł.

Większość subfunduszy inwestycyjnych z udziałem akcji przyniosła uczestnikom w roku 2021 dodatnie i konkurencyjne stopy zwrotu sięgające nawet ponad 20% dla najbardziej ryzykownych strategii akcyjnych. Z drugiej zaś strony - fundusze dłużne zanotowały ujemne lub bliskie zeru stopy zwrotu, co było spowodowane rosnącymi stopami procentowymi i historycznie wysoką inflacją.

Millennium TFI S.A. zarządza obecnie trzema funduszami parasolowymi: Funduszem Inwestycyjnym Otwartym z wydzielonymi 6 subfunduszami inwestującymi na rynku Polskim (Millennium FIO), Specjalistycznym Funduszem Inwestycyjnym Otwartym z 6 wydzielonymi subfunduszami inwestującymi na rynkach globalnych (Millennium SFIO) oraz Millennium PPK Specjalistycznym Funduszem Inwestycyjnym z 8 wydzielonymi subfunduszami docelowej daty. W ramach funduszy otwartych Towarzystwo w 2021 roku oferowało więc jednostki uczestnictwa 20 subfunduszy inwestycyjnych dających możliwość lokowania środków w strategiach inwestycyjnych o różnych poziomach ryzyka.

W bogatej ofercie Towarzystwa dostępne są również różnego typu produkty oszczędnościowe tworzone w oparciu o zarządzane fundusze inwestycyjne. Do najchętniej wybieranych przez klientów produktów zaliczają się Plan Inwestycyjny Millennium oraz Indywidualne Konto Emerytalne.. Obecnie Millennium TFI zarządza programami IKE dla 34 tys. klientów o łącznej wartości aktywów ok. 400 mln złotych. Na koniec 2021 r. łączna wartość aktywów ulokowanych w różnych produktach oszczędnościowych wyniosła ponad 1 mld zł.

Działalność maklerska - Millennium DM

Działalność maklerska w Grupie Banku Millennium prowadzona jest przez spółkę Millennium Dom Maklerski S.A., która świadczy szeroki zakres usług maklerskich, w szczególności w zakresie wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie, nabywania lub zbywania na własny rachunek instrumentów finansowych, prowadzenia rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych na potrzeby ich obsługi, doradztwa inwestycyjnego, doradztwa dla przedsiębiorstw w zakresie struktury i strategii kapitałowej oraz łączenia, podziału i przejmowania przedsiębiorstw, oferowania instrumentów finansowych, świadczenia usług w wykonaniu zawartych umów o subemisję inwestycyjne i usługowe, sporządzania analiz inwestycyjnych, finansowych oraz innych rekomendacji w zakresie instrumentów finansowych.

W 2021 roku obrót giełdowy Millennium DM na rynku akcji wyniósł ok. 3,5 mld zł, co według danych Giełdy Papierów Wartościowych dało spółce udział w rynku wynoszący 0,6%. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Millennium DM obsługiwał prawie 24,7 tys. rachunków inwestycyjnych, działał jako animator rynku i animator emitenta dla 8 spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych.

W 2021 roku Millennium DM jako podmiot pośredniczący zrealizował skup akcji spółki publicznej oraz pośredniczył w nowej emisji akcji dla spółki notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Ponadto jako członek konsorcjum dystrybucyjnego uczestniczył w ofertach publicznych nowych emisjach akcji.

W 2021 roku Millennium DM świadczył także usługi analityczno-doradcze zarówno na rzecz klientów zewnętrznych, jak i spółek z grupy kapitałowej. Najważniejsze z nich to: usługa doradztwa inwestycyjnego dotycząca ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych jednego z wiodących ubezpieczycieli krajowych, *due-diligence* funduszy inwestycyjnych oraz towarzystw ubezpieczeniowych współpracujących z grupą kapitałową oraz analizy dotyczące sektorów oraz spółek publicznych i niepublicznych.

Zarządy Banku Millennium i Millennium DM podjęły decyzje o integracji działalności maklerskiej oraz przeniesieniu jej do Banku. W związku z tym, w dniu 10 maja 2021 r. opublikowany został Planu podziału Millennium Domu Maklerskiego. Plan podziału został zbadany przez wyznaczonego przez Sąd biegłego, który wydał opinię bez zastrzeżeń w dniu 9 sierpnia 2021 r. W związku z podjęciem decyzji o integracji usług maklerskich, Bank Millennium S.A. złożył wniosek do Komisji Nadzoru Finansowego o rozszerzenie licencji na prowadzenie działalności maklerskiej. Zakończenie postępowania przewidywane jest w 2022 roku.

Millennium Bank Hipoteczny

Millennium Bank Hipoteczny Spółka Akcyjna („MBH”) powołany został aktem założycielskim przez Bank Millennium S.A. w dniu 9 lipca 2020 roku, po decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 16 czerwca 2020 zezwalającej na utworzenie Banku. Celem powołania i misją Banku jest zapewnienie Grupie

stabilnego i długoterminowego finansowania kredytów hipotecznych w postaci listów zastawnych zabezpieczonych na wierzytelnościach hipotecznych (działalność zastrzeżona w Polsce wyłącznie dla banków hipotecznych).

W dniu 20 maja 2021 roku KNF wydała zezwolenie na rozpoczęcie działalności przez MBH, co faktycznie nastąpiło dnia 14 czerwca 2021 roku. Od momentu rozpoczęcia działalności operacyjnej MBH koncentrował się na przeprowadzeniu pierwszego i kolejnych transferów kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium, które staną się podstawą do emisji listów zastawnych zabezpieczonych na tych kredytach. Pierwszy transfer kredytów hipotecznych z Banku Millennium został przeprowadzony dnia 15 października 2021 roku. Przeniesienie pierwszej puli kredytów hipotecznych do bilansu MBH oznacza rozpoczęcie uzyskiwania przychodów odsetkowych od klientów. Rozpoczęto także prace przygotowawcze do drugiego transferu, którego finalizacja jest planowana w drugim kwartale 2022 roku. Równolegle MBH rozpoczął prace nad przygotowaniem pierwszej emisji listów zastawnych. W ramach tego procesu przygotowywany jest prospekt oraz rating pierwszej emisji. Po zatwierdzeniu prospektu przez KNF oraz otrzymaniu ratingu, MBH dokona pierwszej emisji listów zastawnych.

Działania te MBH przeprowadzał będzie cyklicznie. Kolejne pule kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium będą, zgodnie z zasadami działania banków hipotecznych, podlegać procesowi ustalenia bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości (BHWN), by następnie zostać przeniesione do MBH, a po dokonaniu zmiany w hipotekach, zwiększyć kwotę wierzytelności w rejestrze zabezpieczeń listów zastawnych, umożliwiając tym samym kolejne emisje listów. Transferowane do MBH będą jedynie kredyty hipoteczne udzielone w złotych osobom fizycznym na cele mieszkaniowe. MBH nie będzie samodzielnie udzielać kredytów hipotecznych.

8. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

8.1. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Misją zarządzania ryzykiem w Grupie Banku Millennium jest zapewnienie, aby wszystkie rodzaje ryzyka, finansowego i niefinansowego, były zarządzane, monitorowane i kontrolowane odpowiednio do przyjętego profilu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz charakteru i skali działania Grupy. Ważną zasadą zarządzania ryzykiem jest optymalizacja relacji ryzyka i rentowności - w Grupie zwraca się szczególną uwagę na to, aby podejmowane decyzje biznesowe brały pod uwagę (równoważyły) ryzyko i zysk.

Cele misji zarządzania ryzykiem osiągane są poprzez realizację następujących działań:

- Opracowanie strategii zarządzania ryzykiem, polityki kredytowej, procesów i procedur określających zasady akceptacji dopuszczalnego poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- Wdrażanie, w coraz większym zakresie, narzędzi informatycznych służących do identyfikacji, kontroli i do pomiaru ryzyka,
- Zwiększanie wśród pracowników świadomości odpowiedzialności za właściwe zarządzanie ryzykiem na każdym poziomie struktury organizacyjnej Grupy.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest scentralizowane i uwzględnia potrzebę osiągnięcia założonej rentowności jak również utrzymania odpowiedniej relacji ryzyko - kapitał, w kontekście posiadania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem wykorzystuje się także szeroki zakres metod - zarówno jakościowych jak i ilościowych, w tym zaawansowane narzędzia matematyczno-statystyczne, wspomagane przez odpowiednie systemy informatyczne.

Grupa, określając cele biznesowe, bierze pod uwagę zdefiniowane ramy ryzyka (apetyt na ryzyko) w celu zapewnienia, że struktura i rozwój biznesu będą odpowiadały zakładanemu profilowi ryzyka charakteryzującemu się szeregiem parametrów takich jak:

- Wzrost kredytowania wg produktów / segmentów,
- Struktura portfela kredytowego,
- Wskaźniki jakości portfela,
- Koszt ryzyka,
- Wymogi kapitałowe / kapitał ekonomiczny,
- Wymagana wielkość i struktura płynności.

Model zarządzania i kontroli ryzyka na poziomie Grupy opiera się na następujących podstawowych zasadach:

- zapewnienie kompleksowej kwantyfikacji i parametryzacji różnych rodzajów ryzyka pod kątem optymalizacji struktury bilansu i pozycji pozabilansowych Grupy, przy uwzględnieniu założonego poziomu rentowności prowadzonej działalności biznesowej. Główne obszary analizy obejmują: ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe, ryzyko płynności oraz ryzyko operacyjne. Szczególnej uwadze podlegają również ryzyko prawne i sporów sądowych;
- wszystkie typy ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości prowadzonej działalności oraz poziomu kapitału niezbędnego do zapewnienia bezpieczeństwa operacji z punktu widzenia wymogów kapitałowych. Wyniki pomiarów ryzyka są regularnie raportowane w ramach systemu informacji zarządczej,
- rozdzielenie obowiązków w zakresie powstania ryzyka, zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem w Grupie przedstawia poniższy schemat:

Podział kompetencji w zakresie zarządzania ryzykiem przedstawia się następująco:

- Rada Nadzorcza jest odpowiedzialna za nadzorowanie zgodności polityki podejmowania ryzyka przez Grupę ze strategią Grupy oraz jego planem finansowym. W ramach Rady Nadzorczej działa Komitet ds. Ryzyka, który wspiera ją w realizacji tych zadań m.in. opiniując strategię ryzyka Grupy, w tym apetyt Grupy do ponoszenia ryzyka;
- Zarząd odpowiada za efektywność systemu zarządzania ryzykiem, procesu szacowania kapitału wewnętrznego, dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz systemu kontroli wewnętrznej;
- Komitet Kredytowy, Komitet Kapitałów, Aktywów i Pasywów oraz Komitet Należności Zagrożonych są odpowiedzialne za bieżące zarządzanie różnymi rodzajami ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd;
- Komitet Ryzyka oraz Komitet Procesów i Ryzyka Operacyjnego są odpowiedzialne za definiowanie polityki oraz za monitorowanie i kontrolowanie różnych rodzajów ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd;
- Komitet Walidacyjny odpowiedzialny jest za akceptację wyników walidacji modeli ryzyka oraz nadzór nad wdrażaniem zaleceń określonych przez Biuro Walidacji Modeli;
- Podkomitet do spraw sądowych jest odpowiedzialny za opiniowanie i podejmowanie decyzji w sprawach z zakresu postępowań sądowych, w których wartość przedmiotu sporu lub bezpośredni skutek dla wartości majątku, w wyniku orzeczenia sądu przekracza 1 mln zł lub w wyniku kilku spraw o tym samym charakterze, z wyłączeniem większości spraw należących do portfela restrukturyzacji i windykacji wierzytelności Banku zarządzanych przez Departament Windykacji Korporacyjnej oraz Departament Restrukturyzacji Detalicznej i Windykacji;
- Departament Ryzyka odpowiada za zarządzanie ryzykiem, w tym za identyfikację, pomiar, analizę, monitorowanie i raportowanie ryzyka w Grupie. Departament Ryzyka przygotowuje również zasady zarządzania ryzykiem i odpowiednie procedury, a także przedstawia informacje i proponuje kierunki działania niezbędne do podejmowania decyzji przez Komitet Kapitałów, Aktywów i Pasywów, Komitet Ryzyka i Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem;
- Departament Ratingu odpowiedzialny jest przede wszystkim za nadawanie ratingów ryzyka (ocena wiarygodności kredytowej) dla klientów korporacyjnych Banku oraz monitoring i ewentualną zmianę ratingów w okresie ich obowiązywania. Proces nadawania ratingów jest niezależny od procesu podejmowania decyzji kredytowej;
- Departament Decyzji Kredytowych Przedsiębiorstw, Departament Hipotecznych Decyzji Kredytowych i Departament Decyzji Kredytowych Consumer Finance są odpowiedzialne, odpowiednio w ramach Segmentu Klientów Korporacyjnych i Segmentu Klientów Detalicznych, za proces podejmowania decyzji kredytowych, w tym analizowanie sytuacji finansowej klientów, sporządzanie projektów decyzji kredytowych dla poszczególnych szczebli decyzyjnych i podejmowanie decyzji kredytowych w ramach określonych limitów;
- Departament Monitorowania i Dochodzenia Należności Detalicznych oraz Departament Restrukturyzacji i Windykacji Należności Detalicznych są odpowiedzialne za monitorowanie spłat i proces dochodzenia należności przeterminowanych od osób fizycznych;
- Departament Zagrożonych Należności Gospodarczych opracowuje określone strategie dla każdego klienta ze swojego portfela, w celu jak najszybszej maksymalizacji odzysku i ograniczenia ryzyka ponoszonego przez Grupę. Podejście w poszczególnych sprawach jest stale aktualizowane przy

wykorzystaniu bieżących informacji, najlepszych praktyk i doświadczeń w zakresie odzyskiwania należności;

- Biuro Kontroli i Analiz Skarbu jest odpowiedzialne za monitorowanie i wykorzystywanie niektórych limitów Grupy, takich jak limity kontrahenta i limity typu stop-loss, monitorowanie pozycji walutowej Grupy i wyników aktywnego „tradingu” oraz kontrolę operacji Departamentu Skarbu;
- Biuro Walidacji Modeli jest odpowiedzialne za jakościową oraz ilościową analizę i walidację modeli, niezależną od funkcji budowy modeli; przygotowywanie metodyki walidacji i monitorowania modeli; podejmowanie działań związanych z wydawaniem opinii w zakresie adekwatności nowych modeli dla obszaru, którego dotyczą oraz przygotowywanie raportów na potrzeby Komitetu Walidacyjnego;
- Wydział Zarządzania Nadużyciami jest odpowiedzialny za tworzenie, implementację oraz monitorowanie realizacji polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem nadużyć we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Banku. Wydział stanowi centrum kompetencji dla procesu zapobiegania nadużyciom;
- Departament Zapewnienia Zgodności jest odpowiedzialny za zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, związanych z nimi standardów regulacyjnych, zasad i standardów rynkowych oraz wewnętrznych regulacji organizacji oraz kodeksów postępowania.
- Departament Prawny odpowiada za prowadzenie spraw spornych Banku, w razie potrzeby przy wsparciu zewnętrznych kancelarii prawnych i ekspertów prawnych.

Grupa opracowała kompleksowy dokument o charakterze wytycznych dotyczących polityki/strategii w zakresie zarządzania ryzykiem „Strategia ryzyka na lata 2022-2024”. Dokument ten jest opracowany w horyzoncie trzyletnim i podlega corocznemu przeglądowi i uaktualnieniu. Jest on zatwierdzany przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia ryzyka jest nierozdzielnie związana z innymi dokumentami strategicznymi, takimi jak: Budżet, Plan Płynności, Plan Kapitałowy.

Strategia Ryzyka opiera się na zdefiniowanych przez Grupę dwóch podstawowych pojęciach:

1. Profil ryzyka: aktualny poziom ryzyka wyrażony kwotą lub rodzajem ryzyka, na które Grupa jest obecnie narażona. Grupa również przewiduje, jak profil ryzyka może się zmieniać w przyszłości uwzględniając zarówno oczekiwane jak i skrajne scenariusze ekonomiczne, zgodnie z apetytem na ryzyko;
2. Apetyt na ryzyko: maksymalny poziom lub rodzaj ryzyka, jakie Grupa jest w stanie zaakceptować i tolerować dla osiągnięcia swoich celów finansowych i strategicznych. W tym celu zdefiniowano trzy strefy, określające poziomy ostrzegawcze i wymagające podjęcia działań.

Apetyt na ryzyko ma zapewniać, że profil działalności biznesowej i skala jej wzrostu będą odpowiadać przyszłemu Profilowi Ryzyka. Apetyt na ryzyko został odzwierciedlony w określonych wskaźnikach, w takich kluczowych obszarach jak:

- Wypłacalność
- Płynność i finansowanie
- Zmienność wyników finansowych i struktura produktowa
- Działalność operacyjna i reputacja.

Bank i Grupa posiadają jasno określoną strategię ryzyka obejmującą kredyty detaliczne, korporacyjne, działalność rynkową i płynność oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym i kapitałem. Dla każdego ryzyka indywidualnie i ogółem, Grupa jasno określa apetyt na ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem jest definiowana głównie przez zasady i cele określone w Strategii Ryzyka i dodatkowo uzupełnione bardziej szczegółowo zasadami i jakościowymi wytycznymi przedstawionymi w następujących dokumentach:

- a. Zasady zarządzania i planowania kapitałowego
- b. Zasady i wytyczne kredytowe
- c. Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji

- d. Zasady i reguły zarządzania ryzykiem płynności
- e. Zasady i reguły dotyczące zarządzania ryzykiem rynkowym na rynkach finansowych
- f. Zasady i reguły dotyczące zarządzania ryzykiem rynkowym w Księdze Bankowej
- g. Polityka inwestycyjna
- h. Zasady i wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym
- i. Polityka i zasady dotyczące zarządzania ryzykiem modeli
- j. Polityka w zakresie testów warunków skrajnych
- k. Program przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

W ramach apetytu na ryzyko, Grupa określiła strefy dla mierników tego apetytu (zbudowane na zasadzie „światła drogowego”). Dla stref apetytu na ryzyko określono:

- Status apetytu na ryzyko - strefa zielona oznacza, że miernik mieści się w ramach apetytu na ryzyko, strefa żółta oznacza zwiększone ryzyko przekroczenia apetytu na ryzyko, strefa czerwona oznacza przekroczenie tego apetytu
- proces eskalacji podejmowanych działań - jednostki organizacyjne / organy Banku odpowiedzialne za decyzje i wykonanie działań w poszczególnych strefach
- procedury monitoringu apetytu na ryzyko.

Grupa szczególną wagę przykładła do ciągłego doskonalenia procesu zarządzania ryzykiem. Jednym z wymiernych tego efektów jest sukces polegający na zezwoleniu na zastosowanie w szerszym zakresie metody wewnętrznych modeli ryzyka (IRB) w procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych.

8.2. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie kapitałowe odnosi się do dwóch obszarów: zarządzania adekwatnością kapitałową i alokacji kapitału. Dla obydwu z tych obszarów określone zostały cele zarządcze.

Celami zarządzania adekwatnością kapitałową są: (a) spełnienie wymagań określonych w przepisach zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa) oraz (b) zapewnienie wypłacalności w warunkach normalnych i w warunkach skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa/kapitał wewnętrzny). Realizując te cele, Grupa dąży do osiągnięcia wewnętrznych długookresowych limitów (celów) kapitałowych, określonych w Strategii Ryzyka.

Z kolei celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustalony apetyt na ryzyko.

W ramach zarządzania kapitałowego realizowany jest również proces planowania kapitału. Celem tego procesu jest określenie funduszy własnych (baza kapitałowa określająca możliwość podjęcia ryzyka) i wykorzystania kapitału (wymogi kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego) w taki sposób, aby zapewnić spełnienie limitów (celów) kapitałowych, przy założeniu realizacji przewidywanej strategii biznesowej i profilu ryzyka - w normalnych i skrajnych warunkach ekonomicznych.

Regulacyjna adekwatność kapitałowa

Grupa jest zobowiązana na mocy prawa do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych, określonych w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR). Jednocześnie przy ustalaniu limitów/celów kapitałowych uwzględniono:

- Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX) - zalecenie KNF dotyczące dodatkowego wymogu kapitałowego dla zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, wynikające z art. 138 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo bankowe. Wysokość tego bufora jest ustalana dla poszczególnych banków corocznie przez KNF w wyniku procesu Badania i Oceny Nadzorczej (BION) i obejmuje ryzyko niedostatecznie pokryte - zdaniem KNF - przez minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych, określone w art. 92 CRR. Aktualnie bufor ten został ustalony w wydanych pod koniec 2021 roku zaleceniach KNF, w wysokości 2,82 p.p. (Bank) i 2,79 p.p. (Grupa) dla łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 2,11 p.p. (Bank) i 2,09 p.p. (Grupa) ponad Wskaźnik Tier1 oraz 1,58 p.p. (Bank) i 1,56 p.p. (Grupa) ponad Wskaźnik CET1¹;
- Wymóg połączonego bufora - określony w ustawie o nadzorze makro ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym - który składa się z:
 - Bufora zabezpieczenia kapitału w wysokości 2,5%;
 - Bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) - w wysokości 0,25%, przy czym wysokość jest corocznie ustalana przez KNF²;
 - Bufora ryzyka systemowego w wysokości 0% obowiązujący od marca 2020 roku, w związku z Rozporządzeniem Ministra Finansów i Rozwoju;
 - Bufor antycykliczny w wysokości 0%.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami i zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego, Grupa ustaliła minimalne poziomy współczynniki kapitałowych, będące jednocześnie celami/limitami kapitałowymi. Są to wielkości OCR (łącznych wymogów kapitałowych) dla poszczególnych wskaźników.

11 lutego 2022 r. Bank otrzymał KNF zalecenie dotyczące ograniczenie ryzyka występującego w działalności Banku poprzez utrzymywanie, zarówno na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych (P2G). Wymóg został określony na poziomie 0,89 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, powiększonego o dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 138 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo bankowe oraz o wymóg połączonego bufora, o którym mowa w art. 55 ust. 4 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym. Dodatkowy narzut powinien składać się w całości z kapitału podstawowego Tier 1. Więcej szczegółów dostępne jest tutaj: [Bufor P2G](#)

¹ Zalecenie to zastępuje poprzednie zalecenie z 2020 r. dotyczące utrzymania funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego poziomie 3,41 p.p. (Bank) i 3,35 p.p. (Grupa) dla łącznego współczynnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu 2,56 p.p. dla Banku i 2,52 p.p. dla Grupy ponad Wskaźnik Tier 1 oraz co odpowiada wymogowi kapitałowemu 1,91 p.p. dla Banku i 1,88 p.p. dla Grupy ponad Wskaźnik CET1

² W listopadzie 2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała o zidentyfikowaniu Banku jako innej instytucji o znaczeniu systemowym i nałożeniu bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości 0,25%

Poniższa tabela prezentuje te wielkości według stanu na 31 grudnia 2021 r. O każdej zmianie poziomów wymaganego kapitału Bank poinformuje zgodnie z przepisami.

Wskaźnik kapitałowy		31.12.2021	
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (Wskaźnik CET1)		Bank	Grupa
Minimum		4,50%	4,50%
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)		1,58%	1,56%
TSCR CET1 (Łączne wymogi SREP/BION)		6,08%	6,06%
Bufor zabezpieczenia kapitału		2,50%	2,50%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)		0,25%	0,25%
Bufor ryzyka systemowego		0,00%	0,00%
Bufor antycykliczny		0,00%	0,00%
Wymóg połączonego bufora		2,75%	2,75%
OCR CET1 (Łączne wymogi kapitałowe CET1)		8,83%	8,81%
Wskaźnik kapitału Tier 1 (Wskaźnik T1)		Bank	Grupa
Minimum		6,00%	6,00%
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)		2,11%	2,09%
TSCR T1 (Łączne wymogi SREP/BION)		8,11%	8,09%
Bufor zabezpieczenia kapitału		2,50%	2,50%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)		0,25%	0,25%
Bufor ryzyka systemowego		0,00%	0,00%
Bufor antycykliczny		0,00%	0,00%
Wymóg połączonego bufora		2,75%	2,75%
OCR T1 (Łączne wymogi kapitałowe T1)		10,86%	10,84%
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)		Bank	Grupa
Minimum		8,00%	8,00%
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)		2,82%	2,79%
TSCR TCR (Łączne wymogi SREP/BION)		10,82%	10,79%
Bufor zabezpieczenia kapitału		2,50%	2,50%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)		0,25%	0,25%
Bufor ryzyka systemowego		0,00%	0,00%
Bufor antycykliczny		0,00%	0,00%
Wymóg połączonego bufora		2,75%	2,75%
OCR TCR (Łączne wymogi kapitałowe TCR)		13,57%	13,54%

Ryzyko kapitałowe wyrażone powyższymi celami/limitami kapitałowymi, jest przedmiotem regularnego pomiaru i monitoringu. W odniesieniu do wszystkich docelowych wartości kapitału ustalono pewne minimalne zakresy tych wartości. Wskaźniki kapitałowe w danym przedziale determinują konieczność podjęcia odpowiednich decyzji lub działań zarządczych. Regularny monitoring ryzyka kapitałowego opiera się na klasyfikacji wskaźników kapitałowych do odpowiednich przedziałów, a następnie przeprowadza się ocenę trendów i czynników mających wpływ na poziom adekwatności kapitałowej.

Wymogi w zakresie funduszy własnych

Grupa jest w trakcie realizacji projektu stopniowego wdrażania metody ratingów wewnętrznych (IRB) w celu obliczania minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego i oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych przy użyciu metody IRB oraz metody standardowej dla ryzyka kredytowego oraz metod standardowych dla innych rodzajów ryzyka.

Pod koniec 2012 r. Banco de Portugal (będący nadzorcą konsolidującym) we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego (KNF) udzielił zezwolenia na stosowanie metody IRB w odniesieniu do następujących portfeli kredytowych: (i) ekspozycje detaliczne wobec klientów indywidualnych zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych (RRE), (ii) odnawialne ekspozycje detaliczne (QRRE). Zgodnie z przedmiotową zgodą, minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone z wykorzystaniem metody IRB musiały być czasowo utrzymane na poziomie nie mniejszym niż 80% (tzw. floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową.

Pod koniec 2014 roku Bank uzyskał kolejną decyzję wydaną przez Organy Nadzoru w zakresie stosowania metody IRB. Zgodnie z jej treścią dla portfeli RRE i QRRE, wymogi kapitałowe w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego powinny być utrzymywane tymczasowo na poziomie nie mniejszym niż 70% (floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową, dopóki Bank nie wypełni dodatkowych warunków zdefiniowanych przez Nadzorcę. W lipcu 2017 r. Bank otrzymał zezwolenie Organów Nadzoru (Europejski Bank Centralny we współpracy z KNF) na zastosowanie istotnych zmian w stosowanych modelach IRB (modele LGD) i zniesienie flooru nadzorczego.

W lipcu 2017 r. Grupa otrzymała zezwolenie Organów Nadzoru (Europejski Bank Centralny we współpracy z KNF) na zastosowanie istotnych zmian w stosowanych modelach IRB (modele LGD) i zniesienie flooru nadzorczego.

Od 2018 roku Grupa sukcesywnie realizuje wieloetapowy proces implementacji zmian w metodzie IRB, związany z wymogami w zakresie nowej definicji niewykonania zobowiązania. W pierwszej fazie zgodnie z zaakceptowanym przez Nadzór podejściem („two-step approach”) Grupa Banku Millennium w 2020 z sukcesem wdrożyła rozwiązania dla nowej definicji niewykonania zobowiązania na środowisko produkcyjne. Grupa zobowiązana jest do uwzględniania dodatkowego narzutu konserwatywnego na oszacowania wartości RWA dla ekspozycji zakwalifikowanych do metody IRB. Poziom tego narzutu, wyliczony w oparciu o algorytm nadzorczy został określony w wysokości 5% ponad wartość wynikającą z metody IRB.

W roku 2021 wykonano rekalkulację i przebudowę wszystkich modeli ryzyka kredytowego, wchodzących w skład systemu ratingowego objętego aktualną zgodą nadzorczą. Grupa uzyskała również w 2021 roku decyzję Organów Nadzoru dotyczącą zatwierdzenia istotnych zmian stosowanych modeli IRB (LGD, LGD in-default i ELBE) dla systemów ratingowych objętych zezwoleniem IRB.

Kapitał wewnętrzny

Grupa definiuje kapitał wewnętrzny zgodnie z ustawą Prawo bankowe jako kwotę niezbędną do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka w przyszłości.

Kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w zarządzaniu kapitałowym, w procesach zarządzania ekonomiczną adekwatnością kapitałową oraz alokacji kapitału. Grupa zdefiniowała proces wyliczania kapitału wewnętrznego (ekonomicznego). W tym celu dla mierzalnych rodzajów ryzyka wykorzystywane są modele i metody matematyczno-statystyczne.

Utrzymanie ekonomicznej adekwatności kapitałowej oznacza pokrycie (zabezpieczenie) kapitału wewnętrznego (zagregowanej miary ryzyka) przez dostępne zasoby finansowe (fundusze własne). Obowiązek takiego zabezpieczenia ryzyka wynika wprost z ustawy Prawo bankowe, co znalazło

odzwierciedlenie w celach/limitach kapitałowych Grupy - buforze kapitału ekonomicznego oraz buforze kapitału ekonomicznego w warunkach skrajnych.

W 2021 roku obydwie powyższe cele kapitałowe zostały spełnione z nadwyżką. Nadwyżka funduszy własnych nad kapitałem wewnętrznym umożliwia dalszy wzrost skali działalności, szczególnie w kierunku produktów generujących wysoki zwrot z uwzględnieniem ponoszonego ryzyka.

Równolegle kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w procesie alokacji kapitału, do przydzielenia kapitału wewnętrznego na produkty/linie biznesowe, obliczenia miar efektywności uwzględniających ryzyko, ustalenia limitów na ryzyko i realokacji kapitału wewnętrznego.

Ocena adekwatności kapitałowej

Adekwatność kapitałowa dla Grupy i dla Banku w 2021 roku przedstawiona jest w poniższej tabeli:

Adekwatność kapitałowa (mln zł)	31.12.2021 Grupa	31.12.2020 Grupa	31.12.2021 Bank	31.12.2020 Bank
Aktywa ważone ryzykiem	49 442,8	51 138,0	48 895,7	50 757,4
Wymogi w zakresie funduszy własnych, w tym:	3 955,4	4 091,0	3 911,7	4 060,6
- z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	3 479,8	3 677,0	3 477,7	3 688,3
- z tytułu ryzyka rynkowego	32,3	26,7	32,3	26,6
- z tytułu ryzyka operacyjnego	433,0	382,6	391,4	340,7
- z tytułu korekty wartości godziwej dla ryzyka kredytowego	10,3	4,8	10,3	4,9
Fundusze własne, w tym:	8 436,3	9 969,0	8 397,1	9 726,6
- Kapitał podstawowy Tier 1	6 906,3	8 439,0	6 867,1	8 196,6
- Kapitał Tier 2	1 530,0	1 530,0	1 530,0	1 530,0
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	17,06%	19,49%	17,17%	19,16%
Minimalny wymagany poziom	13,54%	14,10%	13,57%	14,16%
Nadwyżka (+) / Niedobór (-) wsk. TCR (p.p.)	+3,52	+5,39	+3,60	+5,00
Wskaźnik kapitału Tier 1	13,97%	16,50%	14,04%	16,15%
Minimalny wymagany poziom	10,84%	11,27%	11,31%	11,31%
Nadwyżka (+) / Niedobór (-) wsk. T1 (p.p.)	+3,13	+5,23	2,73	+4,84
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	13,97%	16,50%	14,04%	16,15%
Minimalny wymagany poziom	8,81%	9,13%	8,83%	9,16%
Nadwyżka (+) / Niedobór (-) wsk. CET1 (p.p.)	+5,16	+7,37	5,21	+6,99
Wskaźnik dźwigni finansowej	6,46%	8,30%	6,45%	8,06%

Na koniec 2021 roku adekwatność kapitałowa w Grupie Banku Millennium utrzymywała się na bezpiecznym poziomie. Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR) wyniósł na koniec roku 17,06% dla Grupy (17,17% dla Banku), a wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1 równy wskaźnikowi T1) wyniósł 13,97% dla Grupy (14,04% dla Banku). W związku z powyższym minimalne wielkości wskaźników kapitałowych wymagane przez KNF dla Banku jak i Grupy zostały osiągnięte z nadwyżką.

TCR Grupy obniżył się w perspektywie rocznej o ok. 2,4 p.p. (2,0 p.p. dla Banku). Przyczyną tego był wyraźny spadek funduszy własnych, spowodowany głównie utworzonymi rezerwami na ryzyko prawne walutowych kredytów mieszkaniowych. Fundusze własne zmniejszyły się w 2021 roku o ok. 1,5 mld zł dla Grupy i o ok. 1,3 mld zł dla Banku (odpowiednio o 15,4% i 13,7%). Jednocześnie wystąpił spadek aktywów ważonych ryzykiem, który zneutralizował w pewnym stopniu obniżenie bazy kapitałowej. Aktywa ważone ryzykiem Grupy spadły w 2021 roku o ok. 1,7 mld zł (o 3,3%), przy spadkach dla Banku o 1,9 mld zł (o 3,7%).

Wskaźnik dźwigni kształtuje się na bezpiecznym poziomie 6,46% dla Grupy (6,45% dla Banku), znacznie przekraczając regulacyjne minimum 3%.

W dłuższej perspektywie, poziom adekwatności kapitałowej Grupy oceniany jest jako satysfakcjonujący.

W listopadzie 2021 roku Grupa otrzymała wspólną decyzję Jednolitej Rady do spraw Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) i Bankowego Funduszu Gwarancyjnego zobowiązującą do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych oraz zobowiązań podlegających umorzeniu i konwersji (MREL). Zgodnie z tą decyzją Grupa zobowiązana jest spełnić do dnia 31 grudnia 2023 r. minimalny wymóg $MREL_{treas}$ ³ w wysokości 21,41% oraz wymóg $MREL_{tem}$ ⁴ w wysokości 5,91%. W decyzji ustalono także ścieżkę stopniowego dojścia do minimalnych wymogów. Ich poziom będzie aktualizowany corocznie.

W związku z powyższą decyzją, w styczniu 2022 roku Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła Program Emisji Euroobligacji o łącznej wartości nominalnej nie wyższej niż 3 mld EUR.

8.3. RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność dotyczącą wywiązania się przez Klienta z zawartych z Grupą umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek, co może spowodować stratę finansową Grupy.

Realizowana w Grupie polityka kredytowa opiera się na zbiorze następujących zasad:

- centralizacja procesu decyzji kredytowych;
- wykorzystanie określonych modeli scoringowych/ratingowych dla każdego segmentu Klientów/typu produktów;
- wykorzystanie narzędzi informatycznych (*ang. workflows*) w celu wspomagania procesu kredytowego na wszystkich etapach;
- istnienie wyspecjalizowanych departamentów decyzji kredytowych dla poszczególnych segmentów Klienta;
- regularny monitoring portfela kredytowego, zarówno na poziomie każdej transakcji z osobą w przypadku istotnych ekspozycji, jak również na poziomie pod-portfela kredytowego (ze względu na segment Klienta, typ produktu, kanał dystrybucji, itd.);
- wykorzystanie struktury limitów i pod-limitów ekspozycji kredytowej w celu uniknięcia koncentracji ryzyka oraz promowania efektu dywersyfikacji portfela kredytowego;
- istnienie odrębnej jednostki odpowiedzialnej za nadawanie ratingu Klientowi korporacyjnemu, oddzielając tym samym badanie oceny zdolności kredytowej Klienta i przyznanie transakcji kredytowej od oceny jego wiarygodności.

W obszarze ryzyka kredytowego w 2021 Grupa skoncentrowała się na dostosowaniu zasad polityki kredytowej do zmieniających się warunków gospodarczych oraz doskonaleniu narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym, a w szczególności:

- uaktualnieniu Strategii ryzyka na lata 2022-2024;
- optymalizacji metodologii, narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym dla klientów detalicznych oraz korporacyjnych;
- uaktualnieniu klasyfikacji ryzyka branżowego i limitów branżowych.

W segmencie detalicznym szczególną uwagę skupiono na dostosowaniu i optymalizacji polityki kredytowej do sytuacji rynkowej wynikającej ze zmieniających się uwarunkowań pandemii koronawirusa COVID-19. Podjęto szereg działań rozwojowych w obszarze kredytów hipotecznych, mających na celu optymalizację, automatyzację oraz digitalizację procesu. Podjęto również podobne działania w obszarze klienta biznesowego w ramach udzielania produktów na finansowanie działalności, jednocześnie kładąc nacisk na podwyższenie poziomu zabezpieczenia portfela

³ Obliczony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko

⁴ Obliczony jako odsetek miary ekspozycji całkowitej

gwarancjami udzielanymi przez BGK. Prowadzono również dalsze działania pod kątem ogólnej digitalizacji i automatyzacji procesów kredytowych.

W segmencie korporacyjnym Grupa koncentrowała się na optymalnym wykorzystaniu kapitału przy utrzymaniu dotychczasowej dochodowości i zachowaniu dobrego profilu ryzyka. Grupa prowadziła również działania mające na celu usprawnienie i przyspieszenie procesów kredytowych, w tym decyzyjnych. Bank szczególnie skupił się na kredytach inwestycyjnych, w tym ze wsparciem publicznym - całościowo zweryfikował i usprawnił procesy w tym obszarze, przygotowując się do planowanego zwiększenia portfela tych kredytów. Podobnie jak w poprzednich okresach kontynuowano prace nad doskonaleniem narzędzi informatycznych wspierających proces kredytowy. Grupa kontynuowała również ścisły monitoring portfela kredytowego, jak również indywidualny monitoring największych ekspozycji.

Wszystkie powyższe zmiany zarówno w segmencie detalicznym jak i korporacyjnym pozwoliły Grupie na zachowanie poziomu ryzyka na akceptowalnym poziomie zdefiniowanym w Strategii Ryzyka jak również przygotowały Grupę do nowych wyzwań i działania w zmienionych warunkach.

Jakość portfela kredytowego

Udział kredytów z utratą wartości, obejmujących Fazę 3 oraz aktywa POCI (ang. Purchased or Originated Credit Impaired) w sytuacji zagrożonej (*default*), w portfelu kredytowym ogółem, na koniec grudnia 2021 wynosił 4,39%. Oznacza to spadek z poziomu 4,95% rok temu. Należy zwrócić także uwagę, że kształtowanie się tego wskaźnika w trakcie całego roku wykazywało stabilny, równomierny spadek (marzec 2021 - 4,85%, czerwiec 2021 - 4,71% oraz wrzesień 2021 - 4,65%). Wynikało to w dużej mierze z polityki Grupy w zakresie sprzedaży oraz spisywania w ciężar rezerw portfela z utratą wartości. Grupa Banku Millennium może w dalszym ciągu cieszyć się aktywami o jednej z najwyższych jakości wśród polskich banków. Udział kredytów przeterminowanych o ponad 90 dni w portfelu ogółem uległ także zmniejszeniu w ostatnim roku z 2,74% w 2020 roku do 2,27% w grudniu 2021.

Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych utratą wartości, obecnie definiowany jako relacja całkowitych odpisów na ryzyko do łącznej wartości kredytów z koszyka 3 oraz POCI w sytuacji *default*, uległ podwyższeniu z 66% w grudniu 2020 do 69% obecnie. Pokrycie rezerwami ogółem kredytów przeterminowanych ponad 90 dni również wzrosło z poziomu 119% rok temu do 133% obecnie. Oba te wskaźniki uległy poprawie pomimo wyeliminowania (spisanie) z portfela kredytowego Grupy w 2021 roku ok. 345 mln zł należności pokrytych rezerwami w 100 proc.

Dynamikę głównych wskaźników ilustrujących jakość portfela kredytowego Grupy przedstawia poniższa tabela:

Wskaźniki jakości portfela Grupy	31.12.2021	31.12.2020
Kredyty z utratą wartości ogółem (mln zł)	3 557	3 792
Rezerwy ogółem (mln zł)	2 441	2 489
Kredyty z utratą wartości do kredytów ogółem (%)	4,39%	4,95%
Kredyty przeterminowane ponad 90 dni/kredyty ogółem	2,27%	2,74%
Rezerwy ogółem/kredyty z utratą wartości (%)	68,6%	65,7%
Rezerwy ogółem/kredyty przeterminowane (>90dni) (%)	132,6%	118,8%

Wskaźniki kredytów z utratą wartości wg poszczególnych segmentów wykazują trend spadkowy zarówno w portfelu detalicznym z 4,9% do 4,55% (w tym kredyty hipoteczne charakteryzują się spadkiem z poziomu 2,48% do 2,17%), jak i w portfelu przedsiębiorstw z poziomu 5,11% do 3,86% (w tym dla portfela leasingowego spadek o 1,31 p.p., a dla portfela pozostałych przedsiębiorstw o 1,19 p.p.). W zeszłym roku wartość walutowych kredytów hipotecznych zmniejszyła się aż o ok. 30%

rok do roku (w ujęciu złotowym). Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, iż portfel walutowych kredytów hipotecznych przejęty wraz z Euro Bankiem, w kwocie ok. 0,8 mld zł, jest objęty gwarancjami oraz zwolnieniem z odpowiedzialności wystawionymi przez Société Générale. Po korekcie o ten portfel, udział walutowych kredytów hipotecznych (netto) w całkowitym portfelu kredytowym spadł z 17,4% do 11,4%. Poprawa struktury walutowej portfela kredytów hipotecznych była wsparta istotnym wzrostem sprzedaży kredytów w PLN.

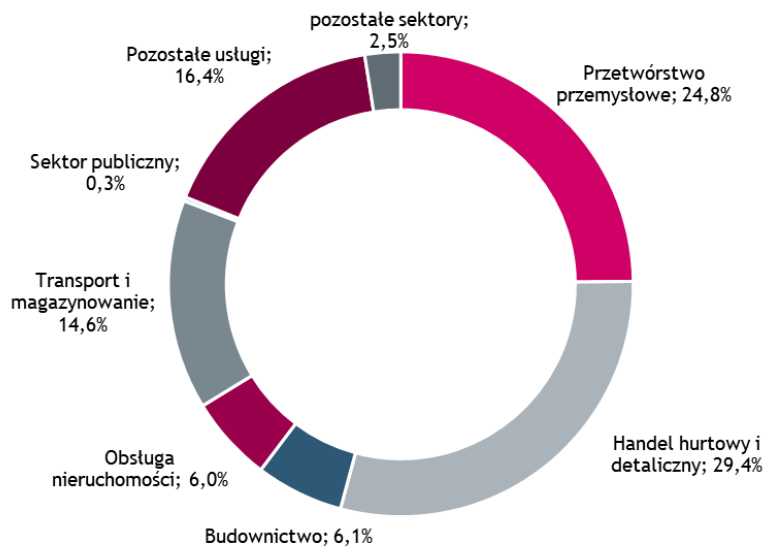
Jakość portfela kredytowego w poszczególnych rodzajach kredytów:

Rodzaj kredytu	Kredyty przeterminowane powyżej 90 dni		Kredyty z utratą wartości	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Hipoteczne	0,90%	1,00%	2,17%	2,48%
Inne dla klientów detalicznych*	6,57%	7,30%	10,37%	10,70%
Klienci detaliczni razem*	2,54%	2,86%	4,55%	4,90%
Leasing	1,29%	2,16%	3,16%	4,47%
Pozostałe przedsiębiorstwa	1,42%	2,44%	4,27%	5,46%
Przedsiębiorstwa razem	1,38%	2,34%	3,86%	5,11%
Portfel kredytów ogółem	2,27%	2,74%	4,39%	4,95%

(*) w tym: Mikrobiznes o obrotach do 5 mln zł;

Portfel Grupy charakteryzuje się odpowiednią dywersyfikacją, zarówno ze względu na koncentrację największych ekspozycji, jak i ze względu na koncentrację w sektorach gospodarki. Udział 10 największych ekspozycji utrzymuje się na bezpiecznym, niskim poziomie 4,5% (spadek w 2021 roku z 5,0% na koniec 2020).

Udział głównych sektorów w portfelu Grupy przedstawia poniższy rysunek:

8.4. POZOSTAŁE RODZAJE RYZYKA

Ryzyko rynkowe i ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej (IRRBB)

Ryzyko rynkowe obejmuje bieżące i potencjalne oddziaływanie, jakie na wynik finansowy lub kapitał mają zmiany wartości portfela Grupy w wyniku niekorzystnych zmian parametrów (cen) rynkowych.

Ryzyko stopy procentowej z tytułu Księgi Bankowej obejmuje bieżące i potencjalne oddziaływanie, jakie zarówno na wynik finansowy jak i wartość ekonomiczną kapitału mają zmiany wartości portfela Grupy w wyniku niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na instrumenty wrażliwe na zmianę stóp. Ryzyko to obejmuje ryzyko niedopasowania, ryzyko bazowe i ryzyko opcji klienta.

Zasady zarządzania i kontroli ryzyka rynkowego i ryzyka stopy procentowej są określone w sposób scentralizowany, z wykorzystaniem tych samych pojęć i miar, które są stosowane we wszystkich podmiotach Grupy BCP.

Główną miarą stosowaną przez Grupę w celu oceny ryzyka rynkowego jest parametryczny model VaR (*Value at Risk*) - oczekiwana strata, która może pojawić się w portfelu w określonym okresie (okres utrzymywania) z określonym prawdopodobieństwem (przedział ufności), w wyniku niekorzystnych zmian na rynku. Pomiar wartości zagrożonej (VaR) odbywa się codziennie, zarówno indywidualnie dla każdego z obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka i zarządzanie nim, jak i na bazie skonsolidowanej dla Banku ogółem, Księgi Bankowej jak i Handlowej, z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji istniejącej pomiędzy poszczególnymi portfelami.

W obecnym otoczeniu rynkowym Grupa nadal działała bardzo ostrożnie. Duża zmienność na rynku w związku z globalną pandemią COVID-19 oraz szeregiem decyzji Rady Polityki Pieniężnej (RPP) o podwyższeniu stóp procentowych w Polsce spowodowała wzrost ryzyka rynkowego i stopy procentowej Grupy.

W 2021 roku, poziom wskaźnika VaR dla Grupy, to jest łącznie dla Księgi Handlowej i Księgi Bankowej, zwiększył się i przekroczył obowiązujące limity. Limity VaR w Księdze handlowej nie zostały przekroczone. Wszystkie przekroczenia limitów ryzyka rynkowego są zawsze raportowane, dokumentowane i ratyfikowane na odpowiednim poziomie kompetencji.

W 2021 otwarte pozycje generowały jedynie instrumenty stopy procentowej i instrumenty walutowe. Wskaźniki VaR dla Grupy pozostawały w 2021 roku na średnim poziomie 161,7 mln zł (63 proc. limitu) oraz 391,3 mln zł (150 proc. limitu) na koniec grudnia 2021. w 2021 roku poziomy limitów VaR były ustawione bardzo konserwatywne - dla Banku ogółem na poziomie nie więcej niż 2,6 proc., a dla Księgi Handlowej nie więcej niż 0,31 proc. Funduszy Własnych. Otwarta pozycja walutowa (zarówno w ciągu dnia, jak i na koniec dnia) pozostawała poniżej 2% funduszy własnych oraz poniżej obowiązujących limitów maksymalnych.

Obok codziennego pomiaru ryzyka rynkowego metodą wartości zagrożonej na poziomie każdej księgi i obszaru ryzyka rynkowego, model VaR ma głównie zastosowanie na poziomie Księgi Handlowej, gdzie intencją polityki jest regularny obrót pozycjami (głównie codziennie). Z drugiej strony, zgodnie z wytycznymi nadzorczymi, ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej jest dodatkowo objęte zarówno miarami opartymi na dochodach, jak i na wartości ekonomicznej, w szczególności poprzez pomiar:

- Wpływu jednorazowej zmiany stóp procentowych o 100 punktów bazowych na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnych 12 miesięcy,
- Wpływu szokowych zmian w przesunięciu krzywej dochodowości w górę/dół na wartość ekonomiczną kapitału (EVE), włączając scenariusze nadzorcze (standardowy test nadzorczy zakładający nagłe równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych oraz nadzorczy test wartości odstających - SOT z zestawem sześciu scenariuszy dla ryzyka stopy procentowej).

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej wynika przede wszystkim z różnic w terminach przeszacowania aktywów oraz pasywów jak i w ich stopach referencyjnych, o ile takie są kontraktowo określone. Szczególny wpływ ma na nią brak równowagi pomiędzy aktywami i pasywami o stałej stopie procentowej, zwłaszcza pasywami, których specyfika powoduje, iż ich oprocentowanie nie może być niższe niż 0%. W konsekwencji, na poziom wrażliwości na zmiany stóp procentowych wpływa poziom stóp procentowych przyjmowanych jako odniesienie. Dodatkowo, ze względu na specyfikę polskiego systemu prawnego, oprocentowanie kredytów jest ograniczone z góry (nie może ono przekraczać dwukrotności stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego

powiększonej o 7 punktów procentowych). W sytuacjach spadku stóp procentowych wpływ na wynik odsetkowy jest negatywny i uzależniony jest od udziału portfela kredytowego podlegającego nowej maksymalnej stawce oprocentowania. Z drugiej strony przy ocenie wrażliwości i ryzyka stopy procentowej bardzo ważne są również założenia dotyczące terminu i wielkości przeszacowania depozytów.

Biorąc pod uwagę wzrost stóp procentowych, który nastąpił w 4 kwartale 2021, wyniki pomiaru IRRBB na koniec grudnia 2021 wskazują, że Grupa znajduje się obecnie w najbardziej zrównoważonej sytuacji pod względem ekspozycji na scenariusz spadku jak i wzrostu stóp procentowych. Wyniki nadzorczych testów warunków skrajnych wg stanu na grudzień 2021 r. pokazują, że nawet w najdotkliwszym scenariuszu testu wartości odstających - zmiana wartości ekonomicznej kapitału dla Księgi Bankowej jest znacznie poniżej limitu nadzorczego wynoszącego 15 proc. kapitału podstawowego Tier 1. Podobnie spadek EVE w standardowym scenariuszu nagłego wpływu równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/-200 punktów bazowych również nie przekracza nadzorczego maksimum, tj. jest poniżej 20 proc. funduszy własnych.

Wyniki wrażliwości wyniku odsetkowego w horyzoncie następnych 12 miesięcy po 31 grudnia 2021 roku oraz dla pozycji w Polskich Złotych, w Księdze Bankowej, przeprowadzane są przy następujących założeniach:

- statycznej struktury bilansu na ten dzień odniesienia (bez zmian w ciągu kolejnych 12 miesięcy),
- poziomu odniesienia wyniku odsetkowego netto przy założeniu, że wszystkie aktywa i pasywa o zmiennej stopie procentowej odzwierciedlają już poziom rynkowych stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2021 (np. stopa referencyjna NBP na koniec 2021 została ustalona na poziomie 1,75 proc.),
- zastosowania równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o 100 p.b. w górę i w dół jako dodatkowego szoku dla wszystkich poziomów rynkowych stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2021, który jest ustalany na dzień przeszacowania aktywów i pasywów występujący w ciągu następnych 12 miesięcy.

W scenariuszu równoległego spadku stóp procentowych o 100 punktów bazowych wynik jest ujemny i wynosi 162 mln zł lub -6.0 proc. w stosunku do referencyjnego wyniku odsetkowego netto Grupy. W scenariuszu równoległego wzrostu stóp procentowych o 100 punktów bazowych wynik jest dodatni i wynosi 160 mln zł lub +5.9 proc. względem referencyjnego wyniku odsetkowego netto Grupy. Poziom asymetrii, która istniała w poprzednich danych sprawozdawczych jest teraz niższa, ponieważ stopy procentowe były znacząco powyżej 0% na dzień 31 grudnia 2021, a wpływ dźwigni ze względu na maksymalne oprocentowanie kredytów jest teraz mniej silny niż w latach poprzednich ze względu na zmiany w strukturze i przeszacowania portfela kredytów.

Więcej informacji o zarządzaniu ryzykiem rynkowym znajduje się w rozdziale 8.4 Raportu finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 r.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności odzwierciedla możliwość poniesienia istotnych strat w wyniku pogorszenia się warunków finansowania (ryzyko finansowania) i/lub sprzedaży aktywów poniżej ich wartości rynkowej (ryzyko płynności rynku) w celu zaspokojenia potrzeb finansowania wynikających ze zobowiązań Grupy.

Proces planowania i budżetowania Banku obejmuje przygotowanie planu płynności w celu zagwarantowania, że wzrost biznesu będzie wspomagany przez odpowiednią strukturę finansowania płynności oraz spełnione zostaną wymagania nadzorcze w zakresie ilościowych miar płynności.

W 2021 roku pandemia COVID-19 miała wciąż wpływ na zachowanie światowych rynków finansowych, jednak Bank nie zaobserwował żadnego zagrożenia dla swojej pozycji płynnościowej ze względu na

rozprzestrzenianie się pandemii. Grupa w dalszym ciągu charakteryzowała się stabilną pozycją płynnościową.

W 2021 roku, wskaźnik kredyty/depozyty Grupy spadł i wynosił 86 proc. na koniec grudnia 2021 (w porównaniu do 91 proc. na koniec grudnia 2020).

Portfel aktywów płynnych, to jest portfel skarbowych papierów wartościowych uzupełniony gotówką oraz ekspozycjami wobec Narodowego Banku Polskiego, traktowany jest jako zapas płynności Grupy, który pozwoli przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe. Udział polskich papierów skarbowych (włączając bony pieniężne NBP) w portfelu papierów wartościowych ogółem wynosił na koniec grudnia 2021 roku ok. 98 proc. i osiągnął poziom ok. 17,6 mld zł (17 proc. aktywów ogółem), podczas, gdy na koniec grudnia 2020 poziom ten wynosił 18,4 mld zł (19 proc. aktywów ogółem) (patrz Tabela poniżej).

Wskaźniki płynności	31.12.2021	31.12.2020
Wskaźnik Kredyty/Depozyty (w %)	86%	91%
Portfel aktywów płynnych (mln zł)*	18 793	18 250
Wymóg dotyczący pokrycia płynności, LCR (w %)	150%	161%

(*) Portfel aktywów płynnych: Łączna suma gotówki, ekspozycji w stosunku do NBP (w tym nadwyżka nad wymaganą wysokość rezerwy obowiązkowej) oraz dłużnych papierów wartościowych Skarbu Państwa, bonów NBP, należności od banków o terminie wymagalności do 1 miesiąca. Portfel dłużnych papierów wartościowych pomniejsza się o „haircut” NBP dla transakcji repo oraz papiery zablokowane na cele inne niż płynnościowe.

Konsekwentnie głównym źródłem finansowania Grupy pozostaje duża, zdywersyfikowana oraz stabilna baza depozytów pochodzących od Klientów detalicznych, korporacyjnych oraz Klientów z sektora publicznego. Źródłem finansowania średnioterminowego pozostają również pożyczki średnioterminowe, dług podporządkowany, emisja obligacji własnych oraz bankowych papierów wartościowych.

Płynność w walutach obcych Grupa zapewnia dzięki denominowanym w walucie pożyczkom bilateralnym, jak również długowi podporządkowanemu oraz transakcjom swapów walutowych jak i procentowo-walutowych. Znaczenie swapów spada w wyniku zmniejszenia portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz zabezpieczenia w walutach obcych rezerw na ryzyko prawne. Portfel swapów jest zdywersyfikowany w zakresie kontrahentów oraz terminów zapadalności. Z większością kontrahentów Bank ma podpisane aneksy do umów ramowych, regulujące kwestie zabezpieczeń (ang. Credit Support Annex, CSA).

Oszacowanie ryzyka płynności Grupy jest przeprowadzane zarówno przy użyciu wskaźników zdefiniowanych przez władze nadzorcze, jak i własnych miar, dla których także ustanowiono limity ekspozycji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR), Grupa wyznacza wymóg pokrycia płynności (LCR). Minimalny, nadzorczy poziom wskaźnika LCR w wysokości 100 proc., który obowiązywał w 2021 roku, został spełniony przez Grupę (na koniec grudnia 2021 roku wskaźnik LCR wynosił 150 proc.). Wskaźnik ten jest wyznaczany codziennie i raportowany w okresach miesięcznych do NBP od marca 2014 roku. Wewnętrznie wskaźnik LCR szacowany jest codziennie i raportowany do obszarów odpowiedzialnych za zarządzanie i kontrolę ryzyka płynności w Grupie na bazie dziennej. W 2021 r. Grupa przestrzegała również nadzorczych wskaźników nałożonych Uchwałą KNF nr 386/2008 oraz regularnie obliczała wymóg stabilnego finansowania netto (NSFR). Od 28 czerwca 2021 NSFR jako obowiązkowa nadzorcza miara płynności długoterminowej zastąpiła miary nadzorcze M3 i M4 zdefiniowane przez KNF. W każdym kwartale wskaźnik NSFR był powyżej minimum nadzorczego w wysokości 100 proc. Na koniec grudnia 2021 roku wskaźnik NSFR wynosił 144 proc., a na koniec grudnia 2020 roku był równy 125 proc. (minimum nadzorcze obowiązuje od czerwca 2021).

Ponadto Grupa stosuje wewnętrzną analizę płynności strukturalnej na bazie skumulowanych urealnionych luk płynności (tj. z założeniem prawdopodobieństwa powstania przepływu środków pieniężnych). W 2021 wszystkie luki płynności były dodatnie, choć te w przedziałach do 1 miesiąca

były tymczasowo utrzymywane na poziomach lekko poniżej minimalnych limitów. Grupa ustanowiła bardzo konserwatywne limity dla luk krótkoterminowych w wysokości 12 proc. sumy bilansowej. Stąd, przekroczenia limitów dla luki płynności nie powinny być utożsamiane z jakimkolwiek zagrożeniem płynności.

Testy warunków skrajnych w zakresie płynności przeprowadza się co najmniej raz na kwartał, aby zrozumieć profil ryzyka płynności Grupy, upewnić się, że Grupa potrafi wypełnić swoje zobowiązania na wypadek kryzysu płynności, jako wsparcie przygotowania planu awaryjnego w zakresie płynności i decyzji zarządczych.

Proces zarządzania ryzykiem płynności jest uregulowany w polityce wewnętrznej, która jest przedmiotem akceptacji Zarządu Banku.

Grupa dysponuje również procedurami awaryjnymi dla sytuacji zwiększonego ryzyka płynności - Plan Awaryjny Płynności. Plan Awaryjny Płynności ustala koncepcje, priorytety, obowiązki i konkretne środki do podjęcia na wypadek kryzysu płynności. Awaryjny Plan Płynności jest testowany i aktualizowany co najmniej raz w roku. Zaktualizowany Plan został zaakceptowany przez radę Nadzorczą w grudniu 2021 roku.

Więcej informacji o zarządzaniu ryzykiem płynności znajduje się w rozdziale 8.5 Raportu finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 r.

Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym oparte jest o wdrożoną w Grupie strukturę procesową nakładającą się na tradycyjną strukturę organizacyjną. Bieżące zarządzanie poszczególnymi procesami, włączając w to zarządzanie profilem ryzyka operacyjnego procesu, powierzone jest Właścicielom Procesów, którzy raportują do wszystkich pozostałych jednostek uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem i są przez te jednostki wspierani.

W celu zarządzania ryzykiem nadużyć Grupa posiada w swojej strukturze specjalną jednostkę organizacyjną, której celem jest tworzenie, implementacja oraz monitorowanie realizacji polityki Banku w zakresie zarządzania tym ryzykiem we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Banku oraz zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. Wydział Zarządzania Nadużyciami stanowi centrum kompetencji dla procesu zapobiegania nadużyciom.

Ryzyko braku zgodności

Brak zgodności działalności Banku z obowiązującymi przepisami, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, z czym wiąże się ryzyko sankcji prawnych lub regulacyjnych, strat rzeczowych lub utraty reputacji. Jest jednym z obszarów zagrażających działalności bankowej. Monitorując spełnianie regulacji zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, Bank Millennium za szczególnie istotne uważa:

- przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- zapewnienie zgodności wewnętrznych aktów normatywnych Banku Millennium z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, a także z rekomendacjami i wytycznymi wydawanymi przez organy nadzorcze,
- przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów,
- przeciwdziałanie zjawisku korupcji,
- przestrzeganie zasad etycznych,
- monitorowanie transakcji osobistych i ochronę informacji poufnych związanych z Bankiem Millennium, instrumentami finansowymi wydanymi przez Bank, jak również informacji związanych ze sprzedażą/zakupem takich instrumentów,
- monitorowanie i zapewnienie zgodności w zakresie produktów i instrumentów finansowych objętych dyrektywą unijną MiFID II.

Bank Millennium podejmuje odpowiednie działania i stosuje właściwe środki w celu bieżącego i ciągłego śledzenia zmian zachodzących w przepisach powszechnie obowiązującego prawa oraz rekomendacjach i wytycznych wydawanych przez organy nadzorcze, zarówno krajowe jak i Unii Europejskiej. W celu zapewnienia zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, Departament Zapewnienia Zgodności podejmuje szereg działań takich jak:

- 1) informowanie o zmianach w przepisach prawa,
- 2) dokonywanie okresowego przeglądu wszystkich obowiązujących w Banku wewnętrznych aktów normatywnych pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami i standardami,
- 3) analizowanie nowych produktów i usług,
- 4) dokonywanie pomiaru ryzyka braku zgodności w procesach funkcjonujących w Banku,
- 5) wydawanie opinii,
- 6) uczestnictwo w kluczowych projektach wdrożeniowych oraz
- 7) szkolenie pracowników.

Działalność Banku generuje możliwość powstania konfliktu pomiędzy interesami Banku a interesami Klientów. Główną zasadą Banku jest podejmowanie wszelkich racjonalnych działań w celu identyfikacji oraz przeciwdziałania konfliktom interesów pomiędzy Bankiem a jej Klientami, a także pomiędzy poszczególnymi Klientami, jak również ustanowienie zasad zapewniających, że takie konflikty nie będą miały niekorzystnego wpływu na interesy Klientów.

Grupa Banku Millennium podejmuje także odpowiednie działania w celu zapewnienia zgodnego ze standardami i z prawem, postępowania dotyczącego transakcji osobistych. Działania te oraz środki mają, stosownie do okoliczności, ograniczać lub zapobiegać realizacji transakcji osobistych przez osoby zaangażowane (*ang. relevant persons*), w sytuacjach mogących spowodować konflikt interesów bądź wiązać się z dostępem do informacji poufnych lub z dostępem do danych o transakcjach Klientów.

Akcje Banku Millennium są dopuszczone do publicznego obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Status taki wymaga szczególnej uwagi i przestrzegania obowiązku utrzymywania najwyższych standardów w zakresie przejrzystości rynków finansowych. Polityką Banku Millennium jest utrzymywanie ścisłej kontroli w zakresie ochrony przepływu informacji poufnych (w tym zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 596/2014 z 16 kwietnia 2014 roku w sprawie nadużyć na rynku, MAR). W Banku obowiązuje zakaz wykorzystywania oraz ujawniania informacji poufnych w jakiegokolwiek formie. Nabywanie oraz zbywanie przez osoby pełniące obowiązki zarządcze, akcji Banku, instrumentów dłużnych Banku lub instrumentów pochodnych lub innych związanych z nimi instrumentów finansowych jest zakazane w okresach zamkniętych.

Stosowany przez Bank Millennium, program przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML/CTF) jest kompleksowym systemem identyfikacji obszarów zagrożenia, jakie niesie ze sobą pranie pieniędzy. Działania podjęte w ramach realizacji programu obejmują w szczególności:

- stosowanie wobec Klientów środków bezpieczeństwa finansowego uzależnionych od stopnia ryzyka oraz w oparciu o podstawową koncepcję programu, jaką jest zasada „*Poznaj swojego Klienta*” (KYC),
- rejestracje i raportowanie transakcji,
- typowanie transakcji podejrzanych,
- współpracę z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.

Bank Millennium na bieżąco dostosowuje raporty do analizy transakcji podejrzanych, uwzględniając funkcjonujące w danym okresie schematy (branże, kierunki przepływu środków finansowych, zachowania Klientów) w celu skutecznej identyfikacji i raportowania transakcji mogących mieć związek z procederem prania pieniędzy. Wprowadzone procedury wewnętrzne, rozwiązania organizacyjne oraz programy szkoleń dla pracowników, zapewniają sprawne funkcjonowanie programu.

Bank Millennium, mając na uwadze ochronę interesów Klientów lokujących środki w produkty lub instrumenty finansowe o różnym stopniu ryzyka, ściśle monitoruje zgodność tych produktów oraz procesu ich oferowania i obsługi z regulacjami wewnętrznymi oraz prawem i wytycznymi zewnętrznymi - zarówno krajowymi jak i unijnymi. Szczególnym programem monitorowania zgodności objęte są również kredyty konsumenckie oraz produkty ubezpieczeniowe (w tym ubezpieczeniowo - inwestycyjne) kierowane do konsumentów.

W Banku Millennium funkcjonują mechanizmy i regulacje wewnętrzne umożliwiające zgłaszanie w sposób anonimowy naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku Millennium przepisów wewnętrznych i standardów etycznych (*ang. whistleblowing*) do Prezesa Zarządu, a w przypadku zgłoszenia dotyczącego Członka Zarządu - do Rady Nadzorczej. Bank podda weryfikacji każde zgłoszenie, zapewniając jednocześnie zgłaszającemu ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminującym i niesprawiedliwym.

8.5. RYZYKO PRAWNE ZWIĄZANE KREDYTAMI HIPOTECZNYMI W WALUTACH OBCYCH

Sprawy sądowe i aktualny stan rezerw na ryzyko prawne

Na dzień 31 grudnia 2021 r. Bank miał 11 070 umowy kredytowe i dodatkowo 913 umowy kredytowe z byłego Euro Banku (94% umów kredytowych przed sądem pierwszej instancji oraz 6% umów kredytowych przed sądem drugiej instancji) będących przedmiotem prowadzonych obecnie indywidualnych sporów sądowych (z wyłączeniem roszczeń wniesionych przez bank przeciw klientom, tzw. spraw windykacyjnych), dotyczących klauzul indeksacyjnych w walutowych kredytach hipotecznych z całkowitą wartością roszczeń wniesionych przez powodów wynoszącą 1 512,4 mln zł oraz 121,3 mln CHF (portfel Banku Millennium: 1 391,9 mln zł i 119,0 mln CHF oraz portfel byłego Euro Banku: 120,4 mln zł i 2,3 mln CHF).

Roszczenia zgłaszane przez klientów w postępowaniach indywidualnych dotyczą przede wszystkim stwierdzenia nieważności umowy i zapłaty za zwrot rzekomo nienależytego świadczenia z uwagi na abuzywny charakter klauzul indeksacyjnych, lub też utrzymania umowy w PLN z oprocentowaniem indeksowanym do CHF Libor.

Bank jest poza tym stroną pozwu zbiorowego, którego przedmiotem jest ustalenie odpowiedzialności Banku z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia się w związku z zawartymi walutowymi kredytami hipotecznymi. Nie jest to spór o zapłatę. Orzeczenie w tym postępowaniu nie przyzna członkom grupy żadnych kwot. Liczba umów kredytowych objęta tym postępowaniem wynosi 3 281. Na obecnym etapie skład grupy został ustalony i potwierdzony przez sąd. Postępowanie weszło w fazę merytorycznego rozpatrywania. Decyzję o dopuszczeniu dowodów sąd podejmie na posiedzeniu niejawnym. Kolejna rozprawa zostanie wyznaczona z urzędu.

Natarczywa kampania reklamowa obserwowana w domenie publicznej wpływa na liczbę sporów sądowych. Do końca 2019 r. przeciwko Bankowi złożono 1 981 indywidualnych roszczeń (dodatkowo 236 przeciwko dawnemu Euro Bankowi), w 2020 r. liczba ta wzrosła o 3 007 (267) natomiast w 2021 r. wzrosła o 6 149 (417).

Z danych ZBP (Związek Banków Polskich) zebranych od wszystkich banków posiadających walutowe kredyty hipoteczne wynika, że znaczna większość sporów była prawomocnie korzystnie rozstrzygana dla banków do 2019 r. Jednakże, po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydanym 3 października 2019 r. (Sprawa C-260/18) proporcje zmieniły się na niekorzyść i w zdecydowanej większości przypadków banki przegrywały sprawy w sądach, w szczególności w sądach pierwszej instancji. Jeśli chodzi o sam Bank, do 31 grudnia 2021 r. ostatecznie rozstrzygnięto tylko 245 spraw (210 w roszczeniach klientów wobec Banku i 35 w roszczeniach wniesionych przez Bank wobec klientów tj. sprawy windykacyjne). 60% zakończonych indywidualnych spraw sądowych przeciwko Bankowi było rozstrzygnięte korzystnie dla Banku wliczając umorzenia i ugody ze skarzącymi. Niekorzystne orzeczenia (40%) dotyczyły zarówno unieważnienia umów kredytowych, jak

i konwersji na PLN+LIBOR. Bank wnosi skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego od niekorzystnych dla Banku prawomocnych wyroków. Z drugiej strony statystyki orzeczeń sądów pierwszej instancji były w ostatnich okresach znacznie bardziej niekorzystne i ich liczba również wzrosła. Co do zasady Bank składa apelacje od negatywnych orzeczeń sądu I instancji.

Wartość brutto umów i pożyczek w ramach indywidualnych spraw sądowych i pozwów grupowych wniesionych przeciwko Bankowi na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 4 382 mln zł. (w tym pozostająca do spłaty kwota kapitału umów kredytowych w ramach pozwu zbiorowego wyniosła 962 mln zł na dzień 31.12.2021 r.

Gdyby wszystkie umowy kredytowe Banku Millennium będące obecnie w postępowaniach sądowych indywidualnych i grupowych zostały uznane za nieważne bez odpowiedniego wynagrodzenia za wykorzystanie kapitału, koszt przed opodatkowaniem mógłby wynieść 4 020 mln zł. Końcowe straty mogą być niższe lub wyższe w zależności od ostatecznej linii orzecznictwa sądowego w tym zakresie.

W 2021 r. Bank utworzył 2 086,0 mln zł rezerw oraz 219,2 mln zł na portfel byłego Euro Banku. Ostateczny poziom rezerw dla portfela Banku Millennium na koniec grudnia 2021 r. ukształtował się na poziomie 3 078,9 mln zł, a dla portfela byłego Euro Banku 253,7 mln zł.

Opracowana przez Bank metodologia opiera się na następujących głównych parametrach:

(1) liczbie bieżących spraw (w tym pozwów zbiorowych) i potencjalnych przyszłych spraw sądowych, które pojawiają się w określonym (trzyletnim) horyzoncie czasowym,

(2) kwocie potencjalnej straty Banku w przypadku wydania konkretnego wyroku sądowego, uwzględniane są trzy negatywne scenariusze orzeczeń:

- nieważność umowy
- średni NBP
- PLN + LIBOR

(3) prawdopodobieństwie uzyskania określonego wyroku sądowego obliczanego na podstawie statystyk orzeczeń sektora bankowego w Polsce oraz uzyskanych opinii prawnych. Różnice w poziomie rezerw lub konkretnych strat będą zależały od prawomocnych orzeczeń sądu w każdej sprawie oraz od liczby spraw sądowych.

(4) w przypadku scenariusza unieważnienia umowy kredytowej, nowym elementem branym pod uwagę, mając na uwadze oceny prawne, jest wyliczenie straty Banku z uwzględnieniem przypisania minimalnego prawdopodobieństwa uzyskania wynagrodzenia za korzystanie z kapitału.

(5) nowym elementem rozpoznany w metodologii są polubowne ugody z klientami zawierane na drodze sądowej lub pozasądowej. Pomimo determinacji Banku w dalszym podejmowaniu wszelkich możliwych działań w celu ochrony swoich interesów na drodze sądowej, Bank był otwarty na swoich klientów w celu wypracowania polubownych, indywidualnych rozwiązań na wynegocjowanych warunkach, zapewniających korzystne warunki przewalutowania kredytów na złotówki i / lub wcześniejszą spłatę (częściową lub całkowitą). W wyniku tych negocjacji liczba aktywnych walutowych kredytów hipotecznych uległa znacznemu zmniejszeniu w 2021 roku. W związku z kontynuowanymi wysiłkami Banku podejmowanymi w celu dalszego podpisywania ugód, które wiążą się z dodatkowymi kosztami, dodano scenariusz dalszej materializacji negocjacji. Należy jednak zauważyć że:

- a. negocjacje prowadzone są indywidualnie i mogą być w każdej chwili przerwane przez Bank,
- b. z uwagi na poniesiony duży wysiłek negocjacyjny w 2021 r. maleje prawdopodobieństwo sukcesu w tych negocjacjach, a jednocześnie większość klientów miała już kontakt z Bankiem w sprawie ewentualnego negocjowania konwersji kredytów na złotówki, więc na chwilę obecną Bank przyjmuje konserwatywne podejście przy uwzględnianiu potencjalnego wpływu tego czynnika.

Ryzyko prawne portfela byłego Euro Banku jest w pełni pokryte Umową w przedmiocie Zwolnienia z Odpowiedzialności i Gwarancji Dotyczącą Portfela CHF, zawartą z Société Générale S.A.

Bank przeanalizował wrażliwość metodologii obliczania rezerw, w przypadku której zmiana parametrów wpłynęłaby na wartość szacowanej straty związanej z ryzykiem prawnym sporu:

Parametr	Scenariusz:	Wpływ na stratę w wyniku ryzyka prawnego związanego z portfelem kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych
Zmiana w liczbie sporów sądowych	Dodatkowo 1 p.p. aktywnych klientów składa pozew sądowy przeciwko Bankowi.	56 mln zł
Zmiana prawdopodobieństwa wygrania sprawy	Prawdopodobieństwo, że Bank wygra sprawę, jest niższe o 1 p.p.	40 mln zł
Zmiana szacowanych strat dla każdego wariantu wyroku	Wzrost strat dla każdego wariantu wyroku o 1 p.p	32,5 mln zł

Bank jest otwarty na indywidualne negocjowanie korzystnych warunków przedterminowej spłaty lub przewalutowania kredytów na PLN. W wyniku tych negocjacji liczba aktywnych walutowych kredytów hipotecznych zmniejszyła się w 2021 r. o 8 449 (w tym 69 potwierdzonych przez sąd) w porównaniu do ponad 57 800 aktywnych umów kredytowych na koniec 2020 r. Koszty poniesione w związku z tymi negocjacjami wyniosły od początku roku 364,3 mln zł i są prezentowane głównie w pozycji „Wynik z pozycji wymiany” w Rachunku zysków i strat.

Należy również nadmienić, że na 31.12.2021 Bank musiał utrzymywać dodatkowe fundusze własne na pokrycie dodatkowych wymogów kapitałowych w związku z ryzykiem portfela walutowych kredytów hipotecznych (bufor walutowy Filaru II) w wysokości 2,82 p.p. (2,79 p.p. na poziomie Grupy), z których część została alokowana na ryzyko operacyjne/prawne.

Zdarzenia, które mogą mieć wpływ na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych i związane z nim rezerwy

Można racjonalnie założyć, że kwestie prawne odnoszące się do walutowych kredytów hipotecznych będą dalej badane przez sądy krajowe w ramach rozpatrywanych sporów, co mogłoby doprowadzić do pojawienia się dalszych interpretacji, które byłyby istotne dla oceny ryzyka związanych z przedmiotowymi postępowaniami. Okoliczność ta wskazuje na potrzebę stałej analizy tych spraw. Kolejne wnioski o wyjaśnienie i orzeczenie skierowane do TSUE i polskiego Sądu Najwyższego zostały już złożone i mogą być dalej składane, co może mieć wpływ na wynik spraw sądowych.

29 stycznia 2021 r. opublikowano zbiór pytań, z którymi Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego zwróciła się do Izby Cywilnej SN w pełnym składzie, co może mieć istotne konsekwencje w zakresie wyjaśnienia istotnych aspektów orzeczeń sądowych i ich konsekwencji. Izbę Cywilną Sądu Najwyższego poproszono o odpowiedź na pytania na temat kluczowych spraw dotyczących umów walutowych kredytów hipotecznych: (i) czy jest dopuszczalne zastąpienie - przepisami prawnymi lub normą zwyczajową - abuzywnych przepisów umowy odnoszących się do ustalania kursu walutowego; ponadto (ii) czy w przypadku niemożności ustalenia kursu walutowego waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego/denominowanego - jest dopuszczalne, by umowa była ważna w pozostałym zakresie; jak również (iii) czy w przypadku nieważności kredytu CHF, stosowałaby się teoria salda (powstaje pojedyncze roszczenie które odpowiada różnicy roszczenia banku i roszczenia klienta) lub teoria dwóch kondycji (odrębnie roszczenie banku i roszczenie klienta, które powinny zostać rozstrzygnięte odrębnie). Sąd Najwyższy poproszono również o odpowiedź na pytanie, (iv) od którego momentu

rozpoczyna bieg okres przedawnienia w przypadku roszczenia banku o spłatę kwot wypłaconych jako kredyt i (v) czy banki oraz konsumenci mogą otrzymać wynagrodzenie za wykorzystanie swoich środków pieniężnych przez drugą stronę.

11 maja Izba Cywilna Sądu Najwyższego zwróciła się o opinie na temat kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich to pięciu instytucji, w tym do Narodowego Banku Polskiego (NBP), Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF), Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka oraz Rzecznika Finansowego.

Stanowiska: Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Finansowego są generalnie korzystne dla konsumentów, natomiast NBP i UKNF prezentują stanowisko bardziej wyważone, zawierające sprawiedliwe zasady traktowania kredytobiorców posiadających kredyty hipoteczne w walutach obcych w porównaniu do sytuacji kredytobiorców złotych, a także wyważone aspekty ekonomiczne dotyczące rozwiązania problemu, które mogłyby zostać rozważone przez Sąd Najwyższy.

W toku kolejnego posiedzenia w dniu 2 września 2021 r., Sąd Najwyższy nie ustosunkował się do odpowiedzi na zadane pytania i nie jest znany nowy termin posiedzenia. Bank w stosownym czasie oceni wpływ orzeczeń Sądu Najwyższego na poziom rezerw na ryzyko prawne.

Z zakresem rozliczeń pomiędzy Bankiem a kredytobiorcą po upadku umowy kredytowej związane jest również zagadnienie prawne skierowane do siedmioosobowego składu Sądu Najwyższego (sygn. III CZP 54/21). Termin rozpoznania sprawy nie został jeszcze wyznaczony.

Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia przedstawione także zostało zagadnienie czy umowa kredytu ma charakter umowy wzajemnej w świetle regulacji dotyczących prawa zatrzymania.

W sierpniu 2021 do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ('TSUE') skierowane zostało pytanie prejudycjalne (C-520/21) czy w przypadku uznania, że umowa kredytu zawarta przez bank i konsumenta jest od początku nieważna z powodu zawarcia w niej nieuczciwych warunków umownych, strony oprócz zwrotu pieniędzy zapłaconych w wykonaniu tej umowy (bank - kapitału kredytu, konsument - rat, opłat, prowizji i składek ubezpieczeniowych) oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty, mogą domagać się także jakichkolwiek innych świadczeń, w tym należności

w szczególności wynagrodzenia, odszkodowania, zwrotu kosztów lub waloryzacji świadczenia.

Niezależnie od powyższego istnieje szereg dalszych pytań kierowanych przez polskie sądy do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, które mogą mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sporów sądowych w Polsce.

Pytania te odnoszą się w szczególności do:

- możliwości zastąpienia abuzywnej klauzuli umownej przepisem dyspozytywnym;
- terminu przedawnienia roszczeń konsumenta o zwrot świadczeń spełnionych w wykonaniu umowy, która została uznana za nieważną;
- możliwości stwierdzenia przez sąd abuzywności jedynie części warunku umownego.

W dniu 8 grudnia 2020 roku p. Jacek Jastrzębski, przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), zaproponował wprowadzenie rozwiązania „sektorowego” w kwestii ryzyka związanego z walutowymi kredytami hipotecznymi dla całego sektora. Rozwiązanie polegałoby na oferowaniu przez banki swoim klientom możliwości dobrowolnego przystępowania do układów, na podstawie których klient zawierałby z bankiem ugodę, tak jakby jego kredyt od samego początku był kredytem złotowym oprocentowanym za pomocą odpowiedniej stopy WIBOR powiększonej o marżę historycznie stosowaną do takiego kredytu.

Po tym publicznym ogłoszeniu propozycja stała się przedmiotem konsultacji pomiędzy bankami; konsultacje były prowadzone pod auspicjami KNF i Związku Banków Polskich. Ogólnie rzecz biorąc, banki oceniały warunki, w których takie rozwiązanie można by wdrożyć, oraz jego dalsze skutki.

Zgodnie z informacjami przekazanymi w poprzednich sprawozdaniach finansowych, zdaniem Zarządu Banku ważnymi aspektami, które należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o potencjalnym wdrożeniu takiego programu, są: a) korzystna opinia lub przynajmniej brak sprzeciwu ze strony istotnych instytucji publicznych; b) wsparcie jego realizacji przez Narodowy Bank Polski; c) poziom pewności prawnej umów dotyczących ugody, które byłyby podpisane z kredytobiorcami; d) poziom wpływu finansowego przed i po opodatkowaniu; e) konsekwencje kapitałowe, w tym korekty regulacyjne poziomu wymogów kapitałowych związanych z walutowymi kredytami hipotecznymi.

W oparciu o aktualnie dostępne informacje, niektóre z wyżej wymienionych aspektów prawdopodobnie nie zostaną w pełni wyjaśnione i/lub osiągnięte.

Na czas publikacji niniejszego raportu ani Zarząd ani inny organ stanowiący Banku nie podjął jakiegokolwiek decyzji dotyczącej wdrożenia niniejszego programu. Jeżeli/kiedy będzie gotowa rekomendacja dotycząca programu, Zarząd przedłoży ją Radzie Nadzorczej oraz Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy biorąc pod uwagę istotność takiej decyzji oraz jej implikacji.

Bank Millennium przeprowadził wśród swoich klientów, we współpracy z zewnętrzną renomowaną firmą, ankietę dotyczącą chęci przyjęcia rozliczenia w warunkach rozwiązania sektorowego zaproponowanego przez Przewodniczącego KNF. 49% zapytanych klientów było wstępnie zainteresowanych skorzystaniem z oferty, 25% nie potrafiło jednoznacznie wyrazić swojej opinii, a 26% nie skorzystałoby z takiej oferty.

Zgodnie z aktualnymi obliczeniami wdrożenie rozwiązania, w którym kredyty byłyby dobrowolnie przewalutowane na złote, tak jak gdyby od początku były kredytami złotowymi oprocentowanymi na podstawie odpowiedniej stopy WIBOR powiększonej o marżę historycznie stosowaną do takich kredytów, mogłoby prowadzić do strat wynikających z przewalutowania takich kredytów (gdyby przewalutowaniem był objęty cały obecny portfel) z wpływem brutto (przed opodatkowaniem) między 4 390 mln zł a 4 848 mln zł (dane niezaudytowane). Skutki mogą ulec znacznej zmianie w przypadku zmian kursu walutowego i różnych założeń. Wpływ na kapitał można by częściowo zamortyzować i złagodzić poprzez połączenie istniejącej nadwyżki kapitału ponad obecne wymogi minimalne, redukcję aktywów ważonych ryzykiem oraz zmniejszenie lub wyeliminowanie bufora Filaru 2.

Z uwagi na złożoność spraw sądowych i niepewność co do ich wyniku, jak również potencjalne wdrożenie rozwiązania Przewodniczącego KNF lub potencjalne orzeczenia Sądu Najwyższego, trudno jest wiarygodnie oszacować potencjalny wpływ tak różnych rezultatów i ich interakcji na dzień publikacji sprawozdań finansowych.

Więcej informacji o ryzyku prawnym w odniesieniu do walutowych kredytów hipotecznych znajduje się w rozdziale 13 Raportu finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 r.

8.6. KOLEJNE CZYNNIKI RYZYKA

Kolejne czynniki ryzyka:

- Ryzyko związane ze zwrotami prowizji w pożyczkach gotówkowych w przypadku ich wcześniejszej spłaty. W dniu 11 września 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł w sprawie Lexitor przeciwko SKOK Stefczyka, Santander Consumer Bank i mBank (sprawa C 383/18), w której stwierdził, że konsument ma prawo żądać zmniejszenia całkowitej kwoty kosztów pożyczki na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu. Biorąc pod uwagę ten werdykt, w roku 2019 Grupa Banku Millennium utworzyła rezerwę w wysokości 66,4 mln zł (w ciężar dochodów odsetkowych netto i pozostałych kosztów operacyjnych), na potencjalne zwroty dla klientów. W roku 2020 rezerwa ta została zwiększona o kwotę 142 mln zł. Rezerwa nie zwiększyła się w roku 2021. Rezerwa została oszacowana na podstawie maksymalnej kwoty potencjalnych zwrotów i prawdopodobieństwa dokonania płatności.

- Ryzyko zwiększenia kosztów finansowania Grupy z powodu konieczności emisji instrumentów spełniających wymagania MREL. 18 listopada, 2021 r. Bank otrzymał pismo od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego dotyczące spełniania wymogów MREL (minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych oraz zobowiązań podlegających umorzeniu i konwersji) na 31 grudnia 2023 wraz z poziomami śródkresowymi. Bank nie w pełni spełnia wymogi ustanowione na koniec roku 2021 z powodu straty netto poniesionej w roku 2021 (wyższe niż początkowo planowane rezerwy na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych) oraz z uwagi na fakt iż przygotowywana emisja obligacji nieuprzywilejowanych senioralnych (*ang. senior non-preferred bonds*) na rynku polskim wstępnie planowana na 4kw21 nie doszła do skutku z powodu luki w polskiej ustawie o obligacjach. W związku z powyższym, Bank podjął decyzję o alternatywnym przygotowaniu oraz uruchomieniu nowego programu emisji Euroobligacji (*ang. EMTN programme*) który pozwoli na międzynarodową emisję obligacji nieuprzywilejowanych senioralnych która ma mieć miejsce w pierwszej połowie 2022 r. W dniu 28 stycznia, 2022 r. Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła Program Emisji Euroobligacji o łącznej wartości nominalnej nie wyższej niż 3 mld EUR.
- W 2020 r. bufor ryzyka systemowego został czasowo obniżony do 0% z 3% co również zmniejszyło poziom wymogów MREL. W przypadku wzrostu wysokości bufora ryzyka systemowego w przyszłości, miałyby to wpływ na poziom wymogów MREL oraz wynikające z nich konieczne wartości emisji.
- Ryzyko zmniejszenia się sieci placówek franczyzowych. Sieć placówek franczyzowych skokowo powiększyła sieć dystrybucji Banku w roku 2019 wraz z przejęciem Euro Banku i jej wielkość pozostawała od tego czasu praktycznie niezmienną.
- Ryzyko informatyczne (*ang. cyber-risk*) jest jednym z najwyżej sklasyfikowanych zagrożeń, przed którym stoją banki na całym świecie, i polski rynek bankowy nie jest żadnym wyjątkiem. Szybki rozwój nowych technologii, cyfryzacja gospodarki i coraz bardziej wyrafinowane cyberataki czynią ryzyko informatyczne prawdopodobnie stale obecnym czynnikiem ryzyka, na ograniczenie którego banki będą musiały w przyszłości przeznaczać coraz większe zasoby.
- Otoczenie regulacyjne pozostaje dużym wyzwaniem dla sektora bankowego. Nie można wykluczyć dalszego zaostrzania istniejących zasad, oraz wprowadzania nowych, przez nadzór europejski lub krajowy.
- Konkurencja w sektorze usług finansowych staje się coraz bardziej intensywna. Chociaż historycznie rzecz biorąc banki musiały walczyć głównie z zagrożeniami ze strony swoich „rówieśników”, rozluźnienie dostępu do danych klienta wynikające z wprowadzonej dyrektywy PSD2 przyspiesza proces potencjalnego wchodzenia na rynek firm typu *bigtech* i *fintech*. Co więcej, jest prawdopodobne, że przebiegająca obecnie konsolidacja krajowego rynku bankowego doprowadzi do wzrostu presji konkurencyjnych w dalszej perspektywie. W wyniku tego duże podmioty prawdopodobnie skorzystają na korzyściach płynących z dużej skali i odbędzie się to kosztem małych banków. Innym czynnikiem ryzyka, który warto podkreślić, jest coraz większy w sektorze udział banków będących własnością państwa lub kontrolowanych przez państwo.

Powyżej przedstawione zostały kolejne czynniki ryzyka, które jednakże nie stanowią wyczerpującej listy potencjalnych ryzyk na które Bank oraz Grupa BM są lub mogą być wyeksponowane.

9. ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI

9.1. POLITYKA PERSONALNA

Grupa Banku Millennium realizuje politykę personalną określającą ogólne zasady związane z rekrutacją, oceną, rozwojem i retencją pracowników. Na podstawie tej Polityki oraz założeń biznesowych, Bank stworzył strategię Zarządzania Zasobami Ludzkimi. Strategia reguluje wszystkie obszary zarządzania zasobami ludzkimi, w tym zatrudnienia oraz wynagradzania.

Polityka personalna i bazująca na niej strategia zarządzania zasobami ludzkimi wspiera potrzeby biznesowe Grupy Banku Millennium, tworzy przyjazne, sprzyjające rozwojowi i bezpieczne miejsce pracy.

Przyjazne miejsce pracy

Bank Millennium tworzy dobre środowisko pracy dla pracowników niezależnie od płci, wieku, rasy, religii, narodowości, pochodzenia etnicznego, niepełnosprawności, przekonań politycznych, przynależności związkowej oraz orientacji seksualnej, którzy znajdują tu warunki do rozwoju zawodowego w atmosferze współpracy oraz wzajemnego szacunku.

Bank Millennium zajął drugie miejsce w rankingu Poland's Best Employers 2021 magazynu Forbes i firmy Statista w kategorii Banki i usługi finansowe. Wśród kryteriów branych pod uwagę były między innymi: rozwój i perspektywy, relacje między pracownikami i zarządzanie oraz zrównoważony rozwój.

Po raz ósmy z rzędu Bank przeszedł proces certyfikacji i utrzymał tytuł Solidny Pracodawca 2022. Wyróżnienie godłem świadczy o klarowności i rzetelności firmy oraz spełnianiu najwyższych standardów w obszarze Human Resources.

Bank Millennium znalazł się w rankingu „Europejskich liderów różnorodności 2022”. W zestawieniu opublikowanym przez Financial Times spośród 15 000 firm wyłoniono 850 pracodawców, którzy wspierają i promują różnorodność w swoich organizacjach. Ranking sporządzono na podstawie opinii 100 tysięcy pracowników oraz ekspertów zajmujących się zasobami ludzkimi i rekrutacją. Partnerem merytorycznym projektu jest firma badawcza Statista.

Bezpieczne środowisko pracy

W 2021 r. w Banku działał, powołany już w momencie rozpoczęcia pandemii, specjalny komitet, którego zadaniem było monitorowanie bezpieczeństwa pracowników pod kątem epidemiologicznym, monitorowanie sytuacji pandemicznej w kraju i rozporządzeń właściwych władz, podejmowanie decyzji w zakresie procedur zapewniających bezpieczeństwo epidemiologiczne w Banku i ocena wpływu pandemii na funkcjonowanie obszarów biznesowych.

Systematycznie prowadzona była akcja komunikacyjna mająca na celu zapobieganie zakażeniom, informowania o sposobie postępowania w przypadku infekcji. Pracownicy regularnie otrzymywali informacje o obowiązujących procedurach bezpieczeństwa, dostępnych środkach ochrony i sposobach postępowania w przypadku infekcji. Utrzymywany był obowiązek zachowania dystansu i korzystania z masek a podróże służbowe były ograniczone do niezbędnych. Zmieniona została także organizacja pracy. Bank umożliwił pracownikom pracę zdalną.

W 2021 roku działał także, utworzony w kwietniu 2020 roku decyzją Zarządu Banku, fundusz wsparcia kosztów leczenia COVID-19 pracowników i ich najbliższych. Wysokość tego funduszu wynosi 1 milion złotych.

Rozwój kompetencji

Pomimo ograniczeń wynikających z pandemii Bank zapewniał dla pracowników bardzo duży zakres szkoleń, z których duża część odbywała się w systemie zdalnym w 2021 oraz Bank jeszcze bardziej rozwinął już i tak bardzo obszerny portfel szkoleń e-learningowych.

Bank kontynuował realizację rozbudowanych programów szkoleniowych dla linii biznesowych, w szczególności dla bankowości detalicznej, które umożliwiają zarówno *on-boarding* nowych pracowników, jak i zapewniają ich rozwój w trakcie pracy w organizacji. Oferowane są także szkolenia specjalistyczne dla obszarów technologicznych.

Istotnym elementem były także szkolenia kadry kierowniczej. W 2021 położono szczególny nacisk na szkolenie kierowników w obszarze bankowości detalicznej.

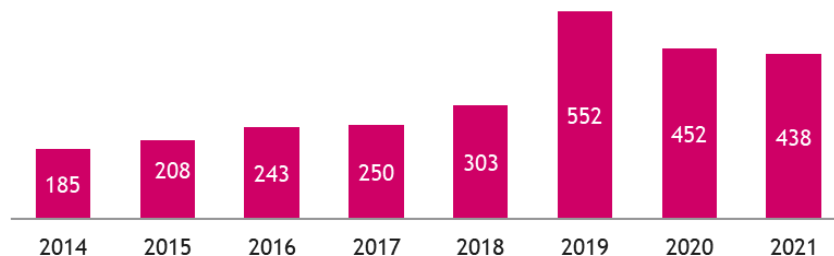
Bank prowadził, ciesząc się dużym uznaniem pracowników, program wykładów w ramach Millennium Campus. Wykładowcami w tym programie byli uznani eksperci ze świata nauki oraz biznesu. W ramach programu poruszane były tematy związane z rozwojem nowych technologii, sztucznej inteligencji a także zagadnienia psychologii i biznesu.

Grupa Banku Millennium zauważa i nagradza postawy pracowników prowadzące do wzrostu jakości pracy, a także optymalizacji procesów, efektywności i podejmowania wyzwań zawodowych. W 2021 roku kontynuowany był program nagród pracowniczych „Impakt”, w ramach którego pracownicy Grupy sami zgłaszają kandydatów do wyróżnienia.

Wsparcie rozwoju technologii cyfrowych

Bank Millennium jest jednym z najnowocześniejszych banków na rynku i od lat bazuje w swoim rozwoju na technologiach informatycznych. Są one podstawą postępującej digitalizacji klientów poprzez rozwój zdalnych systemów obsługi klienta - bankowości elektronicznej i mobilnej. Bank utrzymuje i rozwija duże zespoły specjalistów IT z różnych dziedzin.

Rozwój kadr obszaru IT* w ostatnich latach (liczba pracowników)

(*) w tym Bezpieczeństwo IT, Informatyka, Komunikacja i Rozwój Aplikacji; wzrost liczby pracowników w 2019 był spowodowany połączeniem zespołów w wyniku fuzji z Euro Bankiem SA

Polityka różnorodności

Zgodnie z Polityką różnorodności, wprowadzoną w Grupie Banku Millennium w 2017 roku, a znowelizowaną w 2021 Grupa działa z poszanowaniem godności ludzkiej i przestrzega prawa do równego traktowania bez względu na wiek, płeć, pochodzenie etniczne i narodowe, religię, wyznanie, status rodzinny, orientację seksualną, stan zdrowia, przekonania, przynależność związkową oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne.

Grupa Banku Millennium uwzględnia zasadę poszanowania różnorodności w Regulaminie Pracy, Kodeksie Etycznym oraz w innych istotnych regulacjach z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi i realizuje ją w obszarach: rekrutacji i zatrudnienia, dostępu do wynagrodzeń i stanowisk, wsparcia pracowników rodziców, równego dostępu do benefitów, wsparcia osób w trudnej sytuacji życiowej, rozwoju przywództwa opartego o wartości oraz swobody wypowiedzi i otwartej komunikacji.

W Grupie Banku Millennium rozwija się wiedzę i buduje świadomość pracowników w zakresie związanym z etyką i zagadnieniami poszanowania różnorodności. Wszyscy pracownicy przechodzą obowiązkowe szkolenie z zagadnień etycznych. Dodatkowo cała kadra menedżerska obligatoryjnie przechodzi szkolenie w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w zatrudnieniu. Grupa Banku Millennium wdrożyła procedurę anty-mobbingową i antydyskryminacyjną. Istnieje system zgłaszania nadużyć, który jest niezależny od hierarchii służbowej.

W Banku Millennium kobiety stanowią większość zatrudnionych - około 67%. Ich udział w szeroko rozumianej kadrze zarządzającej Banku (począwszy od stanowiska managera placówki) wynosił około 55%. Mimo, że w ciągu ostatnich lat udział kobiet wśród pracowników wyższej kadry zarządzającej rośnie, są one nadal niedoreprezentowane i stanowią jedynie 29% tej grupy.

Strategia Banku, w tym np. budowanie komórek obsługi cudzoziemców pracujących w Polsce, służy również zwiększeniu różnorodności pracowników pod względem narodowości: w 2021 zatrudnionych było 41 cudzoziemców.

Struktura wiekowa pracowników jest stosunkowo zrównoważona, zatrudniane są osoby zarówno wchodzące na rynek pracy jak i osoby na końcu swojej kariery zawodowej. Największą grupę pracowników stanowią osoby pomiędzy 30 a 50 rokiem życia - prawie 67%. Młode osoby do 30 roku życia - 22%.

W związku z długookresową strategią rozwoju Bank w swojej polityce zarządzania zasobami ludzkimi będzie dążył do dalszego uwzględniania różnorodności w zakresie kompetencji i doświadczenia zawodowego pracowników. Przewidywany jest wzrost zatrudnienia pracowników w obszarze nowych technologii, komunikacji i nowych strategii marketingowych posiadających różnorodne doświadczenia zawodowe.

9.2. ZATRUDNIENIE I KOSZTY OSOBOWE

Efektywność zarządzania zasobami ludzkimi jest ważnym elementem strategii Grupy Banku Millennium. Grupa monitoruje zarówno poszczególne pozycje kosztów personalnych, jak i poziom etatów, od kilku lat prowadząc politykę stabilnego poziomu zatrudnienia. Na bieżąco monitorowana i raportowana jest fluktuacja pracowników. Poziom zatrudnienia i efektywność wykorzystania zasobów są weryfikowane z udziałem odpowiednich benchmarków rynkowych.

Zatrudnienie w Grupie <i>(w pełnych etatach)</i>	31.12.2021	31.12.2020	Zmiana (r/r)
Liczba pracowników Banku	6 598	7 164	-566
- w tym stanowisk kluczowych	156	159	-3
Spółki zależne	345	329	16
Razem Grupa Banku	6 942	7 493	-550

Zatrudnienie w Grupie Banku Millennium na koniec 2021 roku osiągnęło wielkość 6 942 etaty, co oznacza spadek w porównaniu do końca 2020 roku o 550 etaty (tj. o 7,3%). Największym pracodawcą w Grupie jest Bank Millennium, zatrudniający na koniec 2021 roku 6 598 etatów. Spółki zależne Grupy Banku Millennium zatrudniały na koniec roku łącznie 345 etaty, w tym największe znaczenie miały spółki: Millennium Leasing, Millennium Dom Maklerski, Millennium TFI oraz, nowa, Millennium Bank Hipoteczny.

Zatrudnienie w Banku <i>(w pełnych etatach)</i>	31.12.2021	31.12.2020	Zmiana (r/r)
Placówki i sprzedaż bezpośrednia	4 213	4 572	-359
Centrala	2 385	2 592	-207
Razem Bank Millennium	6 598	7 164	-566

Struktura zatrudnienia Banku Millennium wykazuje zdecydowaną przewagę osób zatrudnionych bezpośrednio przy sprzedaży produktów i usług bankowych, w tym przede wszystkim w sieci placówek Banku rozrzuconych na terenie całego kraju.

Bank zmniejszył zatrudnienie we wszystkich obszarach w wyniku kontynuacji optymalizacji zatrudnienia po fuzji z Euro Bankiem.

Zatrudnienie w Banku <i>(w pełnych etatach)</i>	31.12.2021	31.12.2020	Zmiana (r/r)
Bankowość bezpośrednia	704	738	-34
Technologie cyfrowe	645	652	-7
Bankowość detaliczna i przedsiębiorstw	3 509	3 834	-325
Jednostki wsparcia	1 740	1 940	-199
Razem Bank Millennium	6 598	7 164	-566

Polityka wynagrodzeń Grupy Banku Millennium ma na celu zapewnienie adekwatności wynagrodzenia pracowników do aktualnie wykonywanych zadań, kompetencji i zakresu odpowiedzialności. W szczególności dużą wagę przywiązuje się do właściwego kształtowania wynagrodzenia zasadniczego. Poziomy wynagrodzeń są weryfikowane z uwzględnieniem okresowej oceny wyników pracy oraz ewentualnej ewolucji poziomu umiejętności zaangażowanych w realizację zadań organizacji. Analizowane są również informacje płacowe przedstawiane w badaniach wynagrodzeń na rynku finansowym.

Łączny poziom kosztów osobowych w Grupie Banku Millennium w 2021 oraz poprzednim roku kształtował się następująco:

Koszty osobowe <i>(w mln zł)</i>	2021	2020	Zmiana (r/r)
Bank Millennium	768,8	813,8	-5,5%
Spółki zależne	47,4	42,5	11,4%
Razem Grupa Banku Millennium	816,2	856,3	-4,7%

9.3. POLITYKA WYNAGRODZEŃ

W Grupie Banku Millennium funkcjonuje „Polityka wynagrodzeń pracowników w Grupie Banku Millennium SA”, która formułuje założenia stosowane przy kształtowaniu składników wynagrodzeń stałych i zmiennych dla wszystkich pracowników Grupy.

Zgodnie z polityką główne źródło dochodów pracowników stanowi wynagrodzenie zasadnicze, wynikające z umowy o pracę. Wynagrodzenie zmienne jest dodatkowym, motywacyjnym elementem wynagrodzenia łącznego i nie może przekroczyć 100% wynagrodzenia zasadniczego. Wynagrodzenie zasadnicze pracownika jest kształtowane w odniesieniu do zadań realizowanych w danej jednostce organizacyjnej, zakresu odpowiedzialności, kwalifikacji, wpływu na profil ryzyka spółki oraz na podstawie analizy informacji płacowych, przedstawianych w badaniach wynagrodzeń na rynku finansowym.

W Banku odbywają się cykliczne przeglądy wynagrodzeń i stanowisk. Na podstawie oceny kondycji finansowej Grupy oraz otoczenia biznesowego, Zarząd Banku może podjąć decyzję o przyznaniu puli środków z przeznaczeniem na zmianę wynagrodzeń zasadniczych pracowników. Poziomy wynagrodzeń są weryfikowane z uwzględnieniem okresowej oceny wyników pracy, umiejętności oraz są porównywane z rynkowymi informacjami płacowymi.

Wynagrodzenie zmienne jest kształtowane w ramach zróżnicowanych systemów premiowych, których celem jest motywowanie pracowników do realizacji celów biznesowych i organizacyjnych. Systemy premiowe i kryteria oceny okresowej w Grupie Banku Millennium są dostosowane do specyfiki

działania pracowników w poszczególnych obszarach Grupy. Wysokość budżetów premiowych przyznawanych na wypłaty premii jest ustalana po analizie wskaźników kapitału i płynności oraz w zależności od stopnia realizacji wyników operacyjnych Banku Millennium. W przypadku pracowników linii biznesowych powiązane są również z realizacją celów poszczególnych linii. Przyjęte jest założenie, że premie indywidualne, nie mogą przekroczyć 100% łącznego rocznego wynagrodzenia zasadniczego. Premie indywidualne są przyznawane w ramach puli wynagrodzeń zmiennych na podstawie oceny jakości pracy oraz stopnia zaangażowania w realizację postawionych pracownikom celów.

Grupa Banku Millennium przywiązuje wagę do właściwego kształtowania wynagrodzeń pracowników na stanowiskach kierowniczych, które są klasyfikowane jako *Risk Takers*. Zasady przyznawania wynagrodzenia zmiennego dla Członków Zarządu Banku Millennium i pozostałych *Risk Takers* są ujęte w „Polityce wynagrodzeń pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Grupie Banku Millennium SA”. Polityka podlegała corocznemu przeglądowi.

Pula premiowa dla *Risk Takers* jest ustalona po uprzedniej analizie sytuacji Banku w zakresie:

- osiągniętych wyników biznesowych;
- płynności: wskaźnika kredyty/depozyty, poziomu wartości aktywów płynnych;
- wskaźników adekwatności kapitałowej w odniesieniu do poziomu referencyjnego KNF.

Ocena wyników obejmuje kryteria finansowe i niefinansowe, odbywa się za okres co najmniej trzech lat.

Zasady obowiązujące w odniesieniu do wypłat wynagrodzenia zmiennego wypłaconego w 2021 za 2020 rok:

***Risk Takers* - Członkowie Zarządu Banku Millennium (*Risk Takers I*)**

Przyznanie i wypłata 50% wartości zmiennych składników wynagrodzeń następuje po zakończeniu okresu rozliczeniowego i po ogłoszeniu wyników finansowych. Wypłata 50% wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu na 5 lat, płatnego w równych rocznych ratach. Członkowie Zarządu otrzymają każdą przyznaną część premii - wypłaconą w roku następującym po okresie rozliczeniowym i odroczoną - w połowie w gotówce a w połowie i w akcjach własnych. Część premii wypłacana w akcjach własnych podlega retencji na 12 miesięcy.

Pozostali *Risk Takers* nie będący Członkami Zarządu (*Risk Takers II*)

Przyznanie i wypłata 60% wartości zmiennych składników wynagrodzenia za poprzedni rok następuje po zakończeniu okresu rozliczeniowego. Wypłata pozostałych 40% wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu na 3 lata, płatnego w równych rocznych ratach. Minimum 50% wynagrodzenia zmiennego jest wypłacana w akcjach własnych. Część premii wypłacana w akcjach własnych podlega retencji na 12 miesięcy.

Komitety Personalny Zarządu Banku ma możliwość podjąć decyzję o nieodraczaniu wynagrodzenia zmiennego w wysokości poniżej określonej wartości. Gdy wysokość bonusu ustalona dla *Risk Taker'a II* za dany rok kalendarzowy nie przekracza równowartości 50 tys. EUR i 1/3 łącznego wynagrodzenia rocznego, bonus może zostać wypłacony w całości w postaci pieniężnej, w formie nieodroczonej, na podstawie decyzji podjętej przez Komitet Personalny Zarządu Banku.

Informacja o nabyciu akcji własnych w roku obrotowym 2021

Uzasadnienie nabycia akcji własnych

W roku obrotowym 2021 Bank Millennium S.A., w ramach realizacji programu motywacyjnego, którego zasady zostały określone w uchwale Nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie ustanowienia programu motywacyjnego i ustalenia zasad jego przeprowadzenia, upoważnienia Zarządu Spółki do nabywania akcji własnych w celu realizacji programu motywacyjnego oraz utworzenia kapitału rezerwowego przeznaczonego na nabycie tych akcji (zmienionej uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia nr 2/2020 z 3 lipca 2020 r.), jak również kierując się zapisami

Polityki Wynagrodzeń Pracowników Mających Istotny Wpływ na Profil Ryzyka w Grupie Banku Millennium S.A. oraz Regulaminem Programu Motywacyjnego, nabył akcje własne Banku Millennium S.A. wyłącznie w celu realizacji programu motywacyjnego dla pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.

Dane zagregowane dotyczące transakcji nabycia akcji własnych w 2021 roku

Okres	Łączna liczba nabytych akcji	Łączna wartość nominalna akcji w zł	Udział akcji w kapitale zakładowym	Udział głosów z akcji w ogólnej liczbie głosów	Łączna wartość transakcji w zł	Średnia ważona cena w zł
13-14.05.2021	565 446	565 446	0,05%	0,05%	2 539 305,16	4,491
21-22.06.2021	160 335	160 335	0,01%	0,01%	793 878,11	4,951
2021	725 781	725 781	0,06%	0,06%	3 333 183,27	4,593

Wszystkie nabyte w ten sposób akcje, zostały przekazane pracownikom nieodpłatnie w trakcie 2021 roku.

Wynagrodzenia Zarządu

Ustalanie warunków kontraktów i wynagrodzeń dla Członków Zarządu należy do kompetencji Rady Nadzorczej po uwzględnieniu rekomendacji Komitetu Personalnego przy Radzie Nadzorczej odpowiadającego za nadzór nad polityką wynagrodzeń. Ramy wynagradzania Członków Zarządu i Rady Nadzorczej określa przyjęta przez WZA „Polityka wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Millennium SA.”

Polityka jest jednym z narzędzi realizacji strategii biznesowej, długoterminowych interesów oraz stabilności Banku, wspierając prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem oraz ograniczanie konfliktu interesów, w szczególności poprzez:

- kształtowanie adekwatnego poziomu poszczególnych składników wynagrodzenia, w stosunku do pełnionej funkcji oraz skali działalności Banku, z uwzględnieniem transparentności zasad ich kreowania,
- uzależnienie części wynagrodzenia Członków Zarządu od wyników finansowych i biznesowych Banku,
- przyjęcie takiej struktury składników wynagrodzenia stałego i zmiennego Członków Zarządu, aby motywacja skierowana na uzyskanie wynagrodzenia zmiennego nie stanowiła czynnika sprzyjającego podejmowaniu nadmiernego ryzyka,
- zapewnienie wyłącznie stałego składnika wynagrodzenia dla Członków Rady Nadzorczej, oraz jego uniezależnienie od wyników finansowych i biznesowych Banku,
- wspieranie odpowiedzialnych postaw zarządczych w odniesieniu do długookresowych celów biznesowych Banku, poprzez transparentny proces oceny Członków Zarządu Banku.

Łączne wynagrodzenie Członków Zarządu składa się z części stałej i zmiennej. Część zmienną wynagrodzenia może stanowić nagroda roczna, która zależy od wyniku Banku, wyniku w porównaniu do banków o podobnej wielkości oraz indywidualnej oceny Członka Zarządu.

Decyzje dotyczące przyznania premii Członkom Zarządu są podejmowane po analizie wyników z uwzględnieniem kryteriów finansowych:

- wykonania zaplanowanych budżetów i wskaźników ustalonych dla zarządzanego obszaru działalności,

- porównania z konkurencyjnymi bankami podobnej wielkości,
- biznesowych kryteriów rynkowych ustalonych dla danego okresu;

oraz kryteriów niefinansowych, w szczególności:

- ogólnej jakości zarządzania w obszarze odpowiedzialności,
- skutecznego przywództwa i wkładu w rozwój Banku,
- zarządzania i nadzoru nad jednostkami w obszarze odpowiedzialności.

Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wyłącznie stałe wynagrodzenie za pracę w Radach i Komitetach, które jest adekwatne do pełnionej przez nich funkcji oraz skali działalności Grupy Banku Millennium.

Łączna wartość wynagrodzeń podstawowych Członków Zarządu z tytułu pełnienia tej funkcji w 2021 roku wyniosła 10 500 tys. zł. Dodatkowo, Członkowie Zarządu otrzymali wypłatę części nagrody rocznej za lata 2017, 2018 i 2019 (w formie gotówkowej, akcji fantomowych oraz akcji Banku Millennium SA) oraz świadczenia dodatkowe.

Stale wynagrodzenia Członków Zarządu za pełnienie funkcji członka Zarządu w 2021 r. (w tys. zł):

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenie stałe (tys. zł)
Joao Bras Jorge	01.01.2021 - 31.12.2021	2 280,00
Fernando Bicho	01.01.2021 - 31.12.2021	1 620,00
Wojciech Haase	01.01.2021 - 31.12.2021	1 320,00
Andrzej Gliński	01.01.2021 - 31.12.2021	1 320,00
Wojciech Rybak	01.01.2021 - 31.12.2021	1 320,00
Antonio Pinto Junior	01.01.2021 - 31.12.2021	1 320,00
Jarosław Hermann	01.01.2021 - 31.12.2021	1 320,00

Dodatkowe świadczenia Członków Zarządu w 2021 r. (w tys. zł):

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji	Świadczenia dodatkowe (tys. zł)
Joao Bras Jorge	01.01.2021 - 31.12.2021	1 165,64
Fernando Bicho	01.01.2021 - 31.12.2021	48,00
Wojciech Haase	01.01.2021 - 31.12.2021	13,31
Andrzej Gliński	01.01.2021 - 31.12.2021	25,07
Wojciech Rybak	01.01.2021 - 31.12.2021	3,83
Antonio Pinto Junior	01.01.2021 - 31.12.2021	571,39
Jarosław Hermann	01.01.2021 - 31.12.2021	3,83

Dodatkowe świadczenia związane są głównie z kosztami pobytu zagranicznych Członków Zarządu oraz z dodatkowymi świadczeniami opieki medycznej.

Wynagrodzenie zmienne przekazane w 2021 roku obecnym Członkom Zarządu oraz osobom, które pełniły tę funkcję w poprzednich latach (w tys. zł):

Nagrody za lata 2017, 2018 i 2019 (tys. zł)			
Imię i nazwisko	W gotówce	W akcjach Banku Millennium *	W akcjach fantomowych
Joao Bras Jorge	425,34	101,59	259,00
Fernando Bicho	337,77	80,68	205,67
Wojciech Haase	275,22	65,74	167,58
Andrzej Gliński	275,22	65,74	167,58
Wojciech Rybak	275,22	65,74	167,58
Antonio Pinto Junior	131,47	65,74	52,59
Jarosław Hermann	106,82	65,74	32,87
			0
Maria Campos	143,75	-	115,00

* Część odroczonej premii w akcjach Banku Millennium podlega zatrzymaniu na okres 12 miesięcy liczonemu od daty nabycia uprawnień tj. od 14.06.2021. Kwoty są podane według wartości przyznanej.

W 2021 nie przyznano wynagrodzenia zmiennego Członkom Zarządu w odniesieniu do 2020 r.

Decyzja o przyznaniu wynagrodzenia zmiennego Członkom Zarządu za rok 2021 będzie podejmowana po zatwierdzeniu wyników Banku przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Ocena Polityki

Grupa Banku Millennium prowadzi stabilną politykę wynagrodzeń. Organ nadzorujący działalność Banku Millennium, po dokonaniu przeglądu polityki wynagradzania stwierdził, że sprzyja ona rozwojowi i bezpieczeństwu Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. a dotychczasowa praktyka zarządzania wynagrodzeniami zmiennymi odpowiada ustalonym w Polityce celom.

10. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO W BANKU MILLENNIUM.

10.1. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO STOSOWANYCH W 2021 ROKU

Ład korporacyjny (ang. *corporate governance*) to zbiór reguł adresowanych do organów statutowych spółek oraz ich członków, jak również określających relacje z udziałowcami i inwestorami.

Zasadami odnoszącymi się do obszaru polskich instytucji finansowych oraz spółek giełdowych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) są w szczególności „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (dalej także „Dobre Praktyki”), uchwalone przez Radę Giełdy Papierów Wartościowych, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2016 roku, a także „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” (dalej także „Zasady”), przyjęte przez Komisję Nadzoru Finansowego uchwałą z dnia 22 lipca 2014 roku, które obowiązują od dnia 1 stycznia 2015 roku.

W dniu 29 marca 2021 roku Rada Nadzorcza Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie przyjęła uchwałę nr 13/1834/2021, na mocy której przyjęto „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” (dalej także „Dobre Praktyki 2021”), które weszły w życie w dniu 1 lipca 2021 roku. Z tym dniem zastąpiły one obecną wersję Dobrych Praktyk. Niemniej, w 2021 roku Bank był obowiązany stosować Dobre Praktyki (od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca) oraz Dobre Praktyki 2021 (od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia).

Stosowanie zasad ładu korporacyjnego gwarantuje przejrzystość działania spółki i wzmacnia ochronę praw udziałowców, również w kwestiach, które nie są uregulowane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

Pełny tekst dokumentu „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” oraz dokumentu „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” udostępniony jest na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie pod adresem: https://www.gpw.pl/pub/GPW/files/PDF/GPW_1015_17_DOBRE_PRAKTYKI_v2.pdf oraz https://www.gpw.pl/pub/GPW/pdf/DPSN_2021.pdf, a także na stronie internetowej Banku pod adresem: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Najważniejszą zasadą Dobrych Praktyk, Dobrych Praktyk 2021 i Zasad jest formuła „*comply or explain*”, czyli „*stosuj lub wyjaśnij*”. Oznacza ona, że spółka zobowiązana jest do stosowania zawartych w dokumencie zasad, a w sytuacji odstępstwa od zastosowania danej reguły, spółka zobowiązana jest do wyjaśnienia przyczyn takiego postępowania oraz upublicznienia tego faktu w formie raportu za pośrednictwem Elektronicznej Bazy Informacji GPW (w przypadku Dobrych Praktyk i Dobrych Praktyk 2021) lub za pośrednictwem strony internetowej (w przypadku Zasad).

Podobnie jak w poprzednich latach, tak i w 2021 roku, kierując się regułą przejrzystości swoich działań w układaniu relacji korporacyjnych i inwestorskich oraz najwyższą jakością komunikacji z akcjonariuszami, Bank przestrzegał zasad Dobrych Praktyk. Potwierdzeniem stosowania zawartych w Dobrych Praktykach rekomendacji, jest opublikowany na stronie internetowej Banku dokument „Informacja na temat stanu stosowania przez spółkę rekomendacji i zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”.

W zakresie Rekomendacji IV.R.2 pkt 2 i 3, przewidującej umożliwienie akcjonariuszom udziału w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy (dalej także „WZA”) przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, poprzez zapewnienie dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad WZA oraz wykonywać, osobiście lub przez pełnomocnika, prawo głosu w toku posiedzeń, w ocenie Banku, realizacja przywołanej reguły w trakcie obrad WZA niesie za sobą zagrożenia natury technicznej oraz prawnej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzania obrad WZA. Uniknięcie wspomnianych zagrożeń stanowi większą wartość dla akcjonariuszy, niż realizacja zapisanej w części IV, Rekomendacji IV.R.2, pkt 2 Dobrych Praktyk.

Bank, podobnie jak to czynił już od 2008 roku, zapewnia transmisję internetową obrad WZA w czasie rzeczywistym, zgodnie z wymogiem określonym w części IV, Rekomendacji IV.R.2 pkt 1 Dobrych Praktyk. Jednocześnie, Bank w ramach wdrożenia Dobrych Praktyk 2021 zapewnił akcjonariuszom techniczną możliwość dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym w toku obrad WZA. Oznacza to, że wyżej wskazana rekomendacja, wcześniej niespełniana przez Bank, począwszy od dnia 1 lipca 2021 roku będzie możliwa do implementacji i stosowania.

W odniesieniu natomiast do Dobrych Praktyk 2021, Bank obowiązany był zgłosić GPW status zgodności z nimi nie później niż do dnia 31 lipca 2021 roku. Bank dokonał zgłoszenia wcześniej, tj. w dniu 28 lipca, wskazując na pełną zgodność postępowania Banku ze wszystkimi zawartymi w nich zasadami. Potwierdzeniem stosowania zawartych w Dobrych Praktykach 2021 rekomendacji, jest opublikowany na stronie internetowej Banku dokument „*Informacja na temat stosowania przez spółkę zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021*”.

Bank, jako instytucja finansowa, podlega od początku 2015 roku także wymienionym na wstępie „*Zasadom Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych*”, które dostępne są na stronie internetowej KNF pod adresem: https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/regulacje_i_praktyka/zasady_ladu_korporacyjnego?articleId=48880&p_id=18, oraz na stronie internetowej Banku pod adresem: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku podjęły uchwały o stosowaniu tych Zasad, z wyjątkiem §16 ust. 1 oraz § 24 ust. 1, dotyczących odbywania posiedzeń organów Banku (Zarządu i Rady Nadzorczej) w języku polskim.

Znajomość języka angielskiego przez członków Zarządu Banku umożliwia całkowite wzajemne zrozumienie oraz właściwy poziom komunikacji w trakcie posiedzeń. Natomiast stosowana w praktyce, zasada prowadzenia obrad Rady Nadzorczej Banku zarówno w języku polskim, jak i w języku angielskim, przy zapewnieniu niezbędnej pomocy tłumacza, również zapewnia wzajemne zrozumienie i właściwy poziom komunikacji.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w uchwale podjętej dnia 21 maja 2015 roku, wyraziło pozytywną opinię wobec stanowiska Zarządu i Rady Nadzorczej Banku o zakresie stosowania Zasad.

W kolejnych latach WZA przyjmowały ocenę stosowania Zasad oraz ocenę sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania Dobrych Praktyk. Podobnie w 2021 roku WZA, w uchwale podjętej dnia 24 marca 2021 roku, zatwierdziło Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2020 roku, obejmujące ocenę stosowania „*Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych*”, oraz ocenę sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania „*Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW 2016*”. Rada Nadzorcza Banku Uchwałą Nr 6/2021 z dnia 29 stycznia 2021 roku stwierdziła, że Bank w roku 2020 właściwie realizował Zasady, w zakresie ustalonym uchwałami organów Banku. Stosowna uchwała WZA w zakresie stosowania Dobrych Praktyk 2021 zostanie podjęta na pierwszym planowanym zgromadzeniu akcjonariuszy w 2022 roku.

Bank Millennium od 2019 roku wchodzi w skład indeksu WIG-ESG. Wcześniej przez 12 lat należał do indeksu Respect indeks, który z dniem 1 stycznia 2020 roku został wycofany, a jego miejsce zajął indeks WIG-ESG. Spółki objęte tym indeksem działają zgodnie z najlepszymi standardami zarządzania w zakresie ładu korporacyjnego, informacyjnego i relacji z inwestorami, z uwzględnieniem czynników ekologicznych, społecznych i pracowniczych. W skład indeksu wchodzi 60 spółek z indeksów WIG20 i mWIG40. Wagi spółek w WIG-ESG zależą od liczby akcji w wolnym obrocie skorygowanej o wyniki rankingu ESG przygotowanego przez Sustainalytics i ocenę stosowania zasad ładu korporacyjnego.

10.2. AKCJONARIAT I WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy jest najwyższym organem władz Banku, działającym w szczególności na podstawie Kodeksu spółek handlowych oraz Prawa bankowego, a także wewnętrznych regulacji Banku, tj. Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Statut Banku i Regulamin WZA dostępne są na stronach internetowych Banku w zakładce „O Banku > Władze banku i ład korporacyjny”, link do strony internetowej: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

W dokumentach tych opisany jest szczegółowo sposób działania Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy oraz zakres jego kompetencji, a także uprawnienia akcjonariuszy w toku obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy należy między innymi zmiana Statutu, w tym zmiana wysokości kapitału zakładowego.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku kapitał zakładowy Banku wynosił 1 213 116 777 zł i dzielił się na 1 213 116 777 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. Poniżej przedstawiona jest informacja, zgodnie z danymi będącymi w posiadaniu Banku, o akcjonariuszach posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Z uwagi na fakt, że Bank jest spółką publiczną, której akcje znajdują się w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, Bank nie posiada szczegółowych informacji na temat struktury akcjonariatu, posiadającego mniej niż 5% udziału w kapitale zakładowym. Według dostępnych informacji na dzień 31 grudnia 2021 roku, Bank posiadał czterech akcjonariuszy, posiadających ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Banco Comercial Portugues S.A. (BCP), największy prywatny bank portugalski, posiada jako strategiczny inwestor 50,10% wszystkich akcji Banku. Znaczącymi akcjonariuszami Banku są również: Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, który na dzień 31 grudnia 2021 roku posiadał 8,18% akcji Banku, AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA Santander, który na dzień 31 grudnia 2021 roku posiadał 6,00% akcji Banku oraz Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”, który na dzień 31 grudnia 2021 roku posiadał 5,73% akcji Banku.

Pozostałe akcje, czyli 29,99% kapitału akcyjnego, są rozproszone wśród akcjonariatu polskiego i zagranicznego o charakterze instytucjonalnym i indywidualnym.

Skład akcjonariatu Banku według stanu na 31 grudnia 2021 roku

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden OFE	99 291 825	8,18	99 291 825	8,18
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA Santander	72 760 035	6,00	72 760 035	6,00
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	69 451 428	5,73	69 451 428	5,73

Skład akcjonariatu Banku według stanu na 31 grudnia 2020 roku

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden OFE	109 924 704	9,06	109 924 704	9,06
Otwarty Fundusz Emerytalny				
PZU „Złota Jesień”	85 697 263	7,06	85 697 263	7,06
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA Santander	76 760 035	6,33	76 760 035	6,33

Dane zawarte w tabelach ustalone zostały według zasad opisanych poniżej. W zakresie dotyczącym Banco Comercial Portugues są to dane zebrane w związku z rejestracją akcjonariuszy uprawnionych do wzięcia udziału w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy zwołanym na dzień 24 marca 2021 r. oraz Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy zwołanym na dzień 3 lipca 2020 roku.

Natomiast, w zakresie dotyczącym Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander i Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień”, liczba akcji i ich udział w kapitale zakładowym Banku zostały obliczone na podstawie rocznej struktury aktywów wyżej wskazanych Funduszy według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku (ogłoszonej na stronach internetowych odpowiednio: www.nn.pl, www.aviva.pl i www.pzu.pl).

Dla dokonania wymienionych kalkulacji założono średni kurs ważony wolumenem (VWAP) akcji Banku: dla roku 2021 w wysokości 8,1658 zł, a dla roku 2020 w wysokości 3,3088 zł.

Banco Comercial Portugues S.A., jako akcjonariusz większościowy, wykonuje prawa akcjonariusza określone w Kodeksie spółek handlowych (dalej także „KSH”) oraz w Statucie Banku. BCP posiada kontrolę korporacyjną nad Bankiem. Dzięki posiadaniu większości głosów na Walnym Zgromadzeniu, może wywierać decydujący wpływ na decyzje w zakresie najważniejszych spraw korporacyjnych, takich jak zmiana Statutu Banku, emisja nowych akcji Banku, obniżenie kapitału zakładowego Banku, emisja obligacji zamiennych, wypłata dywidendy i inne czynności, które zgodnie z KSH wymagają zwykłej albo kwalifikowanej większości głosów na WZA. BCP posiada również wystarczającą liczbę głosów dla powoływania wszystkich członków Rady Nadzorczej, która z kolei powołuje członków Zarządu. W związku z powyższymi uprawnieniami korporacyjnymi, BCP ma zdolność do sprawowania znaczącej kontroli nad działalnością Banku.

Bankowi nie są znane żadne umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami dotyczące wzajemnej współpracy, jak również Bank nie posiada wiedzy na temat jakichkolwiek umów, które mogą w przyszłości powodować zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Akcjonariusze Banku swoje uprawnienia korporacyjne wykonują w sposób i w granicach wyznaczanych przez przepisy powszechnie obowiązujące, Statut Banku oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Każda akcja Banku daje prawo do jednego głosu, z zastrzeżeniem, że akcje imienne założycielskie w aktualnej liczbie 61.600 sztuk, są uprzywilejowane w ten sposób, że jedna akcja daje prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu. Akcje imienne założycielskie stanowiły łącznie 0,0051% kapitału zakładowego Banku oraz 0,0102% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu według stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Ograniczeniom w zbywaniu podlegają akcje imienne założycielskie w ten sposób, że zbycie ich za zgodą co najmniej trzech czwartych założycieli innym założycielom nie powoduje utraty ich uprzywilejowania. Zbycie akcji imiennych założycielskich w pozostałych przypadkach powoduje utratę ich uprzywilejowania. Nie istnieją ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu z akcji Banku oraz żaden z posiadaczy papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank nie posiada specjalnych uprawnień kontrolnych wobec Banku.

Akcje Banku notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od dnia 13 sierpnia 1992 roku, jako pierwsze wśród wszystkich banków. Obecnie w obrocie giełdowym notowanych jest 1 213 009 169 akcji o kodzie ISIN PLBIG0000016 (symbol GPW: MIL; Reuters: MILP.WA; Bloomberg: MIL PW).

W posiadaniu akcjonariuszy jest 107.608 akcji imiennych, z czego 61.600 akcji to akcje założycielskie uprzywilejowane (prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu). Łączna liczba akcji Banku Millennium wynosi więc 1.213.116.777 sztuk, natomiast łączna liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy wynosi 1.213.178.377.

10.3. RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku, działając na podstawie przepisów prawa, w tym Statutu Banku, uchwał WZA oraz Regulaminu Rady dostępnego na stronie internetowej Banku w zakładce „O Banku > Władze banku i ład korporacyjny”, link do strony internetowej: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Rada Nadzorcza zwoływana jest w cyklach kwartalnych oraz w przypadku zaistnienia takiej potrzeby. Do kompetencji Rady należy w szczególności powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Banku (zwykłą większością głosów) oraz ustalanie zasad ich wynagradzania. Uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy jej członków. W razie równości głosów przeważa głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Banku składa się przynajmniej z pięciu członków, z których co najmniej połowa, w tym jej przewodniczący, legitymuje się obywatelstwem polskim. Członkowie Rady Nadzorczej powoływani są przez WZA na 3-letnią kadencję.

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 24 marca 2021 roku skład Rady Nadzorczej Banku był następujący:

- Bogusław Kott - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej,
- Agnieszka Hryniewicz-Bieniek - Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Jędrus - Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Koźmiński - Członek Rady Nadzorczej,
- Alojzy Nowak - Członek Rady Nadzorczej,
- José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha - Członek Rady Nadzorczej,
- Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej,
- Lingjiang Xu - Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 24 marca 2021 roku Walne Zgromadzenie Banku dokonało wyboru Rady Nadzorczej Banku na nową kadencję kończącą się z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy 2023. W związku z powyższym, skład osobowy Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

- Bogusław Kott - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,

- Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej,
- Olga Grygier-Siddons - Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Jędrus - Członek Rady Nadzorczej,
- Alojzy Nowak - Członek Rady Nadzorczej,
- José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha - Członek Rady Nadzorczej,
- Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej,
- Beata Stelmach - Członek Rady Nadzorczej,
- Lingjiang Xu - Członek Rady Nadzorczej.

1. Bogusław Kott - Przewodniczący Rady Nadzorczej

Pan Bogusław Kott jest absolwentem Wydziału Handlu Zagranicznego SGPiS (obecnie SGH) w Warszawie, wieloletnim pracownikiem Ministerstwa Finansów, specjalistą w zakresie finansowania handlu zagranicznego.

Jest współzałożycielem i współorganizatorem Banku Millennium S.A. i od momentu jego powstania w roku 1989 do dnia 24 października 2013 r. był Prezesem jego Zarządu. Od dnia 24 października 2013 r. pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 r. do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A., tj. do 1 października 2019 r., również Przewodniczącego Rady Nadzorczej Euro Banku S.A.

Pan Bogusław Kott jest, od 1994 r., Członkiem Polskiej Rady Biznesu, a od maja 2020 r. Członkiem Honorowym. Od dnia 1 września 2018 r. pełni funkcję Członka Rady Powierniczej Akademii Leona Koźmińskiego.

2. Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Pan Nuno Manuel da Silva Amado, absolwent ISCTE (Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa) oraz Zaawansowanego Programu Zarządzania w INSEAD (Francja).

Od roku 1980 pracował w firmie audytorskiej (KPMG) i bankach międzynarodowych (Citibank, Deutsche Bank i Banco Santander) w Portugalii, w tym w latach 2006 - 2012 był Prezesem Zarządu oraz Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów Banco Santander Totta (Portugalia). W latach 2012 - 2018 był Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Komitetu Wykonawczego (CEO) Banco Comercial Portugues (BCP), Portugalia. Od lipca 2018 r. jest Przewodniczącym Rady Dyrektorów BCP.

Od 20 kwietnia 2012 r. Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

3. Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej

Pan Dariusz Rosati jest absolwentem Wydziału Handlu Zagranicznego SGPiS (obecnie SGH) w Warszawie. Profesor zwyczajny doktor habilitowany nauk ekonomicznych.

W latach 1978 - 1979 konsultant w Citibank w Nowym Jorku. W latach 1985 - 1986 oraz 1987 - 1988 Dyrektor Instytutu Gospodarki Światowej w SGH, którego był założycielem. W latach 1986 - 1987 stypendysta Fulbrighta na Uniwersytecie Princeton w USA. W latach 1988 - 1991 Dyrektor Instytutu Koniunktur i Cen Handlu Zagranicznego. Od 1990 roku profesor nauk ekonomicznych w SGH. W latach 1991 - 1995 pracował w Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie jako szef Sekcji Krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W latach 1995 - 1997 Minister Spraw Zagranicznych RP. W latach 1998 - 2004 Członek Rady Polityki Pieniężnej NBP.

W latach 1978 - 1991 konsultant UNIDO i członek wielu misji w krajach rozwijających się. W latach 1988 - 1991 był wielokrotnie ekspertem Banku Światowego, Instytutu Badań nad Rozwojem Gospodarczym ONZ (WIDER), Międzynarodowej Organizacji Pracy i Komisji Wspólnot Europejskich. Członek Komisji ds.

Reformy Gospodarczej (1987 - 1989), społecznego zespołu doradców ekonomicznych Premiera RP (1988 - 1989), Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej przy Radzie Ministrów (1994 - 1998). Od 1997 r. Członek Komitetu Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk, a w latach 2001 - 2004 Członek Zespołu Doradców Ekonomicznych Przewodniczącego Komisji Europejskiej. W latach 2003 - 2005 Rektor Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie.

W latach 2004 - 2009 oraz 2014 - 2019 poseł do Parlamentu Europejskiego. Poseł na Sejm RP VII kadencji - pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych - oraz IX kadencji, wybrany ponownie w 2019 r. Autor ponad 200 prac naukowych i publicystycznych, w tym sześciu książek o tematyce związanej z polityką gospodarczą.

Od 27 maja 2004 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

4. Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej

Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança posiada tytuł licencjata w dziedzinie zarządzania i administracji uzyskany na Katolickim Uniwersytecie Portugalii oraz tytuł MBA uzyskany w INSEAD (Francja).

Od 1989 roku pracuje w bankach w Portugalii, Brazylii i Wielkiej Brytanii. W latach 2008-2012 był Dyrektorem odpowiedzialnym za Obszary Finansowe, Księgowe i Kontroli Zarządczej, Marketingu i Produktów w Banco Santander Totta i Banco Santander de Negocios (Portugalia). Od 2012 roku Członek Rady Dyrektorów i Wiceprzewodniczący Komitetu Wykonawczego Banco Comercial Portugues (BCP), Portugalia.

Od 20 kwietnia 2012 roku pełni funkcję Członka Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od 2019 roku Wiceprzewodniczącego Rady Dyrektorów Activobank.

Od 2018 r. dyrektor niewykonawczy SIBS, SGPS, SA i SIBS Forward Payment Solutions, SA oraz dyrektor niewykonawczy BofD UNICRE- Instituição Financeira de Crédito, SA, jako przedstawiciel Banco Comercial Português, SA.

5. Olga Grygier-Siddons - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pani Olga Grygier-Siddons jest absolwentką University of Manchester na wydziale Nauk Komputerowych oraz Księgowości. Posiada również tytuł FCA Fellow Chartered Accountant, Institute of Chartered Accountants of England and Wales.

Pani O. Grygier-Siddons po ukończeniu studiów w Wielkiej Brytanii związała swoją karierę zawodową z sektorem firm doradczych. W roku 1991 dołączyła do PwC w obszarze Corporate Finance. W roku 1998 otrzymała awans na pozycję Partnera i była odpowiedzialna za realizację zróżnicowanych projektów dla sektora publicznego i prywatnego na całym świecie. W roku 2004 zdecydowała się na przeniesienie się do Polski i w 2014 roku objęła funkcję Partnera Zarządzającego na Centralną i Środkową Europę w PwC. Przez 15 lat była odpowiedzialna za rozwój biznesu i nadzorowanie projektów w 29 krajach, w firmie zatrudniającej 12 000 pracowników. Pani O. Grygier-Siddons była pierwszą kobietą zaproszoną do bycia członkiem PwC Strategy Council - top 20 liderów PwC.

Po opuszczeniu PwC w 2019, pełni rolę doradcy strategicznego i Mentora.

Ponadto, do dziś pełni między innymi funkcje: Członka Rady Uniwersytetu Śląskiego, Członka Komitetu Sterującego Belvedere Forum; Członka Komitetu Sterującego Emerging Europe; Jest założycielką i CEO Experiential Learning Hub - Villa Poranek.

Od 24 marca 2021 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

6. Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pani Anna Jakubowski ukończyła studia w zakresie Business Administration (1990) na uniwersytecie Wilfrid Laurier University w Waterloo, w prowincji Ontario, w Kanadzie.

Jej kariera zawodowa rozpoczęła się w Procter & Gamble (P&G) Canada (1991 - 1993), gdzie pracowała, jako National Account Manager. W latach 1993 - 1998 zajmowała różne stanowiska, poczynając od Pharmacy Channel Manager do Trade Marketing Manager oraz Area Sales Manager w P&G Polska. W roku 1998 objęła stanowisko Regional Customer Business Development Manager w firmie P&G - Europa Środkowo-wschodnia, z kolei w okresie 1999 - 2007 pracowała, jako New Business Development Manager oraz (od 2002 r.) jako Strategy, Business Development Director w P&G Europa Zachodnia. Kontynuowała karierę zawodową w Szwajcarii w P&G Fabric Care (2007 - 2011) jako Associate Director: Marketing. W latach 2011 - 2016 związała się zawodowo z firmą Coca-Cola, gdzie zajmowała następujące stanowiska: International Group Marketing/Strategy Director w Coca-Cola Hellenic Bottling Company (2011 - 2013), Business Capability Director w The Coca-Cola Company (2013) oraz w latach 2013 - 2016 Członek Zarządu - Dyrektor Zarządzający w Coca-Cola Poland Services Sp z o.o. oraz Franchise General Manager na Polskę i kraje bałtyckie w The Coca-Cola Company, Członek Zarządu w Multivita Sp. z o. o., Członek Zarządu - Dyrektor Zarządzający w Coca-Cola Balti Jookide AS. W roku 2018 zajmowała stanowisko Dyrektora Generalnego na Polskę i kraje bałtyckie w firmie Marie Brizard Wine & Spirits Sp. z o.o. W latach 2019-2020 pełniła funkcję Dyrektora Generalnego w Avon Cosmetics Polska Sp. z o.o. Obecnie pełni funkcję Prezesa Zarządu w Life Institute Sp. z o.o. Sp. K. oraz jest niezależnym członkiem Rady Nadzorczej Artic Paper S.A.

W roku 2011 zdobyła nagrodę TIAW - The World of Difference 100 Award (Nagroda w uznaniu za działania mające na celu umacniania pozycji ekonomicznej kobiet), a w roku 2016 nagrodę Woman of Charisma: Business & Social Enterprise Award (Polska).

Od dnia 21 maja 2015 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 r. do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A., tj. do 1 października 2019 r., również Członek Rady Nadzorczej Euro Banku S.A.

7. Grzegorz Jędrys - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pan Grzegorz Jędrys jest absolwentem Wydziału Ekonomiki Produkcji Szkoły Głównej Handlowej (SGH) oraz studiów podyplomowych z zakresu Strategicznego Zarządzania Marketingowego SGH i z zakresu pośrednictwa i obrotu nieruchomości. Ponadto, był słuchaczem wielu kursów i szkoleń, m.in. dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa (2008 r.).

Karierę zawodową rozpoczął w 1994 r. w Biurze Projektu Finansowania Budownictwa Mieszkaniowego/PADCO - wspólny program Rządu Polskiego i USAID. W 1996 r. pracował jako Kierownik Zespołu ds. Finansowania Inwestycji Budowlanych w Polsko-Amerykańskim Banku Hipotecznym S.A. W latach 1997 - 1999 był zatrudniony w Jedenastym Narodowym Funduszu Inwestycyjnym S.A., początkowo jako Analityk Inwestycyjny, a następnie Dyrektor Projektów. Od roku 1999 do roku 2005 był Dyrektorem Inwestycyjnym w Trinity Management Sp. z o.o. - firmie zarządzającej majątkiem Jupiter NFI S.A. oraz Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o. W latach 1997 - 2005 był członkiem Rad Nadzorczych wielu spółek. Począwszy od 2005 r. jest Dyrektorem Przedstawicielstwa w Polsce Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Od dnia 11 kwietnia 2013 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 r. do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A., tj. do 1 października 2019 r., również Członek Rady Nadzorczej Euro Banku S.A. W dniu 9 lipca 2020 roku został powołany w skład Rady Nadzorczej Millennium Banku Hipotecznego S.A.

8. Alojzy Nowak - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pan Alojzy Nowak w 1984 r. ukończył studia magisterskie w SGPiS (obecnie Szkoła Główna Handlowa w Warszawie); w 1991 r. uzyskał stopień doktora, a w 1995 r. - doktora habilitowanego. Ponadto, w 1992 r. - w ramach rocznego stypendium Fundacji A. Mellona - studiował ekonomię na University of Illinois w Urbana-Champaign, USA; w 1993 r. , jako stypendysta rządu Wielkiej Brytanii w ramach Funduszu Know-How, studiował bankowość, finanse i rynki kapitałowe na Uniwersytecie w Exeter; w 1996 r. , w ramach semestralnego stypendium rządu Niemiec, studiował ekonomię na Freie Universität w Berlinie, a w 1997 r., w ramach semestralnego stypendium rządu Belgii, studiował ekonomię międzynarodową na Uniwersytecie RUCA w Antwerpii. W 2002 r. uzyskał tytuł profesora nauk ekonomicznych.

Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień, m.in. Nagrody Rektora za osiągnięcia naukowe (corocznie od 1997 r.), Nagrody Ministra Edukacji za książkę pt.: "Integracja europejska. Szansa dla Polski?" oraz książkę pt. „Banki a gospodarstwa domowe - dynamika rozwoju". Uczestniczył także w licznych organizacjach naukowych i radach programowych czasopism, m.in. jako członek kolegium redakcyjnego "Foundations of Management", redaktor naczelny "Journal of Interdisciplinary Economics", "Yearbook on Polish European Studies" oraz "Mazovia Regional Studies"; członek Rady Programowej "Gazeta Bankowa"; recenzent PWE SA Warszawa. Wieloletni członek Kapituły Godła "Teraz Polska" oraz członek Rady Naukowej „Studia Europejskie”. Autor ponad 300 publikacji opublikowanych zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Wiedzę i doświadczenie zdobywał pracując, m.in. jako: kierownik Zakładu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Katedry Gospodarki Narodowej na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektor Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego, prodziekan Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego ds. Współpracy z Zagranicą, dziekan Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Uniwersytetu Warszawskiego. W czerwcu 2020 r. został rektorem Uniwersytetu Warszawskiego, wybranym na czteroletnią kadencję. Poza UW wykladał we Francji, Wielkiej Brytanii, USA, Rosji, Chinach i w Korei.

Ponadto, pełnił funkcje: doradcy premiera, doradcy Ministra Rolnictwa, prezesa Akademickiego Związku Sportowego w Polsce, jak również na Uniwersytecie Warszawskim, członka komitetu doradczego NewConnect przy Zarządzie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., członka Rady Fundacji Narodowego Banku Polskiego, przewodniczącego Rady Naukowej Narodowego Banku Polskiego.

Na przestrzeni lat członek rad nadzorczych, w tym m.in. PZU S.A., PTE WARTA S.A., PKO BP S.A., Cyfrowy Polsat S.A., ZE PAK S.A., JSW S.A., Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej EUROLOT S.A.

Był członkiem Narodowej Rady Rozwoju, powołanym w jej skład przez Prezydenta Andrzeja Dudę. Od grudnia 2018 r. jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Nowej Ekonomii Strukturalnej na Uniwersytecie w Pekinie, gdzie zasiada w gronie 22 wybitnych naukowców z całego świata, w tym 4 laureatów Nagrody Nobla z dziedziny nauk ekonomicznych.

Od 26 marca 2018 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

9. José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha - Członek Rady Nadzorczej

Pan José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha posiada tytuł magistra ekonomii na Université Catholique de Louvain oraz tytuł magistra w dziedzinie badań operacyjnych (część akademicka) w Instituto Superior Técnico, a także licencjat z ekonomii, Universidade Católica Portuguesa. Uczestniczył w PADE (Program dla wyższej kadry kierowniczej przedsiębiorstw) w Associação de Estudos Superiores de Empresa (AESE), programie Eureka w INSEAD, otrzymał stypendium Invotan (NATO) i otrzymał stypendium związane z nagrodą Joseph Bech, przyznaną przez rząd Luksemburga za zaangażowanie na rzecz Unii Europejskiej.

W latach 1982-1989 pracował jako doradca ds. usług finansowych - Banco Português do Atlântico, Banco Nacional Ultramarino, Banco Espírito Santo, Manufacturers Hannover Trust, w latach 1982 - 1995 był wykładowcą, prowadzącym kursy Statystyki I i II oraz Ekonometrii - Universidade Católica Portuguesa. W latach 1989-1995 był odpowiedzialny za kontrolę ryzyka, zarządzanie aktywami i pasywami (ALM), badania rynków finansowych i obszarów rynków kapitałowych w Pionie Finansowym - Banco Português do Atlântico, S.A. w okresie 1989 - 1995, a w latach 1990-1993 doradca przewodniczącego Krajowej Rady Planu. W latach 1993-2002 był Członkiem Rady Dyrektorów Corretora Atlântico - Soc. Financeira de Corretagem S.A. i Servimédia - Sociedade Mediadora de Capitais, S.A. oraz Przewodniczącym Rady Dyrektorów Servimédia - Sociedade Corretora S.A. i Szefem Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami BPA (1995 - 1998) i BCP (1998 - 2000). W Banco Comercial Português, S.A. był kierownikiem projektu "Rok 2000" Grupy BCP (1999 - 2000) i był odpowiedzialny za zaprojektowanie, rozwój i uruchomienie strony internetowej banku "cidadebcp" (2000 - 2002). W latach 1998-2003 koordynował Dział Produktów Inwestycyjnych Banco Comercial Português, S.A. W latach 2003-2015 pełnił funkcję Group Risk Officer w Banco Comercial Português, S.A. W 2014 roku był wykładowcą odpowiedzialnym za kurs bankowości w kontekście globalnym na Universidade Católica Portuguesa.

Obecnie jest Członkiem Rady Dyrektorów i Komitetu Wykonawczego Banco Comercial Português, S.A., Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Rady Audytu Millennium bcp Ageas Grupo Segurador, SGPS, S.A., Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Rady Audytu Ocidental - Companhia Portuguesa de Seguros de Vida, S.A. oraz Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Komitetu Audytu Ageas - Sociedade Gestora de Fundos de Pensões, S.A. (dawniej Ocidental - Sociedade Gestora de Fundos de Pensões, S.A.).

Jest również Członkiem Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Komitetu Audytu BIM - Banco Internacional de Moçambique, S.A. oraz Członkiem Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Komitetu Audytu Banco Millennium Atlântico, S.A.

Od 26 marca 2018 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

10. Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej

Pan Miguel Maya Dias Pinheiro ukończył Instituto Superior das Ciências do Trabalho e da Empresa (ISCTE) z tytułem licencjata w dziedzinie organizacji i zarządzania biznesem, po ukończeniu programu zarządzania wyższego szczebla (PADE) w AESE, zaawansowanego programu zarządzania w INSEAD oraz programu ładu korporacyjnego - w AESE.

W latach 1987-1990 pełnił funkcje handlowe i finansowe w produkcyjnej spółce z sektora MŚP. Dołączył do Banco Português do Atlântico w 1990 roku, instytucji, w której objął funkcje w obszarze bankowości korporacyjnej i kierował koordynacją Biura Badań Ekonomicznych i Finansowych.

W latach 1996-2007 objął kilka wyższych stanowisk kierowniczych w Grupie BCP zarówno w Portugalii, jak i Hiszpanii, a mianowicie szefa Pionu Marketingu Bankowości Korporacyjnej BCP, Koordynatora sieci bankowości detalicznej NovaRede, prezesa Manager Land w Barcelonie, kierującego Działem Innowacji i Handlu BCP. W latach 2007-2009 był szefem sztabu Prezesa Wykonawczej Rady Dyrektorów BCP.

W 2009 roku Miguel Maya został mianowany Członkiem Wykonawczej Rady Dyrektorów BCP oraz Członkiem Rady Dyrektorów Fundação Millennium BCP.

W latach 2012-2016 był Przewodniczącym Rady Dyrektorów Banco Millennium Angola, S.A i w roku 2016, po połączeniu tej instytucji z Banco Privado Atlantico, S.A., w wyniku którego powstał Banco Millennium Atlantico, S.A., pan Miguel Maya został mianowany Wiceprezesem i Członkiem Rady Dyrektorów nowego podmiotu - stanowisko, które nadal zajmuje.

W latach 2012-2019 pan Miguel Maya był Prezesem Rady Dyrektorów Interfundos - Gestao de Fundos de Investimento Imobiliario, S.A.

Obecnie pan Miguel Maya zajmuje następujące stanowiska w organach zarządzających Grupy BCP: Dyrektor Generalny (CEO) i Wiceprezes Rady Dyrektorów BCP, Prezes Rady Dyrektorów ActivoBank, S.A., Manager BCP Africa, SGPS, Lda. oraz Członek Rady Nadzorczej Banco Internacional de Moçambique, S.A.

Od 21 maja 2015 roku pełni funkcję Członka Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

11. Beata Stelmach - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pani Beata Stelmach jest absolwentką Wydziału Finansów i Statystyki SGPiS (obecnie SGH) w Warszawie, uzyskała również tytuły MBA na Calgary University oraz w INSEAD.

Przez wiele lat związana z rynkiem kapitałowym i finansowym - od początku transformacji gospodarczej pracowała w Komisji Papierów Wartościowych i Giełdy, następnie pełniła funkcje zarządzające w podmiotach rynku kapitałowego, w tym MCI Capital TFI SA, Intrum Justitia TFI SA, stała na czele Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych. Pani B. Stelmach posiada również doświadczenie menadżerskie w innych branżach: w latach 2001 - 2005 zasiadała we władzach Prokom Software SA; w roku 2013 objęła stanowisko CEO oraz Dyrektora Generalnego dla Polski i krajów Bałtyckich w firmie General Electric. W okresie 2018 - 2020 pełniła funkcję Prezesa PZL Świdnik SA.

Ponadto sprawowała funkcje doradcze w Banku Światowym, zasiadała także w radach nadzorczych m.in. w Banku BPH SA oraz HSBC BANK POLSKA SA.

W latach 2011 - 2013 pełniła funkcję Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych odpowiadając za globalną politykę gospodarczą oraz dyplomację publiczną i kulturalną.

Pani B. Stelmach została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w służbie zagranicznej oraz za osiągnięcia w podejmowanej z pożytkiem dla kraju pracy zawodowej i działalności dyplomatycznej.

Od 24 marca 2021 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

12. Lingjiang Xu - Członek Rady Nadzorczej

Pan Lingjiang Xu uzyskał tytuł licencjata na wydziale germanistyki Uniwersytetu Studiów Zagranicznych w Pekinie, tytuł magistra Ekonomii Światowej na Uniwersytecie Nan Kai University, Tianjin oraz tytuł magistra finansów w London Business School.

Od lipca 1993 r. do lutego 1995 r. pracował jako Referent w Departamencie Spraw Europejskich w Chińskim Ministerstwie Handlu Zagranicznego i Współpracy Gospodarczej w Pekinie. Był Trzecim Sekretarzem Biura Handlowego Chińskiego Konsulatu Generalnego w Hamburgu w okresie od lutego 1995 r. do października 1998 r. Od października 1998 r. do lutego 2006 r. był Dyrektorem Pionu w Departamencie Spraw Europejskich w Chińskim Ministerstwie Handlu w Pekinie. Od lutego 2006 r. do stycznia 2010 r. był Pierwszym Sekretarzem Biura Handlowego Chińskiej Ambasady w Londynie. We wrześniu 2011 r. został wybrany na stanowisko Dyrektora Stowarzyszonego w Vermilion Partner LLP (Londyn) (do marca 2012 r.). Od marca 2012 r. do grudnia 2013 r. był Wspólnikiem w RH Regent Investment Management Co Ltd (Szanghaj). W okresie 2015 - 2017 był dyrektorem niewykonawczym w Luz Saúde, S.A. oraz dyrektorem niewykonawczym w Multicare - Seguros de Saúde, S.A., a także dyrektorem niewykonawczym Rady Dyrektorów Fidelidade Assistência - Companhia de Seguros S.A. Od 18 października 2016 r. do 31 marca 2017 r. zajmował stanowisko niewykonawczego Członka Rady Dyrektorów Chiado (Luksemburg) S.à.r.l. Od roku 2015 do roku 2018 zajmował również stanowisko menadżerskie w Fosun Management (Portugalia), Lda. Obecnie jest niewykonawczym Członkiem Rady Dyrektorów, Członkiem Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń oraz Przewodniczącym Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego, Etyki i Postępowania Zawodowego w Banco Comercial Português, S.A. Jest także niewykonawczym Członkiem Rady Dyrektorów Fidelidade - Companhia de Seguros, S.A.,

Przewodniczącym Rady Dyrektorów Longrun Portugal, SGPA, S.A. i od listopada 2019 r. Członkiem Rady Dyrektorów Luz Saúde, S.A.

Od 26 marca 2018 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

Stale Komitety Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza może ustanawiać stałe lub doraźne komitety dla wykonywania określonych czynności. Stałymi komitetami Rady Nadzorczej są: Komitet Audytu, Komitet Personalny, Komitet Strategiczny i Komitet do Spraw Ryzyka.

Szczegółowa informacja dotycząca składów osobowych komitetów oraz zagadnień poruszanych podczas obrad komitetów w roku 2021, znajduje się w opublikowanym na stronie internetowej Banku Millennium „*Sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2021 r.*”

Komitet Audytu

Stałym komitetem Rady Nadzorczej, funkcjonującym w Banku od 2000 roku i wspierającym Radę Nadzorczą w zakresie nadzoru nad realizacją funkcji audytu wewnętrznego w Banku, jest Komitet Audytu. Ponadto, obszarami szczególnego zainteresowania Komitetu są obszary sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem.

Zgodnie z Ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, w skład Komitetu Audytu wchodzi przynajmniej trzech członków. Członkowie Komitetu Audytu posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych, a także z zakresu branży bankowej, co potwierdza przebieg ich kariery zawodowej i dotychczas pełnione funkcje. Większość członków Komitetu Audytu, w tym jego Przewodniczący, jest niezależna od Banku. Komitet Audytu zbiera się w trybie zwyczajnym (raz na kwartał) z inicjatywy Przewodniczącego Komitetu, natomiast w trybie nadzwyczajnym jest zwoływany przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej z jego własnej inicjatywy, bądź na wniosek członka Rady Nadzorczej albo Zarządu.

Do głównych zadań Komitetu Audytu należą w szczególności:

- (I) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- (II) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- (III) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- (IV) sporządzanie dla Rady Nadzorczej opinii, będących podstawą dokonywania przez Radę ocen w zakresie adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Departamentu Zapewnienia Zgodności oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego, oraz
- (V) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie sprawozdania finansowego.

W roku 2021 odbyło się sześć posiedzeń Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w następujących terminach: 28 stycznia 2021 roku, 18 lutego 2021 roku, 07 maja 2021 roku, 22 lipca 2021 roku, 21 października 2021 roku, 13 grudnia 2021 roku oraz jedno dodatkowe w trybie obiegowym dnia 11 lutego 2021 roku.

Szczegółowa informacja dotycząca zagadnień poruszanych podczas obrad Komitetu w roku 2021 znajduje się w opublikowanym na stronie internetowej Banku Millennium „*Sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2021 r.*” w części „*Czynności Komitetu Audytu w okresie sprawozdawczym*”.

W okresie od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 24 marca 2021 roku Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. działał w następującym składzie:

1. Grzegorz Jędrys - Przewodniczący (niezależny)
2. Bogusław Kott
3. Miguel de Campos Pereira de Bragança
4. Anna Jakubowski (niezależny)
5. Alojzy Nowak (niezależny)

Dnia 24 marca 2021 roku nowo powołana Rada Nadzorcza dokonała wyboru Członków Komitetu Audytu (Uchwała nr 25/2021 Rady Nadzorczej) na nową kadencję, w następującym składzie:

1. Grzegorz Jędrys (niezależny)
2. Miguel de Campos Pereira de Bragança
3. Olga Grygier-Siddons (od dnia 1 lipca 2021 roku) (niezależna)
4. Anna Jakubowski (niezależna)
5. Alojzy Nowak (niezależny)
6. José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha

W tym, niezmiennym składzie Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. funkcjonował do końca 2021 roku.

Skład osobowy Komitetu Audytu spełniał kryteria określone w art. 129 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Komitet Personalny

Komitet Personalny istnieje w Banku od 2000 roku. Do jego zadań należy w szczególności:

- (I) ocena kandydatów na Członków Zarządu Banku,
- (II) określanie warunków zatrudnienia nowo powołanych Członków Zarządu Banku,
- (III) negocjowanie zmian warunków zatrudnienia Członków Zarządu Banku,
- (IV) w odniesieniu do Członków Zarządu określanie kryteriów oceny, ocena pracy oraz podejmowanie decyzji o premiach rocznych,
- (V) ustalanie warunków rozwiązania stosunku pracy z Członkami Zarządu Banku,
- (VI) ocena polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń, a ponadto wydawanie rekomendacji dotyczących:
 - a) wysokości i składników wynagrodzenia, kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz długoterminowymi korzyściami Banku,
 - b) wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku zajmujących się zarządzaniem ryzykiem oraz zgodnością działania Banku z regulacjami prawnymi i wewnętrznymi.

W okresie od dnia 24 marca 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku Komitet działał w następującym składzie:

1. Alojzy Nowak - Przewodniczący
2. Miguel de Campos Pereira de Bragança
3. Bogusław Kott
4. Olga Grygier-Siddons
5. Anna Jakubowski

Skład obowiązujący do dnia 24 marca 2021 roku:

1. Andrzej Koźmiński - Przewodniczący
2. Nuno Manuel da Silva Amado
3. Miguel de Campos Pereira de Bragança

4. Bogusław Kott

Komitety Strategiczny

Komitety Strategiczny istnieje w Banku od 2013 roku. Zadaniemi Komitetu Strategicznego są w szczególności:

- (I) badanie trendów makroekonomicznych,
- (II) badanie nowych trendów, wydarzeń i nowych rozwiązań w sektorze bankowym,
- (III) analizowanie pozycji konkurencyjnej Banku i wzorców referencyjnych,
- (IV) analizowanie i rekomendowanie strategii długookresowej, celów i zadań Banku.

W okresie od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 24 marca 2021 roku Komitet działał w następującym składzie:

- 1. Bogusław Kott - Przewodniczący
- 2. Nuno Manuel da Silva Amado
- 3. Miguel de Campos Pereira de Bragança
- 4. Agnieszka Hryniewicz-Bieniek
- 5. Anna Jakubowski
- 6. Andrzej Koźmiński
- 7. Dariusz Rosati
- 8. Lingjiang Xu

W okresie od dnia 24 marca 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku Komitet działał w następującym składzie:

- 1. Bogusław Kott - Przewodniczący
- 2. Nuno Manuel da Silva Amado
- 3. Miguel de Campos Pereira de Bragança
- 4. Anna Jakubowski
- 5. Miguel Maya Dias Pinheiro
- 6. Dariusz Rosati
- 7. Lingjiang Xu

Komitet do Spraw Ryzyka

Komitet do Spraw Ryzyka został powołany w dniu 4 grudnia 2015 roku. Jego kompetencje obejmują zadania wskazane dla takiego komitetu w Prawie Bankowym oraz przypisane mu w innych wiążących banki przepisach prawa i we wdrożonych przez Bank rekomendacjach nadzorczych, a w szczególności:

- (I) wydawanie opinii na temat ogólnej, obecnej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka,
- (II) wydawanie opinii na temat strategii zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku, opracowanej przez Zarząd Banku oraz na temat informacji dotyczących realizacji przedmiotowej strategii przedłożonych przez Zarząd Banku,
- (III) wspieranie Rady Nadzorczej Banku w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem odpowiedniej do działalności Banku prowadzonej przez kadrę zarządzającą wyższego szczebla,
- (IV) wydawanie opinii na temat oceny funkcji zarządzania ryzykiem oraz funkcji walidacyjnej, a także w zakresie transakcji okazjonalnych które mogą mieć wpływ na profil ryzyka Banku,
- (V) wydawanie opinii czy zachęty przewidziane w politykach oraz praktykach w zakresie wynagrodzeń biorą pod uwagę ryzyko instytucji, wymogi kapitałowe oraz w zakresie płynności, jak również prawdopodobieństwo oraz czas wypracowywania zysków,
- (VI) weryfikowanie, czy ceny aktywów i pasywów oferowanych Klientom w pełni uwzględniają model biznesowy Banku, jego strategię ryzyka, a także - jeśli ceny nie uwzględniają należycie rodzajów ryzyka w sposób właściwy i zgodnie z przedmiotowym modelem i strategią -

zgłaszanie propozycji Zarządowi Banku w celu zapewnienia adekwatności cen aktywów i pasywów w odniesieniu do określonych rodzajów ryzyka.

W okresie od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 24 marca 2021 roku Komitet działał w następującym składzie:

1. Dariusz Rosati - Przewodniczący
2. Miguel de Campos Pereira de Bragança
3. Grzegorz Jędryś
4. Bogusław Kott
5. José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha

W dniu 24 marca 2021 roku, nowo powołana Rada Nadzorcza dokonała wyboru Komitetu do Spraw Ryzyka na nową kadencję w następującym składzie:

1. Dariusz Rosati - Przewodniczący
2. Beata Stelmach
3. Miguel de Campos Pereira de Bragança
4. Grzegorz Jędryś
5. José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha

Zgodnie z przyjętą przez WZA „*Politykę wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.*”, członkom Rady Nadzorczej Banku z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej przysługuje miesięczne wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia ustalana jest uchwałą podejmowaną przez WZA przy uwzględnieniu zasad określonych Polityką, w tym zasadą jego adekwatności do skali działalności Banku. Wynagrodzenie może być różnicowane z uwzględnieniem pełnionej w Radzie funkcji oraz powinno być skorelowane z zaangażowaniem w pracę Rady Nadzorczej i poziomem wynagrodzeń otrzymywanych przez członków organów nadzorujących instytucji o zbliżonym zakresie i skali działania. Niezależnie od wynagrodzenia z tytułu zasiadania w Radzie, członkom stałych komitetów Rady przysługuje odrębne wynagrodzenie w związku z zadaniami wykonywanymi przez nich w ramach tych komitetów. W przypadku delegowania przez Radę jej członka do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru, Rada może przyznać takiemu członkowi Rady na czas delegowania dodatkowe wynagrodzenie, z zastrzeżeniem, że jego miesięczna wysokość nie może przekroczyć 100% wynagrodzenia podstawowego z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej. W przypadku stałych komitetów Rady wynagrodzenie płatne jest za udział w ich posiedzeniach. Łączne wynagrodzenie należne danemu członkowi Rady z tytułu udziału w posiedzeniach komitetów stałych Rady w danym roku obrotowym, nie może przekroczyć 100% jego wynagrodzenia podstawowego z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej Banku. W związku z wypłacanymi wynagrodzeniami, Bank dokonuje odpowiednich potrąceń na zasadach określonych właściwymi przepisami prawa. Każdy z członków Rady Nadzorczej może złożyć oświadczenie dotyczące nie pobierania całości lub części wynagrodzenia. Oświadczenia w tym zakresie składane są na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Rady Nadzorczej w 2021 roku (w tys. zł):

Imię i nazwisko	Wynagrodzenia za 2021	Wynagrodzenie za uczestnictwo w Komitetach	Inne świadczenia	Razem (tys. zł)
Bogusław Kott	240,00	75,00	21,58	336,58
Nuno Manuel Da Silva Amado	120,00	30,00	0,00	150,00
Dariusz Rosati	120,00	45,00	0,00	165,00
Miguel Bragança	120,00	90,00	0,00	210,00
Anna Jakubowski	120,00	60,00	0,00	180,00
Grzegorz Jędrys	120,00	80,00	0,00	200,00
Alojzy Nowak	120,00	45,00	0,00	165,00
José Miguel Pessanha	120,00	40,00	0,00	160,00
Miguel Maya Dias Pinheiro	120,00	5,00	0,00	125,00
Lingjiang Xu	120,00	20,00	0,00	140,00
Olga Grygier-Siddons*	100,00	20,00	0,00	120,00
Beata Stelmach*	100,00	15,00	0,00	115,00
Andrzej Koźmiński**	30,00	30,00	0,00	60,00
Agnieszka Hryniewicz-Bieniek**	30,00	10,00	0,75	40,75
RAZEM:	1 580,00	565,00	22,33	2 167,33

*Członek Rady Nadzorczej od dnia 24 marca 2021 roku

** Członek Rady Nadzorczej do dnia 24 marca 2021 roku

W 2021 roku Członkowie Rady Nadzorczej otrzymali dodatkowe wynagrodzenie od spółek zależnych Banku (w tys. zł)

Imię i nazwisko	Wynagrodzenia za 2021	Inne świadczenia	Razem (tys. zł)
Grzegorz Jędrys	105,59		105,59

Akcje Banku posiadane przez Członków Rady Nadzorczej (pełniących swoje funkcje w dniu 31 grudnia 2021 roku):

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji 31.12.2021	Liczba akcji 31.12.2020
Bogusław Kott	Przewodniczący Rady Nadzorczej	1 000	1 000
Nuno Manuel da Silva Amado	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Dariusz Rosati	Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej	0	0
Miguel de Campos Pereira de Bragança	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Olga Grygier-Siddons	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Anna Jakubowski	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Grzegorz Jędrys	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Alojzy Nowak	Członek Rady Nadzorczej	0	0
José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Miguel Maya Dias Pinheiro	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Beata Stelmach	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Lingjiang Xu	Członek Rady Nadzorczej	0	0

10.4. ZARZĄD

Zarząd Banku stanowi władzę wykonawczą Banku i kieruje całokształtem jego działalności. Ramy prawne działania Zarządu Banku wyznacza KSH oraz inne przepisy prawa, Statut Banku, uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej, jak również postanowienia „Regulaminu Czynności Zarządu Banku Millennium” uchwalonego przez Radę Nadzorczą, który jest dostępny na stronie internetowej Banku w zakładce „O Banku>Władze banku i ład korporacyjny”, link do strony internetowej: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy, które nie są zastrzeżone dla innych organów Banku.

Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów członków Zarządu obecnych na posiedzeniu Zarządu. W razie równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu. Uchwały Zarządu mogą być podjęte, o ile w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa członków Zarządu.

Do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych Banku oraz do podpisywania dokumentów w imieniu Banku upoważnieni są:

- (I) Prezes Zarządu samodzielnie,
- (II) łącznie dwaj inni członkowie Zarządu, albo członek Zarządu z prokurentem, bądź dwaj prokurenci,
- (III) pełnomocnicy działający samodzielnie lub łącznie w ramach udzielonego pełnomocnictwa.

Zarząd Banku składa się z co najmniej trzech osób, w tym Prezesa Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Zarząd powoływany jest przez Radę Nadzorczą. Kadencja Zarządu trwa 3 lata. Członek Zarządu Banku może być odwołany przez Radę Nadzorczą w każdym czasie.

Skład osobowy Zarządu Banku w okresie od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku nie uległ zmianie i przedstawiał się następująco:

- 1) Joao Nuno Lima Bras Jorge - Prezes Zarządu
- 2) Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho - Wiceprezes Zarządu
- 3) Wojciech Haase - Członek Zarządu
- 4) Andrzej Gliński - Członek Zarządu
- 5) Wojciech Rybak - Członek Zarządu
- 6) António Pinto Júnior - Członek Zarządu
- 7) Jarosław Hermann - Członek Zarządu

1. Joao Bras Jorge - Prezes Zarządu

Pan Joao Nuno Lima Bras Jorge, absolwent studiów w zakresie Zarządzania Universidade Catolica Portuguesa, a także Zaawansowanego Programu Zarządzania PADE w ramach AESE.

Karierę zawodową rozpoczął w roku 1990 jako makler giełdowy. W ciągu następnych 10 lat był związany z bankowością inwestycyjną, zajmował m.in. stanowisko członka zarządu banku inwestycyjnego. Zasiadał także w Radzie Giełdy Lizbońskiej. Przed przyjazdem do Polski przez 5 lat zajmował stanowisko

Kierującego Pionem Klientów Bankowości Detalicznej oraz Koordynatora Sieci Detalicznej Millennium bcp.

W Zarządzie Banku Millennium S.A. od dnia 19 lipca 2006 roku, w latach 2006-2008 zarządzający pionem Bankowości Detalicznej, a od 2009 roku obszarem Bankowości Przedsiębiorstw. Od dnia 22 kwietnia 2010 roku Wiceprezes Zarządu, a od dnia 24 października 2013 roku Prezes Zarządu Banku Millennium S.A. Od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Pierwszy Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A., pełniący obowiązki Prezesa Zarządu.

Odpowiada za pracę Zarządu, audytu wewnętrznego, zapewnienia zgodności, wsparcia prawnego, zarządzania zasobami ludzkimi, komunikacji marketingowej i public relations oraz ochronę danych osobowych.

2. Fernando Bicho - Wiceprezes Zarządu

Pan Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho ukończył kierunek Ekonomiczny Katolickiego Uniwersytetu Portugalii w 1984 roku. Od roku 1993 posiada tytuł MBA Katolickiego Uniwersytetu Portugalii.

Doświadczenia zawodowe zdobywał m.in.: w Portugalskim Instytucie Inwestycji Zagranicznych, Lloyds Bank Plc w Lizbonie oraz w Uniao de Banco Portugueses (UBP), działającym później pod nazwą Banco Mello. Pełnił obowiązki zarządzającego funduszem a później w banku, jako szef Pionu Finansowego, odpowiedzialny był m.in. za skarb i rynki kapitałowe, operacje papierami wartościowymi, zarządzanie aktywami i pasywami, emisje na międzynarodowych rynkach kapitałowych, zarządzanie kapitałem oraz relacje z inwestorami. Po zakupie Banco Mello przez Banco Comercial Portugues (BCP) w roku 2000, Pan Fernando Bicho pracował w Centrum Korporacyjnym BCP, a od czerwca 2001 roku sprawował funkcję szefa Departamentu Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy BCP.

Od dnia 1 sierpnia 2002 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A. (CFO - Dyrektor Finansowy), a od dnia 20 kwietnia 2012 roku Wiceprezes Zarządu. Od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje skarb, rachunkowość, sprawozdawczość i kontrolę finansową, podatki, inwestycje kapitałowe, relacje z inwestorami i instytucjami finansowymi, informację zarządczą, zakupy centralne, a także koordynację podmiotów Grupy (innych niż leasingowy, maklerski, w zakresie funduszy inwestycyjnych i startupów).

3. Wojciech Haase - Członek Zarządu

Pan Wojciech Haase jest absolwentem Wydziału Ekonomiki Produkcji Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku.

Pracował w Narodowym Banku Polskim w Gdańsku, skąd skierowany został do grupy organizującej Bank Gdański S.A. W latach 1989-1997 pracował w Banku Gdańskim S.A., kolejno w Departamencie Kredytów i Departamencie Skarbu. Od 1993 roku Wiceprezes Zarządu Banku Gdańskiego S.A., a następnie p.o. Prezesa Zarządu tego Banku.

W Zarządzie Banku Millennium S.A. od dnia 27 czerwca 1997 roku. Od dnia 4 grudnia 2015 roku na stanowisku nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. Ponadto nadzoruje zarządzanie ryzykiem, modele ryzyka, procesy kredytowe i ratingowe, dochodzenie należności i kontrolę skarbu.

4. Andrzej Gliński - Członek Zarządu

Pan Andrzej Gliński jest absolwentem Politechniki Poznańskiej (1994) oraz studiów podyplomowych z zakresu bankowości i finansów w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Od początku kariery zawodowej jest związany z sektorem finansowym: pracował w Banku Handlowym S.A. w Warszawie - na stanowiskach menedżerskich jako dyrektor oddziału i dyrektor sprzedaży w Departamencie Finansowania Aktywów. W latach 2001-2004 był Wiceprezesem Handlowy Leasing S.A. Od 2004 roku związany jest z Grupą Banku Millennium S.A., początkowo jako Prezes Millennium Leasing Sp. z o.o., a następnie jako Kierujący Obszarem Bankowości Przedsiębiorstw Banku Millennium S.A.

W Zarządzie Millennium S.A. od dnia 22 kwietnia 2010 roku. Nadzoruje bankowość przedsiębiorstw i jej wsparcie (z wyłączeniem marketingu bankowości przedsiębiorstw) faktoring i finansowanie handlu, finansowanie strukturyzowane oraz działalność powierniczą, a także koordynację podmiotów Grupy: leasingowego i maklerskiego.

5. Wojciech Rybak - Członek Zarządu

Pan Wojciech Rybak ukończył kierunek ekonomiczny na Uniwersytecie Szczecińskim (1993) oraz Tempus - Portassit Programme Uniwersytetu w Antwerpii (1992).

Od początku kariery zawodowej związany jest z bankowością. Od września 1992 do sierpnia 1994 roku pracował w Banku Morskim S.A. jako Inspektor Kredytowy, a następnie Kierownik Zespołu Kredytów Gospodarczych. W okresie od września do listopada 1994 roku - Naczelnik Wydziału Kredytów w Banku Przemysłowo-Handlowym S.A., od grudnia 1994 do września 1995 roku - specjalista w Departamencie Inwestycji Kapitałowych w Pomorskim Banku Kredytowym S.A., a następnie do kwietnia 1996 roku Dyrektor Oddziału PBB „Invest-Bank” S.A. w Szczecinie.

Od maja 1996 roku związany jest z Grupą Banku Millennium S.A., początkowo jako Dyrektor Oddziału Banku w Szczecinie (do marca 2000 roku), a następnie (do sierpnia 2003 roku) jako Dyrektor w Centrum Współpracy z Klientami w Centrali Banku.

Od sierpnia 2003 roku pełnił funkcję Członka Zarządu Millennium Leasing Sp. z o.o. nadzorującego m.in. sieć sprzedaży, a od czerwca 2009 do czerwca 2016 roku Prezesa Zarządu Millennium Leasing Sp. z o.o. W latach 2011-2016 członek Komitetu Wykonawczego Związku Polskiego Leasingu, w tym w latach 2015-2016 jego Przewodniczący.

Od dnia 6 czerwca 2016 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A., a od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje sieć sprzedaży detalicznej, jej optymalizację i wsparcie, bankowość prywatną oraz bankowość bezpośrednią.

6. António Pinto Júnior - Członek Zarządu

Pan António Pinto Júnior ukończył studia w zakresie Ekonomii (1985-1990) Uniwersytetu w Porto oraz Finansów Przedsiębiorstw na Uniwersytecie Minho (1993-1994).

Kariere zawodową rozpoczął w Banco Português do Atlântico (1990), od 1994 roku wchodzącym w skład Grupy Millennium bcp, zdobywając doświadczenie w bankowości detalicznej i przedsiębiorstw dzięki zajmowaniu stanowisk kierowniczych w obszarach marketingu i wsparcia sprzedaży.

W latach 2002 - 2011 pracował w Banku Millennium S.A., jako kierujący departamentami odpowiedzialnymi za marketing, jakość, procesy i operacje, a od kwietnia 2010 roku jako Członek Zarządu. W ciągu kolejnych 7 lat zajmował stanowisko kierującego Departamentem Marketingu Bankowości Detalicznej w Millennium bcp w Portugalii, a w okresie lipiec 2016 - maj 2018 roku także niewykonawczego członka Zarządu ActivoBank.

Od dnia 20 kwietnia 2018 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A., a od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje bankowość elektroniczną, kampanie sprzedażowe, marketing detaliczny i bankowości przedsiębiorstw, wsparcie zarządzania procesami, administrację i infrastrukturę, reklamacje i jakość usług, koordynację podmiotów Grupy z obszaru funduszy inwestycyjnych oraz startupów.

7. Jarosław Hermann - Członek Zarządu

Pan Jarosław Hermann jest absolwentem Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Warszawskiej (1994) oraz programu MBA Carlson School of Management (2002).

Doświadczenie w obszarze IT i operacji zdobywał, pracując na pozycjach menedżerskich w PepsiCo, agencie transferowym Pioneer oraz Accenture, gdzie prowadził średnie i duże projekty dla klientów bankowych w Polsce i krajach Europy Środkowej.

W latach 2005-2010 pełnił funkcję członka zarządu First Data Polska, odpowiedzialnego za obszary IT i Operacji obsługujące akceptację kart oraz usługi dla instytucji finansowych.

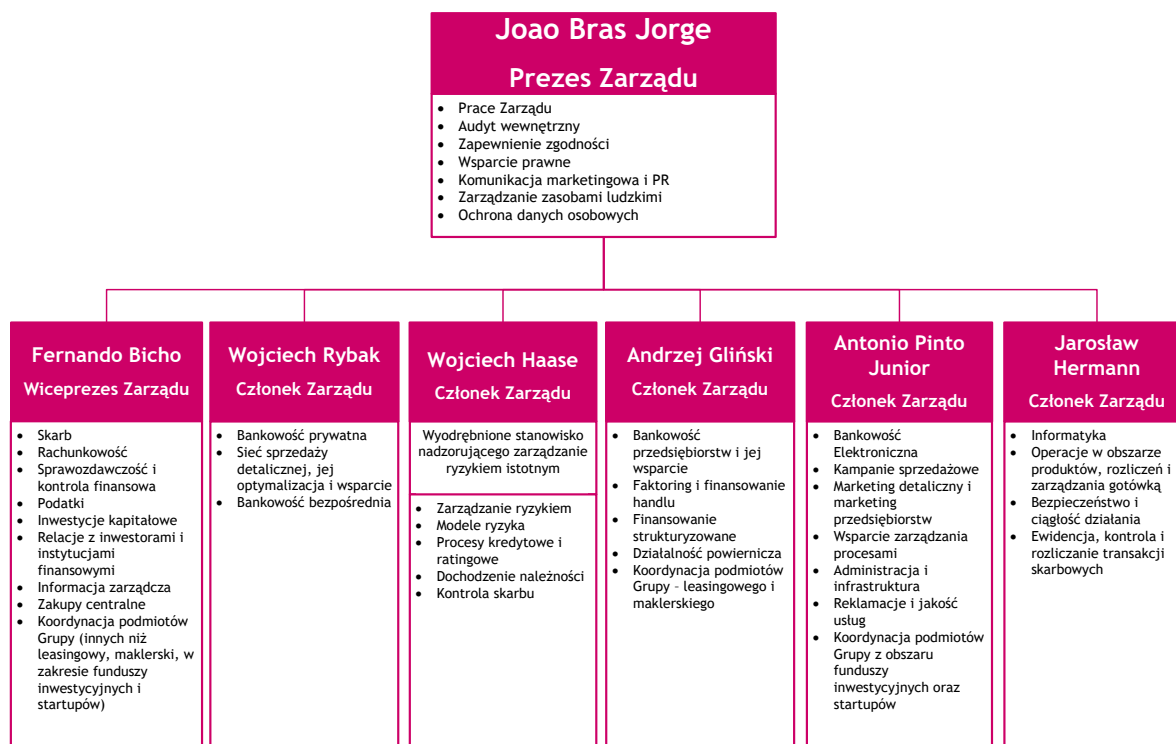
W latach 2010-2016 pełnił funkcję członka zarządu spółek z grupy AXA w Polsce, odpowiedzialnego za IT i Operacje.

Od 2016 do 2018 roku pełnił funkcję wiceprezesa w Polskich ePłatnościach, agencie rozliczeniowym transakcji płatniczych.

Od dnia 1 sierpnia 2018 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A., a od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje informatykę, operacje w obszarze produktów, rozliczeń i zarządzania gotówką, ewidencję, kontrolę i rozliczanie transakcji skarbowych oraz bezpieczeństwo i ciągłość działania.

Struktura organizacyjna Banku odpowiada strategii i nowoczesnemu podejściu do biznesu oraz jest zgodna z zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji finansowych. Podział zadań pomiędzy członków Zarządu Banku został przedstawiony na poniższym schemacie:

Zasady wynagradzania Członków Zarządu, wraz z wysokością otrzymanych w 2021 roku wynagrodzeń, nagród i innych korzyści, znajdują się w rozdziale 9 niniejszego raportu, w części 9.3 pt.: „*Polityka wynagrodzeń*”.

Zgodnie z wyżej wspomnianymi zasadami wynagradzania, w 2021 roku Członkom Zarządu Banku zostały przyznane akcje Banku w ramach realizacji programu motywacyjnego. W związku z tym, stan posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu, pełniących swoje funkcje w dniu 31 grudnia 2021 roku, przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji 31.12.2021	W tym otrzymane w ramach programu motywacyjnego(*)	Liczba akcji 31.12.2020
Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	278 900	31 879	247 021
Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	101 568	25 316	76 252
Wojciech Haase	Członek Zarządu	90 253	20 628	69 625
Andrzej Gliński	Członek Zarządu	52 759	20 628	62 131
António Pinto Júnior	Członek Zarządu	82 759	20 628	62 131
Wojciech Rybak	Członek Zarządu	82 759	20 628	62 131
Jarosław Hermann	Członek Zarządu	37 759	20 628	62 131

(*) akcje zablokowane na rachunkach inwestycyjnych do dnia 14 czerwca 2022 roku

10.5. AUDYT WEWNĘTRZNY I ZEWNĘTRZNY ORAZ POLITYKA ZAPEWNIENIA ZGODNOŚCI

System kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest w ramach tzw. trzech niezależnych linii obrony, na które składają się:

- I linia - jednostki operacyjne Banku nienależące do II i III linii obrony,
- II linia - Departament Zapewnienia Zgodności oraz pozostałe jednostki zarządzające poszczególnymi rodzajami ryzyk,
- III linia - Departament Audytu Wewnętrznego.

System kontroli wewnętrznej swym zakresem obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku oraz spółki zależne należące do grupy kapitałowej.

Głównymi celami systemu kontroli wewnętrznej są zapewnienie:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej (w tym: kompletności, prawidłowości i kompleksowości procedur administracyjnych i księgowych oraz prawidłowego i rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego),
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Na podstawie opracowanych kryteriów wyboru, Bank wyselekcjonował procesy istotne, a następnie powiązał je z celami ogólnymi i szczegółowymi systemu kontroli wewnętrznej. Dla procesów istotnych Bank wyodrębnił mechanizmy kontrolne funkcjonujące w ramach tych procesów oraz wyselekcjonował z nich mechanizmy kontrolne o kluczowym znaczeniu dla osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej przypisanych do danego procesu. Kluczowe mechanizmy kontrolne zostały objęte monitorowaniem ich przestrzegania, wykonywanym niezależnie przez jednostki organizacyjne należące do I i II linii obrony systemu kontroli wewnętrznej.

Powiązanie celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej oraz wyodrębnionych w ich ramach celów szczegółowych z procesami istotnymi funkcjonującymi w Banku oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i zasadami niezależnego monitorowania ich przestrzegania, dokumentowane jest w formie Matrycy Funkcji Kontroli. Bank w Matrycy określił także odpowiedzialność poszczególnych jednostek organizacyjnych za stosowanie mechanizmów kontrolnych, jak i ich niezależne monitorowanie.

W Banku funkcjonuje sformalizowana ścieżka raportowania o wynikach monitorowań mechanizmów kontrolnych, stwierdzonych nieprawidłowościach oraz statusie realizacji środków naprawczych i dyscyplinujących. Okresowo informacje te przekazywane są także Departamentowi Audytu Wewnętrznego, Zarządowi Banku oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej.

Za zapewnienie wdrożenia i funkcjonowania adekwatnego, efektywnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór i dokonuje corocznej oceny wprowadzenia i zapewnienia adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, w całości jak i jego części (w tym funkcji kontroli, Departamentu Zapewnienia Zgodności, Departamentu Audytu Wewnętrznego).

Audyt wewnętrzny (III linia obrony)

Departament Audytu Wewnętrznego jest w ramach systemu kontroli wewnętrznej, wyspecjalizowaną jednostką III linii obrony, która dokonuje niezależnego przeglądu procesów i kontroli wewnętrznej w Banku oraz grupie kapitałowej, weryfikując realizację zadań przypisanych do I oraz II linii obrony.

Celem prowadzonych działań jest dostarczenie kierownictwu Banku oceny skuteczności i adekwatności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz przysporzenie wartości i usprawnienie procesów w Banku i grupie kapitałowej. W realizacji swej misji, Audyt Wewnętrzny uwzględnia strategiczne cele i zadania organizacji określone przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Proces audytu wykonywany jest według Karty Audytu oraz Metodyki Audytu Wewnętrznego, promujących międzynarodowe standardy audytu wewnętrznego i dobre praktyki sztuki bankowej.

Departament Audytu Wewnętrznego jest jednostką niezależną, podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, a wyniki swych działań raportuje Zarządowi, Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej oraz Radzie Nadzorczej Banku.

Działalność Audytu Wewnętrznego jest działalnością planową, ciągłą, wynikającą z realizacji misji i celów oraz przyjętej Strategii Departamentu, opartą na rocznym planie audytu. Podstawę procesu planowania stanowi ocena ryzyka poszczególnych obszarów i procesów Banku, służąca identyfikacji podwyższonego ryzyka i wspomagająca określanie priorytetów oraz zasobów do realizacji zadań. Proces planowania uwzględnia konsultacje z kierownictwem wyższego szczebla oraz właścicielami kluczowych procesów. Roczny plan audytu, zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku, jest realizowany w podziale kwartalnym przez doświadczonych i wykwalifikowanych profesjonalistów.

Audyt wewnętrzny wykonuje niezależną i obiektywną działalność zapewniającą i doradczą. Działalność zapewniająca jest realizowana w ramach audytów procesu, funkcji niezależnego przeglądu, audytów placówek, audytów prewencyjnych oraz postępowań wyjaśniających. Działalność zapewniająca obejmuje dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej we wszystkich obszarach aktywności bankowej. Usługi doradcze mają na celu wspieranie organizacji w realizacji jej celów i świadczone są, o ile ich charakter nie zagraża niezależności, efektywności i obiektywizmowi działalności zapewniającej audytu wewnętrznego, ani też nie jest związany z projektowaniem mechanizmów kontrolnych i systemu zarządzania ryzykiem.

W 2021 roku Departament Audytu Wewnętrznego realizował zadania audytowe w Banku, spółkach zależnych Banku oraz podmiotach zewnętrznych, którym Bank, w zakresie dopuszczonym przepisami prawa, powierzył wykonywanie czynności bankowych i związanych z działalnością bankową, a także w ramach Grupy Kapitałowej BCP. Planowa działalność Departamentu obejmowała m.in. wykonywanie audytów kluczowych procesów biznesowych i procesów wsparcia, a także audytów finansowych, placówek oraz zgodności z zewnętrznymi wymogami regulacyjnymi. Wśród zadań wykonywanych przez Departament Audytu Wewnętrznego znalazły się również postępowania wyjaśniające i audyty prewencyjne.

Wyniki prowadzonego przez Departament Audytu Wewnętrznego we współpracy z Audytorem Zewnętrznym Grupy BCP, przeglądu funkcjonowania całego systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów, są prezentowane cyklicznie i podlegają ocenie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku oraz raz do roku Radzie Nadzorczej Banku.

System kontroli wewnętrznej w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Wdrożone rozwiązania dotyczące systemu kontroli wewnętrznej w istotnym stopniu zabezpieczają Bank przed błędami w sprawozdawczości finansowej oraz dostarczają kierownictwu Banku informacji umożliwiających ocenę prawidłowości, wydajności i bezpieczeństwa funkcjonowania procesu sporządzania sprawozdań finansowych, mając również na celu jak najwyższą skuteczność zarządzania identyfikowanymi rodzajami ryzyka towarzyszącymi temu procesowi.

Wprowadzony przez Zarząd Banku system kontroli wewnętrznej, obejmujący swoim zakresem proces sporządzania sprawozdań finansowych, został tak przygotowany, by umożliwiał kontrolę ryzyka procesu, przy zachowaniu odpowiedniego nadzoru nad prawidłowością gromadzenia, przetwarzania i prezentowania danych niezbędnych do sporządzania sprawozdań finansowych, w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

Istotnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w procesie sporządzania sprawozdań finansowych, jest współpraca Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku z firmą audytorską realizującą usługi rewizji finansowej. Bank opracował politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem. Wyżej wymienione polityki zostały ujęte w dokumencie „*Polityka wyboru i współpracy z firmami audytorskimi*”, który został zatwierdzony przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej w dniu 26 października 2017 roku, a jego ostatnia aktualizacja miała miejsce 28 lutego 2021 roku. Polityka określa:

- 1) Zasady wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania ustawowego oraz badania dobrowolnego,
- 2) Zasady świadczenia usług dozwolonych niebędących badaniem ustawowym lub badaniem dobrowolnym przez firmę audytorską, podmioty powiązane z firmą audytorską lub członka sieci firmy audytorskiej,
- 3) Tryb akceptacji świadczenia przez inne firmy audytorskie usług innych, niż badania ustawowego i badania dobrowolnego,

Zasady współpracy Banku z firmami audytorskimi, podmiotami powiązanymi z firmą audytorską lub członkami sieci firmy audytorskiej w zakresie przeprowadzania badań ustawowych lub badań dobrowolnych oraz świadczenia usług dozwolonych.

Wyboru audytora zewnętrznego dokonuje Rada Nadzorcza, na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu Rady Nadzorczej. Dodatkowo, mając na uwadze jakość danych finansowych prezentowanych w pozostałych publikowanych kwartalnych raportach okresowych, Bank wspólnie z audytorem zewnętrznym wdrożył procedury współpracy zapewniające konsultowanie na bieżąco istotnych kwestii związanych z ujmowaniem zdarzeń ekonomicznych w księgach i sprawozdaniach finansowych. Na posiedzeniach Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, audytor zewnętrzny prezentuje kluczowe ustalenia dotyczące zagadnień raportowania finansowego, konsultuje z Komitetem Audytu Rady Nadzorczej drafty raportów oraz proponuje podejście do badania rocznego sprawozdania finansowego.

Bank objęty jest skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym grupy kapitałowej Millennium BCP. W związku z tym, realizowany corocznie w Banku przegląd systemu kontroli wewnętrznej, wspierającego proces przygotowania i publikowania informacji finansowych, podlega także warunkom i wymogom nadzoru skonsolidowanego, sprawowanego przez Bank Portugalii i Europejski Bank Centralny. Audytor zewnętrzny grupy kapitałowej Millennium BCP uczestniczył w 2021 roku w dwóch przeglądach adekwatności i efektywności części systemu kontroli wewnętrznej Banku, wspierającego proces przygotowania i publikowania informacji finansowych (sprawozdawczość finansowa) oraz wydał stosowną opinię w tym zakresie.

Informacja o umowach z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 22 lutego 2021 roku, Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła wybór firmy Deloitte Audyt Sp. z o.o. sp. k. jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Banku Millennium S.A. oraz grupy kapitałowej Banku za lata 2021, 2022 i 2023. Umowa o badanie została zawarta w dniu 6 maja 2021 roku.

Wynagrodzenie audytora z tytułu świadczonych usług na rzecz Grupy kapitałowej Banku Millennium S.A.

Wynagrodzenie audytora	2021		2020	
(w tys. zł)	Bank	Spółki	Bank	Spółki
Badanie ustawowe w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach	1 142	517	928	464
Inne usługi atestacyjne	1 170	268	850	208
Usługi doradztwa podatkowego	-	-	-	-
Pozostałe usługi	-	-	-	-

Usługi inne niż badanie ustawowe:

- przegląd jednostkowego oraz skonsolidowanego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Banku Millennium S.A., sporządzonych na dzień 30 czerwca 2021 roku,
- przegląd śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych Millennium TFI S.A., sporządzonych na dzień 30 czerwca 2021 roku,
- badanie dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2021 roku, oraz za okres 12 miesięcy, zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku, sporządzonego zgodnie z instrukcjami i zasadami grupowymi grupy kapitałowej BCP,
- procedury weryfikacji dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 3 miesięcy, zakończony dnia 31 marca 2021 roku, sporządzonego zgodnie z zasadami grupowymi,
- procedury weryfikacji dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 9 miesięcy, zakończony dnia 30 września 2021 roku, sporządzonego zgodnie z zasadami grupowymi,
- usługa atestacyjna dotycząca wymogów w zakresie przechowywania aktywów klientów za rok 2021 dla Banku Millennium S.A. oraz Domu Maklerskiego Banku,
- usługa atestacyjna dotycząca oceny adekwatności systemu zarządzania ryzykiem w roku 2021 w Millennium TFI S.A.,
- usługa atestacyjna zgodna z MSUA 3000, dotycząca weryfikacji systemu kontroli wewnętrznych Banku Millennium S.A. oraz Millennium Leasing, zgodnie z instrukcjami audytora grupowego za okres od dnia 1 czerwca 2020 roku do dnia 31 stycznia 2021 roku, oraz za okres od dnia 1 lutego 2021 roku do dnia 30 listopada 2021 roku,
- usługa atestacyjna zgodna z MSUA 3000, dotycząca weryfikacji sprawozdania o wynagrodzeniach Banku Millennium S.A. za rok 2021,
- usługa atestacyjna zgodna z MSUA 3000: Oświadczenie niezależnego biegłego rewidenta wydane w imieniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Funduszu opisanych w prospekcie informacyjnym z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, a także o zgodności i kompletności tych zasad z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną,
- usługa atestacyjna zgodna z MSUA 3000: niezależna weryfikacja danych niefinansowych prezentowanych w ramach Raportu CSR,

Deloitte Audyt Sp. z o.o. sp. k. świadczył również usługę atestacyjną zgodną z MSUA 3000, dotyczącą weryfikacji systemów kontroli wewnętrznych Banku Millennium S.A. oraz Millennium Leasing S.A.,

zgodnie z instrukcjami audytora grupowego za okres od dnia 1 czerwca 2020 roku do dnia 31 stycznia 2021 roku. Kwota wynagrodzenia netto w wysokości 119 tys. zł za realizację tej usługi została zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym za okres 12 miesięcy, zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku, ponieważ okres którego usługa dotyczy zakończyła się w dniu 31 stycznia 2021 roku.

12. DZIAŁANIA Z OBSZARU ESG: ŚRODOWISKO, SPOŁECZEŃSTWO I ŁAD KORPORACYJNY

Zagadnienia ESG (*Environmental, Social, Governance*) są od lat częścią strategii biznesowej Grupy Banku Millennium. Obszar ESG został także ujęty w nowej strategii na lata 2022-2024, ogłoszonej w grudniu 2021 roku. Dla Banku Millennium istotne jest nie tylko osiągnięcie założonych w strategii celów, ale także sposób ich osiągania, z zaangażowaniem na rzecz społeczeństwa i środowiska naturalnego, zgodnie z wysokimi standardami jakości i etyki w sprzedaży i usługach. Nazwa nowej strategii „Bank Millennium. Inspirują nas ludzie” podkreśla wagę przywiązywaną do inspiracji płynących od pracowników, a także klientów oraz społeczności, w której Bank funkcjonuje.

W procesach zarządzania Bank nieustająco dba o zachowanie wysokich standardów etycznych, a także o bezpieczeństwo i przejrzystość relacji z klientami. Bank stale rozwija procesy zarządzania ryzykiem, biorąc pod uwagę również dynamicznie zmieniające się wyzwania w zakresie ryzyk klimatycznych.

Szczegółowo kwestie ESG zostały omówione w Raporcie ESG Banku Millennium i Grupy Banku Millennium za 2021 rok, opublikowanym 21 lutego 2022 roku. Raport ESG stanowi sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b Ustawy o rachunkowości.

ŚRODOWISKO (ENVIRONMENT)

Polityka środowiskowa

Grupa Banku Millennium konsekwentnie angażuje się w finansowanie energooszczędnych inwestycji. Zgodnie z obowiązującą [polityką środowiskową](#), Grupa nie udziela finansowania dla nowych kopalni węgla oraz inwestycji w energetykę opartą na źródłach węglowych, z wyłączeniem nowych inwestycji związanych z redukcją zanieczyszczeń. Ekspozycje zaangażowane w wydobywanie węgla oraz branże bezpośrednio powiązane z wydobywaniem są dziś nieznaczące.

Produkty przyjazne środowisku

Działania prośrodowiskowe obejmują całe portfolio produktów Grupy Banku Millennium. Prowadzone są intensywne działania na rzecz redukcji zużycia papieru w korespondencji z klientami. Redukcji zużycia papieru sprzyja także rozwój Autoryzacji Mobilnej. Przykładem produktu wspierającego cele środowiskowe jest karta kredytowa [WWF Millennium Mastercard](#) (RRSO 14,77%) oferowana w ramach kilkunastoletniej współpracy Banku z Fundacją WWF Polska. Karta jest wykonana z plastiku otrzymanego w procesie recyklingu. Z kolei Millennium Leasing już od 2019 roku szczególnie aktywnie rozwija program **MilleSun**, dedykowany finansowaniu inwestycji w fotowoltaikę. Te i inne prośrodowiskowe rozwiązania opisane są w Raporcie ESG.

Zgodnie ze strategią na lata 2022-24, Grupa Banku Millennium będzie aktywnie wspierać klientów w prowadzonej przez nich dekarbonizacji oraz udzieli w ciągu kolejnych trzech lat 2 mld złotych finansowania dla klientów Banku i Grupy Kapitałowej Banku na projekty zrównoważone i transformacyjne.

Redukcja własnych emisji gazów cieplarnianych

W nowej strategii Bank po raz pierwszy określił cele w zakresie ochrony klimatu. Bank jest dobrze przygotowany i planuje zredukować o 50% własne emisje gazów cieplarnianych w 2022 roku w porównaniu z 2020 rokiem. Osiągnięcie neutralności klimatycznej w odniesieniu do emisji własnych Banku planowane jest do 2027 roku, a pełnej neutralności klimatycznej do roku 2050.

W 2021 roku Bank przeprowadził wiele działań zmierzających do ograniczenia wykorzystania energii, wody i innych materiałów oraz wprowadzał kolejne przyjazne środowisku rozwiązania w swoich siedzibach. Bank przykładą dużą wagę do badania i obniżania poziomu emisyjności nieruchomości zajmowanych w związku z prowadzoną działalnością. W 2022 roku całość energii elektrycznej

zakupionej przez Bank będzie posiadać certyfikaty potwierdzające pochodzenie z odnawialnych źródeł energii. Bank wprowadza przyjazne środowisku rozwiązania w swoich centralach, w 4 kw. 2021 roku pracownicy wrocławskiej centrali Banku przenieśli się do nowej siedziby spełniającej wysokie ekologiczne standardy. W Gdańsku został w 2021 roku otwarty modelowy ekologiczny oddział Banku Millennium.

SPÓŁECZEŃSTWO (SOCIETY)

Bankowość bez barier

Bankowość Millennium to bankowość bez barier. Celem Banku jest niwelowanie barier cyfrowych i fizycznych w dostępie do usług finansowych i pozafinansowych. Bank Millennium jest dla klientów nie tylko centrum usług finansowych, ale też pierwszym kanałem dostępu do innych usług, np. w aplikacji mobilnej klient ma możliwość kupienia biletów komunikacji miejskiej, opłacenia miejsca parkingowego czy zakupu ubezpieczenia pojazdu tylko przez zeskanowanie kodu z dowodu rejestracyjnego. Poprzez bankowość internetową możliwy jest również zdalny kontakt z polskimi urzędami. Bank wprowadził wiele [udogodnień](#) dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i ruchu. Cyfryzowane są kolejne usługi, Bank pomaga klientom zapoznać się z bankowością online i rozpocząć korzystanie z tej formy bankowości. Bank Millennium rozszerza ideę społeczności bez barier również w sferze pozabankowej. W 2021 roku, już trzeci rok z rzędu, podczas 18. edycji festiwalu Millennium Docs Against Gravity wybrane filmy były dostępne w wersji z audiodeskrypcją i wersją lektorską, ułatwiającą osobom z niepełnosprawnościami wzroku dostęp do świata kultury.

Od 2016 roku Fundacja Banku Millennium prowadzi autorski program edukacji finansowej dla dzieci w wieku przedszkolnym, pod nazwą [„Finansowy Elementarz”](#). W 2020 i w 2021 roku, mimo pandemii, Fundacja kontynuowała projekt wirtualnie, tworząc serię nowoczesnych materiałów edukacyjnych online dla dzieci i rodziców. W listopadzie i grudniu 2021 roku, w ramach siódmej już edycji projektu, Fundacja przeprowadziła 200 warsztatów, odwiedzając 54 przedszkola. W spotkaniach wzięło udział ponad 5 tysięcy przedszkolaków w wieku od 3 do 6 lat. Zajęcia odbyły się z zachowaniem wymaganych w czasie pandemii zasad bezpieczeństwa.

Odpowiedzialny pracodawca

Bank Millennium tworzy dobre środowisko pracy dla pracowników niezależnie od płci, wieku, rasy, religii, narodowości, pochodzenia etnicznego, niepełnosprawności, przekonań politycznych, przynależności związkowej oraz orientacji seksualnej, którzy znajdują tu warunki do rozwoju zawodowego w atmosferze współpracy oraz wzajemnego szacunku. Oferuje programy dla pracujących rodziców, możliwość udziału w działaniach charytatywnych i wolontariacie pracowniczym.

Już w kwietniu 2020 roku Bank utworzył fundusz w kwocie miliona złotych na finansowanie leczenia i rehabilitacji pracowników w związku z COVID-19, środki z niego są na bieżąco udostępniane na wniosek pracowników.

Bank przykłada dużą wagę do angażowania pracowników w akcje społeczne. W 2021 roku Bank odświeżył formułę tego typu działań. Program wolontariatu pracowniczego #słuchaMYwspieraMY to konkurs grantowy na projekt wolontariacki przeprowadzony przez pracowników na rzecz osób indywidualnych, organizacji oraz lokalnych społeczności. W 2021 roku przyznano granty 21 liderom projektów. W akcjach wzięło udział 139 wolontariuszy oraz członkowie ich rodzin i przyjaciele. Wsparcie otrzymało 2638 beneficjentów - wychowanków placówek społecznych, osób z niepełnosprawnościami, przedszkolaków, uczniów, w tym klas integracyjnych i specjalnych, seniorów.

Mecenat kultury

Działalność w obszarze kultury stanowi już od ponad 30 lat ważną część działań społecznych Banku Millennium. Bank wspiera przedsięwzięcia kulturalne o zasięgu ogólnopolskim, ale i lokalnym.

Bank Millennium jest wieloletnim mecenasem Festiwalu Filmowego Millennium Docs Against Gravity, który przybliży widzom szereg zjawisk zachodzących we współczesnym świecie, edukując poprzez prezentowane filmy i wydarzenia towarzyszące Festiwalowi. W 2021 roku festiwal szczególnie mocno skupił się na wątku zmian klimatycznych.

W 2021 roku Bank Millennium został doceniony za swoją działalność na rzecz kultury - już po raz szósty został wyróżniony Dźwigaczem Kultury przez Krakowskie Biuro Festiwalowe za mecenat nad festiwalem Sacrum Profanum.

ŁAD KORPORACYJNY (GOVERNANCE)

Podstawą określenia podejścia do zarządzania zrównoważonym rozwojem jest agenda sformułowana przez Organizację Narodów Zjednoczonych obejmująca 17 celów, 169 zadań i 304 wskaźniki. Bank Millennium podpisał deklarację na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju w 2017 roku. Bank kieruje się wszystkimi 17 celami, ale najwyższą uwagę przykładą do realizacji następujących celów: Dobre zdrowie i jakość życia; Dobra jakość edukacji; Równość płci; Wzrost gospodarczy i godna praca; Innowacyjność, przemysł infrastruktura; Działanie w dziedzinie klimatu oraz Partnerstwo na rzecz celów.

Od 2018 roku Bank jest sygnatariuszem Karty Różnorodności. Karta jest zobowiązaniem podpisywanym przez organizacje decydujące się na wprowadzenie zakazu dyskryminacji w miejscu pracy i działające na rzecz tworzenia i promocji różnorodności. Potwierdzeniem naszych wysokich standardów jest m.in. zaklasyfikowanie Banku do rankingu „Europejskich liderów różnorodności 2022” opublikowanego przez Financial Times w listopadzie 2021 roku, na podstawie opinii 100 tysięcy pracowników firm.

Biorąc pod uwagę rosnące znaczenie zrównoważonego rozwoju dla działalności Grupy Banku Millennium, w grudniu 2021 roku Bank powołał Komitet Zrównoważonego Rozwoju oraz Biuro Zrównoważonego Rozwoju. Bank Millennium aktywnie przygotowuje się do wypełniania nowych wymogów dotyczących raportowania wynikających z dynamicznego rozwoju regulacji związanych z dążeniem do realizacji celów klimatycznych ustanowionych w Porozumieniu Paryskim.

Zapraszamy do zapoznania się z treścią Raportu ESG Banku Millennium i Grupy Banku Millennium za 2021 rok.

13. DODATKOWE INFORMACJE

Pozostałe informacje w szczególności obejmujące:

- Udzielone gwarancje i poręczenia,
- Transakcje z podmiotami powiązanymi,
- Wykaz istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

znajdują się w Raporcie Finansowym Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 r.

Jak wyżej wspomniano Bank sporządza odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, które zostanie zamieszczone na stronie internetowej Banku dnia 21 lutego 2022 r.

14. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU

Prezentacja sytuacji majątkowej i finansowej Banku oraz Grupy Kapitałowej w sprawozdaniach finansowych

Zgodnie z najlepszą posiadaną wiedzą, roczne sprawozdanie finansowe Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. przygotowane na dzień bilansowy 31 grudnia 2021 roku i dane porównywalne, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Banku oraz Grupy Kapitałowej oraz ich wynik finansowy. Niniejsze Roczne Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Millennium i Grupy Banku Millennium zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Banku oraz Grupy Kapitałowej.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. przygotowanego na dzień bilansowy 31 grudnia 2021 roku, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci prowadzący badanie, spełnili warunki niezbędne do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

PODPISY:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/ Funkcja	Podpis
21.02.2022	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
21.02.2022	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
21.02.2022	Wojciech Haase	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
21.02.2022	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
21.02.2022	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
21.02.2022	António Pinto Júnior	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
21.02.2022	Jarosław Hermann	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym